

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Rok V

Styczeń–Luty 1951 r.

Zeszyt 1

18

SPIS DZIAŁÓW

I. *Marks — Engels — Lenin — Stalin*: Dzieła. Omówienia. II. *Bibliografie — Encyklopedie — Słowniki*: Bibliografie ogólne. Bibliografie specjalne. Ruch wydawniczy. III. *Historia gospodarcza*: Ogólne. Kapitalizm. Socjalizm. IV. *Geografia gospodarcza*. V. *Sytuacja i polityka Gospodarcza*. Zagadnienia ogólnoswiatowe. Związek Radziecki. Kraje demokracji ludowej. Kraje kapitalistyczne. „Plan Marshall'a” i ekspansja gospodarcza USA. Stopa życiowa — Koszty utrzymania. Związki zawodowe — Rady zakładowe. VI. *Ustawodawstwo gospodarcze*: Ogólne. Naczelne władze gospodarki narodowej. Państwowy arbitraż gospodarczy — Umowy planowe. Różne. VII. *Ekonomia polityczna*: Ogólne. Rozwój myśli ekonomicznej. Ekonomia kapitalizmu. Ekonomia socjalizmu. VIII. *Zagadnienia ogólne gospodarki socjalistycznej*: Własność socjalistyczna. Materiałno-wytwórcza baza socjalizmu. Zaopatrzenie materiałowo-techniczne. Normowanie — Normalizacja. Środki obrotowe. Koszty własne — Rentowność. Rozrachunek gospodarczy. IX. *Planowanie gospodarki narodowej*: Ogólne — Metodologia — Organizacja. Plany gospodarcze. X. *Ekonomika pracy*: Ogólne. Organizacja pracy. Prawo pracy. Zatrudnienie — Kadry. Wydajność — Racjonalizacja pracy. Dyscyplina pracy. Współzawodnictwo. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Płace — Premie — Fundusz zakładowy. XI. *Analiza działalności gospodarczej*: Ogólne. Statystyka — Metodologia. Demografia. Sprawozdawczość. Rachunkowość. Kontrola. XII. *Ekonomika przemysłu*: Ogólne. Planowanie w przemyśle. Przedsiębiorstwo. Paliwa i energetyka. Przemysł ciężki (hutnictwo, przem. metalowy, elektrotechniczny, budowy maszyn). Organizacja produkcji i planowanie techniczne. Przemysł chemiczny. Przemysł mineralny. Przemysł włókienniczy i odzieżowy. Przemysł drzewny i papierniczy. Przemysł rolny i spożywczy. Przemysł drobny — Spółdzielnie pracy — Rzemiosło. XIII. *Ekonomika rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa*: Ogólne — Organizacja — Planowanie. Prace naukowo-badawcze. Melioracje. Mechanizacja i elektryfikacja rolnictwa. Państwowe gospodarstwa rolne. Spółdzielcze gospodarstwa rolne. Produkcja roślinna. Uprawy techniczne. Produkcja zwierzęca. Gospodarka leśna. Rybołówstwo. XIV. *Ekonomika budownictwa — Inwestycje*: Ogólne — Organizacja. Planowanie inwestycji i budownictwa. Wykonawstwo. XV. *Ekonomika komunikacji i łączności*: Ogólne. Komunikacja kolejowa. Komunikacja samochodowa — Drogi kołowe. Żegluga śródlądowa — Drogi wodne. Żegluga morska — Porty. Komunikacja lotnicza. Poczta — Telekomunikacja. XVI. *Ekonomika obrotu towarowego*: A. *handel wewnętrzny*: Ogólne — Organizacja. Sieć handlowa — Przedsiębiorstwo. Handel państwowy — miejski — spółdzielczy. Żywnienie zbiorowe. Ceny — Cenniki — Katalogi. Wystawy — Targi. Bilanse i obrót towarowy paliw i surowców przemysłowych. Bilanse i obrót towarowy art. rolnych i spożywczych. B. *Handel zagraniczny*: Ogólne — Organizacja — Umowy handlowe. Rynek światowy. XVII. *Ekonomika gospodarki komunalnej i mieszkaniowej*: Ogólne. Przedsiębiorstwa komunalne. Gospodarka mieszkaniowa. XVIII. *Szkolenie zawodowe — Ochrona zdrowia — Akcja socjalna*: Szkolenie zawodowe. Ochrona zdrowia. Ubezpieczenie społeczne. Akcja socjalna. XIX. *Finanse — Skarbowość — Bankowość — Kredyt*: System finansowy. Pieniądz — Obieg pieniężny. Budżet. Banki — Kredyt. Podatki. Ubezpieczenia.

GENIALNE DZIEŁO KAROLA MARKSA*)

„Kapitał“ jest szczytowym osiągnięciem naukowej twórczości wielkiego nauczyciela i wodza proletariatu — Karola Marksa. Dzieło to otwiera nową epokę w rozwoju myśli rewolucyjnej, podnosząc na wyższy poziom walkę wyzwolenczą proletariatu i całej ludzkości.

Nauka Marksa i Engelsa, która według słów Lenina — „zawładnęła milionami i dziesiątkami milionów serc najbardziej rewolucyjnej klasy“ — znalazła w „Kapitale“ głębokie i wszechstronne uzasadnienie. Olbrzymia rola tej pracy polega na przekształceniu socjalizmu w utopii w naukę. Opracowanie nowego, proletariackiego poglądu na świat znamionuje prawdziwą rewolucję w nauce, głęboki przewrót w poglądach na przyrodę i społeczeństwa oraz zdecydowane zerwanie z klasowo ograniczonymi poglądami burżuazyjnych filozofów, socjologów i ekonomistów.

Teoretyczne odkrycia Marksa tak dokładnie wyłożone w „Kapitale“ stały się naukowym fundamentem rozwoju klasowej walki proletariatu. Wraz z ukazaniem się „Kapitału“ proletariat uzyskał naukowe dzieło, w którym, jak wskazywał Engels, proletariat znalazł jak najściślejsze sprecyzowanie „swojej sytuacji i swoich dążeń“. „Kapitał“ uzbroił klasę robotniczą w silną wiarę w ostateczne zwycięstwo sprawy proletariackiej, w jasne zrozumienie prawdziwych dróg i celów walki proletariackiej. Z żelazną konsekwencją i nieodpartą siłą logiki udowodniono w tym dziele prawidłowość podstawowej tezy teorii marksistowskiej, że „rozwój społeczeństwa kapitalistycznego i walka klasowa w nim powinny nieuchronnie doprowadzić do upadku kapitalizmu, do zwycięstwa proletariatu, do dyktatury proletariatu“.

„Kapitał“ wywarł ogromny ideowy wpływ na kształtowanie się rewolucyjnych przekonań całych pokoleń w walce o socjalizm we wszystkich krajach. Stanowi on jedną z tych książek, na której wychowywała się stara gwardia bolszewików, a i obecnie wychowuje się nowe pokolenie komunistów.

Treść „Kapitału“ i jego filozoficzne założenia posłużyły wielkim kontynuatorom sprawy Marksa i Engelsa, wodzom i organizatorom Partii Bolszewickiej W. I. Leninowi i J. Stalinowi za punkt wyjścia do dalszego twórczego rozwoju marksistowskiej teorii. Opierając się na „Kapitale“ i innych dziełach twórców marksizmu, uogólniając doświadczenia rozwoju historycznego w nowej epoce, przede wszystkim zaś doświadczenia walki rewolucyjnej prowadzonej przez robotników wszystkich krajów, Lenin i Stalin z bogacili naukę Marksa i Engelsa, podnosząc ją na najwyższy poziom i zapewniając wcielenie jej w życie. Marksizm-leninizm stał się własnością milionów prostych ludzi, przekształcając się w potężną materialną siłę.

Socjalizm zwyciężył w Związku Radzieckim. Na drogę socjalizmu wkroczyły także kraje demokracji ludowej. Pod sztandarem socjalizmu skupiają się coraz szersze masy ludzi pracy na całym świecie, pod przewodnictwem Związku Radzieckiego — ostoi i ojczyzny socjalizmu.

*
* * *

„Kapitał“ jest wynikiem gruntownych badań stosunków społecznych, krytycznego przetworzenia ze stanowiska dialektycznego i historycznego materializmu najlepszych myśli ludzkich, które zrodziły się przed Marksem. Dzieło to jest tytaniczną pracą wielkiego myśliciela, który całą siłę swego geniuszu poświęcił na rozwiązanie życiowych zagadnień, szczególnie ważnych dla walki proletariatu. Marks sam nazywał „Kapitał“ dziełem całego swego życia.

Studia nad ekonomią polityczną Marks rozpoczął w 1843 roku, w okresie kiedy kształtowały się jego materialistyczne poglądy. „Gdy uznał, że ustroj gospodarczy stanowi podstawę, na której wznosi się polityczna nadbudowa, Marks najwięcej uwagi poświęcił poznaniu tego ustroju gospodarczego“ — wskazuje W. I. Lenin. Już w czwartym dziesięcioleciu Marks projektował wielką pracę, któraby objęła krytykę ekonomicznych i politycznych podstaw istniejącego społeczeństwa i burżuazyjnej literatury ekonomicznej. Pracę tę Marks zamierzał nazwać „Krytyką polityki i ekonomii politycznej“. Bruliony rękopisów w licznych wariantach i materiały przygotowawcze do tej pracy świadczą o wielkości pomysłu Marksa. Dążąc do przemknięcia tajników wyzysku kapitalistycznego wyjaśniał on wzajemne stosunki klas w społeczeństwie kapitalistycznym, sytuację proletariatu i warunki jego wyzwolenia. W tych rękopisach Marksa, a także w pierwszych jego opublikowanych pracach ekonomicznych („Nędza filozofii“, „Praca najemna i kapitał“, „O wolności handlu“) zostały założone fundamenty marksistowskiej ekonomii politycznej. Wyniki swych pierwszych badań ekonomicznych Marks i Engels podsumowali w genialnym programowym dokumencie naukowego komunizmu — w „Manifestie komunistycznym“ opublikowanym w 1848 roku.

Po porażce rewolucji 1848-49 roku, Marks skazany na ciężkie warunki emigracyjnego życia w Londynie, z jeszcze większą energią kontynuuje badania zagadnień ekonomicznych. W okresie pomiędzy październikiem 1857 a marcem 1858 r. — pisze on obszerną pracę (objętości około 50 arkuszy druku) pod tytułem „Podstawy krytyki ekonomii politycznej“, Marks nie przeznaczał jej do ogłoszenia drukiem, gdyż celem tej pracy miało być wyjaśnienie

*) Skrócony przekład art. z czas. „Sovetskaja Kniga“ 1950, nr 3.

nie dla samego siebie zagadnień ekonomicznych i wstępne usystematyzowanie ogromnego materiału zebranego w wielu zeszytach notatek, wyciągów i konspektów. Praca ta stanowiła wstępny wariant przyszłego „Kapitału“.

W 1859 roku Marks opublikował swą znakomitą pracę „Przyczynek do krytyki ekonomii politycznej“, którą Engels ocenił, jako pierwszy systematyczny wykład marksowskiej teorii wartości, obejmujący naukę o pieniądzu. W przedmowie do tej pracy, według określenia J. W. Stalina, zostały genialnie sformułowane założenia materializmu historycznego.

Podczas pracy nad następnym wydaniem książki, przy redagowaniu rozdziału o kapitale — Marks przekonał się, że jeszcze nie wszystkie szczegóły zamierzonej pracy zostały przez niego ostatecznie wyjaśnione. Przy tym pierwotny wariant wspomnianego rozdziału niezwykłe się rozrósł obejmując 24 zeszyty ogólnej objętości około 150 arkuszy druku. Marks zmienił swój poprzedni zamiar decydując się wydrukować swą pracę odrazu w postaci zakończonej, włączając do niej rozdziały o towarze i pieniądzu, chociaż zagadnienia te zostały już oświetlone w książce „Przyczynek do krytyki ekonomii politycznej“.

Zeszyty rękopisów, nad którymi Marks pracował głównie w latach 1861 — 1863, obejmują nie tylko zagadnienia wyłożone następnie w trzech tomach „Kapitału“. Zawierają one ponadto krytyczne dzieje burżuazyjnej ekonomii politycznej, jej rozwój i upadek, jej wulgaryzację przez współczesnych Marksowi burżuazyjnych ekonomistów. Sam Marks rozpatrywał ten historyczny rozdział jako organiczną część swojej pracy. Engels zamierzał następnie wydać ją jako czwarty tom „Kapitału“. Jednakże „teoria wartości dodatkowej“ (tak bowiem był zatytułowany historyczny rozdział w rękopisie Marksa) ukazała się dopiero po śmierci Engelsa.

W latach 1863 — 1865 Marks napisał nowy wariant wszystkich trzech przyszłych tomów „Kapitału“ tworząc w ogólnych zarysach budowę całego swego dzieła. Podczas tej olbrzymiej pracy nie przestawał gromadzić i krytycznie analizować coraz to nowych materiałów. Oprócz studiowania literatury ekonomicznej i źródłowej Marks szczegółowo zaznajamiał się z wielu dyscyplinami pomocniczymi: statystyką, bankowością, technologią, agronomią, geologią itd.

Dopiero po upływie 24 lat od rozpoczęcia pracy nad ekonomią polityczną Marks decyduje się na wydanie pierwszego tomu „Kapitału“. Marks pisał, że przygotowuje się do zadania w zakresie teorii takiego ciosu klasie wyzyskiwaczy, po którym ona już nie powstanie. W sierpniu 1867 roku ostatnie arkusze korektorskie tego tomu zostały podpisane do druku.

Stworzenie „Kapitału“ było wielkim dziełem, którego Marks dokonał w imię interesów klasy robotniczej. Spędzał on całe noce nad swymi rękopisami. Olbrzymie wymagania, jakie

Marks stawiał samemu sobie jako uczonemu, stanowią wzór największej naukowej rzetelności. Marks zdobywał wszechstronną wiedzę w każdej badanej przez siebie dziedzinie. Pracy naukowej nie oddzielał nigdy od walki rewolucyjnej, od praktycznej działalności w zakresie kierowania międzynarodowym ruchem proletariackim. Marks patrzył na swoją pracę jako na teoretyczny oręż partii proletariackiej: „Mam nadzieję, że zdobędę dla naszej partii naukowe zwycięstwo“ — pisał.

Marks nie przerywał pracy nad „Kapitałem“, nie zważając na częste choroby, trudne warunki i braki materialne, na które społeczeństwo burżuazyjne skazało wielkiego proletariackiego myśliciela oraz jego rodzinę. Lenin pisał: „Nędzą dręczyła Marksa i jego rodzinę. Gdyby nie pełna samozaparcia pomoc finansowa Engelsa, Marks nie tylko nie mógłby dokończyć „Kapitału“, ale sam zginąłby w nędzy“.

Przygotowanie drugiego i trzeciego tomu „Kapitału“ pochłonęło pozostałe lata życia Marksa. Marks rozszerzał wciąż krąg swych badań, zgłębiając coraz to nowe źródła.

Opracowując zagadnienia renty gruntowej Marks przywiązywał wielką wagę do poznania stosunków agrarnych w Rosji. Specjalnie w tym celu nauczył się języka rosyjskiego, zebrał całą bibliotekę rosyjskich książek, gorąco interesował się sytuacją rosyjskich chłopów i robotników, robił konspekty z materialnego rosyjskiej statystyki ziemskiej, odzwierciedlającej skutki reformy rolnej 1861 roku. O żywym zainteresowaniu, jakie Marks ujawniał dla dzieł ekonomicznych i historycznych autorów rosyjskich świadczy to, że dobrze poznał prace Flerowskiego, Skrebickiego, Skaldina, Kabłukowa, Engelhardta, Gołowaczowa, Koszelewa, Samarina, Danielsona i innych. Szczególną uwagę poświęcił Marks dziełom wielkich rosyjskich rewolucjonistów - demokratów N. G. Czernyszewskiego i N. A. Dobrolubowa. Zachował się, między innymi, sporządzony przez Marksa konspekt rękopisu Czernyszewskiego „Listy bez adresu“. W pracach ekonomicznych Czernyszewskiego Marks widział wzór analizy zjawisk ekonomicznych i krytyki burżuazyjnych ekonomistów wulgaryzatorów. W posłowniu do drugiego wydania pierwszego tomu „Kapitału“ Marks zaznacza, że „wielki rosyjski uczone i krytyk N. Czernyszewski w mistrzowski sposób wyjaśnił bankructwo burżuazyjnej ekonomii politycznej“.

Przywiązując ogromne międzynarodowe znaczenie do dojrzewającej w Rosji rewolucji przeciw caratowi Marks, co jest rzeczą naturalną, uważał za niezbędne na stronicach swej głównej pracy udzielić miejsca rosyjskiej ekonomice i rosyjskiemu ustrojowi społecznemu. W wyzysku chłopów rosyjskich i w wynikającej z niego walce klasowej Marks widział typowe zjawisko dla wielu krajów rolniczych, co uważał za niezwykle ważne z punktu widzenia wyjaśnienia przesłanek ruchu rewolucyjnego sprzymierzeńca proletariatu — chłopów. „..W

rozdziale o roli gruntowej Rosja powinna odgrywać taką samą rolę, jaką odgrywa Anglia w księdze pierwszej przy badaniu pracy najemnej w przemyśle" — pisał Engels o planach Marksa dotyczących następnych tomów jego prac. Niestety, Marks nie zdołał włączyć swych badań nad ekonomiką rosyjską do żadnego z rękopisów wariantów tych tomów.

Drugi i trzeci tom „Kapitału“ zostały wydane przez Engelsa. Jego zasługa jako redaktora i wydawcy tych tomów jest niezwykle wielka. Engels, który za życia Marksa był jego stałym doradcą we wszystkich zagadnieniach związanych z pracą nad „Kapitałem“ po śmierci swego wielkiego przyjaciela z pełnym samozaparciem zabrał się do dokończenia jego dzieła. Odkładając wykonanie wielu planów twórczości własnej, dokonał on najbardziej skrupulatnej pracy, gdy chodziło o przestudiowanie i ostateczną redakcję pozostałych po śmierci Marksa rękopisów. Pomoc udzielana przez Engelsa Marksowi podczas pisania „Kapitału“ i przygotowania do druku niezakończonych części pracy swego zmarłego przyjaciela świadczy o niezwykłej przyjaźni tych dwóch genialnych myślicieli, szermierzy sprawy proletariatu, których stosunki, jak mówił Lenin, przewyższyły najbardziej wzniosłe przykłady przyjaźni ludzkiej.

* * *

„Kapitał“ daje nam założenia dialektycznego i historycznego materializmu, ekonomiczną naukę Marksa, naukę o walce klasowej i dyktaturze proletariatu jako o narzędziu służącym do zniesienia kapitalizmu i zbudowania społeczeństwa socjalistycznego.

Genialne dzieło Marksa stanowi klasyczny wzór zastosowania metody dialektycznej do analizy zjawisk ekonomicznych. — „Obecnie od czasu ukazania się „Kapitału“ — pisał Lenin — materialistyczne pojmowanie dziejów nie jest już hipotezą, lecz zostało naukowo udowodnione...“

Dialektyka Marksa stanowi potężny oręż w poznawaniu świata i jego rewolucyjnej przebudowy. Marks mówił, że jest ona z samej istoty krytyczna i rewolucyjna.

Marksa wykazał historyczny, przejściowy charakter kapitalizmu. W „Kapitałach“ uzasadnił naukowy pogląd na kapitalizm, jako na społeczno-ekonomiczną formację, która zastąpiła feudalizm i rozwija się pod wpływem właściwych sobie wewnętrznych, antagonicznych sprzeczności. Rozpatrując w pierwszym tomie proces wytwarzania kapitału, w drugim — proces cyrkulacji kapitału, w trzecim — proces produkcji kapitalistycznej wziętej w całość, Marks wyjaśnia ogólne dialektyczne powiązanie zjawisk ekonomicznych w kapitalizmie, wykrywając wszystkie przeciwieństwa właściwe ekonomicznie kapitalistycznej oraz materialne podstawy walki klasowej, która nieuchronnie doprowadzi społeczeństwo burżuazyjne do zagłady.

Historyczną o wszechświatowym znaczeniu zasługą Marksa jest wykrycie prawidłowości działających w kapitalizmie. Marks przeniknął do głębi gospodarkę kapitalistyczną. Rewolucjonizując, według określenia Lenina, ekonomię polityczną — Marks wyjaśnił istotny charakter stosunków kapitalistycznych wskazując, że opierają się one na przeciwieństwach dwóch wrogich klas: burżuazji i proletariatu. Wielkim, epokowym odkryciem jest nauka Marksa o wartości dodatkowej. Marks wykazał, że źródłem wszystkich rodzajów dochodów nie pochodzących z pracy (zysk, renta gruntowa, procent pożyczkowy itp.) jest różnica pomiędzy wartością produktu wytwarzanego przez robotnika a wartością jego siły roboczej, tj. wartością niezbędnych środków do życia. Wyjaśniając, że dobrobyt pasożytniczych klas w społeczeństwie burżuazyjnym opiera się na drapieżnym zagarnianiu wytwarzanej przez pracującego wartości dodatkowej, Marks rozwiązał tajemnicę wyzysku kapitalistycznego, wykazując poglądowo, na czym opiera się antagonizm pomiędzy bourgeois a proletariuszami.

Jaskrawym przykładem sprzeczności w kapitalizmie jest wykryte przez Marksa prawo powszechnej akumulacji kapitału. Marks ustalił, że rozwój ekonomiki kapitalistycznej prowadzi nieuchronnie do akumulacji bogactw w rękę klasy kapitalistów. Procesowi temu towarzyszy względne i bezwzględne ubożenie klasy robotniczej, tworzenie się rezerwowej armii pracy, wzrost bezrobocia i pauperyzacja, innymi słowy — akumulacja „nędzy, męki pracy, niewoli, barbarzyństwa, zdziczenia, i moralnej degradacji“. Wyjaśniając działanie tego prawa, Marks wykrył historyczną tendencję akumulacji kapitalistycznej, która doprowadza do nieustannego narastania sprzeczności w kapitalizmie, do wzrostu walki klasowej proletariatu z burżuazją. Ostrzejszy konflikt pomiędzy siłami wytwórczymi a stosunkami produkcyjnymi w społeczeństwie burżuazyjnym powoduje nieuchronną proletariacką rewolucję socjalistyczną.

Marksa bezlitośnie obnaża wszystkie schorzenia i wady kapitalizmu: anarchię produkcji, kryzysy, barbarzyńskie marnotrawienie sił produkcyjnych itp. Z gniewem i namiętnością biczuje on ustrój społeczny, który skazuje większą część społeczeństwa na cierpienia i męki, ustrój, w którym działa wilece prawo konkurencji, wszystko ogarniająca żądza zysku i bogacenia się. Do Marksa należy obrazowe porównanie kapitału z wampirem, chciwie wysysającym żywą pracę.

Obmierzłe cechy burżuazyjnego społeczeństwa Marksa najbardziej poglądowo pokazał na przykładzie ówczesnej kapitalistycznej Anglii, tym „klasycznym kraju kapitalizmu“. Już w 1854 roku Marksa wyrażał się o Anglii jako o państwie, w którym w porównaniu z innymi krajami despotyzm kapitału i niewolnictwo pracy osiągnęły najwyższy poziom rozwojowy. Kapitalizm angielski zajmował w tym czasie

uprzywilejowane stanowisko na rynku światowym i pierwsze miejsce w dziedzinie wyzysku kolonii. Anglia, według słów Marksa, była krajem, który swymi wpływami ogarnia cały świat i przekształca całe narody w swych najemnych robotników.

Stronice „Kapitału“ poświęcone Anglii zachowały i w naszych czasach swą demaskatorską siłę, w jaskrawy sposób odzwierciedlając warunki pracy i życia angielskich mas pracujących, — warunki, które od czasu napisania „Kapitału“ zmieniły się tylko na gorsze. Przed oczami czytelnika „Kapitału“ stają żywo posępne obrazy świata kapitalistycznego, rabunek kolonii, ucisk krajów podbitych, wojny zaborcze itp.

W „Kapitale“ zostały także ujawnione właściwe cechy historycznej przeszłości zaborczego kapitalizmu amerykańskiego. Jak żałośnie w świetle genialnej pracy Marksa wyglądają zmyslenia lokajów amerykańskiego imperializmu — pravicowych socjalistów, Bluma, Rennera i innych o rzekomo „pokojowym i idyllicznym“, charakterze rozwoju kapitalizmu w USA. Marks podkreśla, że źródła powstania amerykańskiego i angielskiego kapitalizmu były jednako brudne i krwawe; podkreśla, że kapitał w USA jest niczym innym jak skapitalizowaną jeszcze wczoraj krwią dzieci angielskich. Marks piętnuje w „Kapitale“ drapieżny wyzysk niewolniczej pracy Murzynów, handel niewolnikami, wyniszczenie plemion indyjskich, barbarzyńskie wyzyskiwanie robotników emigrantów różnych narodowości i szcucie jednych na drugich itp. Wszystko to mówi o tym, że historia amerykańskiego kapitalizmu była pisana ogniem i mieczem i jest takim samym obrazem zdrady, przekupstw, morderstw i podłości, jak historia Anglii, Holandii i innych krajów kapitalistycznych. „Kapitał“ daje doskonały przykład wyższości rzeczywiście naukowej, proletariackiej ekonomii politycznej nad wulgarną, upodabniającą się do nauki, lecz w swej istocie antynaukową, burżuazyjną ekonomią polityczną.

Z głębokiej analizy całego systemu stosunków kapitalistycznych Marks wyprowadził konsekwentnie rewolucyjne wnioski, które stały się podstawowymi zasadami wielkiego ruchu klasy robotniczej. Marks wszechstronnie i głęboko uzasadnił w „Kapitale“ historyczną rolę proletariatu jako grabarza burżuazji; wykazał nieuniknioną zagładę kapitalizmu, zwycięstwo rewolucji proletariackiej i triumf socjalizmu. Uzasadniając bezpodstawność reformistycznych planów przewyciężenia sprzeczności w ramach kapitalizmu i bezpodległość mrzonek socjalistów-utopistów o pokojowym przekształceniu kapitalistycznego społeczeństwa, Marks wskazał proletariatu i jego partii jedynie prawidłową drogę do osiągnięcia celu.

Marksa i Engelsa sformułowali ogólne zarysy społeczeństwa komunistycznego. Lenin i Stalin nakreślili konkretną drogę budowy socjalizmu wskazując ekonomiczne i polityczne zadania,

które proletariatu powinien rozwiązywać, krocząc za swą awangardą — Partią Komunistyczną.

Lenin i Stalin, opierając się na wytycznych Marksa i Engelsa, uogólniając doświadczenia rozwoju państwa radzieckiego — stworzyli polityczną ekonomię socjalizmu. W Związku Radzieckim, w socjalistycznym państwie robotników i chłopów, nie ma kryzysów i bezrobocia. Stały rozwój gospodarczy i wzrost dobrobytu stanowią prawo rozwoju państwa socjalistycznego. Pod kierownictwem J. Stalina Związek Radziecki konsekwentnie kontynuuje marsz do komunizmu. Lenin i Stalin wysoko podnieśli sztandar rewolucyjnej teorii Marksa. Obalili oni oportunistyczne dogmaty przywódców drugiej Międzynarodówki, którzy zwulgaryzowali i zniekształcili marksizm. Lenin i Stalin w twórczy sposób rozwinęli wszystkie składniki marksistowskiej nauki na podstawie głębokiego doświadczenia walki klasowej proletariatu i ruchu wyzwolenczego mas pracujących w nowej, historycznej epoce. Podnieśli na wyższy poziom naukę ekonomiczną Marksa, opracowując i rozwijając dalej marksistowską ekonomię polityczną.

W naszej stalinowskiej epoce spełnia się genialna naukowa prognoza twórcy „Kapitału“ o nieuniknionej zagładzie społeczeństwa kapitalistycznego. Przeszło jedna trzecia ludzkości została już wybawiona z ucisku imperialistycznego. Nigdy jeszcze rozkład kapitalizmu nie zaznaczał się tak wyraźnie, jak w naszych czasach.

Pierwszy tom „Kapitału“ został wydany w 1867 roku w Hamburgu przez firmę wydawniczą Melssnera. Nakład nie przekroczył 1.000 egzemplarzy. Drugi tom został wydany przez Engelsa w 1885 roku, trzeci w 1894 roku. Od tego czasu genialna praca Marksa, według niepełnych danych, doczekała się na całym świecie przeszło 245 wydań.

„Kapitał“ przetłumaczono już na 26 języków. Pod względem liczby wydań i nakładów — pierwsze miejsce w rozpowszechnieniu „Kapitału“ przypada Związkowi Radzieckiemu. Tom pierwszy „Kapitału“ doczekał się w Związku Radzieckim 30 wydań w języku rosyjskim, 14 wydań w językach narodów ZSRR i 6 wydań w językach obcych. Ogólny nakład wszystkich wydań „Kapitału“ w języku rosyjskim, włączając w tę liczbę również wydania sprzed Rewolucji Październikowej, obejmuje obecnie około 3 200 000 egzemplarzy.

Rosyjski przekład trzech tomów „Kapitału“ był pierwszym przekładem tego dzieła. Pierwszy tom w języku rosyjskim ukazał się w 1872 roku, tom drugi w 1885, a trzeci w 1896 roku. Po 1917 roku pierwszy tom został wydany 21 razy, drugi — 18 razy, trzeci — 21 razy. Podstawę rosyjskich wydań „Kapitału“ stanowi tłumaczenie dokonane przez J. I. Stiepanowa — Skworcowa. Wielką pracę na polu udoskonalenia przekładu dokonał Instytut Marksa — Engelsa — Lenina przy CK WKP(b).

PRZEKŁADY POLSKIE »KAPITAŁU« KAROLA MARKSA

Dotkliwą lukę w stanie posiadania podstawowej literatury socjalistycznej w języku polskim wypełniła „Książka i Wiedza“ wydając ostatnio przekład pierwszego tomu „Kapitału“. Dwa poprzednie wydania (o których dalej piszemy obszerniej) stanowiły już od lat „białe kruki“ na naszym rynku księgarskim.

O „Kapitale“ napisano już bardzo wiele. O przełomowej roli, jaką odegrał wydany w 1867 roku pierwszy tom tego dzieła jednakże najzwzięlej i najdosadniej powiedział sam jego twórca.

W liście do J. H. Beckera, niemieckiego socjalisty osiadłego w Szwajcarii, Marks pisał w kwietniu 1867 r., kiedy pierwszy tom dzieła całego jego życia znajdował się już w druku: „Jest to niewątpliwie najgroźniejszy pocisk, jaki kiedykolwiek skierowano w główę bourgeois (zaliczając do nich również i właścicieli ziemskich).“

Dzieło to, owoc tytanicznej pracy wielu lat, o którym Engels w r. 1886 w przedmowie do angielskiego wydania pisał, że „na kontynencie nazywają (je) często „biblią klasy robotniczej“, burżuazja usiłowała z początku zabić milczeniem. Wspomina o tym Marks w posłowniu do drugiego niemieckiego wydania z 1873 r.: „Uczeni i nieuczeni rzecznicy niemieckiej burżuazji usiłowali z początku przemilczeć „Kapitał“, co im się udało w stosunku do moich wcześniejszych prac“. Znalazły się jednak w niemieckim środowisku burżuazyjnym umysły rozumiejące, że dziełu Marksa sądzone jest odegrać rolę dziejową, stawiającą je w jednym szeregu z pismami, które w rewolucyjny sposób przeorały świadomość milionów. Arnold Ruge, towarzysz broni Marksa w zaraniu jego działalności, a później jego przeciwnik ideowy, zorientował się w lot, że „jest to dzieło epokowe, rzucające niezwykle, częstokroć wręcz przesywające światło na rozwój, na konanie i męki porodowe okresów społecznych. Książka, mimo szerokiego zakresu lub raczej właśnie dzięki niemu będzie wywierała potężny wpływ“. Podobnie sądził również Feuerbach.

Stosując po mistrzowsku metodę dialektyczną, Marks udowodnił, że ustroj kapitalistyczny nie jest zjawiskiem stałym i niezmiennym, lecz jednym z ustrojów społecznych, który musi ulec wobec rozkładających go antagonizmów wewnętrznych. Tam, gdzie burżuazyjni ekonomiści dostrzegali jedynie stosunki pomiędzy rzeczami, Marks ujawnił stosunki panujące pomiędzy ludźmi: jednym z najbardziej pasjonujących ustępów pierwszego tomu „Kapitału“ są stronicę poświęcone fetysyzmowi towarowemu.

Przełomowym odkryciem dokonany przez Marksa w pierwszym tomie „Kapitału“ jest sformułowanie teorii wartości dodatkowej, owego „kamienia węgielnego marksowskiej teorii ekonomicznej“, jak ją określił Lenin. Koncepcja wartości dodatkowej stanowi odsłonięcie tajemnicy wyzysku kapitalistycznego i rzucające się wprost w oczy uzasadnienie przyczyny antagonizmu pomiędzy burżuazją a proletariatem.

Jaskrawym objawem przeciwieństw, które rozsadzają gmach kapitalizmu, jest proces powszechnej akumulacji kapitalistycznej. Marks odkrył prawo rządzące tą akumulacją. Przeciwieństwo pomiędzy siłami produkcyjnymi a stosunkami produkcyjnymi w społeczeństwie burżuazyjnym sprawia, że socjalistyczna rewolucja staje się nieuchronna. Grozą prorocтва biblijnego tchną odpowiednie zdania Marksa: „**Monopol kapitału staje się hamulcem dla sposobu produkcji, który się wraz z tym monopolami i pod nim rozwinął. Centralizacja środków produkcji i uspołecznienie pracy osiągają taki punkt, kiedy nie mieszczą się już w swej powłoce kapitalistycznej. Rozsadzają tę powłokę. Bije godzina kapitalistycznej własności prywatnej. Wywłaszczycciele ulegają wywłaszczeniu**“ (rozdział 24).

Pierwszy tom „Kapitału“ jest wielkim aktem oskarżenia przeciwko „furi i interesu prywatnego“ przeciwko trawiącej kapitalistów żądzy bogacenia się.

Dzieło to napisane z niezwykłą pasją demaskatorską jest jednocześnie pod względem stylistycznym utworem literackim wysokiej klasy. Mieni się wszystkimi barwami finezji mistrzowskiego pióra Marksa, błyszczy właściwą mu ironią i sarkazmem. Tłumaczenie pierwszego tomu „Kapitału“ nie należy do łatwych zadań...

Habent sua fata libelli...

Ma je też pierwszy tom „Kapitału“ w przekładzie polskim.

Od lat już krąży legenda, że przekład, który redagował Ludwik Krzywicki w porozumieniu ze Stanisławem Krusińskim i który powszechnie uchodził za pierwszy, nie był pierwszym, gdyż miał go rzekomo poprzedzić inny, dokonany przez Aleksandra Dowojnę - Sylwestrowicza.

Legendę tę wznowił i utrwalił Stanisław Kościalkowski, który w biografii wspomnianego Sylwestrowicza, zamieszczonej w t. V „Polskiego słownika biograficznego“, pisze: „Poza tym rozchwytyany przez młodzież ówczesną pierwszy przekład „Kapitału“ Marksa ogłoszony z nazwiskiem tłumacza A. G. Renou - Loqui, jest pióra Dowojny“. Godną zanotowania okolicznością jest fakt, że materiałami „źródłowymi“, na które powołuje się prof. Kościalkowski, są 2 artykuły w dziennikach wileńskich z 1911 r. i nr BULLETIN POLONAI, który podówczas wychodził w Paryżu.

W związku z ukazaniem się przed kilkoma tygodniami trzeciego wydania polskiego przekładu I tomu „Kapitału“ do powyższej informacji St. Kościalkowskiego powraca krakowski „Tygodnik Powszechny“. W nr 4 z dn. 28 stycznia rb. drukuje on list do redakcji p. Aleksandra Śnieżki z Wrocławia. W liście tym p. Śnieżko uzupełnia wiadomość podaną przez prof. Kościalkowskiego kilkoma szczegółami: inicjatywa owego pierwszego wydania miała należeć do „Przeglądu Tygodniowego“ Adama Wiślickiego.

Przekład miał ukazać się w 1881 r. w „Bibliotece“ „Przeglądu Tygodniowego“. Sylwestrowicz, tłumacz, był wówczas studentem ostatniego roku na wydziale przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego. W owym czasie Ludwik Krzywicki był również studentem Uniwersytetu Warszawskiego. Panu Śnieżce wydaje się więc dziwne, że Krzywicki „nie nie wiedział o istnieniu polskiego przekładu „Kapitału“ Marksa“ i że wspólnie z Krusińskim podjął (bezcelowo, mogłoby się zdawać) trud przełożenia i wydania pierwszego tomu tego dzieła. Dodajmy tu jeszcze: z tego punktu widzenia Krzywicki wykazał wtedy wielki brak orientacji w stosunkach, które panowały podówczas w kraju, kiedy przedsięwziął druk w Niemczech, aby książkę w zeszytach dostarczać kontrabandą do Warszawy, podczas gdy zupełnie legalnie ukazał się już przekład Sylwestrowicza nakładem „Przeglądu Tygodniowego“.

Nie dość jednak na tym. Zanim pod redakcją Krzywickiego powstało w Warszawie na krótki czas legalne pismo robotnicze pt. „Tygodnik Powszechny“, socjalizm od 1883 r. korzystał z gościny w piśmie Adama Wiślickiego, a zwłaszcza w jego dodatkach miesięcznych. Ludwik Krzywicki należał do grona socjalistów, którzy właśnie stale pisywali do „Przeglądu Tygodniowego“. Rzeczą zupełnie nie do wiary jest więc, aby Krzywicki nie wiedział o legalnym ukazaniu się w 1881 r. przekładu „Kapitału“ nakładem „Przeglądu Tygodniowego“, **gdyby go rzeczywiście wydano**. Przecież byłoby to wówczas wydarzenie nie lada, któreby przede wszystkim zelektryzowało nieliczne grono publicystów i działaczy socjalistycznych z Krzywickim na czele.

Aby położyć kres wciąż odradzającej się legendzie, zadaliśmy sobie trud dokładnego przejrzania kompletu „Przeglądu Tygodniowego“ z 1881 r. oraz spisu wydawnictw „Przeglądu“ z tego samego roku i stwierdzamy kilka bezspornych faktów:

1) Ani w „Przeglądzie Tygodniowym“ z 1881 r., ani w wydawnictwach Adama Wiślickiego z tego samego roku nie ma **żadnych śladów** wydania w druku przekładu pierwszego tomu „Kapitału“.

2) W **żadnej** z bibliografii polskich nie ma również śladu owego wydawnictwa. Natomiast figuruje w nich przekład dokonany przez Mieczysława Brzezińskiego, Stanisława Krusińskiego, Ludwika Krzywickiego, Kazimierza Pławińskiego i Józefa Siemaszkę pod redakcją L. Krzywickiego. Dane bibliograficzne: Lipsk 1884 r., str. VII+326, drukarnia G. Uszmana w Weimarze, nakładem E. L. Kasprowicza (dane bibliograficzne cytujemy według Ż. Kormanowej. Materiały do bibliografii druków socjalistycznych na ziemiach polskich w latach 1886 — 1918. Instytut Gospod. Społ., Warszawa, 1932, str. 176).

3) W **żadnej** z bibliotek polskich w kraju i za granicą, w których szukaliśmy owego wcześniejszego przekładu, nie znaleźliśmy go niestety; natomiast jeżeli trafialiśmy na przekład „Kapitału“ (przed ukazaniem się nowego przekładu, wydanego przez „Książkę“ i „Tom“ w latach 1926 — 1932), to był

to wspomniany wyżej przekład pod redakcją Krzywickiego.

4) W listach Marksa i Engelsa o „Kapitale“, wydanych w 1948 r. przez Instytut Marksa - Engelsa - Lenina znajduje się przedruk listu Engelsa do rosyjskiego rewolucjonisty Piotra Ławrowa, w którym to liście pod datą 28 stycznia 1884 r. Engels pisze:

„Przed chwilą otrzymałem list od dwóch Polaków, Krzywickiego i Sosnowskiego. Proszą o pozwolenie na polski przekład „Kapitału“. Oczywiście daliśmy to pozwolenie“.

Engels skrzętnie notował nie tylko ukazywanie się przekładów „Kapitału“ na różne języki, lecz wszelkie recenzje, a nawet wzmianki i notatki o nim. Prowadził na ten temat rozległą korespondencję i wsząd otrzymywał odpowiednie informacje. Gdyby ów przekład Rencu Loqui rzeczywiście się ukazał, chociażby nawet bez zezwolenia autora, kto jak kto, ale Engels o tym by już w 1884 r. (po upływie trzech lat!) na pewno wiedział i w liście do Ławrowa nadmienił, że chodzi tu o **drugiego** już przekład na język polski.

5) Przekładu, za poradą Marksa, dokonano nie z oryginału niemieckiego, lecz z tłumaczenia francuskiego (do liczby tłumaczy Konstanty Krzczkowski¹⁾ dodaje jeszcze, oprócz wymienionych wyżej, Kazimierza Puchewicza), „które sam autor przeglądał, zmieniając tekst zwłaszcza w pierwszej części, ażeby udostępnić swoje wywody“²⁾. Nad przekładem pracowała więc cała plejada wybitnych polskich publicystów socjalistycznych.

We „Wspomnieniach“ Krzywicki pisze, że „zamiar przełożenia na język polski „Kapitału“ Karola Marksa powstał około 1880 r., ale przyoblekał się w kształty dopiero w początkach 1882 r.“. Przekład skończony był „ku ziemie“ tegoż 1882 r. Grono tłumaczy musiało pokonać ogromne trudności, o których pojęcie daje następujący ustęp datowanego z dn. 23 maja 1932 r. „Słowa tłumaczy“ (czterosebnowy zespół!) drugiego polskiego wydania I tomu „Kapitału“, dokonanego już z oryginału niemieckiego (a więc po upływie 50 lat od 1880—1881 r.):

„Brak miejsca nie pozwala nam rozwodzić się nad tym stanem chaosu i zachwaszczenia, w jakim znajdowała się polska terminologia marksowska przed ukazaniem się naszego przekładu. Będzie bodaj lekką tylko przesadą, gdy powiemy, że terminów ustalonych wcale nie było, że panowała zupełna dowolność, przy której prawem obywatelstwa cieszyły się obok trafnych terminy całkiem błędne“.

Praca tłumaczy drugiego wydania trwała wiele lat: pierwszy zeszyt ukazał się w 1926 r., trzeci zaś i ostatni dopiero w 1932 r.

Z jakimż więc trudnościami musiałby walczyć samotny tłumacz, przeorywający w 1881 r. dziewiczą

¹⁾ **Konstanty Krzczkowski**. Zarys życia i pracy Ludwika Krzywickiego w Pracy zbiorowej poświęconej jego życiu i twórczości. Warszawa, 1938, str. XXXIX).

²⁾ **L. Krzywicki**. Wspomnienia, t. I (Jak wydano „Kapitał“?), Warszawa 1947 r., str. 237—238.

głębię polskiej terminologii ekonomicznej, a zwłaszcza gdy trzeba było stworzyć nieistniejącą jeszcze terminologię marskistowską! P. Śnieżko pisze o tym z zupełną beztrąską: student ostatniego roku tryzody sam po bohatersku uporał się z tymi trudnościami i przekład „Kapitału“ już w 1881 r. ujrzał światło dzienne!

A trzeba wiedzieć, że przekład Krzywickiego natrafił nie na same tylko trudności redakcyjno-przeładowe, lecz również i na wydawnicze. Pierwszy zeszyt ukazał się w 1884 r., trzeci i ostatni — dopiero w 1886 r.³⁾ Redagowanie tekstu drugiego wydania polskiego do trzeciego wydania, które się niedawno ukazało, pochłonęło przeszło dwa lata trzem profesorom, znawcom marksizmu.

Zresztą na wielkie trudności napotkano też, gdy szukano odpowiedniego tłumacza na język rosyjski. W sierpniu 1868 r. dziennik „Sankt Pieterburgskije Wiedomosti“ zamieścił zapowiedź wydawnictwa N. Polakowa, że niebawem ukaże się rosyjski przekład pierwszego tomu „Kapitału“. Realizacja zamiaru nastąpiła jednak dopiero w 1872 r., po upływie 3 i pół roku od owej zapowiedzi. Pierwszą propozycję przełożenia „Kapitału“ na język rosyjski otrzymał Bakunin, który od września 1869 r. do marca 1870 r. przełożył zaledwie kilka stron. Wówczas do tłumaczenia zabrał się głośny rewolucjonista rosyjski, Herman Łopatin, uczeń Czernyszewskiego. Przełożył blisko połowę pierwszego tomu, lecz przerwał dalszą pracę z powodu powrotu z Londynu do Rosji. Przekład zakończył dopiero w marcu 1872 r. Mikołaj Danielson, rosyjski ekonomista-narodnik, który pisał pod pseudonimem „Nikołaj-or“.

Sądzymy, że przytoczonych faktów wystarczy chyba, aby opowieść o polskim przekładzie pierwszego tomu „Kapitału“ Marksa, dokonany przez A. Dowojnę-Sylwestrowicza i w 1881 r. wydany przez „Przegląd Tygodniowy“ A. Wiślickiego, raz na zawsze „między bajki włożyć“.

Kilka jeszcze słów o rzeczywistych przekładach „Kapitału“ na język polski:

Jak dotychczas, takiego przekładu doczekał się tylko tom I. W ósmym lat dziesiątku ub. wieku w Warszawie powstało kółko Oświaty Robotniczej, które m. in. zamierzało wydać przekład drugiego to-

mu⁴⁾, lecz rękopisy uległy konfiskacie podczas rewizji⁵⁾.

Według posiadanych przez nas informacji, przekład tomów II i III „Kapitału“ jest obecnie w opracowaniu i ma się ukazać nakładem „Książki i Wiedzy“.

Pierwsze wydanie pierwszego tomu drukowano za granicą, gdyż inicjatorzy przekładu obawiali się, że cenzura carska nie przepuści równie niebezpiecznego druku.

Krzywicki tak opisuje perypetie, z którymi połączone było dostarczanie do kraju egzemplarzy pierwszego zeszytu:

„...pierwsza setka egzemplarzy powędrowała w sposób nielegalny do Torunia. Stamtąd przeswarcowano Marksa do Warszawy. Koszty były znaczne, a dobrze, że obyło się bez ofiar. Cała ta organizacja okazała się niepotrzebna, bo w parę tygodni później cenzura przepuściła pierwszy zeszyt“⁶⁾.

K. Krzeczkowski uzupełnia te informacje wiadomością, że legalizację „Kapitału“ w cenzurze warszawskiej udało się uzyskać znanemu ówczesnemu księgarzowi warszawskiemu G. Centnerszwerowi⁷⁾.

W biografii Marksa F. Mehring informuje nas, w jaki sposób carska cenzura uzasadniała zezwolenie na druk przekładów „Kapitału“:

„Chociaż autor wyznaje przekonania niewątpliwie socjalistyczne, a cała książka ma zupełnie określony charakter socjalistyczny, jednak zważywszy, że jej sposób pisania nie może być uważany za zrozumiały dla wszystkich i że z drugiej strony posługuje się ona formą argumentacji naukowo - matematycznej, komitet uznaje, że książka ta nie może być ścigana sądownie“⁸⁾.

W 1884 r. rząd carski umieścił jednak pierwszy tom „Kapitału“ na liście książek zabronionych. W 1893 r. na tej liście znalazły się obydwie tomy; nastąpił też zakaz ogłaszania nowych jego wydań i przywożenia dzieła z zagranicy. Mimo to jednak „Kapitał“ nadal ukazywał się w Rosji na rynku księgarskim⁹⁾.

³⁾ L. Krzywicki, Wspomnienia, t. I, str. 234.

⁴⁾ K. Krzeczkowski, Zarys życia i pracy L. Krzywickiego, str. XXXIX.

⁵⁾ L. Krzywicki, Wspomnienia, t. I, str. 239.

⁶⁾ Krzeczkowski, str. XXXIX.

⁷⁾ F. Mehring, Karol Marks, Spółdz. „Książka“, Warszawa 1923 r., str. 353.

⁸⁾ A. Urojewa w czasopiśmie „Sowietskaja Kniga“ 1950 r., nr 3, str. 15.

⁹⁾ L. Krzywicki, Wspomnienia I, str. 239 i 240.

I. MARKS — ENGELS — LENIN — STALIN

D Z I E Ł A

1. [MARX KARL]: **Kapitał**. Krytyka ekonomii politycznej. T. 1. Księga 1. Proces wytwarzania kapitału. Warszawa, 1950. Książka i Wiedza, s. 8 nlb, 854, 1 ryc.
2. LENIN V[LADIMIR] I[L'ICZ]: **Agrarnaja programma socjal - demokratii v pervoj ruskkoj revolucii 1905 — 1907 godov**. Gos. izdat. polit. liter., s. 208, 4 nlb.
3. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **Dziela**. Przekład z 4 wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa - Lenina przy KC WKP(b). T. 2: 1895—1897. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. VIII, 604, 1 ilustr.
4. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **Dziela**. Przekład z 4 wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b) (T. 5: maj 1901 — luty 1902). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 624, 2 tabl.
5. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **Dziela**. Przekład z 4 wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b) T. 22: Grudzień 1915 — lipiec 1916. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 444, 2 faksim.
6. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **Marksizm i rewizjonizm**. Wyd. 3, przejr. i poprawione. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 48. Biblioteka Klasyków Marksizmu i Leninizmu.
- 7a. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **O broszurze Juniusa**. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 25. Biblioteka Klasyków Marksizmu i Leninizmu.
7. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **O państwie**. Wykład wygłoszony na Uniwersytecie im. Swierdłowa 11 lipca 1919 r. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 27. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.
9. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **O usprawnieniu aparatu państwowego oraz o walce z biurokratyzmem i mitręgą w urzędowaniu**. Listy i notatki 1917—1922. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 107. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.
10. LENIN V[LADIMIR] I[L'ICZ]: **Soczinienija**. T. 31. April-dekabr' 1920. Izd. 4 (Moskwa) 1950. Gos. izd. polit. lit., s. X. 545, 1 nlb, 1 ilustr. Institut Marksa-Engelsa-Lenina pri CK VKP(b).
11. LENIN V[LADIMIR] I[L'ICZ]: **Soczinienija**. T. 32. Dekabr' 1920 — avgust 1921. Izd. 4 (Moskwa) 1950. Gos. izd. polit. lit., s. X, 537, 1 nlb, 3 ilustr. Institut Marksa-Engelsa-Lenina pri CK VKP(b).
12. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Dziela**. Przekład z wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). T. 5:1921—1923). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 452.
13. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Dziela**. Przekład z wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). (T. 7:1925). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 424.
14. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Dziela**. Przekład z wyd. ros. przygotowanego przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina przy KC WKP(b). (T. 8:1926 styczeń—listopad). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 411.
15. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Klasa proletariuszy i partia proletariuszy**. W sprawie pierwszego punktu statutu partii. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 15 + errata k. 1 - luźna. (Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu).
16. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **O socjaldemokratycznym odchyleniu w naszej Partii**. Referat i słowo końcowe w dyskusji na XV konferencji WKP(b). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 136. Biblioteka Klasyków Marksizmu-Leninizmu.

17. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Otvety tovariszczam**. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 8, str. 3—8.
Listy J. Stalina napisane w odpowiedzi do Sanżeeva, D. Belkina i S. Furera oraz Cholopova — dotyczące zagadnień językoznawstwa.

18. STALIN I[OSIF VISSARIONOVICZ]: **Zagadnienia leninizmu**. (Wyd. 4). Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 615, 1. tabl.

OMÓWIENIA

19. MITIN M.: **Fryderyk Engels — wielki myśliciel rewolucyjny i wódz proletariatu**. O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 3. 1950, nr 48, str. 2.

Rola Engelsa we współpracy z Marksem. Charakterystyka i znaczenie prac Engelsa.

20. BAIŠZEVE S. B.: **Proizvedenija V. I. Lenina i I. V. Stalina na kazachskom jazyke**. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 19—25.

Znaczenie wydawania dzieł klasyków marksizmu-leninizmu w języku kazachskim dla narodu, który swe odrodzenie zawdzięcza geniuszowi Lenina i Stalina. Przegląd rozwoju wydawnictw i organizacji przekładów na język kazachski dzieł Lenina i Stalina (tytuły, nakłady).

21. BASZIŁOV N. M.: **Dvadcať devjatyj tom Soczinienij V. I. Lenina**. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 3—18.

Prace Lenina związane z programem Partii. Teza o możliwości zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju. Właściwe naświetlenie zagadnień związanych z charakterystyką imperializmu. Założenie polityki rolnej Lenina—Stalina. Głęboka, naukowa analiza układu sił klasowych i międzynarodowej sytuacji w najcięższym dla państwa radzieckiego okresie wojny domowej i interwencji. Nauki Lenina o przyczynach wojen. Aktualność wskazań i nauki Lenina na tle obecnej sytuacji.

22. BASZINDŽAGJAN Z. G.: **Proizvedenija V. I. Lenina i I. V. Stalina na armjanskom jazyke**. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 11, str. 18—24.

Krótką historią narodu ormiańskiego, jego walki narodowo-wyzwoleńczej i rozkwitu w Związku Radz. Wydania dzieł Lenina i Stalina w jęz. ormiańskim (przeгляд historyczny). Wydania dzieł Lenina i Stalina w Ormiańskiej SRR.

23. FEDOSEEV P. N.: **I. V. Stalin o stroitelstve komunističeskogo obszczestva**. — O razvitii sovetskogo socialističeskogo obszczestva. Sbornik statej. Moskva 1950. Gospolitizdat, str. 3 — 70.

Naukowe rozwinięcie oraz teoretyczne uogólnienia doświadczeń budownictwa społeczeństwa komunistycznego — dokonane przez Stalina. Stworzenie materialno - technicznej bazy komunizmu (stosunki produkcyjne, soc. uprzemysłowienie, współzawodnictwo pracy, postęp techniczny). Pokonywanie przeciwności pomiędzy miastem a wsią, pomiędzy pracą umysłową a fizyczną. Państwo socjalistyczne jako główny ośrodek budownictwa komunizmu.

24. KOSULNIKOV A. P.: **Dvadcaťvośmoj tom Soczinienij V. I. Lenina**. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 8, str. 9 — 22.

Wszochstronna leninowska charakterystyka sytuacji politycznej i gosp. w pierwszym okresie wojny domowej i interwencji. Zdemaskowanie nikczemnej roli amerykańskiego imperializmu. Wskazania Lenina dotyczące umocnienia państwa radzieckiego, dyktatury proletariatu, sojuszu klasy robotniczej i chłopów. Rewolucyjno

gospodarcze posunięcia państwa radzieckiego. Ideowe uzbrojenie partii i międzynarodowego ruchu robotniczego, zdemaskowanie fałszu burżuazyjnej demokracji.

25. ROZENTAL M. M.: **I. V. Stalin ob osobennostjach protivareczij i formach ich preodolenija v period bor'by za socializm i kommunizm.** — O razvitii sovet'skogo socialisticzeskogo obszczestva. Sbornik statej. Moskva 1950. Gospolitizdat, str. 71 — 128.

Zagadnienie możliwości zbudowania socjalizmu w jednym kraju. Analiza sprzeczności wewnętrznych, ich właściwości 'zcególnych i dróg pokonania. Analiza sprzeczności narodowościowych i dróg ich pokonania. Krytyka i samokrytyka jako nowa forma pokonywania sprzeczności oraz jako siła napędowa rozwoju społeczeństwa socjalistycznego.

26. STUCZEBNIKOVA M. D.: **Tridcat' pervyj tom Soczinenij V. I. Lenina.** Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 3 — 18.

Prace Lenina zawarte w tym tomie wykazują gigantyczną i wszechstronną polityczną i teoretyczną działalność Lenina jako wodza Partii państwa radzieckiego i międzynarodowego ruchu robotniczego. Sytuacja polityczna i gospodarcza ZSRR w 1920 r. Lenin i Stalin jako wodzowie prowadzący naród radziecki do zwycięskiego zakończenia wojny z interwencją imperialistyczną. Zagadnienia budownictwa gospodarczego na VIII Wszechrosyjskim Zjeździe Rad. Znaczenie pracy Lenina pt. „Dziecięca choroba lewicowości w komunizmie“. Leninowska teoria rewolucji soc. i dyktatury proletariatu.

27. SUTOCKIJ S. B.: **Tridcattyj tom Soczinenij V. I. Lenina.** Sovetskaja Kniga. 1950, nr 11, str. 3 — 17.

Działalność Lenina w dziele wzmocnienia obronności państwa radzieckiego w walce z interwen-

cją. Głęboka naukowa analiza ówczesnej sytuacji. Zagadnienia soc. przebudowy kraju. Elektryfikacja, plan Goelro. Lenin demaskuje gnuśną, grabieżczą istotę systemu imperialistycznego, wykazując przodujący, postępowy charakter narodziłego przez Wielką Rewolucję soc. radzieckiego systemu społecznego udowadniając jego zwycięstwo nad rozkładającym się i gnijącym kapitalizmem. Dzieła Lenina są natchnieniem mas, prowadząc je do zwycięstwa w ich walce o pokój na całym świecie, o demokrację i socjalizm.

28. **Trudy tovariszczia Stalina po voprosam jazykoznanija i ich znaczenie dla razvitija ekonomiceskich i pravovych nauk.** Izvestia Akademii Nauk SSSR Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 5, str. 331—339.

Prace Stalina w zakresie językoznawstwa jako wzór twórczego ujmowania marksizmu. Wpływ tych prac na rozwój ekonomii politycznej i nauk prawnych. Zadania w tym względzie Instytutów Ekonomii i Prawa Ak. Nauk.

29. VINOGRADOV V. V.: **Raboty I. V. Stalina po voprosam jazykoznanija i puti razvitija sovet'skoj nauki o jazyke.** Sovetskaja Kniga. 1950, nr 8, str. 23 — 39.

Znaczenie wkładu J. Stalina do nauki językoznawstwa. Wyjaśnienie istoty antymarksofskich błędów popełnianych przez Marra i jego szkołę, wprowadzających zamęt i hamujących rozwój nauki radzieckiej w tej dziedzinie do czasu wystąpienia Stalina, który rozwiązał najistotniejsze problemy tych niezwykle trudnych zagadnień umożliwiając w ten sposób przezwyciężenie błędów i dalszy rozwój radzieckiego językoznawstwa. Istota głębokiej stalinowskiej analizy zagadnień językoznawstwa.

Zob. poz. 679.

II. BIBLIOGRAFIE — ENCYKLOPEDIA — SŁOWNIKI

BIBLIOGRAFIE OGÓLNE

30. **Przewodnik Bibliograficzny.** Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. Warszawa. R. 6. (18). 1950, nr 42 — 50.

Zob. r. 1950, poz. 1771.

31. **Sovetskaja Kniga.** Ezemesjačnýj kritiko - bibliograficeskij žurnal. Akademiya Nauk Sojuza SSR 1950, nr 1 — 12.

Bibliografia bieżąca i recenzje wybranych radzieckich wydawnictw zwartych. Wydawnictwa gospodarcze w działach: ekonomiki i prawa.

32. **B'lgarski Knigopis.** Bibliografski bjuletin za depozirane v D'ržavnata Biblioteka „Vasil Kolarov“ knigi i novi periodični izdaniya G. 54. 1950, nr 8 — 10. Zob. r. 1949, poz. 4266.

33. **Magyar Folyóiratok Repertórium.** Repertorium Bibliographicum Periodicum Hungaricorum. Kiádja az Országos Szégyes Széchenyi Könyvtár. 1950, nr 6.

Bibliografia artykułów z czasopism węgierskich. Działy: 1) Nauka, instytucje naukowe. 2) Nauki społeczne. 3) Językoznawstwo. 4) Matematyka i nauki przyrodnicze. 5) Nauki stosowane. 6) Sztuka. 7) Literatura. Wykaz czasopism i spis alfabetyczny.

34. **Magyar Nemzeti Bibliográfia.** Bibliographia hungarica. Kiádja az Országos Szégyes Széchenyi Könyvtár. 1950, nr 6.

Bibliografia książek węgierskich. Działy: 1) Dzieła i serie uniwersalne. 2) Filozofia. 3) Re-

ligia, kościół. 4) Nauki społeczne. 5) Matematyka i nauki przyrodnicze. 6) Nauki stosowane. 7) Sztuka. 8) Literatura. 9) Geografia, Bibliografie, Historia. Spis alfabetyczny nazwisk autorów.

BIBLIOGRAFIE SPECJALNE

POLSKA

35. A. W.: **Instrukcje i druki samochodowe.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 298 — 299.

Działalność wydawnicza Min. Komunikacji. Wykaz wydanych instrukcji. Plany na przyszłość

36. **Bibliografia.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy R. 4. 1950, nr 910, str. 77 — 80.

Adnotacyjna bibliografia książek i artykułów polskich i zagranicznych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

37. **Bibliografia finansowa.** Cz. 1. Artykuły. Finanse. 1950, nr 1, str. 174 — 189.

Rejestracyjna bibliografia artykułów ogłoszonych w czasopismach polskich w okresie od stycznia do listopada 1950 r. Układ działowy: Marksizm - leninizm. Plan 6-letni. Dochód narodowy. Kadry, szkolenie, współzawodnictwo Obrotu z zagranicą — sprawy dewizowe. Budżety — podatki. Bank i kredyt. Organizacja finansowa i planowanie finansowe. Rozrachunek gospodarczy. Obieg środków obrotowych. Ceny, koszty, rentowność. Rachunkowość. Sprawozdawczość i statystyka. Inwestycje, kapitalne remonty. Oszczędności. Finanse ZSRR. Finan-

se krajów demokracji lud. Finanse krajów kapit.

38. CHWALEWIK EDWARD: **Bibliografia z dziedziny zagadnień socjalnych i pokrewnych** oprac. Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 141 — 146; nr 5, str. 128 — 139.

Zob. r. 1950, poz. 7336.

39. CZĄSTKA JAN: **Wiertnictwo w Polsce na tle światowego dorobku w tej dziedzinie.** Nafta R. 6. 1950, nr 12, str. 344 — 347.

Przegląd i ocena polskich publikacji przed i po wojennych z zakresu wiertnictwa.

40. **Nowe książki Państwowych Wydawnictw Technicznych.** Hutnik. R. 17. 1950, nr 9 — 10, str. 359—360.

Adnotacyjne zestawienie wydawnictw PWT za r. 1950.

41. ORZEŁ M.: **Bibliografia i recenzje.** Przemysł Włókienniczy. R. 4. 1950, nr 7 — 8, str. 389 — 394.

Bibliografia bieżąca piśmiennictwa polskiego i zagranicznego dot. przem. włókienniczego w układzie działowym.

42. PISARSKA MARIA: **Przyczynki do bibliografii mechanizacji upraw leśnych.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 33 — 34.

Źródła piśmiennictwa w.w. zagadnień. Bibliografia powojennego piśmiennictwa polskiego i radzieckiego.

43. **Problematyka morska w prasie krajowej.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2 — 3, str. 157 — 169.

Przegląd i streszczenia niektórych artykułów poruszających zagadnienia: wykonania Planu 6-letniego, planowania w gospodarce morskiej, kadr, rentowności polskiej żeglugi morskiej, pracy portów i mechanizacji masowego przeładunku węgla.

44. **Problematyka morska w prasie radzieckiej.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2 — 3, str. 170 — 180.

Przegląd i streszczenie artykułów poruszających zagadnienia: usprawnienia remontów stoczniowych i normalizacji pracy, walki o kulturę techniczną eksploatacji statków i o bezawaryjne pływanie, budownictwa okretowego w krajach kapit., ekspansji USA w dziedzinie żeglugi morskiej oraz imperialistycznej walki o władanie na morskich szlakach handlowych.

45. **Przegląd Bibliograficzny Budownictwa Okrętowego i Morskiego.** R. 1. 1950, nr 2, nr 3. Dodatek do czas. Technika Morza i Wzbrzeża. R. 5. 1950, nr 10, str. 303 — 304; nr 11, str. 351 — 352.

Adnotacyjna bibliografia artykułów z czasopism polskich i zagranicznych. Klasyfikacja dziesiętna i działowa.

46. **Przegląd Bibliograficzny Chemii.** R. 1. 1950, nr 2, str. 9 — 12; nr 3, str. 13 — 20. Dodatek do czas. Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 10; 11.

Analizy dokumentacyjno - bibliograficzne ujęte

w 8 grup obejmujące bieżące publikacje z zakresu chemii (obcojęzyczne).

47. **Przegląd Bibliograficzny Górnictwa.** R. 2. 1950, nr 9, str. 129-144; nr 10-11, str. 146-160. Dodatek do czas. Przegląd Górniczy. T. 6. 1950, nr 10; 11.

Zob. r. 1949, poz. 4275.

48. **Przegląd Bibliograficzny Hutnictwa i Odlewnictwa.** R. 3. 1950, nr 9-10, str. 175-198.

Zob. r. 1950, poz. 7342.

49. **Przegląd Bibliograficzny Przemysłu Rolnego i Spożywczego.** R. 1. 1950, z. 3. Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 11, str. 359-362.

Zob. r. 1950, poz. 7343.

50. **Przegląd Bibliograficzny Zagadnień Mieszkania- wch.** Opracowany przez dział dokumentacji Instytutu Budownictwa Mieszkaniego. Dodatek do nr 2 mies. „Miasto”. 1950, z. 1, str. 8.

Adnotowana bibliografia książek i artykułów polskich i zagranicznych w układzie działowym: A. Społeczno-ekonomiczne zagadnienia mieszkaniowe. B. Planowanie oraz budowa miast i osiedli mieszkaniowych. C. Zag. techniczne budownictwa mieszk. i osiedlowego. D. Gospodarka mieszkaniowa. E. Budownictwo i warunki mieszkaniowe na wsi.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

51. **Bibliographie.** Revue International du Travail V. 62. 1950, nr 3-4, str. 344-360, nr 5, str. 474-484.

Zob. r. 1950, poz. 6206.

52. **Bibliography of occupational medicine.** International Labour Office. Geneva. V. 3. 1950, nr 2, str. 53-132.

Zob. r. 1950, poz. 7355.

53. **Revue des periodiques.** Chronique de la Sécurité Industrielle. V. 26. 1950, nr 4, str. 161-170.

Adnotacyjna bibliografia artykułów z zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy wybranych z czasopism franc., ang., niem., holend. i innych. Układ działowy.

54. **Revue des livres.** Chronique de la Sécurité Industrielle. V. 26. 1950, nr 4, str. 171-175.

Bibliografia adnotacyjna w układzie działowym książek ang., franc., holend., niem. i innych obejmujących zagadnienia higieny i bezpieczeństwa pracy.

Zob. poz. 388.

RUCH WYDAWNICZY

55. CIELECKI M.: **Polskie czasopisma finansowe.** Finanse. 1950, nr 1, str. 132-135.

Przegląd czasopism omawiających zagadnienia finansowe w l. 1945-50. Etapy rozwoju, krótka charakterystyka.

III. HISTORIA GOSPODARCZA

HISTORIA GOSPODARCZA

O G Ó L N E

56. MATYSIK STANISŁAW: **Prawo nadbrzeżne (Ius naufragii).** Studium z historii prawa morskiego. Toruń 1950. (Rocznik Tow. Nauk w Toruniu. R. 54. (1949), z. 1, s. 266. Rec. Falenciak J. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2 — 3, str. 181 — 187.

Geneza i rozwój prawa nadbrzeżnego. Rec. krytykuje idealistyczne ujęcie zagadnienia, (nie uwzględnienie marksistowskiej teorii formacji

społeczno - gospodarczych). Usterki metodologiczne. Zalety książki.

57. ŻUKOWSKI WŁADYSŁAW: **Z historii górnictwa kruszcowego w Polsce.** Przegląd Górniczy. T. 6. 1950, nr 10, str. 533 — 536.

Rola kruszców ołowiu i miedzi w dziejach gospodarczych Polski zwłaszcza w XV i XVI w. Kopalnie w okolicach Olkusza i Kielc. Powstanie i rozwój kopalnictwa i hutnictwa cynkowego w Polsce. Znaczenie w produkcji światowej do r. 1879.

58. LJASZCZENKO P. I.: **Istorija narodnogo chozjajstva**. Izd. 2. Tom. 1. Dekapitalisticheskie formacii. Tom. 2. Kapitalizm. Moskva 1950. Gospolitizdat, s. 656; 736.

59. MITCHELL MAIRIN: **The maritime history of Russia, 848 — 1948**. London 1949. Sidgwick and Jackson Ltd. s. 447, XVI, 18 map i planów. Rec. Ocioszyński Tadeusz. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2 — 3, str. 189 — 190.

Historia rosyjskiej żeglugi morskiej. Rec. podkreśla pobudki obecnych zainteresowań rozwojem morskim ZSRR w krajach anglosaskich. Związek Radziecki jako mocarstwo morskie. Zalety i braki książki.

KAPITALIZM

60. PIETRZAK PAWŁOWSKA IRENA: **Położenie ekonomiczne Mazurów w relacji G. Gizewiusza (z r. 1843)**. Przegląd Zachodni. R. 6. 1950, nr 9 — 10, str. 259 — 263.

Przyczyny społeczno - gospodarcze nędzy wsi mazurskiej w połowie XIX w.

61. ROGOW WŁODZIMIERZ: **Przyczyny wpływające na zaludnienie b. Prus Wschodnich**. Przegląd Zachodni. R. 6. 1950, nr 9 — 10, str. 217 — 258.

Rozwój zaludnienia b. Prus Wschodnich w l. 1871 — 1939. Przyczyny słabego wzrostu zaludnienia. Analiza przyczyn emigracji z tego obszaru.

62. **Materiały po historii krest'janskiej promyslenosti**. Tom 2. Tekstilnaja promyslennost' Moskovskoj gubernii w XVIII i naczale XIX veka. Moskva 1950, Izd. Akademii Nauk SSSR, s. 772, 3 wkładki.

63. MESZALIN I. V.: **Tekstilnaja promyslennost' krest'jan moskovskoj gubernii w XVIII i pervoj polovine XIX veka**. Moskva 1950, Izd. AN SSSR, s. 260. Akademia Nauk SSSR. Institut Istorii. Rec. Ljaszczenko P. I. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 8, str. 84—86.

Rozwój przemysłu włókienniczego gub. moskiewskiej w okresie początków rozkładu systemu feudalno - pańszczyźnianego w ramach powstającego kapitalist. układu. Praca oparta na bogatym materiale archiwalnym, dotychczas mało badanym. Rec. zwraca uwagę na usterki o charakterze metodologicznym.

64. **Otmena krepostnogo prava**. Dokłady ministrow

vnutrennich del o provedenii krest'janskoj reformy 1861 — 1862. Moskva 1950, Izd. Akademii Nauk SSSR, s. 422.

65. **Tamożenne knigi moskovskogo gosudarstva XVII veka**. Tom 1. Severnyj recznoj put'. Ustjug Velikij, Solvyczegodsk, Tot'ma v 1633 — 1636 gg. Pod red. A. I. Jakovleva. Moskva 1950, Izd. AN SSSR, s. 888. Akademia Nauk SSSR. Institut Istorii. Rec. Czerepinin L. V. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 76 — 78.

Znaczenie zagadnienia powstawania ogólnorosyjskiego rynku. Praca zawiera naukowe usystematyzowanie wydania ksiąg opłat celnych w układzie chronologicznym, zaopatrzone w skróty: osób, geograficzny, obrotu towarów. Księgi opłat celnych zawierają szczegółowy, bogaty materiał o rynku, towarach, uczestnikach obrotu, transporcie, stosunkach pomiędzy miastem a wsią, o rozwoju rzemiosła i przemysłu, o wciąganiu gospodarstw chłopskich do obrotu towarowo-rynkowego, oraz o stosunkach społ. w 17 wieku.

66. VIRGINSKIJ V. S.: **Vozniknovenie żeleżnych dorog v Rossii do naczala 40-ch godov XIX veka**. Moskva 1949. Gostranszeldorizdat, s. 272. Rec. Zajonczkovskij P. A. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 66 — 68.

Historia powstania kolei w Rosji na tle ogólnej sytuacji gosp. kraju w końcu XVIII, pocz. XIX w. Pierwsze kolejki fabryczne. Pierwsze drogi żelazne kolei parowej. Rola przodujących uczonych ros. w dziele rozwoju komunikacji. Usterki książki.

67. SAVIN T.: **Inostrannyj kapital v Rumynii (s. 1835 po 1945 g.)**. Perevod s rumynskogo. Moskva 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 174.

SOCJALIZM

68. **Rola rosyjskich związków zawodowych w Rewolucji Październikowej**. Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 441 — 445.

Działalność bolszewików w organizowaniu zw. zawodowych. Rozwój komitetów fabrycznych. Zagadnienie kontroli robotniczej nad produkcją. Przegląd uchwał i poczynań zw. zaw. związanym z przygotowaniem Rewolucji.

Zob. poz. 22, 26.

IV. GEOGRAFIA GOSPODARCZA

ZAGADNIENIA OGÓLNOŚWITOWE

69. SMORNOV V. I.: **Podszczot zapasov mineralnogo syr'ja**. Moskva 1950. Gosgeologizdat, s. 494, wkł.

ZWIĄZEK RADZIECKI

70. KORYTKOWSKI J.: **Kopalne surowce przemysłu chemicznego ZSRR**. Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 11, str. 641 — 646.

Główne surowce dla przemysłu chemicznego posiadane przez Związek Radziecki. Rozmieszczenie i wydajność pokładów.

71. LANGE O. K.: **Podzemne vody na służbę socialistycznego chozjajstva**. Naučno - popularny oczerki. Moskva 1950. Izd. Moskovskogo obszczestva ispytatelej prirody, s. 92. Sredi prirody, Vyp. 21. Rec. Alovskij M. E. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 28 — 30.

Wykonywanie stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody skierowuje uczonych radz. do badań hydrogeologicznych, których znaczenie i stosowanie w gosp. nar. przy rozwiązywaniu różnych zagadnień związanych z nawadnianiem i zaopatrywaniem w wodę jest szczególnie aktualne. Rec. wykazuje szereg poważnych usterek

w pracy, które wprowadza do zagadnień hydrogeologii.

72. **Sovetskij Tadżikistan**. Oczerki po ekonomicznej geografii. Stalinbad 1950. Izd. Tadżikskiego filiala Akademii Nauk SSSR, s. 402, 4 wkł.

73. **Voprosy geografii. Preobrazovanie stepi i lesostep'ja**. Sbornik 13. Moskva 1949. Geografizdat, s. 238. 2 mapy wkł. Rec. Kalesnik S. B. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 46—48.

Gigantyczny plan przekształcenia przyrody, możliwy tylko w warunkach ustroju socjalistycznego. Historyczny rozwój zagadnienia przekształcenia przyrody stepów przez zalesianie w Rosji. Zadania geografów. Artykuły o klimacie i roślinności niektórych obszarów ZSRR. Analiza wpływu człowieka na florę. Bibliografia literatury ros. za l. 1834—1948 zagadnień: zalesiania stepów, leśnych pasów ochronnych, zalesiania piaszków, lasy, strefy wodoochronne.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

74. VALEV E. B. **Bolgarija. Ekonomiko - geograficzeskoe opisanie**. Moskva 1949. Geografizdat, s. 408, rys. i mapy. Rec. Dobrov A. S. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 53—55.

Ekonomiczno-geograficzna charakterystyka Bułgarii uwzględniająca dokonane przeobrażenia i osiągnięcia na tle 2-letniego i 5-letniego planu rozwoju gosp. tego kraju.

Bogactwa naturalne, ludność, gospodarka Bułgarii. Charakterystyka poszczególnych rejonów gospodarczych. Stosunki gospodarcze kapital. Bułgarii zafowanej i zależnej od państw imperia-listycznych, a rozwijającej się gospodarczo Bułgarii Ludowej. Rec. podkreśla zalety pracy Val-eva, wskazując również na jej pewne usterki.

V. SYTUACJA I POLITYKA GOSPODARCZA

OGÓLNOŚWIATOWA

77. **Conférence Internationale du Travail.** Rapport du directeur général Trente - troisième session. 1-re question a l'ordre du jour. Genève 1950. Bureau International du Travail, s. V., 180, 1 nrb. Rapport I.

Ogólna sytuacja gospodarcza w 1949 r. Stan światowej produkcji przemysłowej i rolniczej. Zatrudnienie i bezrobocie w poszczeg. krajach. Eksport światowy. Rozwój gospodarczy poszczeg. krajów. Zagadnienie siły roboczej, szkolenia zawodowego, polityki płac, bezp. i higieny pracy. Wydajność pracy. Sprawozdanie z działalności OIT. (Kapit).

78. **Grundzahlen zur Weltwirtschaft: Korea, Vereinigte Staaten von Amerika.** Statistische Praxis. Jhg 5.1950, nr 10, str. 4 nrb.

Podstawowe dane z zakresu geografii i sytuacji gospodarczej: rolnictwo, przemysł, handel, komunikacja. Dane do 1949 r.

79. **KAMENOV EVGENIJ: Stranite s narodna demokracija pod znamenoto na Velikata Oktomvrijska socialističeska revolucija.** Novo Vreme. G. 26.1950, nr 10, str. 60—74.

Międzynarodowe znaczenie Wielkiej Rewolucji Październikowej dla budowy socjalizmu. Sytuacja światowa po drugiej wojnie światowej, — obóz demokracji i pokoju — obóz imperializmu, zbrojeń, wyzysku mas pracujących. Pomoc i współpraca gospodarcza ZSRR i krajów demokracji ludowej.

POLSKA

80. **BIERUT BOLESŁAW: Polska na drodze budownictwa socjalistycznego.** Nowe Drogi. R. 4.1950, nr 6, str. 3—16.

Ocena wyników planu 3-letniego. Rewolucyjne znaczenie planu 6-letniego. Pomoc Związku Radzieckiego w przebudowie gosp. Polski. Rola PZPR w przyspieszeniu tempa naszego rozwoju gospodarczego.

81. **Komunikat Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o wykonaniu Narodowego Planu Gospodarczego w 3 kwartale 1950 r.** Gospodarka Planowa. R. 5.1950, nr 11, str. 615—617.

Wzrost produkcji przemysłowej, inwestycji, budownictwa i obrotów towarowych. Rozwój produkcji rolniczej i komunikacji.

82. **M[ARZEC] J[AN]: Narodowy plan gospodarczy w wykonaniu.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 617—622.

Omówienie komunikatu PKPG o wykonaniu planu gosp. w 3 kw. 1950 r. Szybki wzrost produkcji środków wytwórczości. Produkcja przemysłowa we wrześniu 1950 r. Wydajność pracy, zatrudnienie. Rozwój współzawodnictwa pracy. Inwestycje. Wyniki zobowiązań robotniczych dla uczczenia 6-tej rocznicy PKWN i Rew. Październikowej. Rozwój rolnictwa. Komunikacja. Obrót towarowy. Handel zagraniczny.

83. **Rozwój gospodarczy Polski.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 2—3.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

75. **Kanada.** Kratkij ekonomiko-geograficeskij spravocznik. Perevod s franc. Moskva 1950. Izd. Inostr., Liter., s. 194.

76. **Tibetröl.** Magyar Szovjet Közgazdasági Szemle. E. 4. 1950, nr 10, str. 401—408.

Położenie geograficzne Tybetu. Ludność. Stosunki kulturalne. Krótki rys historyczny. Podział administr. kraju. Rolnictwo. Hodowla. Przemysł. Handel wewn. i zagraniczny. Penetracja angielska i amerykańska. Walka o demokratyzację kraju.

Wskaźnik produkcji przemysłowej i zatrudnienia. Dane stat. o komunikacji kolejowej i morskiej, handlu zagranicznym — do marca 1950 r.

84. **Wykonanie narodowego planu gospodarczego w 3 kwartale 1950 r.** Materiały Budowlane. R. 5.1950, nr 11, str. 293. Tytuł. R. 6. 1950, nr 9—10, str. 40—41.

Wykonanie planu przez poszczególne ministerstwa. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych, produkcja rolnicza. Wykonanie planu przewozów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

85. **A. Z.: Rozwój gospodarki radzieckiej.** Mechanik. R. 23.1950, z. 11, str. 465—468.

Postęp techniki jako podstawa rozwoju poszczeg. gałęzi gospodarki radzieckiej.

86. **KOŃCZAL TEODOR: Wyniki wykonania planu gospodarczego za 3 kwartał 1950 roku w ZSRR.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1237—1238.

Osiągnięcia w produkcji przemysłowej; rolniej, transporcie kolejowym, rzeczonym i morskim. Nakłady inwestycyjne. Obrót towarowy. Zatrudnienie i wydajność pracy. Szkolnictwo zawodowe i wyższe. Opieka społeczna.

87. **RÓŻAŃSKI HENRYK: Międzynarodowe stosunki gospodarcze nowego typu.** Warszawa 1950, s. 34. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Biblioteka Broszur, z. 12. (Odb.: Sprawy Międzynarodowe 1950, nr 2).

Omówienie i charakterystyka stosunków gospodarczych pomiędzy Związkiem Radzieckim a krajami demokracji ludowej. Pomoc Zw. Radz. dla tych krajów w pierwszych latach po 2-jej wojnie światowej. Charakter wymiany towarowej. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej — zadania i cele. Umowy handlowe polsko-radzieckie. Wzrost stopy życiowej ludności pracującej w krajach dem. ludowej.

88. **Wyniki wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w 3 kwartale roku 1950.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 624—626.

Wykonanie planu produkcji w przemyśle. Wzrost produkcji. Rolnictwo. Transport. Wzrost inwestycji, obrotu towarowego, zatrudnienia i wydajności pracy. Budownictwo kulturalne i ochrona zdrowia.

89. **ZMACZYŃSKI A.: Pięciolatki stalinowskie.** Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 11, str. 625—633.

Plan Goelro i jego rola. Osiągnięcia w wyniku wykonania 5-letnich planów stalinowskich. Znaczenie planów 5-letnich dla rozwoju gosp. Związku Radzieckiego oraz przebudowy światowego systemu gospodarki kapital. i zwycięstwa socjalizmu.

90. ***10 [desjat'] let Sovetskoj Latvii.** Riga 1950, Latgosizdat, s. 660.

91. ***KALNBERZIN JA.: Desjat'let Sovetskoj Latvii.** Riga 1950, Latgosizdat, s. 160, 8 wkładek.

92. **Socialisticeskoe narodnoe chozjajstvo BSSR.** Mińsk 1949. Izd. AN Belorusskoj SSR, s. 432. Akade-

mija Nauk Belorusskoj SSR. Institut Ekonomiki. Rec Klimentko K. I. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 11, str. 100—102.

Rozwój gospodarstwa nar. Białoruskiej Soc. Rep. Cz. 1 jest poświęcona poszczególnym etapom rozwoju, cz. 2 — rozwojowi ważniejszych gałęzi przemysłu i rolnictwa Białorusi. Charakterystyka zacofanej gospodarki kapit. przed wojną. Uprzemysłowienie w latach władzy radzieckiej. Rozwój rolnictwa, stan obecny gosp. narodowego. Gospodarka odzyskanych ziem Białorusi Zachodniej. Zagadnienia związane z dalszym rozwojem gospodarczym. Rec. wskazuje zalety i usterki pracy.

93. *SZUMANSKAS M.: **Dostizienija promyslenno-sti Sovetskogo Litvy.** Vilnius 1950, Gosizdat Litovskoj SSR, s. 120.

94. LENDVAI PAL: **A Szovjetunió és az europai népi demokratikus orszákok gazdasági együttműködése.** Társadalmi Szemle. E. 5.1950, nr 11, str. 911—914.

Formy współpracy gosp. pomiędzy ZSRR a krajami demokracji ludowej. Handel zagraniczny. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Mieszane towarzystwa handlowe. Znaczenie doświadczenia i techniki radz. dla rozwoju gosp. krajów dem. ludowej.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

95. **Dzień wczorajszy a doba dzisiejsza.** Budapest 1949, s. 52.

Gospodarka Węgier przed wojną 1939 a obecnie. Treść: Zdobytcze władzy ludowej. Przemysł ciężki i konsumcyjny. Komunikacja i środki łączności. Inwestycje. Przemysł chemiczny. Wzrost stopy życiowej. Troska o człowieka pracy. Zdobytcze kulturalne. Rolnictwo.

96. KONDRAT JACEK: **Chiny ludowe na drodze rozwoju.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1225—1227.

Bogactwa naturalne kraju (minerały, produkcja roślinna). Szybka odbudowa gospodarki narodowej: przemysł, rolnictwo, transport. Eksport i import chiński. Tendencje polityki gospodarczej rządu ludowego.

97. SIENNICKI LEON: **Gospodarka planowa w krajach demokracji ludowej.** Życie Gospodarcze. R. 5.1950, nr 23, str. 1235—1237.

Plany krótkoterminowe — ich zadania i wykonanie. Osiągnięte wyniki gospodarcze. Wzrost zarobków klasy robotniczej. Wyniki produkcji przemysłowej z 3-ch kwartałów 1950 r. — Albanii, Bułgarii, Rumunii, Węgier, Czechosłowacji i Polski.

98. TOMICZEK HENRYK: **Przedterminowe wykonanie planu 2-letniego N[iemieckiej] R[epubliki] D[emokratycznej].** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1181—1184.

Omówienie komunikatu Ministerstwa Planowania NRD. Dane procentowe o wykonaniu planu przemysłu, rolnictwa, obrotu towarowego i transportu. Zaopatrzenie ludności w żywność, stopa życiowa, zatrudnienie. Katastrofalny stan gospodarki w Niemczech Zach.

99. WU MIN: **Rozwój przemysłu Chin Ludowych.** O trwałe pokój, o demokrację ludową! R. 3.1950, nr 43, str. 4.

Zniszczenia wojenne i przebieg odbudowy przemysłu i komunikacji. Rola zw. zawodowych w odbudowie kraju.

100. **Wykonanie dwuletniego planu w NRD.** Gospodarka Planowa. R. 5.1950, nr 11, str. 626—627.

Dane o rozwoju gospodarki Niemieckiej Rep. Dem. Przemysł. Rolnictwo. Handel i zaopatrzenie. Handel zagraniczny.

101. **Wykonanie 5-letniego planu czechosłowackiego pod koniec 3 kw[artału] 1950 r.** Gospodarka Planowa. R. 5.1950, nr 11, str. 628.

Ogólna charakterystyka (dane procentowe). Dane wykonania planów poszczeg. gałęzi przemysłu wg miesięcy w 3 kw. 1950 r.

102. **Wykonanie planu gospodarczego Węgier za 3 kwartał 1950 r.** Życie Gospodarcze. R. 5.1950, nr 22, str. 1179—1181.

Dane procentowe o wykonaniu planu produkcji ważniejszych artykułów przemysłowych i rolnych. Mechanizacja rolnictwa. Spółdzielcze gospodarstwa rolne. Inwestycje. Obrót towarowy. Zatrudnienie. Osiągnięcia socjalne i kulturalne.

103. **Wykonanie węgierskiego planu 5-letniego za 3 kwartał 1950 r.** Gospodarka Planowa. R. 5.1950, nr 11, str. 627—628.

Dane procentowe i charakterystyka wykonania planu w przemyśle, rolnictwie, komunikacji, w zakresie inwestycji, obrotu towarowego, zatrudnienia i oświaty.

104. **A Központi Statisztikai Hivatal jelentése a népgazdasági terv teljesítésének 1950 III negyedévi eredményeiről.** Magyar Szovjet Közgazdasági Szemle. E. 4.1950, nr 10, str. 390—393. Statisztikai Szemle. F. 2.1950, nr 10, str. 619—622.

Komunikat Węg. Urzędu Statystycznego o wynikach wykonania planu 5-letniego za 3 kwartał 1950 r. Przemysł. Rolnictwo. Budownictwo. Komunikacja. Inwestycje. Obrót towarowy. Stopa życiowa. Wydajność pracy. Osiągnięcia socjalne i kulturalne.

105. **Comunicat asupra realizării planului de stat pe trimestrul II 1950.** Probleme Economice. 1950, nr 7, str. 14—19.

Komunikat Państwowej Komisji Planowania o wykonaniu planu za 2-gi kw. 1950 r. w Rumunii.

106. **Dalszi krok k vyššzi životni úrovni pracujících.** Hospodář. R. 5.1950, nr 44, str. 5.

Wzrost stopy życiowej mas pracujących w Czechosłowacji. Kolejna obniżka cen na niektóre artykuły spożywcze i przemysłowe.

107. FREJKA LUDVIK: **Urychlená přestavba našeho průmyslu.** Planované Hospodářství. R. 3.1950, nr 2—3, str. 86—97.

Konieczność przyspieszenia tempa przebudowy przemysłu czechosłowackiego. Rozwój współzawodnictwa. Przejście do wyższych form produkcji w rolnictwie. Rozwój przemysłu ciężkiego w oparciu o własne surowce. Produkcja art. eksportowych. Plan produkcji przem., inwestycji i handlu zagr.

108. GERO ERNO: **Harcban a szocialista népgazdasárgert. Valogatott beszédek es cikkek.** Budapest 1950, s. 638. Wyd. Szikra.

Książka zawiera przemówienia i artykuły Gerö Ernő z okresu 1. 1944—1950. Część I. W walce o naród (materiał polityczny). Dz. II: Zagadnienia dotyczące komunikacji na Węgrzech. Cz. III: Węgierski plan 3-letni i jego wykonanie. Zagadnienie produkcji i pracy. Cz. IV: O roli inteligencji na Węgrzech. Rozwój nauk ekonomicznych. Działalność Rady Naukowej. Cz. V: Polityka Węg. Partii Pracujących na wsi. Spółdzielczość produkcyjna. Drogi socjalistycznej przebudowy wsi węgierskiej. Cz. VI: Plan 5-letni. Zagadnienia budżetu i komunikacji w planie 5-letnim. Zagadnienia ogólne.

109. **Izp'nenieto na d'ržavnija narodostopanski plan na Narodna Republika B'lgarija za tretoto trimeseczie na 1950 god.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 5, str. 427—430.

Sprawozdanie z wykonania planu za 3 kw. 1950 r. w poszczeg. gałęziach gosp. nar. Bułgarii.

110. JEHL LUDVIK: **Hospodarstvi vychodniho Berlina.** Hospodarz. R. 5.1950, nr 50, str. 6.
Sytuacja gospodarza wschodniego Berlina. Porównanie z sektorami zachodnimi.

111. MAKAROVA M.: **Hospodarzsky rozmach Nove Ciny.** Hospodarz. R. 5.1950, nr 47, str. 6.
Gospodarka Chin Ludowych na nowej drodze. Zniszczenie podstaw gospodarki kapit. Pierwsze osiągnięcia chińskiej klasy robotniczej.

112. **Neustaly rovoj vyrobnych sil.** Hospodarz. R. 5.1950, nr 44, str. 1—3.
Komunikat Państw. Urzędu Planowania o wykonaniu planu za 3 kw. br. Przemysł, górnictwo, rolnictwo i leśnictwo, produkcja materiałów-budowlanych, komunikacja, handel zagraniczny.

113. **Pet let boju a mocneho rozvoje znsrodenne vyroby.** Hospodarz. R. 5.1950, nr 43, str. 5.
Pięc lat rozwoju gospodarki Czechosł. na drodze do socjalizmu. Gospodarka czech. przed r. 1939. Podstawowe reformy gosp. społ. w ostatnim 5-leciu.

114. PIECK WILHELM: **Die internationale Lage Deutschlands und die Probleme der deutschen Aussenpolitik.** Einheit. Jhg 5. 1950, nr 8, str. 654 — 666.
Zaostrzenie kryzysu gospodarczego w krajach kapit. Przyczyny załamania konjunktury. Rozwój gosp. w krajach dem. ludowej. Dwie linie polityki światowej. Zadania bieżącej polityki Niemiec.

115. **Plneni planu ve statech lidovych demokracii.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 45, str. 6.
Wykonanie planów w krajach dem. ludowej. (Rumunia, Węgry i Niem. Rep. Dem.).

116. PUCZEK ZDENEK, FLEK JOSEF: **Trizidni struktura czechoslovenskeho gospodarstvi.** Planované Hospodarstvi. R. 3. 1950, nr 4 — 5, str. 205 — 216.
Zmiany w strukturze gospodarki nar. Czechosłowacji. Sektor socjalistyczny, kapitalistyczny i drobnotowarowy po przeprowadzeniu 1-ego etapu nacjonalizacji. Rok 1948 w gosp. czechosłowackiej. Dalsze kształtowanie się struktury klasowej w poszczeg. gałęziach gosp. nar.

117. RAKOSI MATYAS: **Népi demokraciánk gazdaságának továbbí fejlesztéséről.** Magyar Szovjet Közgazdasági Szemle. E. 4. 1950, nr 10, str. 305 — 311.
Dotychczasowe wyniki wykonania planu 5-letniego. Znaczenie produkcji górniczej dla dalszego rozwoju gospodarki. Sytuacja przemysłu. Zadania stojące przed rolnictwem. Stopa życiowa ludności.

118. **Snizeni reparaci NRD.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 45, str. 6.
Obniżenie reparacji dla Niem. Rep. Dem. Znaczenie tego faktu dla odbudowującej się gospodarki narodowej.

119. **Vysledky bulharske petiletky.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 44, str. 6.
Wyniki wykonania planu za 3 kw. drugiego roku planu 5-letniego Bułgarii. Przemysł. Rolnictwo. Komunikacja. Handel zagraniczny.

120. **Vysledky prvnio roku Gottwaldovy petiletky.** Plánované Hospodarstvi. R. 3. 1950, nr 2 — 3, str. 155 — 171.

Rozwój gospodarzy Związku Radzieckiego i krajów dem. ludowej. Rozwój przemysłu ciężkiego jako jeden z warunków niezawisłości i umocnienia obozu pokoju. Wykonanie planu 1-ego roku planu 5-letniego w poszczeg. gałęziach gospodarki.

121. **Vysoké splneni plánu v listopadu.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 51/52, str. 1.
Wyniki wykonania planu za XI. 1950 r. w przemyśle i rolnictwie.

122. **Zpráva o plneni hospodárzského plánu za I. pololetí 1950.** Plánované Hospodárstvi. R. 3. 1950, nr 7, str. 451 — 461.

Komunikat o wykonaniu planu za 1-e półrocze 1950 r. w poszczeg. gałęziach gosp. nar. Czechosłowacji.

Zob. poz. 300, 307 — 14, 502.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

123. BETLEN OSKAR: **Głód w Jugosławii — następstwem gospodarowania bandy Tito — Rankowicza.** O trwały pokój, o demokrację ludową. R. 3. 1950, nr 48, str. 4.

Faktyczne przyczyny ciężkiej sytuacji aprowizacyjnej. Polityka klikki titowskiej wobec mas chłopskich. „Pomoc“ amerykańska jako narzędzie kolonizacji Jugosławii.

124. FRACHON BENOIT: **Upadek gospodarki francuskiej a zadania klasy robotniczej.** O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 3. 1950, nr 52, str. 2.

Sytuacja gospodarza Francji w poszczeg. gałęziach gospodarki narodowej. Niepowodzenie planu Monnet'a. Program odrodzenia gospodarczego i socjalnego Powszechnej Konfederacji Pracy (CGT). Metody walki o podwyżkę płac.

125. KOWALSKI ARTUR: **Francja w okowach planu Marshalla.** Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 66, 2 nlb.

Cele amerykańskiej polityki gospodarczej w stosunku do krajów europejskich. Geneza „planu Marshall'a“. Stosunek rządu francuskiego do „planu“ w r. 1947. Udzielana „pomoc“ gospodarza w ramach planu. Katastrofalny stan gosp. narodowej Francji w końcu r. 1949. Eksploatacja gospodarki francuskiej przez kapitał amerykański. Francja jako baza strategiczna dla amerykańskich podlegaczy wojennych. Opór ludu francuskiego przeciw polityce rządu. Rola zw. zawodowych i K. P. Francji w walce o niezawisłość polityczną i gospodarczą kraju.

126. VARGA EUGENIUSZ: **Upadek angielskiego imperializmu.** Voprosy Ekonomiki. 1950, nr. 4. Tlum. J. M. Ekonomista. R. 1950, z. 3, str. 159 — 187.

Rozwój imperium angielskiego w przed monopolistycznym okresie kapitalizmu. Eksport kapitału ang. do kolonii. Spadek produkcji i zmniejszenie się zdolności konkurencyjnej ang. towarów na rynku światowym po r. 1913. Niedobory bilansu. Zmniejszenie się roli Anglii w polityce światowej. Polityka antyradziecka. Burżuazyjny charakter rządu labourzystów. Wzmoczenie się ruchu rewolucyjnego ludów kolonialnych, osłabienie zależności politycznej dominacji od metropolii. Gospodarze osłabienie Anglii podczas II wojny światowej. Polityka USA zmierzająca do rozsadzenia Wspólnoty Brytyjskiej.

127. **WS: Sytuacja rolnictwa w Vietnamie.** Życie Gospodarze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1227 — 1230.

Ekstensywna gospodarka francuska w Indochinach. Spadek eksportu na przestrzeni 1930 — 1947 r. Produkcja rolna i przemysłowa. Warunki pracy. Wyzysk ludności. Zadania i program gospodarzy rządu ludowo - demokratycznego. Reformy gospodarze.

128. *ALBERDI P. G.: **Krizis ekonomiki Argentiny.** Pervod s ispanskogo. Moskva 1950, Izd. Inostr. Liter., s. 130.

129. ATLAS Z. V.: **Inflacija i valjutnyj krizis v Anglii posle vtoroj mirovoj vojny.** Moskva 1949. Gosfinizdat. s. 164. Akademiya Nauk SSSR. Institut Ekonomiki. Rec. Szezurov B. K. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 9, str. 86 — 90.

Zob. 1950, poz. 3627. Rec. podkreśla aktualność i znaczenie tematu. Autor wykazuje jak labour-

rzystowski rząd Anglii pod przykryciem lewicowym nadal prowadzi imperialistyczną politykę. Analiza przyczyn walutowych i finansowych trudności Anglii. Ocena faktycznie przez Anglię poniesionych strat w czasie ostatniej wojny światowej. Usterki książki.

130. ARUNCUTEANU I.: **Israel, stat supus exploatarei coloniale și baza strategica a imperialistilor anglo-americani.** Probleme Economice, 1950, nr 7, str. 48 — 63.

Ekspansja Anglii na Bliskim Wschodzie. Zagadnienie Palestyny. Sytuacja ekonomiczna i polityczna państwa Izrael.

131. **Brazylie pod jhem monopolu USA.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 49, str. 6.

Brazylia jako kolonia USA. Uzależnienie przemysłu i rolnictwa przez monopole USA. Rozbudowa przem. wojennego. Spadek stopy życiowej ludności.

132. **Indie dnes.** Nová Mysl. R. 4. 1950, nr 5 — 6, str. 538 — 544.

Charakterystyka brytyjskiej ekspansji imperialistycznej w Indiach. Obecna sytuacja pol. i gosp. tego kraju.

133. **Norsko na szpatne ceste.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 45, str. 6.

Norwegia na drodze do marszalizacji swej gospodarki. Militaryzacja. Obniżenie stopy życiowej klasy robotniczej, pogorszenie się sytuacji gosp. tego kraju.

133. **Steuer — und Greischöhungen.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, nr 22, str. 452 — 454.

Gospodarcze konsekwencje remilitaryzacji Niemiec Zach. Wzrost obciążeń podatkowych i wzrost cen. Spadek stopy życiowej ludności.

134. BAADE FRITZ: **Möglichkeiten einer wirtschaftlichen Zusammenarbeit mit der neuen Türkei.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 10, str. 29 — 31.

Program gospodarczy Turcji. Udział w handlu światowym. Możliwości inwestycyjne w rolnictwie, przemyśle i rybołówstwie.

135. **L'évolution général de la situation économique au Royaume - Uni.** Etudes et Conjoncture. Economie Mondiale. V. 5. 1950, nr 5, str. 24 — 59.

Sytuacja gosp. W. Brytanii w 1-ym półr. 1950 r. Tablice statystyczne produkcji przemysłowej, kapitałów i aktywów bankowych, oszczędności prywatnych, wydobycia węgla, zużycia metali, zatrudnienia; ceny, płace, import, eksport, bilans płatniczy, zadłużenie w latach 1947 — 1950 w porównaniu z r. 1938. (Kapit.).

136. FRAUSTAEDTER HANS: **Gemeinde Industrialisierungsprobleme in Latinamerika.** Wirtschaftsdienst. Jhg. 30. 1950, nr 12, str. 31 — 34.

Stan zatrudnienia i warunki życia w krajach Ameryki Łacińskiej. Trudności gospodarcze. (Kapit.).

137. HELANDER SVEN: **Die veränderte Wirtschaftsstruktur Schwedens.** Wirtschaftsdienst. Jhg. 30. 1950, nr 10, str. 35 — 39.

Wskaźniki cen i koszty utrzymania w Szwecji po 2-iej wojnie światowej. Wielkość i rozdział dochodu narodowego. Wzrost znaczenia sektora gospodarki publicznej.

138. LI'TOLF FRANZ: **Probleme der amerikanischen Finanz — und Währungspolitik 1940 — 1950 und der Douglas Committee Report.** Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik. Jhg 86. 1950, nr 5, str. 416 — 426.

Polityka finansowa i skarbową USA w okresie 2 wojny światowej. Rola funduszu związkowe-

go (Federal Reserve Board). Inflacja pieniężna po zakończeniu wojny. Konflikt między władzami skarbowymi a Bankiem Federalnym. Ocena sytuacji finansowej w świetle raportu Komitetu Douglas'a.

139. **La situation économique de l'Union Sud-Africaine.** Etudes et Conjoncture. Economie Mondiale. V. 5. 1950, nr 5, str. 60 — 92.

Produkcja Afryki Południowej. Wydobycie złota i diamentów w l. 1929 — 1948. Inne gałęzie przemysłu. Transport i komunikacja. Zatrudnienie, płace i ceny. Niski poziom płac robotniczych i niedostateczne odżywianie ludności. Finanse i pieniądz. Stosunki gospodarcze z innymi krajami, import, eksport (dane z lat 1939 — 1950).

140. **Verhandlungsbericht der Tagung der Schweizerischen Gesellschaft für Statistik und Volkswirtschaft vom 22 und 23 September 1950 in Locarno.** Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik. Jhg 86. 1950, nr 5, str. 427—448.

Ocena sytuacji gosp. Szwajcarii po 2 wojnie światowej na tle zmian politycznych i społecznych. Zalecenia ekonomistów szwajc. dotyczące polityki gosp. Szwajcarii. (Kapit.)

141. **Zone sterling et Union européenne de paiements.** Etudes et Conjoncture. Economie Mondiale. V.5.1950, nr 5, str. 14—23.

Zmiana sytuacji gospodarczej poszczeg. krajów Wspólnoty Brytyjskiej. Wpływ wyższości cen surowców. Sprawozdanie z konferencji gosp. i finansowej w Londynie we wrześniu 1950 r. Polityka W. Brytanii na odcinku płatności międzynarodowych. Utrzymanie strefy szterlingowej. Utworzenie Europejskiej Unii Płatności (U.E.P.), jej zasady i zadania. Zestawienie dat eksportu i importu poszczeg. krajów w latach 1948—50, wymiana handlowa w różnych strefach monetarnych oraz handel zagr. W. Brytanii w latach 1938—1950. (Kapit.).

„PLAN MARSHALL'A“ I EKSPANSJA GOSPODAR-CZA USA

145. **„Pan - America“.** Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 8, str. 7-12.

Imperialistyczna polityka USA. Narastanie kryzysu gospodarczego. Prawdziwe cele i zadania gospodarczej „pomocy“.

146. SIENNICKI LEON: **Od planu Marshalla do gospodarki wojennej.** Życie Gospodarcze. R. 5.1950, nr 24, str. 1276—1278.

Geneza „planu Marshall'a“. Dostawy do krajów Europy Zach. w ramach „planu“. Prawdziwe oblicze „pomocy“ USA. Sytuacja gospodarcza USA: wzrost cen na artykuły pierwszej potrzeby, wartość nabywczą dolara, podwyższenie podatków na program zbrojeniowy. Forsowna militaryzacja gospodarki.

147. **Ekonomiceskij krizis i „cholodnaja wojna“.** Sbornik materialov pod red. Allena Dz. i Vilkersona D. Perevod s angl. Moskva 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 172. Rec. Kronrod Ja. A. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 7, str. 83—88.

Zaostrzenie się wewnętrznych i zewnętrznych sprzeczności w USA po 2 wojnie światowej. Powiązania obecnej ekonomiki amer. imperializmu z reakcyjną polityką kapit. klikki Trumana. Analiza warunków narastania ogólnego kryzysu ekonomicznego. Analiza stale pogorszającej się sytuacji klasy robotniczej. Zalety oraz usterki książki.

148. KLOD ANRI: **Plan Marshalla.** Perevod s franc. Moskva 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 216. Rec. Vinogradov V. A., Popov A. Ja. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 19, str. 73—77.

Aktualność książki (wyd. w Paryżu w 1948 r.). Zawiera rozdz.: Plan Marsalla i amer. ekspansjonizm. Plan wasalizacji Europy. Narzędzia realizacji planu Marshalla. Zdemaskowanie istoty „planu”. Rec. podkreśla wartość książki napisanej przez patriotę Francuza Claud'a, oraz wskazuje na usterki książki (np. nie podkreślenie, że planowanie jest niemożliwe w ustroju kapit. i inne).

Zob. poz. 125.

STOPA ŻYCIOWA — KOSZTY UTRZYMANIA

KRAJE KAPITALISTYCZNE

149. J. R.: **Ruch strajkowy w krajach kapitalistycznych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 109—110.

Strajki we Francji, Holandii, w N. Zelandii i w Indiach w 1950 r.

150. ROSNER JAN: **Upadek gospodarki kapitalistycznej i rozkwit krajów socjalizmu.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 87—95.

Gospodarka krajów kapit. w 1.1945—1950. Objawy kryzysu. Bezrobocie i pauperyzacja mas pracujących. Wzrost zatrudnienia i podniesienia stopy życiowej pracujących w Związku Radzieckim i w krajach demokracji ludowej.

151. WHEELER GEORGE S.: **Vývoj ne zamestnanosti v kapitalistických štátech.** Plánované Hospodárstvi. R. 3. 1950, nr 6, str. 358—369.

Omówienie wzrostu bezrobocia w W. Brytanii, Włoszech, Japonii, Niemczech Zach. Francji, Belgii oraz USA. Fałszowanie statystyki bezrobocia w krajach kapit.

152. **Der Arbeitsmarkt im September** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 11, str. 244—245.

Stan zatrudnienia w przemyśle, rolnictwie i usługach w poszczeg. prowincjach Austrii.

153. **Chomage et emploi.** Revue Internationale du Travail. V.62. 1950, nr 3 — 4, str. 326 — 334; nr 5, str. 441—449.

Światowa statystyka zatrudnienia i bezrobocia w 1.1937—1950 (do IX.50).

154. **Cout de la vie et prix de l'alimentation.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 3—4 str. 335—343; nr 5, str. 450—458.

Światowa statystyka kosztów utrzymania i cen żywności w 1. 1937—1950 (do VIII.50).

155. **Une enquête internationale sur les conditions de vie et de travail dans les plantations.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 3—4, str. 314—323.

Ciężkie warunki pracy i życia na plantacjach. Niedostateczna opieka lekarska. Niskie płace (kapit.).

156. **Internationale Statistik der Arbeitslosigkeit.** Statistische Nachrichten. Jhg. 5. 1950, nr 4, str. 246—247.

Stan bezrobocia i zatrudnienia w ważniejszych krajach kapit. w 1. 1949—50 (porównanie z rokiem 1937).

157. KOENIG HERBERT: **Die Entwicklung der öffentlichen Aufgaben der Gewerkschaften in Osterreich.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950. H. 12, str. 45—50.

Ruch strajkowy w Austrii. Polityka socjalna świadcząca o pogarszaniu się sytuacji mas pracujących (kapit.).

Zob. poz. 106, 137.

ZWIĄZKI ZAWODOWE — RADY ZAKŁADOWE MIĘDZYNARODOWE

158. A. S.: **Budapeszteńska sesja komitetu Międz. Zrzeszenia Zw. Zaw. Górników.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 515—516.

Sprawozdanie z przebiegu obrad. Rezolucje.

159. POZNAŃSKA K.: **Dywersja imperialistyczna w międzynarodowym ruchu zawodowym.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 183—198.

Rozdz.: Amerykańscy bonzowie związków — agenci imperializmu w ruchu zawodowym. „Złota M-ka” łamistrajków i szpiegów — ośrodek wywiadu USA.

160. **W piątą rocznicę światowej Federacji Związków Zawodowych.** Materiał do referatu. Warszawa 1950, s. 13, 1 nfb. Centralna Rada Związków Zawodowych w Polsce.

Powstanie i organizacja ŚFZZ. Wzrost znaczenia Federacji w 1. 1945—1950. Postawa w walce z podżegaczami wojennymi.

161. POLJUKOV P.: **Agentura amerykańskiego imperializmu w raboczym dviżenii,** — Agresivnaja ideologija i politika amerikanskogo imperializma. Moskwa 1950, str. 420—452.

POLSKA

162. DOMAGAŁA M.: **Pod kierownictwem PZPR aparat władzy ludowej realizuje plan sześćioletni.** (Streszczenie referatu na VIII Plenum Zarz. Gł.). Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 10, str. 4—7.

O nowy styl pracy Rad Narodowych. Kontrola wykonawstwa planu. Zadania wychowawcze ZZPP. Ruch socjalistycznego współzawodnictwa pracy. Walka z biurokracją. Zagadnienie kadr.

163. GARTSZTEJN S.: **Rola związków zawodowych w propagandzie produkcyjno - technicznej.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 24, str. 550—551.

164. HRYNIUK P.: **Zagadnienie mieszkań dla robotników.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 521—524.

Błędy pracy urzędów kwaterekowych. Rola Zw Zaw. w pomocy członkom w sprawach mieszkaniowych. Konieczność rozwinięcia akcji polepszenia warunków życia i warunków mieszkaniowych w nowych osiedlach robotniczych.

165. KULIKOWSKI CZESŁAW: **Rady zakładowe a zadania planu 6-letniego.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 456—458.

Przykłady działalności rad w przemyśle metalowym w przeciętnych warunkach pracy oraz w warunkach zakładu reprezentacyjnego. Osiągnięcia i błędy.

166. MAREK PAWEŁ L.: **Z doświadczeń rad zakładowych.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 502—506.

Błędy i osiągnięcia rad. Przykłady.

167. MIJAL K|AZIMIERZ|: **Administracja państwowa — to ważne ogniwo w planie 6-letnim.** (Przemówienie na VIII Plenum Zarz. Gł. ZZPP). Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 10, str. 2—3.

Zadania Zw. Zaw. Prac. Państw. w walce o realizację planu 6-letniego.

168. **Plenum, V Centralnej Rady Związków Zawodowych.** Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 9, str. 3,6. Podstawowe zadania związków zawodowych w zakresie realizacji planu 6-letniego.

169. S. P.: **Współpraca rad zakładowych z referatami socjalnymi.** Pracownik Komunalny. R. 1. 1950, nr 7, str. 143—144.

Rola zw. zawodowych na odcinku akcji socjalnej. Formy współpracy.

170. **Zasady gospodarowania Funduszem Zakładowym.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 470—472. Warunki tworzenia i obliczania wysokości Funduszu. Zasady tworzenia Funduszu w ciągu roku bilansowego. Pokrywanie wydatków na współzawodnictwo pracy w okresie X-XII.1950 r. Zadania rad zakładowych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

171. *OSIPOV A. P.: **Ob ustave professionalnych sojuzov SSSR.** Dokład na 10 s'ezde profsojuzov. Moskwa 1949. Profizdat, s. 23.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

172. BEZYMENSKIJ L. GUSINSKIJ N.: **Professionalnoe dviżenie v Germanii posle vtoroj mirovoj vojny.** (Moskwa) 1950. Profizdat, s. 174, 2 nlb.

Zasady polityki ZSRR dotyczące kwestii Niemiec. Ruch zaw. w Niemczech do 1933 r. Wznowienie działalności niem. zw. zaw. po zniesieniu faszyzmu w Niemczech. Zw. zawodowe NRD i zachodnich stref okupacyjnych, Wielkiego Berlina. Walka o jedność ruchu zaw. w Niemczech oraz o przyłączenie go do ŚRZZ. Znaczenie NRD — jako fundamentu demokratycznych i mi-

lujących pokój Niemiec dla całej Europy w dziele utrwalenia pokoju na całym świecie.

173. **Związki zawodowe w Chinach Ludowych.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 12, str. 562 — 563. Powstanie, rozwój, organizacja i charakterystyka metod pracy chińskich związków zawodowych.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

174. GEBERT BOLESŁAW: **Przywódcy związków w USA agentami imperializmu.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 449 — 452.

Akcja antystrajkowa i jej przyczyny. Amerykańskie zw. zaw. na usługach monopoli USA.

175. **Przemiany w austriackim ruchu zawodowym.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 517 — 519. Pozycja i tezy lewicy związkowej w okresie 1945 — 1950. Walka z prowizorycznymi socjalistami.

176. SZ.D.: **82 Kongres Brytyjskich Związków Zawodowych.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 465 — 467.

Przebieg obrad. Wnioski. Opór przeciwko obecnej polityce gospodarczej rządu.

VI. USTAWODAWSTWO GOSPODARCZE

O G Ó L N E

177. **Rozporządzenie Rady Państwa z dnia 12 października 1950 r. w sprawie wewnętrznej organizacji sposobu urzędowania i trybu postępowania Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr. 47, poz. 429.

178. BAR LUDWIK: **Prawo i prawnik w gospodarce socjalistycznej.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 293 — 296.

Wielokierunkowa działalność prawnika w jednostce gospodarczej. Zadania rady prawnej.

179. LERNELL LESZEK: **Plan sześcioletni a zadania prawników.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 12, str. 63 — 73.

Zadania w zakresie kodyfikacyjnym wymiaru sprawiedliwości i inne.

180. MADEY MARIAN: **Komisja Specjalna na nowym etapie.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 12, str. 81 — 85.

Omówienie przepisów ustawy z 20. VII. 50 r., nowelizującej dekret z 16. IX. 45 r. o utworzeniu i zakresie działania Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

181. **Materiały przedkongresowe I Kongresu Cywilistów. Prawna organizacja przedsiębiorstw.** Nowe Prawo. R. 6. 1950, nr 10, str. 42 — 47.

Prawna organizacja przedsiębiorstw jako trzon zasadniczy nauki prawa cywilnego szczegółowego.

182. **Orzecznictwo cywilne.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 11, str. 151 — 186.

Odpowiedzialność użytkownika mienia załugi obciążające to mienie. Uznanie przedmiotu połączonych z rzeczą za jej część składową. Wspólny cel umowy jako podstawa oceny charakteru umowy przewidującej korzystanie z pomieszczenia. Przelew prawa najmu i jego skutki prawne. Przerwanie przedawnienia przez wdrożenie postępowania karno-administracyjnego. Nieważność umowy, ustalającej wysokość czynszu za lokal mieszkalny w sposób odmienny od prze-

pisów dekretu o najmie lokali. Niedopuszczalność rozstrzygania sporów o wysokość czynszu za najem lokali mieszkalnych, podlegających przepisom dekretu o najmie lokali. Wspólne wyrządzenie szkody. Rozwiązanie umowy o pracę z powodu dokonania przez pracownika transakcyj wchodzących w zakres przedsiębiorstwa pracodawcy. Testament obywatela polskiego, zeznany w czasie wojny przed „notariuszem“ niemieckim. Przejście własności na nabywcę rzeczy ruchomych zagubionych lub skradzionych.

183. **Orzecznictwo Izby Karnej Sądu Najwyższego w sprawach gospodarczych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 350 — 351.

Nieumyślne ujawnienie tajemnicy służbowej. Uzależnienie czynności urzędowej od otrzymania łapówki.

184. **Przegląd ustawodawstwa gospodarczego za czas od 20 września do 15 listopada 1950 r. z uwzględnieniem uchwał, zarządzeń, instrukcji i okólników, ogłoszonych w Monitorze Polskim, Biuletynie PKPG i Dziennikach Urzędowych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 301 — 310; 339 — 349.

185. REK TADEUSZ: **Reforma i zadania aparatu wymiaru sprawiedliwości na tle Planu Sześcioletniego.** Nowe Drogi. R. 6. 1950, nr 10, str. 11 — 17.

Rozdz.: Kierunek i drogi rozwoju. Na etapie budowy podstaw socjalizmu. Na bazie przemian ustrojowych tworzy się nowe prawo. Prokuratura Rzeczpospolitej Polskiej. Sądownictwo powszechne — instrumentem mas pracujących w walce o Plan Sześcioletni.

186. S. B.: **Skutki nowelizacji prawa cywilnego i handlowego w sferze obrotu gospodarczego.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 323 — 324.

Omówienie pisemnej formy oświadczeń woli i pełnomocnictwa handlowego jako dwóch zagadnień z danego zakresu.

187. BRATUŚ S. N.: **Sub ekty graždanskogo prava.** Moskwa. 1950. Gos. Izd. Juridiceskoj Liter., s. 366.

2 nrb. Vsesojuznyj Institut Juridiczeskich Nauk Min. Justici SSSR. Kurs sovetskogo graždanskogo prava. Rec. Rjasencev V. A. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 81 — 84.

Zawiera rozdz.: Cz. I Obywatele. Zdolność prawna. Zdolność do działań prawnych. Miejsce zamieszkania. Akty stanu cywilnego. Cz. 2. Osoby prawne. Osoba prawna w radz. prawie cywilnym — pojęcie i rodzaje. Pojęcie osoby prawnej w burżuazyjnym prawie cywilnym. Burżuazyjne teorie osoby prawnej i ich krytyka. Powstawanie osób prawnych. Zdolność prawna i zdolność do działania osób prawnych. Miejsce znajdowania się osoby prawnej. Sytuacja zagranicznych osób prawnych w ZSRR. Osobowość prawno - państwowa i państwowa w ZSRR i instytucje znajdujące się na budziecie. Osobowość prawna państwowych organizacji gospodarczych i przedsiębiorstw. Organizacje spółdzielcze. Filie organizacji gospodarczych. Rec. podkreśla, naukowy charakter pracy oraz zwraca uwagę na pewne niedociągnięcia i usterki.

188. KARASS A. V.: *Voprosy sovetskogo graždanskogo prava v trudach J. V. Stalina*. Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo. 1950, nr 12, str. 4 — 17.

189. *Konstitucija i osnovnye zakonodatelnye akty narodnoj respubliki Bulgarii*. Moskva 1950. Izd. Inastr. Liter., s. 368.

Zob. r. 1951, poz. 192,

190. *Konstitucija i osnovnye zakonodatelnye akty narodno demokraticzeskoj respubliki Czechoslovakii*. Moskva 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 376.

Zob. r. 1951, poz. 192.

191. *Osnovnye zakonodatelnye akty narodno - demokraticzeskoj respubliki Polsci*. Moskva 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 264.

Zob. r. 1951, poz. 192.

192. ZENJN S. S.: *Osnovnye zakonodatelnye akty stran narodnoj demokratii*. Sovetskaja Kniga. 1950. nr 11, str. 103 — 105.

Omówienie opublikowanych w jęz. ros. zbiorów podstawowych aktów prawnych krajów dem. ludowej (zob. poz. 189 — 191). Charakterystyka drogi po jakiej kroczą te państwa w okresie przejściowym od kapitalizmu do socjalizmu. Reformy rolne, ich przeprowadzenie, osiągnięcia. Upaństwowienie podstawowych gałęzi gosp. nar. Ustrój, władze naczelne, organizacja administracji państwowej.

Zob. poz. 9, 348, 491, 609, 774, 794, 848, 878—79, 1009—12, 1028, 1047, 1082—85, 1101, 1110—14.

NACZELNE WŁADZE GOSPODARKI NARODOWEJ

193. *Ustawa z dnia 30 grudnia 1950 r. o urzędzie Ministra Przemysłu Chemicznego*. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 58, poz. 522.

194. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1950 r. w sprawie zakresu działania władz naczelných w dziedzinie budownictwa*. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 58, poz. 529.

195. HAUKE JÓZEF: *Organizacja i zakres działania naczelných władz administracyjnych i gospodarki narodowej*. Przegląd Administracyjny. R. 5. 1950, nr 7 — 9, str. 204 — 205.

Przepisy prawne, na których opierają swój zakres działania i organizację wym. władze. Obejmuje (Dz. U. RP do nr 44/50 oraz Monitor Polski do nr A-109/50). Początek zob. poz. 7532/50.

196. *Oczerki po istorii organov sovetskogo gosudarstvennoj vlasti*. (Materiały k izuczeniju istorii sovetskogo gosudarstva i prava). Moskva 1949. Juridzat,

s. 360. Vsesojuznyj Institut Juridiczeskich Nauk. Rec. Federov K. G. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 77 — 81.

Historia organizacji działalności naczelných organów władzy państwowej w ZSRR (Wszecchnarodnyj i wszechzwiązkowe zjazdy rad, WCIF, CIK ZSRR, Rada Najwyższa ZSRR, Prezydium Rady Najwyższej, Rada Kom. Lud., Rada ministrów ZSRR, organy miejscowe). Rec. podkreśla, że autorzy nie potrafili przedstawić historii i działalność organów władzy państwowej w poszczeg. okresach rozwoju państwa soc. Niedostatecznie wykazano rolę Partii Kom. w budownictwie państwa radz. Inne usterki.

PAŃSTWOWY ARBITRAŻ GOSPODARCZY UMOWY PLANOWE

197. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1950 r. w sprawie organizacji państwowych komisji arbitrażowych i trybu postępowania arbitrażowego*. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 53, poz. 484.

198. *Rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 2 października 1950 r. w sprawie rozpoczęcia działalności przez Okręgowe Komisje Arbitrażowe w Krakowie i Szczecinie oraz tymczasowego rozszerzenia miejscowej właściwości Okręgowych Komisji Arbitrażowych w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i Krakowie*. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 50, poz. 462.

199. BIEŁUŃSKA MARIA: *Umowy planowe w przemyśle papierniczym*. Papiernik. R. 4. 1950, nr 7, str. 11 — 13.

Charakter i zadania umów. Kontrahenci. Warunki zawierania umów.

200. FENICHEL ZYGMUNT: *Umowy planowe w socjalistycznym prawie cywilnym a arbitraż gospodarczy*. Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr. 9 — 10, str. 208 — 228.

Charakterystyka ustawy z dnia 19. IV. 1950 r. o umowach planowych w gosp. socjalistycznej. Jej ścisły związek z państwowym arbitrażem gospodarczym.

201. HERMELIN ALEKSANDER: *Ogólne warunki dostaw*. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego R. 3. 1950, nr 12, str. 337 — 339.

Charakterystyka zarządzeń Przewodniczącego PKPG. z dn. 26. VIII. 1950 r. o ogólnych warunkach dostaw (Biuletyn PKPG nr 20, poz. 226).

202. *Orzeczenie Głównej Komisji Arbitrażowej*. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 351.

Zgłoszenie o postępowaniu arbitrażowym, wnioski przeciwko jednostce niesamodzielnej gospodarczo.

203. *Orzecznictwo arbitrażowe*. Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 11, str. 203 — 207.

204. *Orzecznictwo Głównej Komisji Arbitrażowej*. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 311 — 313.

205. GRAVE K. A.: *Dogovornaja neustojka v sovetskom prave*. Moskva 1950. Juridat., s. 110.

206. *Hospodarzke smlouvy v praksi*. Hospodarz. R. 5. 1950, nr 50, str. 4.

Umowy gospodarcze i ich znaczenie w gospodarce planowej. Działalność Instytutów gospodarczych.

R Ó Z N E

207. *Dekret z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych*. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 49, poz. 439.

208. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 1950 r. w sprawie właściwości władz i trybu postępowania w niektórych przypadkach nabywania nieruchomości i praw rzeczowych ograniczonych nieruchomości dla realizacji narodowych planów gospodarczych. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr. 48, poz. 435

209. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1950 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia norm szacunkowych dla nieruchomości nabywanych w celu realizacji narodowych planów gospodarczych. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 52, poz. 482.

210. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 1950 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zgłaszania mienia posiadanego zagranicą oraz należności od zagranicy. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 51, poz. 476.

211. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 1950 r. zmieniające rozporządzenie o rejestrze handlowym. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 54, poz. 493.

212. Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 6 grudnia 1950 r. w sprawie postępowania przy organizacji zakładania i prowadzenia katastru gruntowego i budynkowego. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 57, poz. 520.

213. **Administracyjne przeniesienie własności.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—10, str. 340—341.
Niedopuszczalność badania przez sąd powszechny zasadności aktów władzy administracyjnej w przedmiocie przeniesienia prawa własności nieruchomości na osadnika w myśl przepisów dekretu z dnia 6.IX.46 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. W. M. Gdańska.

214. CHELMONSKI ADAM: **Założenia wstępne struktury prawnej przedsiębiorstw państwowych.** Państwo i Prawo. 1950 nr 7, str. 32—53, nr 8—9, str. 20—49.
Stosunek prawny wyodrębnionego przedsiębiorstwa państwowego do przydzielonego mu majątku w oświetleniu nauki radz. Majątek wyodrębnionego przedsiębiorstwa państwowego w prawie polskim. Charakter i znaczenie umów zawieranych przez przedsiębiorstwa państwowe. Organy przedsiębiorstwa.

215. CZACHORSKI WITOLD: **Z zagadnień nieustusznego zubożenia w prawie cywilnym radzieckim.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 11, str. 83—92.

Niestusznego zubożenia jako jedno ze źródeł powstania zobowiązań. Porównanie przepisów prawa radz. z ustawodawstwem innych państw w tym zakresie. Ukształtowanie pojęcia nieustusznego zubożenia w/g zasad socjalistycznego porządku prawnego i soc. ujęcia roli państwa.

216. **Do wykładni art. 80 prawa rzeczowego.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—10, str. 341—342.

Wykonanie prawa pierwokupu. Forma umowy zobowiązującej do przeniesienia własności nieruchomości.

217. DOBRZANSKI BRONISŁAW: **Zapis użytkownika.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 11, str. 163—169.
Wykładnia odnośnych przepisów prawa spadkowego i rzeczowego.

218. DOMAŃSKI LUDWIK: **Zmiany w Kodeksie Zobowiązań.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—10, str. 247—270.

Zmiany Kodeksu Zobowiązań dokonane przez ustawę z dnia 18.VII.1950 r. o przepisach ogólnych prawa cywilnego. Zmiany dotyczą: oświadczenia woli w ogólności, wad oświadczenia woli, zawarcia umowy, tłumaczenia oświadczeń woli, warunku, formy czynności prawnych, przedstawicielstwa, przedawnienia.

219. GÓRECKI JAN: **Przeniesienie własności rzeczy ruchomej.** Praca Wrocławskiego T-wa Naukowego. Seria A nr 36, Wrocław 1950. Rec. Gwiazdomorskiego Jana. Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—10, str. 343—348.

220. GÓRSKI WŁADYSŁAW: **Przeniesienie własności w nowym prawie rzeczowym.** Odbitka z Rocznika Akademii Handlowej w Szczecinie 1948/49. Rec. Breyta Stefan. Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—11, str. 349—351.

221. JABŁOŃSKI EUGENIUSZ: **Przedsiębiorstwa państwowe.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 325—329.

Rozwój podstaw organizacyjnych przedsiębiorstw państwowych od 1945 r.

222. **Z judykatury Sądu Najwyższego.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9—10, str. 323—339.

Spór o testament w toku stwierdzenia praw do spadku. Zasiedzenie własności nieruchomości.

VII. EKONOMIA POLITYCZNA

OGÓLNE

223. BERMAN JAKUB: **Baza i nadbudowa w świetle prac towarzysza Stalina o językoznawstwie.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 6, str. 17—27.

Charakterystyka pojęć bazy i nadbudowy w pracach Stalina. Drogi tworzenia bazy i nadbudowy w społeczeństwie socjalistycznym. Szczególne znaczenie czynnej roli socjalistycznej nadbudowy dla rozwoju społeczeństwa socjalistycznego.

224. GOLAŃSKI HENRYK: **O zadaniach wyższych szkół ekonomicznych w planie sześciolletnim.** Ekonomista. 1950, z. 3, str. 3—13.

Kadry ekonomistów potrzebne do realizacji planu 6-letniego. Przebudowa szkolnictwa wyższego. Zadania i organizacja wyższych szkół ekonomicznych.

225. **O twórczy rozwój nauki ekonomicznej.** (Fragmety artykułu wstępnego „Voprosy Ekonomiki“ 1950, nr 7). Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 140—146.

Analiza zagadnienia w świetle prac Stalina o językoznawstwie.

226. SCHAFF ADAM, BRUM LEON: **Pogadanki ekonomiczne.** Wyd. 7. Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 149, 2 nrb.

Rozdz.: Przedmiot ekonomii politycznej. Krótki zarys historii przedkapitalistycznych formacji społeczno - ekonomicznych. Towar i wartość. Kapitał i wartość dodatkowa. Formy kapitału i formy wartości dodatkowej. Akumulacja kapitału i zubożenie proletariatu. Kryzysy. Imperializm. Jak gospodarowały kartele w Polsce. demokracji ludowej do socjalizmu.

227. SIENNICKI LEON: **O bazie i nadbudowie.** Życie Gospodarcze. R. 5, 1950, nr 22, str. 1167—1169.

Wyjaśnienie pojęć bazy i nadbudowy, ich wzajemny stosunek i powiązania na tle pracy J. Stalina: „W sprawie marksizmu w językoznawstwie“.

228. LEMNITZ ALFRED. **Einführung im die politische Ökonomie.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 21, str. 410—416; nr 22, str. 461—465.

Marksistowska teoria płac. Sposoby ustalania wysokości zarobku. Płaca za sztukę. Społeczna

funkcja płac. Walka o płace w kapitalizmie. Bibliografia.

229. **A közgazdaságtudomány alkotó fejelesztéséről.** Magyar Szovjet Közgazdaság. Szemle. E. 4. 1950, nr 10, str. 325—339.

Aktualny stan nauk ekonomicznych w ZSRR
Znaczenie dzieł Stalina dla rozwoju i pogłębienia nauk społecznych i ekonomicznych.

ROZWÓJ MYŚLI EKONOMICZNEJ

230. **KAVATAEV N.: Ekonomičeskij razdel pervogo žurnala Akademii Nauk Rosii.** Izvestia Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 3, str. 193—201.

Charakterystyka działu ekonomicznego pierwszego czasopisma Akademii Nauk Rosii. Podkreślenie jego postępowej treści na tle epoki.

231. **POGREBINSKIJ A. P.: Ekonomičeskie trudy D. I. Mendeleeva.** Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 79—84.

Rec. poświęcona jest analizie prac ekonomicznych Mendelejewa zawartych w 18 i 19 tomie jego dzieł wydanych ostatnia przez Akademię Nauk ZSRR.

232. **REYEL A. L.: Kritika burżuaznoj političeskoj ekonomii v trudach N. G. Czernyszewskiego.** Izvestia Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 5, str. 356—370.

Krytyka poszczeg. kierunków i szkół ekonomicznych w pracach Czernyszewskiego. Znaczenie walki klas jako czynnika przeobrażającego ustrój społeczny. Pozytywny stosunek klasyków marksizmu-leninizmu do prac Czernyszewskiego.

EKONOMIA KAPITALIZMU

233. **MENDELSON L.: Kryzisy i cykle epoki powszechnego kryzysu kapitalizmu.** Warszawa 1949, s. 80. Rec. Krzyżanowski T. M. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2—3, str. 187—189.

Rec. podkreśla zalety książki omawiającej dialektyczne sprzeczności kapitalizmu jako przyczyny kryzysu. Konflikty pomiędzy społecznym charakterem wytwarzania, a prywatnym sposobem zawłaszczania. Teoretyczna analiza poszczególnych faz cyklu koniunkturalnego.

234. **Nekatorye tendencii v razvitii amerikanskogo kapitalizma. Pribyli kapitalistov i žiznennyj uroveň mass.** Perekod s angl. Moskva 1950, Izd. Inostr. Liter, s. 130.

EKONOMIA SOCJALIZMU

235. **BERRI L. I.: O podziale pracy w społeczeństwie socjalistycznym.** Tłum. art. Izvestia Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1947, nr 3, Warszawa 1950. Szkoła Gł. Planowania i Statystyki. Zakł. Wyd. Akad. Nauk Politycz., s. 1 nlb., 45. Zeszyty Radzieckie, nr 4 [Manuskrypt powielany].

Podział pracy w świetle nauki marksistowsko-leninowskiej. Podział pracy, a wzrastanie sił produkcyjnych. Podział pracy w poszczególnych formacjach społecznych. System podziału pracy w gospodarce socjalistycznej.

236. **BRUS WŁODZIMIERZ: Znaczenie stalinowskiej teorii industrializacji dla budowy podstaw socjalizmu w Polsce.** Ekonomista. 1950, z. 3, str. 35—46.

Wykład wygłoszony 2.X.50 r. na inauguracji r. ak. SGP i S. Znaczenie produkcji środków produkcji dla gospodarki socjalistycznej. Omówienie czynników zewnętrznych i wewnętrznych wskazanych przez Stalina w przemówieniu „O industrializacji kraju i o prawniczym odchyleniu w WKP(b)”. Industrializacja w planie 6-letnim Polski. Gospodarcze i ideologiczne znaczenie tezy o industrializacji.

237. **POHORILLE MAKSYMILIAN: Ekonomiczna rola państwa socjalistycznego.** Ekonomista. 1950, z. 3, str. 80—107.

Sukcesy planów gospodarczych w ZSRR i krajach demokracji ludowej. Ingerencja państwa burżuazyjnego w życiu gosp. jako jedna z cech charakterystycznych imperializmu. Funkcje gospod. — organizacyjne państwa socjalistycznego i przyczyny ich szybkiego rozwoju w państwach dem. lud. Konieczność politycznego ujmowania gospodarczych zagadnień. Oparcie planowania na prawach ekonomicznych socjalizmu. Zarządzanie i operatywne kierownictwo przedsiębiorstwami socjalistycznymi.

238. **RIABOV N.: Ekonomiczna rola państwa socjalistycznego.** Wiedza i Życie R. 17.1950, nr 11, str. 1094—1101.

Rola państwa socjalistycznego w gospodarce. Planowanie i jego znaczenie w gosp. socjalistycznej. Bezpośrednie kierownictwo gospodarstwem. Naukowe podstawy kierowania rozwojem gosp. narod.

239. **BELOV P. T.: K voprosu o trech osobennostjach proizvodstva v uslovijach socializma.** — O razvitii sovetского socialističeskogo obščestva. Sbornik statej. Moskva 1950. Gospolitizdat, str. 235—303.

Wykrywając wewnętrzne sprężyny rozwoju produkcji społecznej Stalin sformułował tezę o trzech właściwościach produkcji, z których każda oznacza określoną prawidłowość charakteryzującą proces historycznego rozwoju społecznej produkcji. Przyczyny stanu nieustannego ruchu produkcji społ. Zagadnienie decydującej roli mas ludowych w rozwoju historycznym. Źródła i przyczyny ciągłego rozwoju produkcji na drodze rozszerzonej reprodukcji. Zagadnienie zgodności pomiędzy siłami a stosunkami produkcyjnymi. Zagadnienie żywiołowych a świadomych czynników w rozwoju produkcji społecznej.

240. **DŽANDILDIN N.: O nekatorych osobennostjach postupatelnogo razvitija socialističeskogo obščestva.** Sbornik statej. Moskva. 1950. Gospolitizdat, str. 172 — 234.

Teoretyczne i praktyczne znaczenie rozwinięcia przez Stalina tezy marksistowskiej dialektyki o postępowym rozwoju przyrody i społeczeństwa. soc. po linii wzrastającej. Wszechstronny charakter postępu w socjalizmie. Niebawem w historii tempo rozwoju społecznego. Świadome kierowanie rozwojem społecznym.

241. **O razvitii sovetского socialističeskogo obščestva.** Sbornik statej. Moskva. 1950. Gospolitizdat, s. 399, 1 nlb. Akademia Obščestvennych Nauk pri CK VKP(b). Katedra dialektičeskogo i istoričeskogo materializma. Rec. Vaseckij G. S. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 11, str. 74 — 76.

Wielka rola Stalina w opracowaniu podstawowych zagadnień teoretycznych dotyczących rozwoju społeczeństwa radzieckiego. Książka zawiera 7 prac (zob. 239-40, 242-44). Rec. zwraca uwagę na szereg usterek jednostajność opracowań, powtarzanie się, pominięcie niektórych czynników niezbędnych dla prawidłowej analizy, jak np. faktu kapitalistycznego okrążenia i in.).

242. **PROČKO M. A.: Rol sovetской intelligencii v stroitelstve socializma.** — O razvitii sovetского socialističeskogo obščestva. Sbornik statej. Moskva, 1950. Gospolitizdat, str. 348 — 399.

Znaczenie wychowania kadr nowej inteligencji radzieckiej dla rozwoju gospodarki i kultury w ZSRR. Zadania postawione młodzieży przez Stalina. Konieczność opanowania nauki i jej twórczego powiązania z produkcją. Rozwinięcie

stalinowskiego wskazania, że „kadry decydują o wszystkim“. Zdobywcze ZSRR na odcinku nauki i rozwoju kultury. Inteligencja radziecka w latach Wojny Narodowej i jej szczególna rola w dziele budownictwa komunizmu po wojnie.

243. STEPANJAN C. A.: **O roli sowetskogo gosudarstva v postroenii kommunizma v SSSR.** — O razvitii sovetskogo socialisticzeskogo obszczestva. Sbornik statej. Moskva, 1950. Gospolitizdat, str. 129 — 171.

Znaczenie teoretycznych zagadnień państwa socjalistycznego jako narzędzia budowania komunizmu. Rozwinięcie przez Stalina nauki o dyktaturze proletariatu. Istota państwa soc. Teoretyczne zagadnienia postawione przez Lenina i Stalina co do zadań funkcji i roli państwa soc. Gospodarczo - organizatorska działalność państwa radz. Działalność kulturalno - wychowawcza. Funkcja ochrony własności socjalistycznej. Funkcja obrony. Zagadnienie obumierania państwa. Państwo radzieckie w walce o wolność narodów w walce o pokój.

244. SZAVIKOV I. S.: **Kritika i samokritika — dvi-zuszczaja sila razvitija sovetskogo obszczestva.** —

O razvitii sovetskogo socialisticzeskogo obszczestva. Sbornik statej. Moskva, 1950. Gospolitizdat, str. 304 — 347.

Istota i znaczenie krytyki i samokrytyki jako jednej z najważniejszych sił napędowych rozwoju społeczeństwa soc. Siły napędowe kapitalizmu i okresu przejściowego od kapit. do socjalizmu. Krytyka i samokrytyka jako potężny oręż pokonywania nieantagonistycznych sprzeczności społeczeństwa soc., jako środek tworzenia i umacniania aparatu państwowego. Znaczenie krytyki i samokrytyki, dla rozwoju partii komunistycznej, jako środka wychowawczego nowego społeczeństwa, wychowywania poczucia nowego społeczeństwa, rozwijania radzieckiej nauki i kultury.

245. NAUMANN ROBERT: **Die ökonomischen Grundlagen der Sozialismus.** Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 10, str. 929 — 939.

Uspolecznienie środków produkcji. Gospodarka planowa, zapewnienie pracy. Budownictwo socjalistyczne. Podniesienie wydajności pracy. Zasada opłacalności produkcji.

VIII. ZAGADNIENIA OGÓLNE GOSPODARKI SOCJALISTYCZNEJ

WŁASNOŚĆ SOCJALISTYCZNA

246. AKSENONEK G. A.: **Pravo gosudarstvennoj sobstvennosti na zemlu v SSSR.** Pod red. Kazanceva N. D. Moskva 1950, Gosp. Izd. Juridiczeskoj Liter., s. 306, 2 nrb. Institut Prava Akademii Nauk SSSR. Rec. Gri-gorev. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 87—89.

Podstawowe założenia marksistowsko - leninowskiej teorii w zakresie polityki rolnej. Znaczenie upaństwowienia ziemi. Analiza przepisów prawnych, uchwał i postanowień partii i rządu dotyczących zagadnień własności i użytkowania ziemi w ZSRR. Rozpatrzenie zagadnień związanych z poszczeg. kategoriami ziemi. Zwrócenie uwagi na pewne usterki rec. książki. Zob. r. 1950, poz. 6379.

247. MIKOLENKO Ja. F.: **Sovetskie civilisty v dolgu pered rodinoj.** Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo. 1950, nr 11, str. 68—76.

Zadania cywilistów radzieckich na tle uwag krytycznych o pracy Venediktova pt. „Państwowa własność socjalistyczna“.

MATERIALNO - WYTWÓRCZA BAZA SOCJALIZMU

ZWIĄZEK RADZIECKI

248. BOLECKI JAN: **Wielkie budowle epoki komunizmu.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 495—497.

Omówienie uchwał Rady Ministrów ZSRR o budowie elektrowni nadwożańskich, na Dnieprze i kanałów: turkmeńskiego, południowo - ukraińskiego i północno - krymskiego. Planowane osiągnięcia gospodarce.

ZWIĄZEK RADZIECKI

249. BRZEZIŃSKI JAN: **Nawadnianie obszarów pustynnych w ZSRR.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 11, str. 49—50

Uchwały Rady Ministrów ZSRR o budowie elektrowni stalingradzkiej i kujbyszewskiej, Kanału Turkmeńskiego, elektrowni na Dnieprze i budowie kanałów Południowo - Ukraińskiego i Północno - Krymskiego. Rozmiary i znaczenie tych elektrowni wodnych i kanałów dla gosp. ZSRR.

250. **Giganty epoki Stalinowskiej.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 10, str. 448—449.

Informacje o wielkich inwestycjach w ZSRR (budowie elektrowni Kujbyszewskiej i Stalingradzkiej, budowie kanału Turkmeńskiego, Kachowskiej Elektrowni Wodnej na Dnieprze i kanałów Płdn. - Ukraińskiego i Płn. - Krymskiego).

251. KOZŁOWSKI WINCENTY: **Nowe gigantyczne budownictwo pokojowe ZSRR.** Przegląd Rolniczy. R. 3. 1950, nr 10, str. 287—288.

Budowa Kujbyszewskiej Elektrowni wodnej, zapory kachowskiej i kanałów irygacyjnych. Znaczenie budowli dla dalszego rozwoju rolnictwa.

252. MALINOWSKI J.: **Inwestycje, które przekształcają warunki przyrodnicze.** Wiedza i Życie. R. 17. 1950, nr 11, str. 1102—1117.

Plan „Goelro“: Dotychczasowe osiągnięcia Związku Radzieckiego w zakresie irygacji i tworzenia lesnych pasów ochronnych. Omówienie ostatnich uchwał Rządu ZSRR o budowie nowych siłowni, zbiorników wodnych i kanałów.

253. PANAJOTOV IVAN AL.: **Novite gigantski stroe-żi na stalinskata epoha.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 5, str. 391—406.

Przemysł i energetyka w Rosji carskiej. Leninowski plan GOELRO. Zagadnienie nawadniania terenów suchych i hydroenergetyka. Gigantyczne plany budowy epoki stalinowskiej.

Zob. poz. 23, 69, 245.

ZAOPATRZENIE MATERIAŁOWO - TECHNICZNE POLSKA

254. CIESLICKI JAN: **Racjonalna gospodarka smarownicza.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 330—332.

Czynniki racjonalnej gospodarki smarami. Użytkowanie. Zbiórka zużytych olejów i smarów i ich regeneracja.

255. GRONOMSKI LEON: **Sposoby oszczędzania materiałów pędnych.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 356—357.

Czynniki wpływające na uzyskanie oszczędności materiałów pędnych. Organizacja i kontrola, współzawodnictwo pracy i premiowanie, paliwa zastępcze, szkolenie, prace badawcze; wnioski.

256. KURKIEWICZ STANISŁAW: **Podstawowe pojęcia w zakresie planowania materiałów.** Nowe Kadry. R. 5. 1950, nr 3—4, str. 38—41.

Wytyczne opracowywania planów zaop. materiałowego dla celów eksploatacyjnych.

257. MACKIEWICZ WITOLD: **Służba zaopatrzenia w akcji upłynniania nadmiarów materiałowych.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 310—313.

Rola służby zaopatrzenia w przyspieszaniu obiegu środków obrotowych. Powstawanie nadmiarów. Środki zaradcze. Normy zużycia.

258. MACKIEWICZ WITOLD: **Analiza zapasów magazynowych.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 335—340.

Metody przeprowadzania analizy.

259. SOMMER STEFAN: **Plan zaopatrzenia na rok 1951.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 8, str. 1—4.

Błędy planów zaopatrzenia. Cechy prawidłowego planu zaop. na r. 1951. Zagadnienie zmniejszenia kosztów na jednostkę produkcji.

260. **Uchwała Prezydium Rządu w sprawie oszczędzania węgla.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 12, str. 568—569.

Pobudki powzięcia uchwały. Oddźwięk świata pracy i pierwsze wyniki oszczędności w zakładach pracy.

261. **Wykaz artykułów dla planowania zaopatrzenia.** Spis alfabetyczny. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gospod., s. 168. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego 29.

Obowiązująca w 1951 r. nomenklatura, symbole i jednostki miary surowców oraz wyrobów gotowych dla planowania zaopatrzenia.

262. **Z prac Komisji Mobilizacji Rezerw Droga Przyspieszenia Obiegu Środków Obrotowych w przemyśle podległym Ministerstwu Górnictwa.** Węgiel. R. 4. 1950, nr 11, str. 24—26.

Omówienie zagadnienia ponadnormatywnych stanów materiałowych dyskutowanego na Ogólnoresortowej Naradzie Wytwórczej w Katowicach 10.X.50 r. Znaczenie właściwej gospodarki. Krytyka planów zaop. na 1950 i 1951 r. Racjonalna gosp. materiałowa. Wzmoczenie akcji ujawnienia i upłynnienia remanentów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

263. LOKSZIN E.: **Planowanie zaopatrzenia materiałowego w ZSRR.** Tłum. z czas. Planovoe Chozjajstvo. 1950, nr 2. Węgiel. R. 4. 1950, nr 12, str. 27—35.

Zob. r. 1950, poz. 4907.

NORMOWANIE — NORMALIZACJA

POLSKA

264. BARTOSZ TADEUSZ: **Nowe normy a podnoszenie kwalifikacji.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1176—1177.

Osiągnięcia pracowników przemysłu metalowego, pracujących na nowych normach. Potrzeba doszkalania zawodowego.

265. FERSKI ANDRZEJ: **Normowanie czasu pracy.** Opracował. Warszawa 1950. Zakład Wyd. Akad. Nauk: Polit., s. 30, 1 nrb. Technika i organizacja pracy cz. VIII — (A) [Maszynopis powielany].

Znaczenie i treść normowania pracy. Metoda i technika obserwacji czasu pracy. Chronometraż. Fotografia dnia roboczego (przygotowanie i prowadzenie obserwacji, opracowanie danych). Analityczna klasyfikacja zużycia czasu roboczego na miejscu pracy. Metody normowania pracy.

266. LENDOS JAN: **W sprawie stosowania norm pracy.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 12, str. 352—354.

Podstawy dobrej organizacji pracy. Warunki sprzyjające podniesieniu wydajności.

267. LIKIERT PAWEŁ: **Zagadnienie norm w przemyśle metalowym.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 452—455.

Pozytywne i negatywne czynniki na odcinku normowania. Rola rad zakładowych w zwalczaniu niedociągnięć.

268. ŁĘKOWSKI JERZY: **Zagadnienie ustalania norm przerobowych w cukrowniach.** Gazeta Cukrownicza. R. 52. 1950, nr 9—10, str. 325—332.

Współzawodnictwo pracy jako dowód przekreślenia kapit. teorii organizacji pracy. Zagadnienia norm przerobu w przem. cukrowniczym. Znaczenie norm dla ruchu współzawodnictwa. Przedstawienie wyników przeprowadzenia chronometrażu. Budowa hormonogramu. Wyniki.

269. MAŁECKI BOGUSŁAW: **Rezerwy podwyższenia wydajności pracy.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1213—1215.

Aktualizacja norm pracy w przem. metalowym. Przyczyny stworzenia w normach dużych rezerw wydajności i ich ujemny wpływ na całość naszej produkcji przemysłowej. Warunki podniesienia wydajności pracy.

270. PIETRZAKOWSKA JOLANTA: **Zastosowanie wykresów świetlnych do badania sposobu wykonywanej pracy.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 453—456.

Metoda wykresów świetlnych i jej rola w uwydatnianiu różnic w sposobach wykonywanej pracy i w przekazywaniu właściwych metod wykonywania pracy. Sposób badania. Zastosowanie. Rysunki.

271. RUSTANOWICZ EUGENIUSZ: **Normy pracy i ich znaczenie w ustroju socjalistycznym.** Wiadomości Górnicze. R. 1. 1950, nr 9, str. 309—310.

Normowanie pracy w systemie gospodarki soc. Znaczenie norm dla pracowników i gosp. narodowej. Zadania norm pracy. Normy pracy w górnictwie.

272. SKARBINSKI MICHAŁ: **Badania naukowe w dziedzinie technicznego normowania pracy w przemyśle odlewniczym.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 382—388.

Konieczność przeprowadzenia w Polsce badań naukowych w dziedzinie techn. normowania czasu pracy dla robót odlewniczych. Wzory i literatura radz. Metody techn. normowania w odlewnictwie. Potrzeby w ramach planu 6-letniego. Kierunki rozwoju prac naukowych (pogadanki, prace badawcze, szkolenie fachowców w dziedzinie techn. normowania pracy). W tekście wykresy i wzory.

273. **Sposoby ustalania czasów wchodzących w skład norm pracy.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 389 — 393.

Dokładność pomiarów i obliczeń oraz zależność od rodzajów produkcji. Obliczanie czasu pomocniczego sposobem szczegółowym i sposobem grupowym. Obliczanie czasu obsługi miejsca pracy, czasu przerw na odpoczynek i na potrzeby fizjologiczne, czasu przygotowawczo - zakończeniowego. Przykłady.

274. WALIDUDA ADAM: **Normalizacja a normy pracy w wiertnictwie.** Nafta. R. 6. 1950, nr 10 — 11, str. 307 — 313.

Zarys historyczny normalizacji. Zasięg i cel normalizacji. Normy pracy w wiertnictwie.

275. WOŁK ROMUALD: **Rodzaje norm zużycia narzędzi i ich zastosowanie.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 394 — 399.

Gospodarka narzędziowa w przem. metalowym. Omówienie norm zużycia narzędzi, czasowe normy zużycia narzędzi tnących. Rzeczywiste wagowe normy zużycia narzędzi. Bibliografia.

276. ZALEWSKI ANDRZEJ: **Wykreślone ujęcie strat oczekiwania w hutnictwie.** Hutnik. R. 17. 1950, nr 9 — 10, str. 299 — 304.

Metoda ujmowania w jednym wykresie stosunku wielkości strat, wynikających z oczekiwania poszczeg. czynników cyklu produkcyjnego oraz oddziaływania czasu zatrudnienia każdego z nich na stratę oczekiwania całego zespołu. Znaczenie harmonogramu. Krytyka harmonogramów dotychczas stosowanych. Budowa harmonogramu Adamickiego. Cyklogram i jego rola w hutnictwie. Rytm produkcyjny. Cyklogram produkcji potokowej.

277. **Zasady i podstawy opracowania normatywów czasu.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11 — 12, str. 447 — 450.

Definicja pojęcia „normatyw czasu”. Różnicowanie sposobów budowania normatywów dla różnych typów produkcji. Zadanie i znaczenie współczynników wyrównujących. Etapy opracowania normatywów. Normatywy czasu na techniczną obsługę miejsca pracy.

ZWIĄZEK RADZIECKI

278. ŚNIEGOCKI WŁADYSŁAW: **O normalizacji i standaryzacji w ZSRR.** Nowe Kadry. R. 5. 1950, nr 3 — 4, str. 35 — 38.

Różnica między standaryzacją kapit. i socjalistyczną. Rozwój standaryzacji w Zw. Radz. Procesy standaryzacyjne. Rodzaje standartów i norm. Zadania i znaczenie normalizacji fabrycznej.

279. **Primernye normy vyrabotki i edinye rascenki v trudonjach osnovnyh sel'skochozajstvennyh i pod-sobnyh rabot v kolchozach.** Saratov 1950. Oblastnoe Izd., s. 188.

Zob. poz. 325, 357, 424, 550, 697, 702, 718, 815—16.

ŚRODKI OBROTOWE

280. ANDRIANOV D.: **Metodyka obliczania rotacji środków.** (Streszcz. art. z czas. Voprosy Ekonomiki" 1950, nr 7). Zycie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1186 — 1190.

Omówienie jednolitej metodyki obliczania rotacji środków obrotowych zalecanej przez Min. Finansów ZSRR i Centralny Urząd Statystyczny przy Radzie Ministrów ZSRR. Znaczenie. Przykłady stosowania.

281. REJS R.: **Z doświadczeń planistycznych Związku Radzieckiego.** Przyspieszenie oraz analiza obiegu środków obrotowych. (Dok.). Gospodarka Materialowa. R. 2. 1950, nr 12, str. 353 — (301) — 365.

Cykl produkcyjny. Przyspieszenie obiegu środków zaangażowanych w wyrobach gotowych. Towar i jego organizacja zbytu. Dostawa towaru. Normy zapasów wyrobów gotowych w magazynach.

282. TYBOR I. W.: **Przyspieszenie obiegu środków obrotowych jako walka o prawa rozwojowe gospodarki socjalistycznej.** Przemysł Włókienniczy. R. 4. 1950, nr 7 — 8, str. 374 — 378.

Istota praw rozwojowych gospodarki soc. Planowanie. Warunki opłacalności przedsiębiorstwa soc. Znaczenie przyspieszenia obiegu środków obrotowych.

283. ZIEMACKI JERZY: **Przegląd radzieckich czasopism gospodarczych.** Finanse. R. 1. 1950, nr 1, str. 167 — 170.

Przegląd też artykułów odnoszących się do dyskusji nad zagadnieniem metod obliczania szybkości obiegu środków obrotowych. Przegląd literatury obejmującej zagadnienie rozrachunku gospodarczego.

KOSZTY WŁASNE — RENTOWNOŚĆ

283a. BLASS BRONISŁAW: **Koszty własne produkcji.** Finanse. R. 1. 1950, str. 39—59.

Koszt własny produkcji jako wskaźnik działalności gosp. przedsiębiorstw. Poszczeg. składniki planu kosztów własnych. Źródła obniżenia kosztów własnych. Plan kosztów w układzie rodzajowym. Kalkulacja kosztu własnego jednostki produkcji. Znaczenie planowania i kontroli wyk. planu kosztów własnych.

284. KADLEC MIROSLAV: **Vyrobni naklady a vlastni naklady.** Planovane Hospodarstvi. R. 3. 1950, nr 4—5, str. 236 — 240.

Analiza i wyjaśnienie pojęć: koszty produkcji i koszty własne produkcji.

285. V'LEV NIKOLA: **Snizenieto na sebestojnostta — edna ot najvažnite stopanskonoliticzeski zadaczi.** Novo Vreme. G. 26. 1950, nr 10, str. 92 — 105.

Zagadnienie obniżenia-kosztów własnych produkcji w Bułgarii. Planowanie kosztów własnych.

ROZRACHUNEK GOSPODARCZY

286. BUCZKOWSKI SEFAN: **Cechy prawne rozrachunku gospodarczego.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 292 — 301.

Analiza zagadnienia w świetle nauki radz. i ustawodawstwa polskiego.

287. DIETRICH TADEUSZ: **Przyczynę do zagadnienia rozrachunku gospodarczego.** Ekonomista. 1950, z. 3, str. 47 — 79.

Działanie prawa wartości w gosp. socjalistycznej. Prawna i ekonom. strona zagadnienia rozrachunku gosp. jako właściwego w warunkach gosp. uspołecznionej. Zasada rozrachunku gosp. jako podstawa kontroli produkcji i racjonalnego zużycia środków umów planowych. Stosunek budżetu do przeds. socjalistycznego. Podatek obrotowy i odliczenie od zysków jako forma rozliczenia się przedsiębior. z budżetem. Stosunki zachodzące pomiędzy pieniężnymi dochodami ludności, a rynkowym funduszem towarów.

288. HAENDEL IGNACY: **Rozrachunek gospodarczy i koszty własne.** Zycie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1262 — 1264.

Rola rozrachunku i jego zadania w zakładzie produkcyjnym. Planowanie nakładów produkcyjnych. Wewnątrz — zakładowy rozrachunek poszczególnych wydziałów.

289. BRONSKIJ G. I.: **Chozajstvennyj rascet i rentabelnost' promyslennogo predprijatija.** V pomoszcz' chozajstvennym i finansovym rabotnikom. Moskva 1950. Gosfinizdat, s. 92, 2 nlb.

Rodz.: Walka o rentowność soc. przedsiębiorstw jako ważne ogólnogosp. zadanie. Rozrachunek gospodarczy soc. przedsiębiorstwa przemysłowego (zasady, środki wzmocnienia, rozrach. gosp. oddziałów fabrycznych, odcinków produkcyjnych, brygad). Wzrost wydajności pracy i kontrola wykorzystania funduszu płac. Normowanie kosztów materiałowych. Kontrola wykorzystania środków majątku trwałego. Org. zaopatrzenia i zbytu. Kontrola finansowa w przedsiębiorstwie (w zakresie obniżenia kosztów własnych produkcji i obiegu środków obrotowych).

290. GOCEV GEORGI T.: **Samoizdr'zkata na d'rzavnite predprijatija pri socializma.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 5, str. 381 — 390.

Rozrachunek gosp. jako metoda kierowania i gospodarowania przeds. socjalistycznym. Prawa ekonomiczne socjalizmu związane z rozrach. gosp.

IX. PLANOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ

OGÓLNE — METODOLOGIA — ORGANIZACJA

291. MINC BRONISŁAW: **Wstęp do nauki planowania gospodarki narodowej.** T. 1. Warszawa, 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 446, 2 nrb. Biblioteka Planowania.

Zawiera: pojęcia podstawowe (istota i warunki gosp. planowej w ZSRR i krajach dem. lud.; niemożliwości gosp. planowej w kapitalizmie; gosp. planowa a gosp. wojenna w krajach kapit. gosp. planowa a państwo; planowanie gosp. nar. i nauka o planowaniu; nauka o planowaniu a ekonomia polit. socjalizmu; nauka o planowaniu a historia gospodarki — a nauki o ekonomice poszczeg. gałęzi gospodarki; planowanie gosp. a sprawozdawczość; statystyka; planowanie a technika; planowanie a prawa ekonomiczne). Metoda, zadania i zasady planowania (planowanie a dialektyka materialistyczna; podstawowe zadania planowania; metoda bilansowa; główne zasady planowania, błędy w planowaniu). Planowy gospodarce (rodzaje planów; przekroje planów; system wskaźników planu; ceny niezmiennic). Układ i treść narodowego planu gospodarczego (schemat szczegółowego planu gosp.; elementy oddziaływania i regulowania w narodowym planie gosp.; ogólne związki między działaniami szczeg. pl. gosp.). Sposób opracowania: organizacja; kontrola wykonania planu (etapy tworzenia narod. planu gosp.; wytyczne: opracowanie projektów planów i opracowanie projektu planu przez PKPG; zatwierdzenie planu doprowadzenie planu do przedsiębiorstwa; organizacja i kontrola wykonania planu). Znaczenie doświadczeń radzieckich dla planowania w państwach dem. lud. Dwie fazy rozwoju społ. radz. Planowanie kierownictwa gospodarki nar. w okresie Wielkiej Rew. Socjalistycznej. interwencji i wojny domowej (1917-20). Planowa odbudowa gosp. nar. (1921-25). Planowanie w okresie walki o soc. uprzemysłowienie kraju (1926-29). Okres walki o kolektywizację rolnictwa (1930-34). Okres walki o zakończenie budownictwa socjalistycznego (1935-40). Okres Wojny Narodowej (1941-45). Okres budownictwa powojennego. Organizacja planowania ZSRR. Planowanie w krajach demokracji lud. (Czechosłowacja, Rumunia, Węgry, Bułgaria, Albania). Zarys rozwoju planowania gosp. nar. w Polsce (przezwrot społeczny w Polsce; gosp. planowa we wstępnym okresie odbudowy 1944-45). Osiągnięcia gosp. w r. 1946. Trzyletni Plan Odbudowy Gosp. (1947-49); noster w planowaniu i osiągnięcia gosp. w r. 1947-1949. W wykonanie 3-letniego Planu Odb. Gosp. Plan Sześciol. Część VII prac zawiera materiały źródłowe — wyciągi z tekstów podstawy dokumentów dot. planowania ZSRR i Polski. Cz. V. zawiera tekst Ustawy o Planie 6-letnim.

292. MINC BRONISŁAW: **Metoda ukolu a zásady plánování.** Plánování Hospodárství. R. 3. 1950, nr 2 — 3, str. 129 — 142.

Tłumaczenie artykułu z *Gospodarki Planowej* nr 1, 1950 r. Zob. r. 1950, poz. 3664.

293. MISZEWSKI BRONISŁAW: **Organizacja planowania terenowego.** Przegląd Administracyjny. R. 5. 1950, nr 7 — 9, str. 192 — 197.

Rozwój metod planowania. Podstawy prawne. Problematyka organizacji planowania.

294. **Z dziedziny gospodarki planowej.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 7 — 8, str. 10 — 12.

Przegląd i omówienie ustawodawstwa w zakresie gospodarki planowej.

295. GLADKOV I. A.: **Očerki stroitelstva sovetского planovogo chozjajstva v 1917 — 1918 gg.** Moskva 1950. Gospolitizdat, s. 298.

296. **Narodnoe chozjajstvo SSSR.** Sbornik nr 3. Moskva 1950. Gosplanizdat, s. 448.

Zbiór zawiera wybór artykułów opublikowanych w czas.: „Bolszewik“, „Planovoe Chozjajstvo“ i „Voprosy Ekonomiki“ w roczniku 1949 omawiającym wkład Stalinowski do rozwoju ekonom. polit. i nauki planowania. Rozwój gosp. planowej ZSRR i jej osiągnięcia. Tekst ustawy o budżecie ZSRR na r. 1949, komunikaty Centr. Urzędu Stat. o wykonaniu planu gosp. nar. za r. 1948 i poszcz. kr. r. 1949.

297. PAVLOV P. M.: **O planowych chozjajstvennych ryczagach soecjalistического gosudarstva.** Leningrad 1950. Lenizdat, s. 168.

298. GOLDMAN JOSEF: **Nekterè problèmy plànovaczi techniky a metodiky.** Plánované Hospodárství. R. 3. 1950, nr 4 — 5, str. 217 — 225.

Dotychczasowy rozwój metodologii planowania Czechosłowacji. Wskaźniki ilościowe w planie produkcji przem. Wskaźniki techn. - ekonomiczne. Planowanie inwestycji i zasobów materiałowych. Organizacja planowania i zakres działalności poszczeg. organów i komórek planowania.

299. KREJCZI JAROSLAV: **Syntetyczne bilanse gospodarstwa narodowego i główne problemy ich budowy.** Obraz Narodohospodarsky. 1950, nr 8. Tłum. Chlebowczyk A. Ekonomista. 1950, z. 3, str. 108 — 119.

Bilans dochodu narodowego. Schemat tworzenia podziału i przeznaczenia dochodu narodowego. Bilans dochodów i wydatków ludności. Ogólny plan finansowy. Szacunek majątku nar. w bilansach. Ustalenie rozwoju volumenu dochodu narodowego.

300. **Planovoe chozjajstvo v Rumynskoj Narodnoj Respublike.** Bukarest 1950, s. 146. Rec. Chacaturov A. A. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 69 — 73.

Zbiór materiałów i dokumentów dotyczących planowania i rozwoju gosp. nar. Rumunii (referaty sekretarza KC Rum. Partii Robotniczej, min. finansów, przewodniczącego Państw. Komisji Planowania o planie na r. 1950). Komunikaty Rady Ministrów o wynikach wykonania planu. Rozwój i osiągnięcia przemysłu w Rumunii. Soc. przebudowa rolnictwa. Inwestycje. Osiągnięcia w wykonaniu planu na r. 1950 umożliwiające przystąpienie do planu 5-letniego. Wytyczne planu 5-letniego (na l. 1951 — 55). Znaczenie pomocy ZSRR.

301. PUCZEK ZD.: **O pojętía metodách socialistickeho plánování.** Nové Mysl. R. 4. 1950, nr 5 — 6, str. 444 — 453; nr 7, str. 613 — 624.

Zadania planu. Plan jako podstawowy czynnik rozwoju gospodarstwa. Mobilizujące funkcje planu. Zasada norm średnio-progresywnych. Realność planu. Metoda bilansów.

PLANY GOSPODARCZE

POLSKA

302. BRUS WŁODZIMIERZ: **Plan Sześciol. w świetle stalinowskiej nauki o socjalistycznej industrializacji.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 97 — 117.

Plan 6-letni jako wielki program: rozwoju sił wytwórczych naszego kraju, rozbudowy własnej bazy produkcyjnej w postaci przemysłu ciężkiego, ekonomicznego uniezależnienia się od świata kapitalistycznego, likwidacji wiekowego zacofa-

nia gospodarczego Polski oraz umocnienia kierowniczej roli klasy robotniczej w sojuszu robotniczo - chłopskim.

303. **JEDRYCHOWSKI STEFAN: O kilku warunkach wykonania planu sześcioletniego.** Ekonomista. 1950, z. 3, str. 14 — 34.

Problemy postępu technicznego w Polsce. Pomoc ZSRR. Wzrost wydajności i zatrudnienia. Warunki wzrostu wydajności pracy. Walka o obniżenie kosztów własnych produkcji i oszczędne zużycie materiału. Kierunki zmian w organizacji i metodologii planowania. Kontrola wykonania planu.

304. **MINC HILARY: Plan 6-letni rozwoju gospodarczego i budowy socjalizmu w Polsce.** Wyjątki z przemówienia wygłoszonego na V plenum KC PZPR. Inżynieria i Budownictwo. R. 7. 1950, nr 11, str. 530 — 532.

305. **Wielki Plan Budownictwa Socjalistycznego.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 7 — 8, str. 5 — 10. Omówienie ustawy o 6-letnim planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

ZWIĄZEK RADZIECKI

306. **SOROKIN G. M.: Stalinowskie plany pięcioletnie.** (z jez. ros. przełożył Bolesław Żabko-Potopowicz). Warszawa, 1950. Pol. Wyd. Gospod., s. 96.

Rola planów długofalowych w gosp. socjalistycznej. Geneza, charakterystyka, przebieg i osiągnięcia planów: planu Goelro, I, II i III planu 5-letniego. Zadania 5-letniego planu odbudowy i rozwoju gosp. narodowej ZSRR na lata 1946 — 1950.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

307. **CONSTANTINESCU M.: Pierwszy plan pięcioletni Rumuńskiej Republiki Ludowej.** O trwały pokój, o demokrację ludową. R. 3. 1950, nr 52, str. 2.

Omówienie celów i zadań planu w przemyśle, rolnictwie i handlu. Warunki realizacji planu.

308. **TEMKIN G.: Plan pięcioletni Czechosłowacji.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 173 — 182.

Zadania polityczne i ekonomiczne planu 5-letniego Czechosłowacji.

309. **Pervyj pjatiletnij plan razvitija narodnogo chozjajstva Czechoslovakii.** Moskwa 1950. Izd. Inostr. Liter., s. 204. Rec. Chaczaturov A. A. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 12, str. 69 — 73.

Tekst ustawy o 5-letnim planie Czechosłowacji.

Objaśnienia zawarte w przedłożeniu rządowym. Zadania planu. Uprzemysłowienie kraju jako podstawa soc. rekonstrukcji gosp. narodowego. Charakterystyka osiągnięć gosp. i przewidzianych wyników wykonania planu. Wzrost materiału i kulturalnego poziomu życia ludności. Pomoc i współpraca z ZSRR. Istnienie rezerw i możliwości przekroczenia planu.

310. **Der Fünfjahrplan zur Entwicklung der Volkswirtschaft der Deutschen Demokratischen Republik.** (1951 — 1955). Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 8, str. 747—772.

Uchwały III kongresu SED w sprawie planu 5-letniego. Zadania planu z zakresu poszczeg. działów gosp. narodowej (przemysł, rolnictwo, transport, handel, inwestycje i budownictwo, oświata, szkolenie zaw. oraz zagadnienia społeczne i kulturalne).

311. **GHEORGHIU - DEJ GH.: Gigantycki plan elektryfikacji Rumunski.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 48, str. 6.

Dziesięcioletni plan elektryfikacji Rumunii. Dotychczasowy stan elektryfikacji. Perspektywy nowego planu. Maksymalne wykorzystanie energii wodnej. Znaczenie planu dla całej elektryfikacji gosp. nar.

312. **Hotarirea Consiliului de Ministri de aprobare a cifrelor de control pentru planul de stat cincinal 1951 — 1955 al Republicii Populare Romane.** Probleme Economice. 1950, nr 7, str. XII — XIII.

Uchwała Rady Ministrów o przyjęciu wytycznych i liczb kontrolnych do 5-letniego planu (nr 1. 1951 — 55) Rumuńskiej Rep. Ludowej.

313. **Le projet du plan d'électrification du pays discuté à la session extraordinaire de l'Académie de la R. P. R.** La Roumanie Nouvelle. V. 9. 1950, nr 53, str. 2.

Plan elektryfikacji Rumunii rozważany na nadzwyczajnej sesji Akademii Rumuńskiej X. 1950 r. Zamierzona w planie 5-letnim budowa central hydroelektrycznych i elektrowni cieplnych jako podstawa rozwoju gosp. narodowej i podniesienia poziomu życia ludności.

314. **ULBRICHT WALTER: Grundsätze des Fünfjahrplanes.** Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 8, str. 671 — 680.

Wskaźniki zadań planu na odcinkach zatrudnienia, produkcji przemysłowej i rolniczej. Zamierzenia w zakresie szkolenia zaw. i podniesienia stopnia życiowej ludności. Przystawienie psychiki społecznej.

Zob. poz. 81, 82, 86, 88, 100—05, 112—122, 525, 540, 542, 563, 660, 786, 836, 877, 996.

X. EKONOMIKA PRACY

O GÓLNE

POLSKA

315. **HARTMAN SEWERYN: Na drodze do ustalenia polskiej nomenklatury zawodowej.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 472 — 473.

Uzasadnienie potrzeby wprowadzenia właściwych nazw zawodów.

316. **Jak wybierano społecznych inspektorów pracy.** Przyjacieli przy Pracy. R. 2. 1950, nr 11 — 12, str. 8 — 9.

Przebieg wyborów społ. inspektorów pracy, w niektórych zakładach przem.

317. **KAMIŃSKI STEFAN: Harmonogramy.** Biuletyn Zrzeszenia Przedsiębiorców Górzeln Rolniczych. R. 4. 1950, nr 5 — 6, str. 24 — 27, załącznik: Wzory harmonogramów.

Rola harmonogramu w organizacji pracy. Założenia, jakie przyjęto przy układaniu harmonogramów dla górzeln. Przykłady. Wzory harmonogramów na jedną, dwie i trzy zmiany.

318. **ROGOŹ LEON: W pierwszą rocznicę Karty Górniczej.** R. 4. 1950, nr 12, str. 8 — 11.

Zasady przyznawania premii kwartalnej. Górnicze prawa honorowe. Uprawnienia górników w zakresie opieki społecznej, zdrowotnej oraz praw emerytalnych.

319. **SEP: Społeczna inspekcja pracy — organem związków zawodowych.** Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 12, str. 11.

Zakres i zadania.

ZWIĄZEK RADZIECKI

320. RZEŃKI MIECZYŚLAW: **Ochrona pracy w ZSRR.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1184 — 1186.

Warunki pracy w Rosji przedrewolucyjnej. Zdobyte socjalne mas pracujących w Związku Radzieckim w rozwoju historycznym. Znaczenie bezpieczeństwa i ochrony pracy. Rola związków zawodowych. Ruch stachanowski.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

321. **La Commission paritaire maritime et l'oeuvre de l'O. I. T. en faveur des gens de mer.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 5, str. 361—390.

Powołanie komisji dla spraw marynarzy. Działalność komisji na odcinku płac, długości pracy, higieny pracy i ubez. społ. (kapit.).

322. **La trente — troisième session de la Conference Internationale du Travail.** Geneve, juin - juillet 1950. Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 3—4, str. 229—263.

Sprawozdanie z działalności O. I. T. w dziedzinie pełnego zatrudnienia „podniesienia“ produkcji i ochrony pracy. Kształcenie zaw. dorosłych. Zagadnienie pracy w rolnictwie. Zagadnienie równej płacy za równą pracę dla mężczyzn i kobiet. Sprawozdanie finansowo - administracyjne. Wnioski. (kapit.).

Zob. poz. 51, 235, 651, 704, 706, 803.

ORGANIZACJA PRACY

323. HOROCH LUDWIK: **Służby dyspeczerskie gwarancją dobrego wykonania planów przemysłowych.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 410—412.

Służby dyspeczerskie w ZSRR. Zadania służb dyspeczerskich w przemyśle. Komórki organizacyjne służb. Podstawowe elementy pracy głównego dyspeczera.

324. KOSTRZEWA KAROL: **Opracowywanie formularzy i druków biurowych.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 456—461.

Przeznaczenie formularzy i druków. Układ rubryk formularza. Centrala formularzy i druków. Uwagi o listowniku.

325. STOSYK STEFAN: **Opisowe normy organizacyjne dla zarządów jednostek gospodarczych.** Art. dyskusyjny. Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 404—406.

Omówienie problemu jednolitej metody konstruowania „norm“ wewnątrz - organizacyjnych dla urzędów przem. i zarządów jednostek gospodarczych. Projekt Głównego Instytutu Pracy. Metoda formułowania „opisowych norm organizacyjnych“.

PRAWO PRACY

POLSKA

326. FENICHEL ZYGMUNT: **W sprawie „następnego urlopu“ pracownika umysłowego.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, str. 335—337.

327. FRENDEL LUDWIK: **Uwagi i spostrzeżenia do niektórych przepisów i instrukcji prawa pracy.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 332 — 334.

Nietrafność traktowania stosunku pracy pracowników jednostek gosp. uspoł. jako stosunku prywatno - prawnego. Elementy publ. - prawne w stosunku prawnym przeds. do jego pracowników. Przyznanie jednostkom gosp. uspoł. atrybutów aktów władzy. Premie pracownicze. Wyodrębnienie przepisów, dotyczących stosunków pracy prawników, jednostek uspoł. w od-

dzielną grupę. Odpowiedzialność prac. za szkody wyrządzone podczas pracy. Zawieranie z prac. o charakterze doradczym umów o dzieło wzgl. umów zlecenia. Osoby, pracujące w kilku miejscach pracy. Zagadnienia urlopowe.

328. K.: **Zniesienie Sądów Pracy.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 355. Właściwość Sądów Powszechnych we wszystkich sprawach pracowniczych od dnia 1. I. 1951 r.

329. **Konferencja Grupy Prawa Pracy.** Państwo i Prawo. R. 5. 1950, nr 12, str. 125 — 138.

Podstawy organizacyjne: Kadry. Przegląd piśmiennictwa przedwojennego. Przegląd i ocena piśmiennictwa powojennego. Plan badań naukowych.

330. KULIKOWSKI CZESŁAW: **Nowe prawodawstwo w sprawach pracowniczych.** Objasneniami opatrzył... Warszawa 1950. [Ludowa Spółdz. Wydawn.], s. 82, 2 nlb. Centralna Rada Związków Zawodowych w Polsce.

Ustawa o Społecznej Inspekcji Pracy. Ustawa zmieniająca ustawę o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu. Ustawa o skróconym czasie pracy szczególnie uciążliwej lub wykonywanej w szkodliwych warunkach. Uchwała RM w sprawie wyodrębnienia środków finansowych na Fundusz Socjalny. Ustawa o Funduszu Zakładowym. Rozp. Rady Ministrów w sprawie wykonania ustawy o Fund. Zakł. Ustawa o zapobieżeniu płynności kadr prac. w zawodach lub specjalnościach szczególnie ważnych dla gosp. uspoł. Ustawa o planowym zatrudnieniu absolwentów średn. szkół zaw. oraz szkół wyższych. Ustawa o zabezpieczeniu soc. dyscypliny pracy.

331. MODLIŃSKI EUGENIUSZ: **Prawo pracy.** Skrypt z wykładów w r. ak. 1949/50. Warszawa 1950. Akad. Nauk. Polit. Zakład Wyd., s. 1 nlb., 190, II. Maszynopis powielany.

Rozdz.: Praca oraz pojęcie i ogólna problematyka prawa pracy. Podstawowe pojęcia i źródła polskiego prawa pracy. Indywidualne prawo pracy: umowy o pracę, prac. publiczno - prawni, praca spółdz. i praca chałupnicza. Zbiorowe prawo pracy: regulaminy pracy, zbiorowa regulacja prac i innych warunków pracy. Ochronne prawo pracy: bezp. i higiena pracy. Ubezp. społeczne. Zw. Zawodowe i rady zakładowe. Organizacja zatrudnienia. Inspekcja pracy. Rozjemstwo w sporach indywidualnych. Sądy pracy. Sądy ubez. społ.

332. **Przesunięcie urlopu w przypadku choroby pracownika.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 324.

332a. **Ustawodawstwo pracy w pierwszym półroczu 1950.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 7—8, str. 185—190.

Przegląd i omówienie wydanych przepisów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

333. W. D.: **Prawodawstwo radzieckie w przedmiocie zatrudnienia w okresie Stalinowskich pięcioletek.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 96—99.

Zestawienie obowiązujących w ZSRR przepisów z zakresu prawa pracy.

334. KARINSKIJ S. S.: **Materialnaja otvetstvennost' rabocich i służaszczich po sovetskemu trudovomu pravu.** Rec. Korszunova E. Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo, 1950, nr 12, str. 84—86.

Znaczenie odpowiedzialności mat. w walce o utrwalenie rozrachunku gosp. i realizację zasad racjonalnej gospodarki. Uwagi de lege ferenda.

335. **Sprawozdanie po woprosam truda i zarabotnoj platy dla rabotnikov sistemy Ministerstva Zagotovok.** Moskwa 1950. Gos. izd. techn. i ekon. liter., s. 240.

Ważniejsze dyrektywy partii i rządu, postanowienia VCSPS oraz zarządzenia, okólniki, instrukcje i wyjaśnienia Ministerstwa Zaoatrzenia ZSRR w zakresie pracy i plac.

ZATRUDNIENIE — KADRY POLSKA

336. **BIERUT BOLESŁAW: Zadania Partii w walce o nowe kadry na tle sytuacji ogólnej.** Referat przewodniczącego KC PZPR na 4 plenarnym posiedzeniu Komitetu Centralnego i Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej, wygłoszony w dniu 8 maja 1950 r. Warszawa 1950. „Książka i Wiedza”, s. 94, z nrb.

Rozaz.: Agresywność imperialistów kryje nie siłę lecz słabość. Krzepnie i rośnie na swe oboz po koju, demokracji i socjalizmu, którego kierownikiem i chorącym jest Wielki Stalin. Polska Ludowa rozwija i umacnia swoją gospodarke. Ustawa o radach nar. wzmacnia władzę ludową. Cała partia winna zrozumieć, że sprawa właściwego rozwoju i wzrostu kadr partyjnych — to podstawowe, najważniejsze i naczelne zadanie. Wzorować się na leninowsko - stalinowskiej polityce kadrowej. Wytyczne organizacyjne w walce o wzmocnienie nowymi kadrami aparatu polit. partii. Sytuacja i zadania na odcinku kadr gospodarczych. O prawidłowe postawienie systemu szkolenia nowych kwalifikowanych kadr. W wielkim procesie rewolucyjnych przeobrażeń w Polsce Ludowej dojrzewają i rosną ludzie, kształtują się nowi twórcy nowego życia.

337. **DIAMAND HALINA: Planowanie zatrudnienia i bilans siły roboczej.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 27—33.

Wskaźniki wydajności pracy jako podstawa sporządzania planu zatrudnienia. Podział zatrudnionych. Metoda sporządzania bilansu siły roboczej.

338. **GRZYMKOWSKI RYSZARD: Planowanie, organizacja i metody werbunku siły roboczej.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 34—52.

Źródła dopływu siły roboczej. Błędy w dotychczasowym planowaniu werbunku. Konieczność zestawienia bilansów siły roboczej. Organizacja i metody przeprowadzania werbunku.

339. **HULEK ALEKSANDER: Badania nad zdolnością do pracy w przemyśle niektórych kategorii inwalidów.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 89—95.

340. **RAKOWIECKI MIECZYŚLAW: Nowe formy i nowe zadania publicznego pośrednictwa pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 71—80.

Cele pośrednictwa pracy na etapie budowy podstaw socjalizmu. Dążenia do racjonalnej i planowej polityki zatrudnienia. Nowe metody pośrednictwa.

341. **RUSINEK KAZIMIERZ: Zagadnienie zabezpieczenia nowych rąk do pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 1—4.

Wzrost zatrudnienia w krajach dem. ludowej, a bezrobocia w krajach kapit. Działalność Oddziałów Zatrudnienia w realizacji planu 6-letniego.

342. **TALEJKO WITALIS: Problem kobiet w planie 6-letnim.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 53—70.

Sytuacja kobiety w krajach kapit. a w ZSRR. Wzrost zatrudnienia kobiet w Polsce Ludowej (podnoszenie kwalifikacji zawodowych, stworzenie warunków umożliwiających pracę zaw.).

343. **WYROBISZ STANISŁAW: Z zagadnień zatrudnienia w przemyśle spożywczym.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 12, str. 394—396.

Warunki wzrostu wydajności pracy: należyta organizacja, pełne wykorzystanie zdolności produkcyjnej zakładow, zmniejszenie sezonowości w produkcji.

ZWIĄZEK RADZIECKI

344. **DASZKIEWICZ WŁADYSŁAW: Socjalistyczna rozszerzona produkcja siły roboczej w ZSRR.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 7—26.

Rezerwy siły roboczej w ustroju kapit. Gospodarka siłą roboczą w ustroju socjalistycznym. Stary wzrost zatrudnienia w Związku Radz. Przygotowanie wykwalifikowanych kadr. Produktoryzacja kobiet i dopływ siły roboczej ze wsi. Stworzenie państwowych rezerw wykwalifikowanej siły roboczej.

345. **MAKARCZYK ZBIGNIEW: Polityka zatrudnienia w ZSRR.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 46, str. 2—3.

Podstawy planowania zatrudnienia. Główne wytyczne praktycznej działalności w zakresie mobilizacji sił roboczych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

346. **ERBAN EVZEN: Zagadnienie zatrudnienia w Czechosłowacji na tle pięcioletniego planu gospodarczego.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 81—86.

Trudności w 1949 i 1950 r. w zakresie uzyskania potrzebnej ilości siły roboczej. Zadania na dalsze 3 lata planu 5-letniego. Zasada dobrowolności mobilizacji sił roboczych. Źródła dopływu siły roboczej.

347. **Łokyny pro nabor žen do vyroby.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 48, str. 4.

Akcja werbunkowa kobiet dla zatrudnienia w przemyśle. Pomoc i opieka socjalna.

Zob. poz. 151—53, 156.

WYDAJNOŚĆ — RACJONALIZACJA PRACY

POLSKA

348. **Dekret z dnia 12 października 1950 r. o wynalazczości pracowniczej.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 47, poz. 428.

349. **A. M.: Sprawozdanie z krajowej narady racjonalizatorów w Mojej Woli.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 23—27.

350. **BIERNACKI WITOLD: Kongres nauki polskiej, a ruch zawodowy.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 446—449.

Zagadnienia organizowania ośrodków metodycznych racjonalizacji pracy. Rola i formy soc. współpracy naukowca z robotnikiem.

351. **CHROMY L.: Aktualne zagadnienia ruchu racjonalizatorskiego.** Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 11, str. 689—691.

Ilość usprawnień zgłaszanych przez poszczeg. kategorie pracowników przem. chemicznego. Warunki rozwoju ruchu racjonalizatorskiego. Przykłady usprawnień w przem. chemicznym.

352. **FICK BRONISŁAW: Współzależność między rodzajem i wydajnością pracy a płacą.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 42—51.

Praca i płaca w systemie kapit. Problem pracy i płacy w ustroju socjalistycznym. Znaczenie właściwego normowania pracy. System płacy akordowej i płacy czasowo-premiejowej.

353. **KALINOWSKI W.: Metodyczne ośrodki techniki i racjonalizacji.** Budowlani i Ceramicy. R. 3. 1950, nr 12, str. 7.

Informacje o powstaniu i zadaniach metodycznych ośrodków w Warszawie i Wrocławiu.

354. **KIJAS MIECZYŚLAW: Zwiększenie produkcji i wydajności pracy według założeń planu sześciolletniego.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 1. 1950, nr 10, str. 364—367.

Założenia planu 6-letniego na odcinku przemysłu, budownictwa, inwestycji i transportu. Warunki wzrostu wydajności pracy. Postęp techniczny i organizacyjny. Zadania nauki i instytutów naukowo-badawczych. Zadania niektórych przem. na odcinku organizacji wytwórczości.

355. **LESZ MIECZYŚLAW: Wydajność pracy i sposoby jej podniesienia.** Warszawa 1950. Kurs Sekretarzy Komit. Powiat. i Instruktorów Komit. Wojew. przy KC PZPR., s. 7, 1 nrb.

Rozdz.: Społeczne znaczenie wydajności pracy. Od czego zależy wydajność pracy. Jak badać wydajność pracy i czynniki wpływające na nią.

356. **MANVIETOV I.: Stachanowski plan podniesienia wydajności pracy.** *Zycie Gospodarcze.* R. 5. 1950, nr 23, str. 1231—1235.

Omówienie doświadczeń moskiewskiej fabryki „Kauczuk“ w kierunku stworzenia przedsiębiorstwa kolektywnej pracy stachanowskiej. Fotografia dnia roboczego. Udoskonalenie procesu technicznego i organizacji produkcji. Współzawodnictwo. Ruch kompleksowego organizowania stanowisk roboczych.

357. **O wydajności pracy i normach.** Warszawa 1950, s. 51, 1 nrb. Wydział Propagandy KC PZPR. Materiały dla Prelegentów, 7.

Rozdz.: Wydajność pracy w walce o plan 6-letni. Wydajność pracy decydującym czynnikiem w walce o plan, od czego zależy wydajność pracy. Lenin i Stalin o wydajności pracy. Sprawa wydajności pracy i norm na V plenum KC PZPR. Korzystamy z doświadczeń radzieckich.

358. **Praca Klubów Techniki i Racjonalizacji Przemysłu Chemicznego.** R. 6. 1950, nr 10, str. 613—615.

Sprawozdania z konferencji przedstawicieli klubów techniki i racjonalizacji woj. Śląsko-Dąbrowskiego.

359. **Praca zespołowa jako ogniwo postępu.** *Wiadomości Górnicze.* R. 1. 1950, nr 9, str. 307—309.

Rozwój form pracy zespołowej, jej wpływ pedagogiczny. Zasady prowadzenia pracy zespołowej w górnictwie.

360. **Rola inżyniera i technika w akcji racjonalizatorstwa.** *Przemysł Chemiczny.* R. 6. 1950, nr 11, str. 691—693.

Współpraca inżyniera, technika i robotnika jako podstawa prac racjonalizatorskich w przemyśle.

361. **SADOWSKI ANDRZEJ: Współpraca Akademii Górniczo - Hutniczej.** *Wiadomości Górnicze.* R. 1. 1950, nr 9, str. 331—333.

Omówienie działalności AGH w Krakowie na odcinku współpracy z racjonalizatorami i pracobnikami pracy. Spotkania z robotnikami, dyskusje, poradnictwo.

362. **SADULSKI MICHAŁ: Zagadnienie racjonalizacji w planie 6-letnim.** *Zycie Gospodarcze.* R. 5. 1950, nr 22, str. 1160—1164.

Omówienie dekretu z dnia 12.X.1950 r. o wynalazczości pracowniczej. Wynalazczość pracownicza w ZSRR. Dotychczasowe osiągnięcia i błędy na tym polu w Polsce.

363. **TERCJAK A.: Zasady premiowania pomysłów racjonalizatorskich.** *Poradnik Mleczarski i Jajczarski.* R. 10. 1950, nr 12, str. 23—24.

Trudności w dotychczasowej pracy na terenie Centrali Spółdz. Mleczarsko - Jajczarskich w zakresie racjonalizacji i usprawnień. Instrukcja-regulamin o zasadach premiowania wniosków racjonalizatorskich i powoływania komisji oceny usprawnień w okręgowych oddz. CSMJ.

364. **WOŁKOWICZ CZESŁAW: Znaczenie ruchu racjonalizatorskiego w lesnictwie.** *Las Polski.* R. 24. 1950, nr 10, str. 5—7.

Dotychczasowy dorobek na odcinku racjonalizacji. Rola zw. zaw. i prasy w upowszechnianiu racjonalizatorstwa. Upowszechnianie pomysłów i przodujących doświadczeń.

ZWIĄZEK RADZIECKI

365. **KLIMENKO K. I.: Puti povyszenija proizvoditelnosti truda v maszynostroenii SSSR.** Moskwa 1950, s. 176 Akademia Nauk SSSR. Institut Ekonomiki. Rec. Konsen. A. S. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 10, str. 84—87.

Założenia marksizmu - leninizmu dotyczące wydajności pracy. Tempo i drogi rozwojowe wzrostu wydajności pracy w przem. budowy maszyn w ZSRR (w okresie przewojennych planów 5-letnich, w czasie wojny, po wojnie). Perspektywy dalszego wzrostu. Powiązanie i zależność wzajemna wzrostu wydajności pracy z kosztami własnymi i rentownością. Klasyfikacja i analiza warunków, czynników i rezerw wzrostu wydajności pracy. Rec. podkreślił zalety pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

366. **Építőipari újítások.** *Építés építészet.* E. 2. 1950, nr 9—10, str. 669—679.

Omówienie kilku najlepszych pomysłów nowatorskich w budownictwie i przem. budowlanym. Rysunki i wykresy.

367. **KOCZKAR ERNO: Le mouvement des novateurs en Hongrie.** Budapest 1950, s. 15.

Początki i rozwój ruchu nowatorskiego na Węgrzech.

368. **Zlepšovateľské hnutí pomaha technickemu rozvoji.** *Hospodarz.* R. 5. 1950, nr 48, str. 3.

Ruch racjonalizatorski przejawem soc. stosunku do pracy. Jego znaczenie dla rozwoju postępu techn. w przemyśle. Powołanie do życia centralnego ośrodka do spraw racjonalizatorskich.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

369. **EULER H., PECHOLD E: Arbeitwissenschaftliche Rationalisierung im Dienste der arbeitenden Menschen.** *Wirtschaftsdienst.* Jhg 30. 1950, nr 12, str. 23—30.

Elementy racjonalizacji pracy. Analiza cyklu produkcyjnego. Metody odnajdywania przyczyn zwalniających tempo procesu produkcyjnego.

Zob. poz. 264 — 77, 591 — 93, 613, 813, 820, 826,

DYSCYPLINA PRACY

370. **GALLUS JERZY: Realizacja ustawy o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy.** *Przegląd Związkowy.* R. 21. 1950, nr 12, str. 569—570.

Przebieg realizacji ustawy w zakładach pracy. Przykłady.

371. **GLEIXNER T.: Sprawa fikcyjnej niezdolności do pracy na tle dotychczasowych doświadczeń.** *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych.* R. 18. 1950, nr 11, str. 7—8.

Znaczenie nieuzasadnionej absencji w pracy z punktu widzenia instytucji ubezpiecz. społ. (nadmierzony wzrost wypłacanych zasiłków) oraz zakładów pracy (zagrożenie terminowego wykonania planów gosp.). Konieczność koordynacji wysiłków wszystkich zainteresowanych organów w zwalczaniu absencji.

372. **M. R., Dyscyplina pracy i płacy.** *Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy.* R. 2. 1950, nr 52—53, str. 5—6.

373. **Socjalistyczna dyscyplina pracy. Ustawa i przepisy wykonawcze.** Warszawa 1950, „Książka i Wiedza”, 8, s. 38, 1 nrb.

Teksty ustawy z dnia 19.IV.50 o zabezpieczeniu soc. dyscypliny pracy i uchwały Rady Min. z dn. 5.V.50 r., — zawierające przepisy wykonawcze

(w brzmieniu znowelizowanym). Pisma okólnie Prezesa Rady Min., okólniki Min. Finansów z dn. 31.VII.50 r. oraz wzory formularzy dla zakładów pracy przy wykonywaniu postanowień ustawy.

WSPÓLZAWODNICTWO

POLSKA

374. BANASIŃSKI ANTONI: **Nowe reformy i warunki współzawodnictwa w PZUW.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 10, str. 154—157.

Znaczenie współzawodnictwa. Warunki i wskaźniki współzawodnictwa dla poszczeg. zespołów i jednostek organizacyjnych w PZUW.

375. BARANOWSKI BOLESŁAW: **Współzawodnictwo pracy w CZPP.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 8, str. 3—5.

Możliwości współzawodnictwa pracy wśród pracowników umysłowych Centr. Zarządu Przemysłu Papierniczego.

376. BLINOWSKI F[RANCISZEK]: **O socjalistycznym współzawodnictwie pracy.** Stenogram wykładu wygłoszonego na kursie w lipcu 1950. Warszawa 1950. Kurs Sekretarzy Komitetów Powiat. i Instruktorów Komitetów Wojew. przy KC PZPR., s. 11, 1 nfb.

Zysk i konkurencja jako bodźce podnoszenia wydajności pracy w kapitalizmie. Wpływ monopolu na postęp techniczny. Prawa i zasady współzaw. socjalistycznego. Stałe rewolucjonizowanie metod pracy. Kierowanie ruchem współzawod. pracy. Formy współzawodnictwa. Braki w rozwoju ruchu współzawodnictwa.

377. CZARNOCKI JAN: **Rozwój współzawodnictwa a opanowanie ekonomiki przedsiębiorstw.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11-12, str. 466.

378. FRANKIEWICZ H., SOSZYŃSKI W.: **Idziemy naprzód.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18. 1950, nr 12, str. 18-20.

Osiągnięcia pracowników ZUS-u w wyniku 1-go roku współzawodnictwa pracy.

379. GRYKSZTAS WŁADYSŁAW: **Nowe formy ruchu stachanowskiego.** Wiadomości Hutnicze. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 18-22.

Rozdz.: Ogólnonarodowy ruch stachanowski. Brygady doskonałej jakości. Produkcja z oszczędzonych surowców. Metoda pracy kolektywnej. Nowe formy współzawodnictwa. Na czele współzawodnictwa stoi partia.

380. KOLE JULIAN: **Rozwój socjalistycznych form pracy w Polsce Ludowej.** O trwały pokój, o demokrację ludową. R. 3. 1950, nr 50, str. 3.

Właściwe wykorzystanie radzieckich doświadczeń ruchu stachanowskiego dla rozwoju soc. współzawodnictwa pracy w Polsce. Zmiana organizacji i metod pracy w budownictwie. Rewizja norm.

381. KORYZMA ZYGMUNT: **Metody organizacji współzawodnictwa pracy.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1153-1157.

Zadania komitetów współzawodnictwa pracy: akcja uświadamiająca, objęcie współzawodnictwem całej załogi, propaganda nowych rodzajów i form współzawodnictwa, organizowanie narad wytwórczych, opieka nad racjonalizatorami i wynalazkami robotników, popularyzacja współzawodnictwa, — szkolenie.

382. KULIKOWSKI CZESŁAW: **Masy pracujące Polski Ludowej czczą rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 602-605.

Zobowiązania produkcyjne jako wyższa forma soc. współzawodnictwa pracy. Przegląd zobowiązań polskiej klasy robotniczej podjętych dla uczczenia 33 rocznicy Rewolucji Paźdz. na apel

załogi huty „Pokój”. Dotychczasowe wyniki osiągnięte w akcji zobowiązań i jej znaczenie.

383. **Wyniki współzawodnictwa między wytwórniami w III kwartale 1950 r.** Tytuł. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 37-38.

Rozdz.: Współzaw. indywidualne. Współzaw. zespołowe. Współzaw. pododdziałowe. Współzaw. między wytwórniami jako jednostkami. Wyniki współzaw. między wytwórniami jako jednostkami w okresie od I.VII — 30.IX.1950 r.

384. **Z kroniki współzawodnictwa i racjonalizatorstwa.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 622-624.

Przekraczanie nowych norm w przem. węglowym. Zobowiązania podjęte na poszczeg. kopalniach i w hutach — ich wykonanie. Nagrodzeni racjonalizatorzy.

385. OLESIŃSKI MARIAN: **Nowe formy współzawodnictwa pracy.** Pracownik Spółdzielczy. R. 6. 1950, nr 11, str. 5-6.

Niedociągnięcia w dotychczasowej akcji współz. pracy na odcinku spółdzielczym. Zalecenia na przyszłość.

386. **Wprowadzamy w życie nowe zasady współzawodnictwa.** Zadania i warunki współzawodnictwa w poszczególnych instytucjach finansowych. Pracownik Finansowy. R. 2. 1950, nr 10, str. 6-8.

387. **Współzawodnictwo i racjonalizacja pracy.** Biuletyn informacyjny. 1950, str. 8-9.

Wpływ racjonalizatorstwa na wydajność pracy. Wyniki akcji współzaw. w Spółdzielni Spoż. w Gliwicach w 1949 r. Niedociągnięcia.

ZWIĄZEK RADZIECKI

388. CZUDAKOV E. A.: **Sokroviszcznica stachanovskogo opyta.** Sovetskaja Kniga. 1950, nr 9, str. 3-13.

Istota soc. współzawodnictwa pracy i jej wyższej formy — ruchu stachanowskiego. Szerokie rozpowszechnienie i wymiana osiągnięć przodujących robotników-nowatorów. Przegląd wydawnictw z tego zakresu, ich znaczenie, ocena. Powiązanie pracy naukowo-badawczej z praktyczną działalnością przedsiębiorstw. Przykłady osiągnięć.

389. MASLOVA N.: **Novoe v stachanovskom dvizhenii.** Izvestia Akademii Nauk SSSR Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 5, str. 347—355.

Ruch stachanowski jako wyższy etap soc. współzawodnictwa pracy nep. Kolektywna praca stachanowska jako nowy etap w rozwoju tego ruchu.

390. **Piętnaście lat współzawodnictwa pracy w Związku Radzieckim.** Wiadomości Górnicze. R. 1. 1950, nr 9, str. 338—339.

Osiągnięcia Stachanowa. Rozwój ruchu stachanowskiego w ZSRR.

391. PRUSAK JAN: **Niektóre przodujące metody w ruchu stachanowskim i współzawodnictwie pracy w fabrykach ZSRR.** Mechanik. R. 23. 1950, z. 11, str. 506—507.

Nowe metody opracowywania i realizowania planu oszczędności. Powiązanie oddziałów produkcyjnych i funkcyjnych w akcji racjonalizatorskiej. Indywidualny rozrachunek gosp. miejscy pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

392. GERO ERNO: **Ruch stachanowski w krajach demokracji ludowej.** O trwały pokój, o demokrację ludową. R. 3. 1950, nr 46, str. 2.

Warunki umożliwiające powstawanie ruchu stachanowskiego. Wytyczne zawarte w przemówie-

niu J. Stalina na Wszechzwiązkowej Naradzie Stachanowców, wygłoszonego 17. XI. 1935 r.

393. MILENOV AL.: **Współzawodnictwo socjalistyczne w Bułgarskiej Republice Ludowej.** O trwałą pokój, o demokrację ludową. k. 3. 1950, nr 49, str. 5.

Przebieg, rozwój i osiągnięcia współzaw. pracy w różnych gałęziach gosp. narodowej Bułgarii. Rola zw. zawodowych.

394. KORNAI JANOS: **A magyr Sztahánov - mozgalom ldőszerű mkérdései.** Tarsadalmi Szemle. E. 5. 1950, nr 12, str. 948 — 958.

Stalin o ruchu stachanowskim. Warunki powstania ruchu. Początki i dotychczasowy rozwój ruchu stachanowskiego na Węgrzech. Popołni-one błędy. Zadania stojące przed węgr. ruchem stachanowskim: 1) podniesienie poziomu fachowego i politycznego stachanowców, 2) wciągnięcie inteligencji techn. do kierowania ruchem 3) ściślejsze powiązanie z ruchem nowatorskim 4) rozszerzenie ruchu na wszystkie gałęzie gospodarki. Pomoc stachanowców radz. w organizowaniu współzawod. pracy na Węgrzech.

395. POHL O., PERGL O.: **K otázkám rozvoje socialistického soustěžení v Československu.** Plánovane Hospodárství. R. 3. 1950, nr 2—3, str. 116—128.

Linie rozwoju współzawodnictwa pracy soc. w Czechosłowacji.

Zob. poz. 531, 603, 618, 625, 630, 750, 811, 835.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY POLSKA

396. BRIESEMEISTER HENRYK: **Zagadnienia bhp w przemyśle drzewnym.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 50—51, str. 3—4.

Duża ilość wypadków w przem. drzewnym i ich przyczyny. Wskazówki bhp przy obsłudze maszyn. Omówienie stanu bhp w r. 1950. Bibliografia.

397. CIESIELSKI EDWARD: **O usprawnienie bhp w budownictwie.** Budowlani Ceramicy. R. 3. 1950, nr 10—11, str. 6—7.

Przyczyny wypadków przy pracy w budownictwie. ZSRR jako przykład wzorowej organizacji bhp. Zadania do wykonania w związku z koniecznością walki z wypadkami przy pracy w budownictwie.

398. KAPLUN S. I.: **Pyły powstające przy produkcji.** (XIII rozdz. książki Kurs higieny truda 1946, tłum. Aleksander Chomiakow). Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 4. 1950, nr 9—10, str. 29—36.

Znaczenie zagadnienia pyłowego. Klasyfikacja pyłów z punktu widzenia higieny. Metody badania stanu zapylenia lokali pracy w warunkach produkcyjnych oraz ich ocena z punktu widzenia higieny.

399. MIKA M.: **Zagadnienie porządku i czystości w rzeźni.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 58—60.

Uzasadnienie potrzeby podniesienia poziomu sanitarnego rzeźni, drogą rozbudowy istniejących instalacji oraz szkolenia pracowników.

400. **Praca palacza kotłowego.** Wiadomości Górnicze. R. 1. 1950, nr 9, str. 321—325.

Omówienie warunków pracy, obowiązków i kwalifikacji palacza kotłowego na kopalni. Przykłady typowych zaniedbań w pracy i wypadków.

401. PUŁAWSKI ZYGMUNT: **Opieka nad wzrokiem robotnika.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 80—88.

Znaczenie akcji i sposoby ochrony oczu w Polsce. Postulaty.

402. ŚPIEWAK FLORIAN: **Ratownictwo górnicze w wypadkach pożarów podziemnych.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 4. 1950, nr 9—10, str. 2—6.

Rozdz.: Oznaki nadchodzącego pożaru. Niebezpieczeństwo dla załogi. Organizacja ratownictwa. Szkolenie, zadania i obowiązki ratowników. Walka z pożarami podziemnymi. Profil psychofizjologiczny ratownika górniczego.

403. TARACH MIRON: **Niebezpieczeństwo wypadków w drodze do pracy i z pracy w górnictwie.** Przegląd Górniczy. T. 6. 1950, nr 10, str. 528—532.

Statystyki ww. wypadków. Przyczyny powstawania wypadków i ich nasilenie w ciągu dnia. Specyficzne warunki pracy w górnictwie, ich wpływ na psychikę i stan fizyczny górników. Postulat mieszkań prac. przy zakładach pracy.

404. WIŚNIEWSKI J.: **Znaczenie przestrzegania higieny w zakładach i warsztatach mięsnych.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 56—57.

405. ŻEBROWSKI EDMUND: **Nakłady na bezpieczeństwo i higienę pracy w ogólnym planie gospodarczym.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 74—79.

Znaczenie bhp. Przedmiot planowania w zakresie bhp wg nomenklatury instrukcji nr 21 dla sporządzenia planu inwestycyjnego na r. 1951 wyd. przez PKPG. Zakres rzeczowy nakładów na bhp. Warunki realizacji planu w zakresie bhp.

ZWIĄZEK RADZIECKI

406. **Bezpieczeństwo pracy w radzieckim przemyśle budowlanym.** (Tłum. i streściła Halina Żmigrodzka). Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 4. 1950, nr 9—10, str. 59—61.

Rozwój techniki bhp w ZSRR. Zagadnienie ochrony bezp. i higieny pracy w krajach kapit. (wzrost wypadków przy pracy, brak opieki).

407. CHOCJANOV L. K.: **Zadania higieny pracy w przemyśle maszynowym w ZSRR.** (Z czas. Gigiena i Sanitarna tłum. H. Hummel). Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 4. 1950, nr 9—10, str. 47—50.

Nowa technologia odlewnicza i związane z nią zadania z zakresu higieny pracy. Zadania bhp przy różnych sposobach obróbki metali. Ogólne zagadnienie bhp w przem. maszynowym.

408. HOLTORP JANUSZ: **O urządzeniach bezpieczeństwa pracy w przemyśle odlewniczym ZSRR.** Mechanik. R. 23. 1950, z. 9—10, str. 439—442; z. 11, str. 496—500.

409. ŻMIGRODZKA HALINA: **Muzeum Ochrony Pracy WCSPS w Moskwie.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 4. 1950, nr 9—10, str. 50—51.

Omówienie problematyki i organizacji działów: 1) wprowadzającego — politycznego, 2. techniki bezpieczeństwa, 3. bezpieczeństwa przed porażeniem prądem elektrycznym.

410. LEJTES R. G., MARCINKOWSKI B. I., CHOCJANOV L. K.: **Gigiena truda i promyslelnaja sanitarija.** Moskwa 1950. Gos. Izd. Med. Liter., s. 378, 2 nlb.

Przedmiot i zadania higieny pracy. Historia higieny pracy w Rosji i w ZSRR. Stosowane metody badań. Podstawowe przepisy prawne z zakresu prawa pracy. Fizjologia pracy (w dalszym rozdz. przeważa treść techniczna — omawia się wpływ poszczeg. czynników na organizm ludzki w czasie pracy, środki stosowane dla ochrony zdrowia i bezp. pracy, uwzględniając dorobek i osiągnięcia ZSRR w tej dziedzinie).

411. **Spravochnik po ochranie truda i tehnika bezopasnosti v kommunalnóm chozjajstwie.** Moskwa 1950, Izd. Min. Komm. Chozjajstva RSFSR, s. 470.

Üsystematyzowane przepisy i ważniejsze materiały w zakresie pracy i techniki bezp. w gosp. komunalnej wg stanu na dz. 28. II. 1950 r.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

412. **Bezpieczeństwo i higiena pracy w St. Zjednoczonych Ameryki Północnej.** (Oprac. na podstawie Professionalnye Sojuzy. 1950, nr 9). Przyjaciel przy. Pracy. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 5—6.
Zaniedbanie stanu ochrony pracy i techniki bezpieczeństwa. Ilość wypadków. Ustawodawstwo na usługach interesów kapitalistów.

413. **Associations, institutions et musées pour la prévention des accidents.** Chronique de la Sécurité Industrielle. V. 26. 1950, nr 4, str. 144—149.
Zob. r. 1950 poz. 5424.

414. **BERTSCHI E.: Contribution a l'étude de la causalité des accidents.** Chronique de la Sécurité Industrielle. V. 26. 1950, nr 4, str. 140—143.
Analiza czynników wpływających na ilość wypadków przy pracy.

Zob. poz. 36, 53—54.

PLACE — PREMIE — FUNDUSZ ZAKŁADOWY

POLSKA

415. **PINTUSOV I. N.: Akordowy system płac dla robotników zatrudnionych przy remoncie urządzeń.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 412—414.

Wynagradzanie robotników na podstawie zakresu wykonywanych prac, z uwzględnieniem jakości remontów i stanu urządzeń. Korzyści stosowania systemu.

416. **SŁAWIKOWSKI M.: Fundusz zakładowy.** Biuletyn POR. R. 1. 1950, nr 9, str. 387—391.
Cele, na które Fundusz Zakładowy może być zużyty, wysokość odpisów z zysku. Przykłady obliczania.

ZWIĄZEK RADZIECKI

417. **BABAJAN S.: Jak zorganizowana jest płaca za pracę w przemyśle maszynowym ZSRR.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 606—608.

Zasada równej płacy za równą pracę — jako podstawa systemu organizacji płac w ZSRR. System taryfowy. Płace akordowe i czasowe. Stosowane systemy prac akordowych. System płac progresywno - akordowych. Premie.

XI. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

O G Ó L N E

426. **FRANK MARIAN: Rola analizy w kierowaniu usamodzielnionymi przedsiębiorstwami węglowymi.** Węgiel. R. 4. 1950, nr 12, str. 19—22.

Zadania i cele analizy działalności gosp. w ustroju kapit. i w gosp. planowej. Sposób badania wykonania planu. Źródła danych do analizy. Możliwości bieżącego posługiwania się analizą przez kopalnie.

427. **WEYCHERT EDWARD: Wskaźnik wykonania planu.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950 nr 11—12, str. 430—437.

Przedstawienie wzorów matematycznych obliczania wskaźnika terminowości wykonania planu. Wykresy. Wzory dla różnych wielkości składników planu. Przykłady. Zastosowanie wzorów w praktyce.

418. **Der Direktorfonds in der sowjetischen Wirtschaft.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 21, str. 399—401.

Zasady ustalania wielkości funduszu i jego użytkowania.

419. **GURIN L. E.: Voprosy organizacii zarobotnoj platy na maszinoostroitelnykh predpriyatijach.** Moskwa 1950, Maszgir, s. 226.

420. **LEWIN S. M. i ANTONOV N. N.: Organizacija zarobotnoj platy v czernoj metallurgii.** Char'kov 1950, Metallurgizdat, s. 328.

421. **PASZERSTNIK A. E.: Pravovye voprosy voznağrağdenija za trud raboczich i słuźaszczich.** Rec. A. S. Sovestkoe Gosudarstvo i Pravo. 1950, nr 10, str. 84—87.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

422. **Les conditions de la vie des mineurs s'améliorent sans cesse.** Les nouvelles mesures concernant l'amélioration du système de rétribution et des conditions de vie des mineurs. La Roumanie Nouvelle. V. 3. 1950, nr 53, str. 3.

Omówienie uchwały ministrów Rumunii dotyczącej podniesienia systemu płac w górnictwie.

423. **LEVCIK BEDRZICH, STEINICH JAROSLAV: Mzdy a normy.** Planované Hospodárzstvi. R. 3. 1950, nr 6, str. 347—357.

Znaczenie właściwej organizacji płac. Osiągnięte wyniki w tej dziedzinie. Główne niedociągnięcia i droga ich likwidacji. Niewłaściwe regulowanie płac, jego przyczyny i skutki. Zagadnienie norm.

424. **STILLER JOZSEF: Alapbérmeles és normarendezés az építőiparban.** Epites Epiteszet. E. 2. 1950, nr 9—10, str. 619—622.

Znaczenie płacy roboczej w gosp. socjalistycznej. Błędna polityka w zakresie norm i płac jako jedna z głównych przyczyn słabego rozwoju przem. budowlanego. Wprowadzenie nowego zreformowanego systemu płac i norm — warunkiem usprawnienia pracy.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

425. **Salaires.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 5, str. 459—473.

Statystyka zarobków w poszczeg. częściach świata i krajach z lat 1937—1950 (do VII. 1950 r.).

Zob. poz. 228, 352, 448.

428. **MIRONOVA M. D.: Metody analizy wykonania planu pracy.** (Tłum. z ros.). Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 377—381.

Rola sprawozdawczości w fabryce. Elementy analizy wskaźników pracy. Wzory sprawozdań. Omówienie metod przeprowadzania analizy wykonania planu pracy.

429. **VAJCMAN N. R.: Analiza działalności gospodarczej przedsiębiorstw państwowych.** Tłum. z ros. Warszawa 1950. Polskie Wyd. Gosp. s. 254. Rec. Werałski M. Finanse. 1950, nr 1, str. 171—173.

Rec. wskazuje na błędy przekładu oraz wady techniczne wydania polskiego. Podaje również tezy krytyki książki Wajcmiana w ZSRR.

430. **Analiz otczeta i balansa predpriyatij i budżetnyh uczeğdenij.** Oprac.: Itin N. E., Movszoria V. I., Moljakov D. S., Sazonov M. K., Szejnberg V. S. Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 153, 3 nłb.

Analiza sprawozdania rocznego i bilansu przedś. przemysłowego, kombinatu rejonowego i artelu spółdz. produkcyjnych, organizacji handlowej, przedś. komunalnego, sowchozu, urzędu.

431. ANISOV A. A.: **Analiz chozjajstvennoj dejatelnosti predprijatij obščestvennogo pitanijsa.** Moskwa 1950. Gosstorgizdat, s. 186, 2 nlb.

Rozdz.: Treść i zadania analizy. Organizacja i środki techniczne analizy. Analiza działalności produkcyjno - handlowej. Analiza zapasów art. spożywczych. Sprawozdanie ustalania cen i kalkulacji. Analiza pracy i płac. Analiza kosztów produkcji i obrotu. Analiza sytuacji finansowej i rentowności.

432. DODONOV A. A.: **Uczet i analiza raboty predprijatija pri potocznoj organizacii proizvodstva.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 113, 3 nlb.

Organizacja produkcji potokowej (istota, rodzaje, tryb pracy produkcji potokowej). Szczególne właściwości ewidencji przy produkcji potokowej (w zakresie ewidencji czasu pracy, produkcji, produkcji wybrakowanej, płac, wykorzystania sprzętu, zaopatrzenia, kosztów kalkulacji, kosztów produkcji, kosztów własnych). Szczególne właściwości analizy działalności gosp. przy potokowej org. produkcji (analiza wykonania planu i rytmiczność uzyskiwania produkcji, analiza wskaźników z zakresu pracy i płac, analiza wykorzystania środków majątku trwałego, analiza zaopatrzenia mater. - techn.).

433. SZOLOMOVICZ T. A.: **Analiz chozjajstvennoj dejatelnosti promyslennogo predprijatija.** Moskwa 1949. Gosfinizdat, s. 198, 2 nlb.

Zakres i zadania analizy gosp. działalności przedsiębiorstwa przem. Ogólna ocena wykonania planu produkcji. Analiza wykonania planu pracy, wykorzystania środków majątku trwałego oraz zaopatrzenia mat. - technicznego. Ogólna ocena wykonania planu w zakresie kosztów własnych produkcji. Analiza płac robotników produkcyjnych, kosztów materiałowych, kosztów ogólnych. Specyficzne właściwości analizy kalkulacji. Analiza wykonania planu realizacji produkcji oraz w zakresie akumulacji. Podstawowe zagadnienia analizy śr. obrot. przedsiębiorstwa. Analiza obracalności środków w procesie produkcji, zapasach materiałowych i w remanentach produkcji gotowej.

434. SZCZEGLOV B. S.: **Uczet i analiz chozjajstvennoj dejatelnosti prompredprijatija.** Minsk 1950. Gosizdat BSSR., s. 312.

435. HERRST FR.: **Poznámky k novému indexu čzs. průmyslové výroby.** Planovane Hospodarstvi. R. 3 1950, nr 7, str. 433 — 438.

Wskaźniki rozwoju produkcji przem. ZSRR i krajów kapit. Zagadnienie właściwej konstrukcji wskaźników.

STATYSTYKA - METODOLOGIA

436. PATLIKOWSKI WŁODZIMIERZ: **Statystyka transportu.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 10, str. 352—357.

Ścisły związek między planowaniem a statystyką. Omówienie zadań i metod statystyki transportu. Tematyka statystyki transportu.

437. PYTKOWSKI W[ACŁAW]: **Zarys statystyki matematycznej.** Skrypt dostosowany do wykładów i seminariów prowadzonych przez... na wydziałach Rolnym i Ogrodn. [Opracował] Leon Buksowicz. Warszawa 1950. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 2 nlb., III, 343. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. [Maszynopis powielany].

Zarys rachunku prawdopodobieństwa: podstawowe pojęcia, sumowanie i iloczyn prawdopodobo-

bieństw. Bezwzględne prawo prawdopodobieństwa, nadzieja matematyczna. Statyst. opisowa — cechy zbiorowe: szeregi rozdzielcze, miary położenia, średnia arytmetyczna, geometryczna, harmoniczna i potęgowa, przekroje, wartość medialna i modalna. Miary rozproszenia. Spółczynnik zmienności. Zagadnienie rekonstrukcji i hipotez statystycznych: populacje, prawo wielkich liczb, krzywa rozproszenia i układ binamalny, normalny, Challer'a, Poisson'a, Pearson'a.

438. SZTURM DE SZTREM EDWARD: **Elementarny kurs statystyki.** Wykłady wygłosz. w Akad. Nauk Politycznych w Warszawie. Warszawa 1950. Akad. Nauk Politycz. Zakład Wyd., s. 1 nlb., 181, 1 nlb [Maszynopis powielany].

Rozdz.: Zbieranie i opracowywanie materiału statystycznego. Szeregi statystyczne. Liczby względne. Miary położenia. Badania struktury szeregu. Wskaźniki. Elementarne zasady teorii prawdopodobieństwa i jej zastosowanie. Szeregi rozwojowe. Współzależność.

439. WERYHA ALEKSANDER: **Zasady statystyki.** Cz. 1: Statystyka ogólna. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gospod., s. 114.

Pojęcia podstawowe. Rodzaje obserwacji statystycznej. Organ. badań i technika zbierania materiałów. Zestawienie wyników obserwacji. Tablice, szeregi i wykresy statyst. Analiza wyników obserwacji: liczby względne, wartości średnie, miary rozproszenia, wskaźniki zespolowe.

440. MARTINEC V.: **Statistik a jeho funkczni zarizeni w průmyslu.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 47, str. 5.

Znaczenie statystyki dla przedś. przemysłowych. Zadania. Znaczenia dla przygotowania planów, kontroli wykonania, koordynacji.

441. ZALA JULIA: **Emeljuk a statisztikai munka szinvonalat.** Statisztikai Szemle. E. 2. 1950, nr 10, str. 623—628.

Niedociągnięcia w zakresie prowadzenia statystyki w przedś. na Węgrzech. Brak jednolitego systemu jako jedna z głównych przyczyn tego stanu. Wprowadzenie nowego systemu opartego na doświadczeniach radz. Zwiększenie kontroli i odpowiedzialności kierowników i księgowych oraz podniesienie ich poziomu fachowego.

442. **Protokoll der Mitgliederversammlung vom 22 September 1950 im konferenzsaal der Societa Elettrica Sopraenerina.** Locarno. Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik. Jhg 86. 1950, nr 5, str. 449—456.

Przegląd działalności Tow. Ekonom. (Schweizerische Gesellschaft für Statistik und Volkswirtschaft) za rok ubiegły. Prace naukowe, wydawnictwa, publikacje. Budżet Towarzystwa. Plan pracy na nadchodzący okres.

DEMOGRAFIA

443. ST. W.: **O spisach ludności.** Przegląd Administracyjny. R. 5. 1950, nr 7—9, str. 197—199.

Omówienie warunków poprawnego i rzetelnego spisu. Zarys historyczny spisów ludności.

444. **Zgony niemowląt według przyczyn, zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego w niektórych większych miastach.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, nr 2—6, str. 22.

Dane za lata 1946—49 w liczbach bezwzględnych i na 10.000 urodzeń żywych.

445. **Zgony według przyczyn, zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego w niektórych większych miastach.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 21.

Dane za lata 1946—49 w liczbach bezwzględnych i na 10.000 ludności wg przyczyn zgonu.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

446. BIAŁEK HENRYK: **Na marginesie jednego sprawozdania.** Materiały Budowlane. R. 5. 1950, nr 9—10, str. 286—289.

Cel sprawozdania o awariach i przestojach. Krytyka dotychczasowej formy sprawozdań. Proponowane zmiany.

447. **Instrukcja w sprawie sprawozdawczości statystycznej przemysłu państwowego.** [Współwyd.] Klasyfikacja zakładów. Wykaz gałęzi, grup i rodzajów przemysłu z podziałem na: przemysł środków wytwórczości — „A”, przemysł środków spożycia — „B”. Warszawa 1950, s. 81 wzory k. 12 nlb. Główny Urząd Statystyczny. Departament Statystyki Przemysłowej.

448. KORYZNA ZYGMUNT: **Komórka organizacji pracy i płac w przedsiębiorstwach przemysłowych.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 400—404.

Omówienie zakresu działania i umiejscowienia aparatu zajmującego się organizacją pracy i płac w nowym schemacie organizacyjnym przedsiębiorstw przem. kluczowego przy terenowym systemie zarządzania (Uchwała KERM z 12.V.50 r.). Zarys struktury org. przedsiębiorstwa. Struktura aparatu org. pracy i płac w przedsiębiorstwie. Zakres działalności komórek org. pracy i płac. Organizacja pracy wewnątrz komórek.

449. **Instrukcja w sprawie sprawozdawczości statystycznej przemysłu prywatnego.** Warszawa 1950, s. 25. Inlb., wzory k. 7 nlb. luźne. Główny Urząd Statystyczny. Departament Statystyki Przemysłowej.

450. KOREC A.: **O lepszą jakość sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 11, str. 484—490.

Znaczenie sprawozdawczości finansowej dla planowania. Ścisły związek między sprawozd. finansową a org. rachunkowości. Warunki jakim powinno odpowiadać. Błędy. Brak dokładnej znajomości obow. przepisów jako powód niskiego poziomu opracowywanych sprawozdań. Konieczność przeprowadzania analizy wykonania wskaźników planu. Wskaźniki obracalności, szybkości obiegu i wykorzystania śr. obrotowych. Wzory do ustalania wskaźników.

451. LEWINZON JAKUB: **Koło wykresy sprawozdawcze.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 10, str. 267—269.

Zalety wykresu kołowego. Technika sporządzania wykresów i posługiwanie się nimi.

452. PALESA HELIODOR: **Sprawozdawczość inwestycyjna.** Biuletyn Zrzeszenia Przedsiębiorców Górzelskich Rolniczych. R. 4. 1950, nr 5—6, str. 27—29.

Rola i zadania sprawozdawczości. Obowiązki inwestorów bezpośrednich w zakresie sprawozdawczości. Omówienie raportu o wykonaniu finansowym i rzeczowym planu inwestycyjnego.

453. WIŚLICKI ALFRED: **Sprawozdania M-1 jako ważny instrument w gospodarce sprzętowej.** Przegląd Budowlany. R. 22.1950, nr 10, str. 469—473.

Omówienie elementów sprawozdania przedsiębiorstwa z pracy maszyn budowlanych. Charakter sprawozdania. Sprawozdawczość jako czynnik kontroli i analizy. W tekście wzory sprawozdania.

Zob. poz. 588.

RACHUNKOWOŚĆ

POLSKA

454. BLASS B.: **Jak czytać bilans przedsiębiorstwa przemysłowego?** Warszawa 1950. Kursy Sekretarzy Komitetów Powiat. i Instruktorów Komitetów Wojew. przy KC PZPR., s. 7, 1 nlb.

Jak powstaje przedsiębiorstwo przemysłowe i czym ono jest. Czym jest bilans przedsiębiorstwa. Sporządzanie i przykłady bilansów. Znaczenie podziału na fundusze własne i obce. Uwidocznianie w bilansie amortyzacji.

455. CEGIEŁA LEON: **Z praktycznych zagadnień księgowości.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1259—1262.

Niski stan wiedzy księgowo-rachunkowej w Polsce przedwojennej. Zadania rachunkowości w gosp. planowej. Różnice pomiędzy polskim a radzieckim planem kont (przykłady). Potrzeba reformy systemu księgowości w Polsce.

456. CZYSZKOWSKA JANINA: **Ostatnie prace nad zamknięciem ksiąg.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 1. 1950, nr 8—9, str. 17—18.

Omówienie zadań i czynności księgowego w spółdz. produkcyjnej w związku z zakończeniem roku. Prace przygotowawcze, inwentaryzacja, magazyn, inwentarz żywy i martwy, zasiewy, inwestycje w toku.

457. CZYSZKOWSKA JANINA: **Rachunkowość uproszczona w spółdzielniach produkcyjnych.** Cz. 1. Warszawa 1950. Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 27, 4 nlb. Instytut Ekonomiki Rolnej. Biblioteka Miesięcznika „Spółdzielnia Produkcyjna”, nr 2.

Rozdz.: Wkład ziemi. Udziały pieniężne. Wkłady inwentarzowe. Inwentura. Książki szczegółowe i pomocnicze. Rejestr inw. żywego. Rejestr inw. martwego. Rejestr magazynowy. Kasa i książka kasowa. Książki rachunków różnych. Dłużnicy i wierzyciele. Rozliczenie z członkami. O zapisywaniu i przechowywaniu dowodów. O zapisywaniu prac Dziennik pracy.

458. **Jak księgować przerechowania.** Kupiec Polski 1950, nr 45—46, str. 9.

Omówienie instrukcji Ministra Finansów z dn 30.X.50 dot. zmiany waluty.

459. **Jednolity Plan Kont dla przedsiębiorstw handlowych z uwzględnieniem zmian i uzupełnień na dzień 1.1.51 r.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 11, str. 505—516. Podział na klasy, grupy i podgrupy. Wyjaśnienie zmian.

460. **Jednolity Plan Kont dla przedsiębiorstw podległych władzom terenowym i C.U.D.W. na 1951 r.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 11, str. 516—525.

Podział na klasy, grupy i podgrupy. Wyjaśnienia

461. **Jednolity Plan Kont dla przedsiębiorstw przemysłowych z uwzględnieniem zmian i uzupełnień na dzień 1.1.51 r.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 11, str. 494—505.

Podział na klasy, grupy i podgrupy. Wyjaśnienie zmian.

462. KMIOTEK A. J.: **Działalność i zadania Biura Organizacji Rachunkowości.** Pracownik Finansowy. R. 2. 1950, nr 10, str. 5.

463. **Komentarz do jednolitego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw przemysłowych.** Opracowanie zbiorowe pod red. Błassa Bronisława, Kmiołka Antoniego, Skrzywana Stanisława. Poszczególne zagadnienia opracowali: Adamczyk Krystyna, Gąsiewski Leonard [i in.] Dodruk (Nakł. 2). Warszawa 1950. Pol-Wyd. Gosp., s. 359, załączniki s. 42. Biblioteka Biura Organizacji Rachunkowości, nr 1.

Rozdz.: Ogólna charakterystyka. Układ grupowy JPK. Klasa 0 — konta majątku trwałego, Klasa 1 — konta finansowe. Klasa 2 — konta nakładów i strat oraz dochodów i zysków nadzw., finansowych i pozazakładowych. Klasa 3 — konta materiałów i towarów. Klasa 4 — konta nakładów do rozliczenia. Rozliczenia nakładów i kosztów. Klasa 7 — konta kosztów w układzie kal-

- kulacyjnym. Klasa 8 — konta wyrobów i robót w toku. Klasa 9 — konta realizacji. Sprawozdania rachunkowe.
464. KOWALEWSKI R.: **Technika inwentaryzacji w przedsiębiorstwie przemysłowym.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 445—448.
Kolejne etapy spisu inwentaryzacyjnego: przygotowanie do spisu, spis, wycena, analiza i ocena. Konieczność opracowania terminarza i zaznajomienia prac. z obowiązującymi zasadami, techniką i planem organizacji spisu.
465. **Księgowanie wynikające ze zmiany systemu pieniężnego.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 464—472.
Wyjaśnienia do instrukcji Min. Finansów z 29.X.50 r. Sporządzenie bilansu za m-c październik. Wzory i przykłady księgowania i przeliczania obrotów i sald wyrażonych w starym pieniądzu na nową walutę.
466. KUJAWSKI J.: **Technika uzgadniania kont osobowych w księgowości.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 450—455.
Szczegółowe omówienie ramowej instrukcji dołączonej do zarządzenia Ministra Finansów z dn. 23.IX.50 r. Kolejność prac związanych z uzgodnieniem kont. Sporządzanie wyciągu uzgadniania salda na podstawie otrzymanego wyciągu, dodatkowe księgowania. Przykłady.
467. LACHOWSKI GUSTAW: **Likwidacja dowodów rachunkowych w przedsiębiorstwie.** Warszawa (1950). Pol. Wyd. Gosp., s. 42.
Wypłaty sum do rozliczenia. Zwrot kosztów przeniesień służbowych. Wypłaty zaliczek na pobory. Koszty badań pracowników. Wypłaty za dzierżawę, za prace zlecone, nagrody, posiedzenia Komisji Usprawnień. Premie za pomysły. Koszty reprezentowania przeds. Pokrywanie grzywien.
468. LIPKA P.: **Wybrane zagadnienia z techniki inwentaryzacji w przedsiębiorstwach handlowych.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 448—450.
Rola i zadania inwentaryzacji. Zakres działalności komisji inwentaryzacyjnej. Techniczna strona spisu. Podział towarów na grupy. Stosowane rodzaje kontroli.
469. MOSING MARIA: **Kartoteka wartościowo - ilościowa żywym obrazem gospodarki materiałowej.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 307—310.
Zadania rachunkowości materiałowej. Podział rodzajowy. Organizacja pracy (koordynacja prac statystyki i kartoteki). Obieg dokumentu.
470. SOWA KAZIMIERZ: **Księgowość przedsiębiorstw przemysłowych.** [Kraków] 1950. Państw. Zakł. Wyd. Szkoln., s. 2 nlb., 136. Akademia Handlowa w Krakowie. [Maszynopis powielany].
Różnice między księgowością przeds. handlowego i przemysłowego. Badania księgowości przem. i jej cechy podstawowe. Oś systemu kontowego księgowości przem. Podział kosztów ze względu na technikę rozliczeń i ich zależności od intensywności zatrudnienia przedsiębiorstwa. Schemat kalkulacyjny. Metody kalkulacyjne. Kalkulacja prosta — ekwiwalencyjna. Kalkulacja złożona. Arkusz rozliczeniowy. Schemat kalkulacyjny powiązany z nowym j.p. kont dla państw. przedsiębiorstw przemysłowych. 17 tematów ćwiczebnych.
471. STADNIK E.: **Prace przygotowawcze do zamknięć rachunkowych rad narodowych za rok 1950.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 24, str. 3—7.
Uporządkowanie księgowości. Ściągnięcie własnych należności i spłata zobowiązań. Sporządzenie próbnego zamknięcia poszczeg. rachunków głównych. Przeprowadzenie inwentaryzacji wg stanu na 31.XII.50 r.
472. STADNIK E.: **Zmiana księgowości podatku gruntowego i F.O.R. w związku z reformą systemu pieniężnego.** Finanse. 1950, nr 1, str. 136—141.
Szczegółowy instruktarz dotyczący przeprowadzenia przeliczeń i wpłat podatku gruntowego w gotówce i wkładów oszczędnościowych FOR w związku z reformą systemu pieniężnego.
473. WILKOSZ Z.: **Rozliczenie kosztów wydziałowych przy pomocy współczynnika godzin.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 11, str. 490—494.
Zadanie rachunku kosztów. Podział kosztów. Przykładowe tablice typowych współczynników kosztów maszyno - godziny.
474. WOYNO STEFAN: **Zmierch kartoteki pionowej.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 304—307.
Zalety systemu kart płaskoleżących. Analiza pracy na kartotece płaskiej.
475. ZBOROWSKI JERZY: **O socjalistyczną rachunkowość.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1256—1259.
Znaczenie rachunkowości w ustroju socjalistycznym. Różnice pomiędzy księgowością socjalistyczną. System księgowości w Polsce Lud. JPK i jego charakterystyka. Potrzeba nowego systemu księgowości dostosowanego do kontroli wykonania planu 6-letniego. Zmiany w księgowości „kameralnej” począwszy od I.I.1951 r.
476. ZIELENIEWSKI JAN: **Uzupełnienia do lektury obowiązującej z rachunkowości.** (Cz. 1.). Warszawa 1950. Akad. Nauk Politycz. Zakł. Wydawn., s. 1 nlb, 111. [Maszynopis powielany].
Rozdz.: Zakres i znaczenie rachunkowości. Terminologia. Podstawowe pojęcie rachunkowości. Przedsiębiorstwo i jego funkcjonowanie. Dowody księgowo. Zasady księgowania.
477. **Znaczenie i technika spisu inwentaryzacyjnego.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 441—445.
Zadania spisu inwentaryzacyjnego. Kolejne etapy pracy. Zakres działania komisji inwentaryzacyjnej. Konieczność sporządzenia planu i instrukcji inwentaryzacyjnej.

ZWIĄZEK RADZIECKI

478. * ANDREEV P. P., BELENKIJ N. S.: **Torgovo-finansovye vyczislenija.** Moskwa 1950. Gostorizdat, s. 248.
479. BOGUSLAVSKIJ M. B., PROSELKOV A. A.: **Uczet i operativnaja technika v Gosbanke.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 268.
480. * DJACZENKO N. A.: **Nalegovaja buchgalterija.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 120.
481. GLEICH E. I.: **Kurs buchgalterskogo uceta.** Osnovyje polozenija Izd. 4, pererabotannoe. Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 194, 2 nlb.
Rozdz.: Rachunek gosp., jego rola i znaczenie w Zw. Radz. Istota księgowości. Bilans buchalteryjny i jego struktura. Odzwierciedlenie operacji gosp. w budżecie. Konta księgowości. Powiązanie wzajemne poszczeg. kont. Różne rodzaje kont w księgowości. Raport ze stanu obrotów na podstawie kont syntetycznych i analitycznych. Poprawianie omyłkowych zapisów. Plan kont. Dowody. Formy księgowości. Sprawozdawczość i jej znaczenie. Sprawozdanie roczne i tryb jego sporządzania. Aparat księgowości i jego zadania.
482. KJPARIŠOV N. A.: **Kurs teorii buchgalterskogo uceta.** 6 pererabotannoe izd. Moskwa 1950. Gosplani-zdat, s. 262, 2 nlb.
Ogólna charakterystyka gosp. rachunkowości (znaczenie w życiu gosp., powstanie i rozwój przed socjalizmem, w społeczeństwie soc., mierzniki, ich znaczenie, księgowość radz., jej miejsce i znaczenie w ogólnym systemie rachunkowości gosp. nar., teoria radz. księgowości i jej powią-

zanie z innymi dyscyplinami naukowymi). Przedmiot i metoda księgowości (klasyfikacja obiektów, ogólna charakterystyka metody, bilans przeds., instytucji i organizacji rach.; charakter operacji gosp. z punktu widzenia ich wpływu na stan gospodarki i na zmianę bilansu, zasady budowy i prowadzenia bieżącej ewidencji, zespolenie danych syntetycznych i analitycznych ewidencji, metody oceny obiektów ewidencji i zbiorcze zestawienie danych i ich znaczenie w utworzeniu ogólnego systemu rachunkowości gosp. nar., budowa systemu kont w księgowości, krytyka burżuazyjnych teorii księgowości). Zasady sprawozdawczości buchalteryjnej. Org. i technika księgowości (dokumentacja operacji gosp., tryb inwentaryzacji, rejestry i sposoby zapisów, formy księgowości, technika księgowania i org. księgowości, rozwój org. księgowości w ZSRR).

483. ŻEBRAK M. CH.: **Kurs promysłennego uczeta.** Izd. 6. Moskwa 1950. Gosplanizdat, s. 459, 1 nlb.

Zasady budowy wykładu rachunkowości przem. Ewidencja środków majątku trwałego, materiałowa, małowartościowych i szybko zużywających się przedmiotów, pracy i płac, produkcji. Kalkulacja kosztów własnych produkcji. Ewidencja gotowych wyrobów i ich realizacji. Ewidencja pieniężnych, rozliczeniowych i kredytowych operacji. Ewidencja funduszków i wyników. Sprawozdawczość buchalteryjna przedsiębiorstwa przem. Charakterystyczne cechy ewidencji nakładów inwest.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

484. KOSIOL ERICH: **Betriebswirtschaftliche Rationalisierung durch Zusammenarbeit von Wissenschaft und Praxis.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, H. 12, str. 17—21.

Zdobycze nauki jako źródło usprawnień pracy. Rola doświadczenia w dokonywaniu usprawnień. Finansowe efekty racjonalizacji. Plan kont i bilans jako środki wprowadzania i oceny ekonomicznej usprawnień.

KONTROLA

485. DRABIK MICHAŁ: **Szkolenie organów samorządu spółdzielczego podczas czynności rewizyjnych.** Spółem. R. 3. 1950, nr 22, str. 14—16.

XII. EKONOMIKA PRZEMYSŁU

OGÓLNE

491. **Dekret z 26 października 1950 r. o Urzędzie Nadzoru Technicznego.** Dziennik Ustaw RP 1950, nr 49, poz. 440.

492. HAENDEL IGNACY: **Przemysł ciężki mobilizuje ukryte rezerwy.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1204—1208.

Zagadnienia przyspieszenia obiegu środków obrotowych w przedsiębiorstwie przemysłowym. Prawidłowa organizacja produkcji, zaopatrzenia i zbytu oraz związanej z tym działalności finansowej przedsiębiorstwa.

493. MILLER Z.: **Plan 6-letni — ofensywa socjalizmu.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 12, str. 363—365.

Rozwój socjalistycznego uprzemysłowienia. Nowa soc. technika. Nowe kadry. Ofensywny charakter planu. Zacieśnienie współpracy gosp. z ZSRR i krajami dem. ludowej.

494. **Wykonanie planu produkcji ważniejszych wyrobów przemysłowych.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 4—7.

Dane o wykonaniu planu produkcji ważniejszych wyrobów przem. w Polsce w poszczeg. m-cach 1949 i do III.1950 r.

Cel i zakres szkolenia. Metody i środki oddziaływania. Wykorzystanie konferencji porewizyjnych do celów szkoleniowych.

486. PERESLEGIN V. I.: **Kontrola obiegu środków obrotowych w przedsiębiorstwie.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1278—1281.

Rodzaje kontroli (wewnętrzna, zewnętrzna, wstępna, wynikowa) i ich stosowanie w ZSRR. Rola i zadania pracowników organów finansowych. Warunki wykonania planów i zobowiązań w zakresie przyspieszenia obiegu środków.

487. SMOLEŃSKI BOHDAN: **Postępowanie władz przedsiębiorstwa w przypadkach ujawnienia przestępstwa.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 329—332.

Walka z przestępstwami na terenie przedsiębiorstwa w świetle obowiązującego ustawodawstwa. Obowiązek doniesienia prokuraturze o przestępstwie popełnionym w przedsiębiorstwie. Rola inspektorów kontroli.

488. ALENCZIKOV D. I.: **Organizacja i technika dokumentalnej rewizji przedsiębiorstwa przemysłowego.** Przeł. z 2 wyd. z jęz. ros. I. Rozenberg. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 181.

Rozdz.: Zadania i istota rewizji dokumentalnej. Org. pracy rewizyjnej w ministerstwach i centralnych zarządach. Org. rewizji dokum. przedsiębiorstwa przemysłowego. Metody pracy rewizyjnej, rewizja działalności produkcyjnej; — działalności aparatu zaopatrzenia — aparatu zbytu; działalności finansowej; rewizja operacji pieniężnych i pozycji rozliczeniowych; — płac; rewizja obliczania i wydatkowania funduszków specjalnych; rewizja konta strat i zysków; org. i stanu księgowości przedsiębiorstwa i opracowania wyników rewizji.

489. ALENCZIKOV D. I.: **Organizacja i technika dokumentalnej rewizji promysłennego predpriatija.** Izd. 3, ispravlennoe. Moskwa 1950, Gostoptechizdat, s. 146.

Zob. poz. 488.

490. * ALENCZIKOV D. I.: **Predvaritelnyj kontrol za raschodovaniem sredstv na promysłennych predpriatijach.** Moskwa 1950. Gostoptechizdat, s. 128.

Zob. poz. 590, 624, 627, 822, 872, 748—50, 1055.

495. ŻEBROWSKI ADAM: **Zadania rad narodowych w sprawie zwiększenia produkcji artykułów masowego spożycia.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 23, str. 14—15.

Uwagi na tle uchwały Prezydium Rządu z dn. 8.XI.1950 r.

496. BERRI L.: **Specjalizacja i współpraca produkcyjna w przemyśle ZSRR.** (Przekł. z języka ros. B. Marecki). Warszawa, 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 110, 1 nlb.

Zawiera rozdz.: Rozwój specjalizacji i współpracy (powiązań) produkcyjnej przemysłu ZSRR. Spec. i współpr. produkcyjna — jako metoda mobilizacji przem. Spec. i współpr. produkcyjna w soc. przemyśle w latach Wojny Narodowej. Niektóre zadania z dziedziny specjalizacji i współpracy produkcyjnej w okresie powojennym. Specjalizacja zakładów samochodowych w okresie powojennego planu 5-1.

497. FEDOSEEV K.: **Zagadnienie obniżenia kosztów własnych produkcji przemysłowej.** Fragmenty wykładu wygłoszonego w Wyższej Szkole Partyjnej przy KC WKP(b). Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 6, str. 85—92.

Koszty własne, cena i zysk w przem. soc. Sposoby obniżania kosztów własnych produkcji przemysłowej.

492. KANTOR L. M.: **Amortizacja i remont w przemyśle SSSR.** Moskwa 1949. Gosplanizdat. s. 104. Rec. Notkin A. I. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 8, str. 81-84.

Rec. zwraca uwagę na cały szereg poważnych błędów popełnianych przez autora (błędnym jest samo określenie środków majątku trwałego i odróżnienie ich od środków obrotowych, tendencja zatarcia różnicy zachodzącej w gosp. soc. pomiędzy zasobami produkcyjnymi a nieprodukcyjnymi, nie prawidłowo ujęte jest zagadnienie funduszu amortyzacyjnego i szereg innych).

499. DOLANSKY JAROMIR: **Za urychleni tempa przestawby cz. przemysłu.** Planovane Hospodarzství. R. 3, 1950, nr 2-3, str. 77-85.

Socjalistyczne uprzemysłowienie kraju jako podstawowe zadanie gosp. czechosłowackiej. Kierunki uprzemysłowienia.

500. EISLER PAVEL: **O tempu rustu przemysłu ve SSSR a CZSR.** Planovane Hospodarzství. R. 3, 1950, nr 4-5, str. 226-235.

Prawo szybkiego tempa rozwoju gosp. soc. Porównanie tempa wzrostu rozwoju przem. czechosłowackiego z tempem wzrostu przemysłu radz. w odpowiednich okresach. Specyficzne warunki gosp. czechosłowackiej.

501. **Industrialisace zemi lidových demokracii.** Hospodarz. R. 5, 1950, nr 49, str. 6.

Rozwój uprzemysłowienia krajów dem. ludowej. Pomoc Związku Radzieckiego.

502. KLIMENT GUSTAV: **Pet let narodnych podniků prumyslovych.** Hospodarz. R. 5, 1950, nr 43, str. 3.

Referat ministra przemysłu wygłoszony z okazji 5-tej rocznicy upaństwowienia przemysłu. Dotychczasowe osiągnięcia. Dalsza droga rozwoju.

503. SCHEIBAL DRAHOSZ, NECZA LADISLAV: **Vyvoj czs. prumyslu v letech 1948 a 1949.** Planovane Hospodarzství. R. 3, 1950, nr 7, str. 423-432.

Rozwój produkcji przem. w Czechosłowacji. Wzrost zatrudnienia i wydajności pracy w przemyśle w l. 1948 i 1949. Plące.

504. GENZSCH ERWIN O.: **Neue Industrie und Markt-Regionen der USA.** Wirtschaftsdienst, Jhg 30, 1950, H. 10, str. 42-47, H. 11, str. 35-39.

Podstawy gosp., społeczne i polit. tworzenia nowych okręgów przem. w USA. Charakterystyka życia okręgów. Omówienie zagadnień gospodarczych.

Zob. poz. 323, 447.

PLANOWANIE W PRZEMYŚLE

505. JAKIMIĄK ANASTAZY: **Planowanie na zakładzie produkcyjnym.** Nowe Kadry. R. 5, 1950, nr 3-4, str. 47-48.

Wskazówki dotyczące elementarnych zasad planowania w zakładach produkcyjnych.

506. REICH MAKSYMILIAN: **Planowanie produkcji.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1, 1950, nr 11-12, str. 422-426.

Rozbicie planu na elementy czynności i operacji wykonywanych przez poszczeg. oddziały zakładów lub zespoły produkcyjne. Ustalanie mies. planu dla oddziałów zakładu i zespołów produkcyjnych. Omówienie wzorów stosowanych przy opracowywaniu planów.

507. STEFAŃSKI FRANCISZEK: **Doprowadzać plany do miejsc roboczych.** Życie Gospodarcze. R. 5, 1950, nr 24, str. 1268-1270.

Zadania planowania wewnątrzno-zakładowego i kontrola jego wykonania.

508. JOFFE J.: **Planowanie produkcji przemysłowej.** Warszawa, 1950. Pol. Wydawn. Gosp., s. 144, tyt. oryg.: Planирование промышленного производства.

Zawiera rozdz.: Organizacja przem. ZSRR (przemysł państwowy i spółdz. ZSRR, ministerstwa przemysłowe, ich struktura i funkcje, przedsiębiorstwo). Planowanie przem. (podstawowe zasady, etapy opracowywania planu, bilanse materiałowe, planowanie tempa rozwoju produkcji). Produkcyjny program przem. (określenie potrzeb gosp. nar., obliczenie zdolności produkcyjnych, ustalenie wielkości zaopatrzenia mat.-techn. i zapotrzebowania na siłę roboczą, ustalenie planu produkcji uzyskanej). System wskaźników planu przeds. przem. (wskaźniki przebiegu wykonania produkcyjnego programu przemysłu).

509. LIBERMAN E. G.: **O planirovanii pribyli v promyslennosti.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 70, 2 nb.

Rozdz.: Powiązanie planu produkcji z planem finansowym w przedsiębiorstwie (schemat planu finansowego i metody planowania zysku; obliczenie planowanych kosztów własnych i zysku przedsiębiorstwa). Główne przyczyny rozbieżności pomiędzy wskaźnikami produkcji a finansowymi (ceny hurtowe i asortyment; organizacja planowania). O propozycji przejścia do metody (nazw. przez autora metodą „bezpośredniego rachunku“). Drogi usunięcia niedociągnięć w zakresie planowania zysku (zadanie w zakresie akumulacji jako minimalny limit; plan techniczno-przemysłowo-finansowy). Czynniki wzrostu rentowności (czynniki wzrostu zysku i czynniki obniżenia kosztów własnych). Materialne zainteresowanie przedsiębiorstw (premiowanie z funduszu płac, premiowanie z zysku). Stosunki i powiązanie przedsiębiorstwa z głównym zarządem i systemem budżetowym.

PRZEDSIĘBIORSTWO

510. CIUPAK MARIAN: **Nowa organizacja przedsiębiorstw przemysłu kluczowego.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1, 1950, nr 10, str. 368-377.

Zadania organizacji przeds. przem. w gospodarce soc. Stan organizacji przeds. przem. w Polsce do 12.V.50 r. Znaczenie Uchwały KERM z dnia 12.V.50 r. w sprawie struktury organizacyjnej przeds. przemysłu kluczowego, centr. zarz. przemysłu i zjednoczeń. Zasady ogólne nowej struktury organizacyjnej. Typowe formy przedsiębiorstw. Zastosowanie nowych form dla różnych rodzajów przedsiębiorstw. Sposób realizacji nowych zasad.

511. KLAUSIUS BR.: **Kontrola techniczna w zakładzie pracy.** Szkło i Ceramika. R. 1, 1950, nr 11-12, str. 201-204.

Rola kontroli technicznej. Potrzeba opracowania regulaminów kontroli techn. dla zakładów produkcyjnych przem. szklarskiego.

512. ŁADUSAN ANTONI: **Organizacja produkcji masowej w zakładzie przemysłowym.** Życie Gospodarcze. R. 5, 1950, nr 24, str. 1288-1290.

Rozważania na temat zadań komórek: studiów, instrukcyjnych, procesów technologicznych, planów pracy i obciążeniowych — w zakładzie przemysłowym. Warsztaty, karty operacyjne. Kontrola techniczna. Liczalnica zakładowa. Zespół montażowy. Zadania inspektora produkcji.

513. ZAWISTOWSKI JAN: **Projekty organizacyjne nowych zakładów przemysłowych.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1, 1950, nr 11-12, str. 426-429.

Konieczność opracowywania szczegółowych projektów organizacyjnych dla nowobudujących się

zakładów przemysłowych. Treść i układ projektu.

514. DODONOV A. A.: **O metodzie potokowej**. Tłum. 1 rozdz. pracy pt.: Uczot i analiz raboty predprijatija pri potocznoj organizacii proizvodstva. Moskwa. 1950. Gosfinizdat, s. 115. Nowe Kadry. R. 5. 1950, nr 3-4, str. 43-47.

Istota produkcji potokowej. Podstawowe formy pracy potokowej. Organizacja produkcji potokowej.

515. **Ekonomika promyslennogo predprijatija**. Opyt peredovych zavodov. Vypusk. 1. Moskva 1950. Maszgiz, s. 212, 4 wkł.

516. KRONROD JA. A.: **Voprosy ekonomiki socialističeskich predprijatij**. Sovetskaja Kniga 1950, nr 11, str. 96-100.

Aktualność i potrzeby właściwego naświetlenia zagadnień z zakresu ekonomiki przeds. socjalistycznego. Rec. prac z tego zakresu: Birmana która właściwie ujmuje zagadnienie rentowności przeds. wychodzące z założeń soc. rozszerzonej reprodukcji, zawiera natomiast liczne usterki w ujęciu rozrachunku gosp. i dalszych przemianych zagadnień, — Dmitrieva, którą rec. ocenia ujemnie i pracy Rasimovskiego, ocenionej pozytywnie, która zaznaja mia z zasadami organizacii śr. obrot., metodyką ich normowania oraz zawiera wskazówki przyśpieszenia obiegu śr. obrot. w przedsiębiorstwie.

517. KAMENICER S. E.: **Organizacija i planirovanie socialističeskogo promyslennogo predprijatija**. Moskva 1950. Gosplanizdat, s. 429, 1 nłb.

Rozdz.: Soc. przeds. przemysłowe i jego struktura. Podstawowe zasady org. i planowania soc. przedsięb. przem. Plan techniczno-przemysłowo-finansowy jako podstawa pracy soc. przeds. przemysłowych. Org. zarządzania przedsiębiorstwem. Org. podstawowego procesu produkcyjnego. Obsługa produkcji podstawowej. Przygotowanie produkcji podstawowej. Przygotowanie produkcji. Plan techniczny przedsiębiorstwa. Org. pracy i płac. Normowanie pracy. Sporządzanie planu pracy i płac. Program produkcyjny przeds. i org. jego wykonania. Wyzyskanie zdolności produkcyjnej przeds. Wyzyskanie zasobów materiałowych. Planowanie kosztów własnych produkcji. Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie. Rozrachunek gosp. przedsiębiorstwa.

518. SZIFRIN G.: **Drogi wiodące do lepszego wykorzystania majątku trwałego i środków obrotowych w przedsiębiorstwie przemysłowym**. (Na podstawie doświadczeń moskiewskiego zakładu „Kalibr“). Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 289-298.

Zadania oddziałów fabrycznych w zakresie powiększenia produkcji na 1 m² terenu oraz na jedną obrabiarkę. Kontrola wykonania zadań. System odpowiedzialności. Kontrola wykorzystania środków obrotowych.

PALIWA I ENERGETYKA POLSKA

519. BARAŃSKI KAMIL: **Produkty odpadkowe i uboczne z rafinerij ropy surowcem dla innych przemysłów**. Nafta. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 328-332.

Charakterystyka i własności produktów odpadkowych. Możliwości zużycia tych produktów w przemysłach: lakierniczym, tekstylnym, tłuszczowym, chemicznym i garbarskim.

520. BORECKI MARCIN: **Pierwszoplanowe zadania w planie 6-letnim przemysłu naftowego**. Nafta. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 274-278.

Trudności produkcyjne w r. 1950. Problem pozyskiwania nowych złóż. Zagadnienie wydajności wierceń oraz racjonalnej eksploatacji złóż eksploatowanych nowodowiercanych.

521. BORECKI MARCIN: **Ruch racjonalizatorski w przemyśle naftowym**. Nafta. R. 6. 1950, nr 12, str. 337-340.

Rozwój ruchu w latach 1945-50. Powszechność ruchu w r. 1950. Współpraca racjonalizatorów z inteligencją techniczną i przedstawicielami nauki. Referaty i kluby racjonalizacji. Doksztatowanie racjonalizatorów.

522. GLASER ROMAN: **Prace badawcze przemysłu naftowego - przeróbczego**. Nafta. R. 6. 1950, nr 12, str. 359-361.

Zakres i wyniki prac badawczych od roku 1945. Planowane prace. Współpraca ze Związkiem Radzieckim.

523. KISŁOW AFRYKAN: **Rola geofizyki w 6-letnim planie naftowym**. Nafta. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 286-289.

Obecne możliwości odkrycia nowych terenów naftowych. Metody pracy. Koszty.

524. KOBYLINSKI WITOLD: **Zagadnienia energetyczne w kopalnictwie naftowym**. Nafta. R. 6. 1950, nr 12, str. 356-358.

Przegląd postępu eksploatacji i użytkowania gazu ziemnego w Polsce — przez przemysł naftowy w warunkach przedwojennych i obecnych.

526. LIKIERT PAWEŁ: **Aktualne zagadnienia górników**. Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 497-501.

Problem właściwych norm wydobywania, należytego wykorzystania mechanizacji pracy w kopalni i nowych form współzawodnictwa pracy. Praca Rad Zakładowych i Grup Związkowych w kopalniach.

527. ŁEMPICKI JERZY: **Próba analizy kosztów materiałowych w kopalniach węgla kamiennego**. Węgiel. R. 4. 1950, nr 11, str. 7-12.

Wysokość wydatków na materiały i ich stosunek do kosztów własnych. Rozpiętość kosztów materiałowych w poszczeg. m-cach. Koszty poszczególnych materiałów na 1 tonę wydobywania. Kształtowanie się kosztów materiałowych w poszczeg. zjednoczeniach.

528. MICHEJDA WŁADYSŁAW JÓZEF: **Drogi usprawnienia transportu dołowego w planie sześcioletnim**. Przegląd Górniczy. R. 6. 1950, nr 10, str. 497-503.

Znaczenie transportu węgla na dole. Stan obecny urządzeń transportowych i plan ich usprawnienia. Podział transportu od przodka do sortowni z punktu widzenia organizacji. Plan usprawnień organiz. i przeszkolenie służby technicznej przy transporcie. System kontroli.

529. NIESZPOREK RYSZARD: **W rocznicę historycznych uchwał Rady Ministrów o przemyśle węglowym**. Węgiel. R. 4. 1950, nr 12, str. 2-3.

Zagadnienie mechanizacji robót górniczych. Reorganizacja administracji węglowej. Ruch racjonalizatorski. Charakterystyka osiągnięć w zakresie mechanizacji kopalń. Ruch współzawodnictwa wśród górników radz. Opieka rządu i partii. Górnictwo radz. wzorem dla górnictwa polskiego.

530. NOWACZEK ALEKSANDER: **Zmiany strukturalne przemysłu węglowego w planie 6-letnim**. Węgiel. R. 4. 1950, nr 12, str. 11-15.

Ocena kapit. systemów zarządzania. Zasadnicze cechy soc. systemu zarządzania przedsiębiorstwem. Struktura org. przemysłu węglowego przed i po uchwale RM z dn. 30 listopada 1949 roku.

531. RABSZTYN JERZY: **Nowa epoka w górnictwie polskim**. Węgiel. R. 4. 1950, nr 12, str. 4-8.

Stan kopalń w chwili objęcia ich po wyzwoleniu. Osiągnięcia w okresie planu 3-letniego. Rola polskiego węgla w eksporcie. Mechanizacja i automatyzacja procesów wytwórczych w pla-

nie 6-letnim. Zastosowanie nowoczesnych agregatów, przyspieszenie procesów produkcyjnych, elektryfikacja i nowa organizacja pracy. Zagadnienie kadr.

532. SADULSKI MICHAŁ: **Rozwijamy kopalnictwo rud.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1284-1288.

Dewastacje wojenne i odbudowa kopalnictwa w planie 3-letnim. Wykonanie planu inwestycyjnego za 3 kwart. 1950, inwestycje krajowe i import. Produkcja, współzawodnictwo pracy, mechanizacja urządzeń, zatrudnienie i płace. Brak kadr technicznych.

533. SETKOWICZ WŁADYSŁAW: **Źródła strat rafineryjnych i sposoby prowadzące do ich zmniejszenia.** Nafta. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 322-328.

Rodzaje strat, przyczyny powstawania i najważniejsze sposoby prowadzące do ich zmniejszenia. Możliwości wykorzystania produktów ubocznych i odpadkowych.

534. **Współzawodnictwo w przemyśle węglowym w pierwszym roku planu sześcioletniego.** Wiadomości Górnicze. R. 1. 1950, nr 9, str. 337-338.

Rozwój współzaw. pracy w górnictwie. Wzrost wydajności pracy. Osiągnięcia produkcyjne uzyskane dzięki masowemu ruchowi współzawodnictwa.

535. **Twórcza inicjatywa górników w walce o przedterminowe wykonanie planu pięcioletniego.** Węgiel. R. 4. 1950, nr 11, str. 27-30.

Rozwój ruchu stachanowskiego w przem. węglowym ZSRR i jego znaczenie dla gosp. nar. Omówienie nowych metod org. pracy, pomysłów racjonalizatorskich i nowatorskich wprowadzonych w górnictwie węglowym przez poszczeg. stachanowców. Korzyści wynikające ze stosowania tych metod i usprawnień.

ZWIĄZEK RADZIECKI

536. BOBERSKI PIOTR: **Mechanizacja wydobycia węgla w kopalniach ZSRR.** Nowe Kadry. R. 5. 1950, nr 3-4, str. 24-28.

Dwa sposoby mechanizacji pracy w przemyśle węglowym. Schemat i sposoby pracy kombajnów.

537. NIESZPOREK RYSZARD: **W dniu święta górników radzieckich.** Wiadomości Górnicze. R. 1. 1950, nr 9, str. 306-307.

Wzrost produkcji węgla w ZSRR. Odbudowa zniszczonych wojennych.

538. **Zadania przemysłu naftowego ZSRR.** Nafta. R. 6. 1950, nr 12, str. 363-368.

Tłumaczenie ustępów art. Bajbakova N. (z Planu 5-letniego, 1950, nr 3). Rozwój przemysłu naftowego w ZSRR. Osiągnięcia w planach 5-letnich. Współzawodnictwo pracy i jego wyniki. Działalność nowatorów, wynalazców i racjonalizatorów w przemyśle naftowym.

539. **Planirovanie proizvodstvenno - chozjajstvennoj dejatelnosti neftjanogo promysla.** Moskwa, 1950. Gosstoptechizdat, s. 144.

KRAJE DEM. LUDOWEJ

540. GHEORGIU-DEI G.: **Plan elektryfikacji Rumuńskiej Republiki Ludowej.** O trwałą pokój, o demokrację ludową! R. 3. 1950, nr 47, str. 3-4.

Znaczenie planu dla rozwoju rolnictwa. Rozbudowa sieci elektrowni wodnych.

540a. KOŃCZAL TEODOR: **10-letni plan elektryfikacji Rumunii.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1282-1283.

Obecny stan elektryfikacji wynikiem przedwojennego zacofania gospodarczego kraju. Planowana rozbudowa istniejących i budowa nowych elektrowni wykorzystujących gaz ziemny. Planowane wskaźniki wzrostu i podziału konsumpcji. Ceny sprzedaży prądu.

541. SCHULZ WILLI: **Die Gewerkschaften in Westdeutschland und die Politik der KPD.** Einheit. Jhg. 5, 1950, H. 11, str. 1021-1030.

Sytuacje górnictwa w Niemczech Zach. po zakończeniu działań wojennych w 1945 r. Monopole i kartele. Walka robotników i KPD o swe prawa w górnictwie.

542. STAREK ALEKS: **Die Aufgaben der Gewerkschaften bei der Vorbereitung und Durchführung der Fünfjahrplanes.** Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 10, str. 921-929.

Analiza zadań planu 5-letniego górnictwa NRD. Warunki realizacji.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

543. **Les conditions de travail dans l'industrie du pétrole en Iran.** Rapport de la mission du Bureau International du Travail (janvier — février 1950) établi pour la Commission du Pétrole de L'Organisation Internationale du Travail. Genève 1950, s. IV, 105, 6 tabl. z ilustr., 1 mapa. Bureau International du Travail. Etudes et documents. Nouvelle, série nr 24.

Rozmieszczenie geogr. pól naftowych w Iranie. Rozwój przem. naftowego w l. 1943-49. Statystyka zatrudnień w l. 1935-49 „Oil Company“. Ciężkie warunki pracy, system płac, niedostateczne warunki mieszkaniowe. Ruch związkowy od 1931 roku. Ogólna charakterystyka kraju, jego mieszkańców, warunków życia, przemysłu. Wnioski misji OIT. (kapit.).

544. **Die Krise in der westdeutschen Kohlenversorgung.** Wirtschaftsdienst, Jhg. 30. 1950, H. 12, str. 43-45. Spadek produkcji węgla. Trudności zaopatrzenia przemysłu i ludności.

545. WOODSON JACK: **Sytuacja górników angielskich.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 12, str. 564-565.

Przemysł węglowy i jego znaczenie w gospodarce W. Brytanii. Spadek zatrudnienia, problem płac. Walka Zw. Zaw. Górników o poprawę sytuacji materialnej i bezpieczeństwa pracy członków.

Zob. poz. 47, 57, 361, 384, 402, 429, 432-34, 463-64, 469-70, 486-90, 583, 687, 692, 1075, 1080.

PRZEMYSŁ CIĘŻKI

(HUTNICTWO, PRZEMYSŁ METALOWY, ELEKTROTECHNICZNY, BUDOWY MASZYN)

POLSKA

547. BOREJDO IGNACY: **Hutnictwo w planie 6-letnim.** Hutnik. R. 17. 1950, nr 9-10, str. 279-286.

Zmiana metod pracy, rozmieszczenia zakładów i asortymentu produkcji hutnictwa w okresie planu 6-letniego. Rozwój wydobycia rud żelaznych i produkcji materiałów ogniotrwałych. Postęp techniczny. Produkcja stali i wyrobów walcowanych. Zagadnienie transportowe. Rozwój przetwórstwa.

548. NOWAKOWSKI ZDZISŁAW: **Fabryki maszyn górniczych w planie 6-letnim.** Węgiel. R. 4. 1950, nr 12 str. 16-19.

Powiązanie zadań produkcyjnych zakładów Budowy Maszyn Przemysłu Węglowego z zadaniami produkcji przem. węglowego. Początki krajowego przem. budowy maszyn górniczych. Zadania w planie 6-letnim. Podwyższenie jakości techn. maszyn. Postęp techniczny.

549. OLEŃSKI STANISŁAW: **Pomoc Związku Radzieckiego podstawą rozbudowy hutnictwa polskiego.** Wiadomości Hutnicze. R. 6. 1950, nr 10-11, str. 3-5.

Wpływ rozbudowy hutnictwa rudy żelaza na uprzemysłowienie całego kraju. Pomoc ZSRR jako głównego dostawcy surowca rud żelaznych i potrzebnych narzędzi. Przeszkolenie techników i robotników polskich w przemyśle radz. Zmiana

techniki produkcji przez unowocześnienie procesów produkcyjnych i mechanizację.

jej przydatność dla akcji przyspieszenia środków obrotowych w Polsce.

550. **O niektórych sprawach naszej pracy w produkcji.** Metalowiec. R. 6. 1950, nr 12, str. 2.
Wykonanie przez przem. metalowy planu produkcji na r. 1950. Współzawodnictwo pracy w 1950 r. i nowe normy techniczne. Najbliższe zadania.

551. **URBANOWICZ WITOLD: Przemysł okrętowy w planie 6-letnim.** Technika Morza i Wybrzeża. R. 5. 1950, nr 10, str. 273—275.

Pełne wykorzystanie możliwości produkcyjnych stoczni. Wzrost ilościowy produkcji. Redukcja ilości typów statków. Rozbudowa stoczni. Mobilizacja przem. pomocniczych.

552. **Z. M.: Przemysł metalowy i elektrotechniczny w III-cim kwartale 1950 r.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 50—51, str. 3.
Ilość. Ruch zakładów. Wartość produkcji. Obroty i zbyty.

ZWIĄZEK RADZIECKI

553. **BORTNOWSKI EUGENIUSZ: Socjalistyczne uprzemysłowienie ZSRR i rozbudowa hutnictwa.** Wiadomości Hutnicze. R. 6. 1950, nr 10—11, str. 6—8.

Stan hutnictwa ros. po 1-ej wojnie światowej. Problem kadr technicznych przy budowie nowych zakładów hutniczych. Podstawy projektowania nowoczesnych radz. hut żelaza. Błędy teorii o przyspieszenie tempa budowy nowych zakładów przem. kosztem obniżenia ich poziomu technicznego.

554. **L. A.: Rozwój i perspektywy radzieckiego hutnictwa żelaza.** Wiadomości Hutnicze. R. 6, nr 10—11, str. 9—13.

Początki hutnictwa w Rosji. Hutnictwo kapitału i jego organiczne wady. Odbudowa hutnictwa i jego rozwój ilościowy. Rozwój ilościowy i jakościowy produkcji hutniczej w okresie planów stalinowskich. Zniszczenia wojenne i odbudowa hutnictwa w l. 1946—50. Perspektywy dalszego rozwoju.

555. **ONDE HENRI: Niespotykany dotąd rozwój przemysłu ciężkiego w Związku Radzieckim** (C. d.) Węgiel. R. 4. 1950, nr 11, str. 18—22.

Bogactwa naturalne, pełne uprzemysłowienie i rozwój Donieckiego Zagłębia Węglowego. Odbudowa i rozwój hutnictwa w ZSRR. Trudności przy rozbudowie hutnictwa w ZSRR. Osiągnięcia w okresie dwu poważnych planów 5-letnich. Sytuacja w czasie II wojny światowej. Plan dalszej rozbudowy.

556. **BARDIN J.: Socialistyczna industrializacja SSSR i czarna metalurgia.** Moskwa 1950. AN SSSR. s. 40. Sprawozd. Z. Werczewski Hutnik. R. 17. 1950, nr 9—10, str. 373—374.

Stan hutnictwa w Rosji Carskiej. Pokonane trudności przy rozbudowie hutnictwa w ZSRR. Osiągnięcia w okresie dwu poważnych planów 5-letnich. Sytuacja w czasie II wojny światowej. Plan dalszej rozbudowy.

557. **BARNHOLZ S. B., GAVIN J. E.: Puti uskorenija obracziwaemosti oborotnych sredstv v maszynostroenii.** Moskwa 1950. Maszgiz, s. 160. Rec. Piłta Aleksy. Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 467.

Przyspieszenie obiegu śr. obrot. jako jedno z ważniejszych zadań gosp. Organizacja obiegu śr. obrot. w przedsiębiorstwach przem. budowy maszyn. Drogi przyspieszenia obiegu śr. w zakresie materiałów zapasów produkcyjnych. Drogi przyspieszenia obiegu środków w sferze produkcji i obrotu. Organizacja pracy dla przyspieszenia obiegu środków w zakładach przemysłowych. W rec. podkreślono wysoki poziom książki oraz

558. **BURMISTROV N. S.: Organizacija rentabelnoj raboty maszynostroitel'nogo zavoda.** Moskwa 1950. Gos. Nauczno - Tech. Izd. Maszynostr. Liter., s. 138, 2 nlb.

Rozdz.: Rentowność, ceny i rozrachunek socjalistycznego przedsiębiorstwa. Rezerwy powiększenia rentowności przedsiębiorstwa. Opracowanie planu obniżenia kosztów własnych. Wewnętrzny rozrachunek gosp. Plan finansowy przedsiębiorstwa. Analiza rentowności.

559. **LIBERMAN E. G.: Chozjajstvennyj rasczet maszynostroitel'nogo zavoda.** Moskwa 1950, Gos. Nauczno-techn. Izd. Maszynostroitel'noj Liter., s. 211, 1 nlb.

Rozdz.: Rozwój rozrachunku gosp. Wyzyskanie środków pracy. Wyzyskanie środków obrachunkowych. Normowanie poszczeg. elementów środków obrot. Ogólny normatyw środków obrot. zakładu. Wyzyskanie kredytu krótkoterminowego i obrotu bezgotówkowego. Stosunki umowne. System rachunkowości przedsiębiorstwa znajdującego się na rozrachunku gosp. Plan techniczny przem. finans. i rozrachunek gosp. Materialne zainteresowanie załóg i robotników przedsiębiorstwa. Rozrachunek gosp. w obrębie zakładu.

560. * **MALINKO N.: Maszynostroiteli Belorussi v boje za pjatiletku.** Mińsk 1950. Gosizdat BSSR, s. 232.

561. **TEPLOV G. V.: Planirovanie na maszynostroitel'nych zavodach.** Moskwa 1949. Maszgiz, s. 444. Rec. Jampolskij S. M.: Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 364—365. Przekład recenzji zamieszczonej w czasop. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 5, str. 83—85. Zob. 1950, poz. 5581.

Zob. poz. 48, 407, 492.

ORGANIZACJA PRODUKCJI I PLANOWANIE TECHNICZNE

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

562. **GOLDMANN JOSEF: Se sovetskimi zkuszenostmi do boje za lepszi vyžiti rezerv težkeho prumyslu.** Planovane Hospodarzstvi. R. 3. 1950, nr 7, str. 409—422.

Rezerwy ciężkiego przem. budowy maszyn hutnictwa, energetyki i górnictwa w Czechosłowacji. Przyspieszenie budowy nowych zakładów. Zagadnienie specjalizacji zakładów.

563. **JEHL LUDWIK: Težke strojirenstvi NDR.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 50, str. 6.
Plan rozbudowy ciężkiego przemysłu Niem. Rep. Dem.

564. **KLIMENT G.: Uspeszne odvetvi prumyslu — przesne strojirenstvi.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 49, str. 1.

Osiągnięcia w dziedzinie produkcji maszyn precyzyjnych. Wysoka jakość produkowanych maszyn. Nieustanny postęp techniczny. Wytyczne na przyszłość.

565. **NOVOTNY J.: Przesne strojirenstvi v czele techničkego pokroku.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr. 49, str. 4—5.

Osiągnięcia przem. budowy maszyn. Przedterminowe wykonanie planu na rok 1950. Nowy plan na rok 1951. Zagadnienia podwyższenia norm. Inwestycje. Zatrudnienie kobiet. Możliwości rozwojowe.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

566. **WESSELY KURT: Osterreichs Eisenschaffende Industrie und die Montanunton.** Wirtschaftsdienst Jhg 30, 1950, H. 11, str. 43—49.

Wskaźnik i struktura produkcji hutniczej w l. 1935—49. Tendencje rozwojowe produkcji na l. 1952—53.

567. DACKO CZESŁAW: **Szybkościowe remonty w przemyśle chemicznym.** Chemik. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 213—214.

Omówienie organizacji wzorcowych remontów kapitalnych. Osiągnięte wyniki.

568. JASIENSKI TADEUSZ: **Przemysł chemiczny realizuje zobowiązania przyspieszenia obiegu środków obrotowych.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1208—1212.

Przebieg zobowiązań podjętych w okresie I — III. 1950 r. przez załogi. Zagadnienie upłynniczenia nadmiernych i zbędnych rezerwów oraz opracowania norm surowcowych. Rola współzawodnictwa międzyzakładowego.

569. MOSKWA RAJMUND: **Przemysł chemiczny na tle wykonania pierwszego roku planu 6-letniego.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1221—1222.

Przegląd i analiza osiągnięć oraz braków w wykonaniu planu za 10 miesięcy roku 1950. Wzrost produkcji. Zmiany organizacyjne przemysłu i aparatu kierowniczego. Pomoc ZSRR w organizowaniu polskiego przemysłu chemicznego.

570. SZUMILAS WŁ.: **Planowanie materiałów z importu w przemyśle chemicznym na rok 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 298—304.

System opracowywania planu. Sposób sporządzania załączników.

571. ZAJĄC S.: **Postęp techniczny w rozwoju produkcji środków ochrony roślin.** Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 10, str. 553—566.

Wytyczne postępu techn. w planie 6-letnim w dziedzinie produkcji środków ochrony roślin.

ZWIĄZEK RADZIECKI

572. BOBROWNICKI T.: **Podstawy rozwojowe radzieckiego przemysłu chemicznego.** Chemik. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 187—189.

Rozwój przemysłu chem. w ZSRR. Baza surowcowa. Rozbudowa, zadania i działalności instytutów naukowo - badawczych.

573. HURWIC J.: **Prace badawcze na usługach przemysłu chemicznego w ZSRR.** Przemysł Chemiczny. R. 6. 1950, nr 11, str. 646—649.

Rozwój nieorganicznej, fizycznej i organicznej chemii radzieckiej. Powiązanie badań teoretycznych z przemysłem chemicznym.

574. KUSTOV B. VAJSBERG P.: **Walka o należyte wykorzystanie gazu koksowego w ZSRR.** (z czas. Za Ekonomiju Topliva maj. 1950. Tłum. Szulc J.). Wiadomości Hutnicze. R. 6. 1950, nr 10—11, str. 23—27.

Struktura koksowni wschodu i południa ZSRR. Tendencja zmniejszenia zużycia gazu przez koksownie. Centrale czadnicowe umożliwiają odstępianie gazu koksowego innym przemysłom. Dałgaz jako rozwiązanie zagadnienia szczytów obciążenia i nadmiarów produkcji. Koksowanie węgla — wysoko wydajnym procesem przemiany paliwa. Budowa nowych koksowni dźwignią gospodarki energetycznej.

575. RULOVSKI B. LEVIN A.: **Przemysł mas plastycznych w ZSRR** (Tłum. Sosiński S.). Chemik. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 189—191.

Powstanie i rozwój przemysłu mas plastycznych. Produkowany asortyment. Rola instytutów naukowo - badawczych.

576. ZDARZYŃSKI - HERMANOWSKI H.: **Pięć latki Stalinowskie w przemyśle chemicznym ZSRR.** Przemysł Chemiczny. R. 5. 1950, nr 11, str. 534—640.

Stan przemysłu chem. w Rosji carskiej i jego rozwój w poszczeg. planach 5-1. Dane liczbowe ilustrujące rozwój i osiągnięcia.

577. **Die chemische Industrie in der Ostzone.** Wirtschaftsdienst. Jhg, 30, 1950, H. 11, str. 49—52.

Liczba zakładów. Organizacja produkcji.

Zob. poz. 46, 70, 193, 641.

PRZEMYSŁ MINERALNY CERAMIKA — PRZEMYSŁ BUDOWLANY

578. BABIARZ F.: **Zagadnienie akumulacji w przemyśle mineralnym.** Materiały Budowlane. R. 5. nr 11, str. 296—299.

Walka o przekroczenie wykonania planu. Walka o obniżenie kosztów własnych. Zainteresowanie załogi wynikami działalności przedsiębiorstwa. Zasada pełnego rozrachunku gospodarczego.

579. BONTEMPS ANDRZEJ: **Przemysł mineralny w planie sześcioletnim.** Materiały Budowlane. R. 5. 1950, nr 9—10, str. 241—246.

Produkcja papy i izolacji, wapna, surowców mineralnych.

580. FAJERTAG WITOLD: **Ceramika budowlana w planie 6-letnim.** Materiały Budowlane. R. 5. 1950, nr 9—10, str. 246—251.

Znaczenie przemysłu ceramiki budowlanej dla gospod. nar. Przyrost produkcji. Postęp techniczny. Racjonalna technologia. Lokalizacja nowych zakładów, ich wyposażenie i udział w produkcji. Rozbudowa zakładów starych. Wydajność pracy. Kadry. Przyczyny niewykonania planu na r. 1950.

581. JABŁKOWSKI J.: **W drodze do szczytowej sprawności** (d. c. dyskusji o planie technicznym). Szkło i ceramika. R. 1. 1950, nr 11—13, str. 206—209.

Plan techniczny, a poziom techniczny produkcji zakładu szklarskiego. Pozatechniczne czynniki planu. Typowe zadania planu technicznego.

582. KEMPF ADAM: **Problemy stojące przed przemysłem wapienniczym.** Materiały Budowlane. R. 5. 1950, nr 12, str. 325—328.

Niedostateczne uwzględnienie potrzeb przem. wapienniczego w okresie planu 3-letniego. Napotykanie trudności w 1-ym roku planu 6-let. Konieczność opracowania potrzeb poszczeg. przemysłów.

583. SAFIAN JERZY: **Organizacja zakładu szklarskiego.** Szkło i Ceramika. R. 1. 1950, nr 11—12, str. 204 — 205.

Projekt organizacji zakładu szklarskiego oparty o uchwałę KERM z dnia 12. V. 1950 r. w sprawie struktury organizacyjnej przeds. przemysłu kluźkowego.

584. TANSKI ADAM: **Nowe zadania rad narodowych w zakresie przemysłu tarcowego materiałów budowlanych.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 22, str. 9—10.

Uwagi na tle uchwał Rady Ministrów oraz Prez. Rządu z dnia 21. X. 1950 r., w sprawie org. przemysłu mat. budowlanych.

Zob. poz. 511, 795.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY I ODZIEŻOWY POLSKA

585. DEMUS SEWERYN: **O niektórych założeniach planu 6-letniego w przemyśle skórzanym.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 9—10, str. 1—4.

Poprawki w planie przem. skórzanego w celu osiągnięcia tej samej produkcji przy mniejszym nakładzie środków. Wydajność pracy (rewizja norm, współzawodnictwo i racjonalizatorstwo). Możliwość wykorzystania dalszych ukrytych rezerw.

586. FRANKOWSKI ZDZISŁAW: **Plan techniczny przemysłu konfekcyjnego.** Odzież. R. 1. 1950, nr. 9, str. 4—7.

Dokończenie art. (zob. r. 1950, poz. 8181). Charakterystyka parku maszynowego.

587. LIKIERT PAWEŁ, KULIKOWSKI CZESŁAW: **O wykonanie planu w przemyśle włókienniczym.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 12, str. 537—542.

Przyczyny niewykonania planu przez przem. bawełniany w II-gim półroczu 1950. Płynność zatrudnienia, niewykorzystanie maszyn, jakość produkcji. Mobilizacja wysiłków administracji, zw. zaw. i partii dla opanowania sytuacji. Przykłady.

588. STEFAŃSKI FRANCISZEK: **Analiza działalności gospodarczej przedsiębiorstwa usprawnia pracę.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1172—1176.

Spis urządzeń, produkcji, zużycia surowców, norm produkcyjnych Zawierciańskich Zakładów Przemysłu Bawełnianego. Krytyka pozytywnych i negatywnych rezultatów pracy Zakładów. Wnioski.

589. STEFAŃSKI FRANCISZEK: **Południowe Zakłady Obuwnicze w Chelmku.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1237—1241.

Planowanie produkcji i wyniku wykonania planów. Wydajność pracy. Współzawodnictwo. Plące. Narady wytwórcze. Gospodarka finansowa Zakładów.

590. TOMASZEWSKI ROMAN: **Problem asortymentowego i jakościowego wykonania produkcji i zbytu.** Przemysł Włókienniczy. R. 4. 1950, nr 7-8, str. 382-385

Organizacja kontroli jakości produkcji. Zalety i błędy. Zadania. Współpraca Centrali Tekstylniej z przemysłem.

ZWIĄZEK RADZIECKI

591. POZNAŃSKI JÓZEF: **O metodzie Lidii Korabielnikowej.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 9—10, str. 41-42.

Omówienie przebiegu i wyników brygady ćwiczkarzy w moskiewskiej fabryce „Komuna Pańska“.

592. BORYSOW, CZERNYSZEVA: **Nowe metody w systemie kroju bezresztkowego.** (Tłum. z ros. O. J.) Odzież. R. 1. 1950, nr 8, str. 6-9.

Omówienie osiągnięć kolektywu leningradzkiej fabryki konfekcyjnej „Komsomołka“ na odcinku ulepszenia wykorzystania materiałów w krajalni przez zmniejszenie odpadków i resztek.

593. KLEJNER I. S.: **Nowe metody organizacji produkcji wierzchnich wyrobów dziewiarskich.** (Z czas. Lekkaja Promyszlennost' tłum. Józef Aszpis). Odzież. R. 1. 1950, nr 8, str. 3-6.

Opis metody stosowanej w Moskiewskim kombinacie dziewiarskim, polegającej na włączeniu do potoku procesów dziania — kroju. Opis agregatorów i konwojera. Org. stanowisk roboczych. Znaczenie tego systemu org. dla akcji oszczędzania mat. i zmniejszania ilości odpadków. Schemat obliczenia dziewiarsko - szwalniczego agregatu.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

594. **Commission des Industries Textiles.** Troisième Session Lyon, 1950, Rapport général I-re question à l'ordre du jour. Genève. 1950. Bureau Int. du Travail, s. VI. 174. Organisation Internationale du Travail. Rapport 1.

Sprawozdanie z 3-ciej sesji Komisji Przem. Włókienniczego. Działalność Komisji. Zarządzenia dot. polepszenia warunków pracy i świadczeń społecznych. Zagadnienie niejednorodnych płac w przem. włókienniczym. Choroby zawodowe i ich zwalczanie. Plące, zatrudnienie i bezrobocie, praca kobiet i nieletnich. Statystyka produkcji, wyposażenie techniczne. Zatrudnienie w przem. włókienniczym w poszczeg. krajach (kapit.).

Zob. poz. 41, 62, 63.

PRZEMYSŁ DRZEWNY I PAPIERNICZY

POLSKA

595. BARTNICKI JULIAN: **Ocena osiągnięć produkcyjnych przemysłu papierniczego za I półrocze 1950 r.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 8, str. 10-11.

Dane dotyczące produkcji papieru i tektury w poszczególnych zakładach.

596. BIKART FRANCISZEK: **O uruchomienie niektórych rezerw produkcyjnych w tartakach.** Przemysł Drzewny. R. 1. 1950, nr 4, str. 4-6.

Rozdz.: Skład surowca. Przetarcie. Skład tarcicy.

597. GREGOR ANTONI: **Właściwy plan przetarcia — instrumentem realizacji planu 6-letniego w tartacznictwie.** Przemysł Drzewny. R. 1. 1950, nr 4, str. 2-4.

Rozdz.: Główne zadania przem. tartaczno-go w planie 6-letnim. Dotychczas system przetarcia. Podstawy właściwego planu przetarcia. Planowanie produkcji poszczeg. asortymentów. Okres planowego postępu. Dostawa surowca. Harmonogram dostaw i przetarcia surowca. Wnioski.

598. ŁACHECKI CZESŁAW: **Ruch współzawodnictwa w przemyśle papierniczym.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 10, str. 1-3.

Dotychczasowy przebieg i formy współzawodnictwa. Osiągnięcia i błędy organizacyjne.

599. PRZEDPEŁSKI JAN: **Reorganizacja zaopatrzenia przemysłu drzewnego.** Przemysł Drzewny. R. 1. 1950, nr 4, str. 27.

Zadania nowoorganizowanych składnic materiałowych. Zakres działania dotychczasowych komórek przyszłej organizacji służby zaop. od 1.I.1951 r.

600. STANIECKI HENRYK: **Reorganizacja w przemyśle papierniczym.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 10, str. 3-5.

Omówienie uchwały KERM z 12.V.50 r. w sprawie jednoosobowego kierownictwa i rozrachunku gosp. w zastosowaniu do przemysłu papierniczego. Zob. poz. 601.

601. STANIECKI HENRYK: **Zasady i zadania nowej organizacji uspołecznionego przemysłu.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 9, str. 4-6.

Zob. poz. 600.

602. SCHABIŃSKI STANISŁAW: **Zmiana struktury organizacyjnej przemysłu drzewnego.** Przemysł Drzewny R. 1. 1950, nr 4, str. 25-26.

Wytyczne uchwały KERM z dnia 12.V.1950 r. Wpływ reorganizacji na zmianę dotychczasowych metod pracy na wszystkich szczeblach administracji przemysłowej.

603. ZIELIŃSKI STANISŁAW: **Współzawodnictwo pracy w przemyśle papierniczym.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 11, str. 4-6.

Elementy współzawodnictwa. Forma organizacyjna. Zobowiązania. Praca zespołów. Kryteria oceny i punktowania zespołów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

I KRAJE DEM. LUDOWEJ

604. JAREK STANISŁAW: **Osiągnięcia przemysłu papierniczego w Związku Radzieckim.** Papiernik, R. 4. 1950, nr 11, str. 1-4.

Przebieg ulepszania metod produkcji w przemyśle papierniczym. Walka o jakość produkcji. Współzawodnictwo pracy. Działalność Stow. Inżynierów i Techników Przem. Papierniczego w ZSRR.

605. JABCZYŃSKI WIKTOR: **Węgierski Przemysł drzewny.** (Z pobytu delegacji CZPD na Węgrzech). Przemysł Drzewny. R. 1. 1950, nr 4, str. 28-30.

Rozdz.: Organizacja. Technika. Produkcja sklejek i płyt. Wnioski.

606. VOLAVKA ANTONIN: **Lepe planovat v našem drzevarstvi.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 47, str. 3.

Referat v.-przewodn. Państw. Urzędu Planowania o potrzebie usprawnienia planowania w przemyśle drzewnym. Jak rozwiązać problem braku surowca drzewnego na rynku wewn. Oszczędność zużycia drzewa i nowe sposoby wykorzystania odpadków.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

607. HSIEH CHIANG: **L'industrie textile japonaise après la guerre.** Revue Internationale du Travail. V. 62, 1950, nr 5, str. 391-417.

Przedwojenny stan przem. włókienniczego w Japonii. Zniszczenia wojenne. Sytuacja w 1950 r. Eksport po wojnie. Warunki pracy (kapit.).

608. ROUX RENÉ: **Perspectives et problèmes de l'industrie textile en Allemagne occidentale.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 3-4, str. 288-313.

Stan przem. włókienniczego przed i po wojnie w Niemczech Zach. Rozmieszczenie, wyposażenie techn. i zatrudnienie przed wojną. Zniszczenia wojenne. Stan odbudowy i zatrudnienie po wojnie. Produkcja w 1948-49. Eksport w l. 1949-50 (kapit.).

Zob. poz. 199, 375, 396, 638-39, 1043.

PRZEMYSŁ ROLNY I SPOŻYWCZY

POLSKA

609. **Ustawa z dnia 30 grudnia 1950 r. o utworzeniu Funduszu Remontów Młynów Gospodarczych.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 58, poz. 527.

610. BIEDRZYCKI G.: **Wykonanie planu przez „Bacutil“ za pierwsze półrocze 1950 r.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 60-61.

Przebieg i charakterystyka wykonania planu co do poszczególnych artykułów produktów poubojowych.

611. DOBROWOLSKI JAN: **Walka o 960.000 ton cukru.** Gazeta Cukrownicza. R. 5, 1950, nr 9-10, str. 322-324.

Realność planu produkcji na r. 1950. Omówienie zadań w walce o przekroczenie planu 1-go roku planu 6-letniego.

612. DWORZECKI A.: **Przemysł spożywczy w walce o wykonanie zadań 1950 roku.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 12, str. 365-369.

Szeroka akcja uświadczenia polit. warunkiem wykonania planu 6-letniego w przem. spożywczym. Powiązanie pracy zaw. z hasłami walki o pokój i socjalizm. Masowe szkolenie na zakładach pracy. Mobilizacja rezerw techn. Rozszerzenie asortymentu wyrobów. Podniesienie jakości produkcji.

613. HAMPEL J.: **Wyniki racjonalizatorstwa w PMT.** Tytoń. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 30-33.

Pomysły racjonalizatorskie za okres 3 pierwszych kwart. 1950 r.

614. KAMIŃSKI STEFAN: **Uwagi do uzasadnienia ekonomicznego budowy nowej gorzelnii rolniczej o produkcji 500.000 l spirytusu w kampanii.** Biuletyn Zrzeszenia Przedsiębiorców Gorzeln Rolniczych. R. 4. 1950, nr 4, str. 19-22.

Naturalne warunki gosp. Produkcja, podział zużycia ziemniaka w Polsce. Dochodowość upraw ziemniaka. Korzyści dla gosp. rolnych z gorzeln. Konieczność powiązania gorzelnii roln. z określonym rejonem. Założenia do wyznaczenia rejonu wzorcowego. Uzasadnienie wskazanej wielkości produkcji kampanijnej.

615. KOKELI ZYGMUNT: **Rozbudowa przemysłu rolno-spożywczego w planie 6-letnim.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 11, str. 319-322.

Konieczność rewizji planu 6-letniego w przem. rolno-spożywczym. Zwiększenie produkcji w po-

szczeg. przemyśle. Zaopatrzenie surowców. Możliwości zbytu na rynku krajowym i zagr. Wzrost zdolności produkcyjnych. Budowa nowych fabryk. Wzrost zatrudnienia. Obniżenie kosztów własnych produkcji.

616. KRZYŻANOWSKI JOZEF: **Zajęliśmy silne pozycje do dalszej walki o pokój.** (Referat wygłoszony na Naradzie Przedkampanijnej w Gdańsku 23.IX. 1950 r.). Głos Cukrownika. 1950, nr 10, str. 9-14.

617. KRZYŻANOWSKI JOZEF: **Pierwsza kampania cukrownicza planu sześcioletniego.** Gazeta Cukrownicza. R. 52. 1950, nr 9-10, str. 292-302.

Charakterystyka planu 6-1. przem. cukrowniczego (produkcja, inwestycje, koszty własne, szkolenie, akcja socjalna). Plan dostaw, przerzutów i przerobu buraków. Przygotowanie cukrowni do kampanii 1950 r. Rola współzaw. w walce o normy produkcyjne. Kadry (szkolenie, mobilizacja robotników, wysuwanie robotników na stanowiska kierownicze).

618. LIPSKI M.: **Ocena wyników współzawodnictwa w Ekspozyturze Okręgowej Centrali Mięsnej w Krakowie.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 72-74.

Przebieg, osiągnięcia i błędy w organizacji i przebiegu współzaw. pracy.

619. OLEŃDZKI BOGDAN: **Zadania przemysłu owocowo-warzywnego w planie 6-letnim.** Przegląd Ogrodnicy. R. 27. 1950, nr 12, str. 370-371.

Wzrost i podniesienie jakości. Likwidacja wąskich przekroi produkcji. Pełne wykorzystanie maszyn i urządzeń. Rola mechanizacji. Racjonalizatorstwo i współzawodnictwo. Problem kadry.

620. PANNENKO W.: **Racjonalizatorstwo w przemyśle cukrowniczym.** Gazeta Cukrownicza. R. 52. 1950, nr 9-10, str. 338-342.

Rozwój ruchu. Wykaz pomysłów. Tematy racjonalizatorskie opracowane przez CZPC.

621. RUMIŃSKI BOLESŁAW: **Podsumowanie przedkampanijowej narady cukrowników.** Gazeta Cukrownicza. R. 52, 1950, nr 9-10, str. 312-321.

Analiza sprawy kosztów własnych i pełnego wykorzystania zdolności przerobowej cukrowni, zatrudnienia kobiet, wysuwania robotników, modernizacji i mech. cukrowni. Kadry i szkolenie. Konieczność mobilizacji sił i środków dla realizacji planu 6-letniego.

622. RUMIŃSKI BOLESŁAW.: **Pracować po bolszewicku to znaczy aby słowa i czyny były jednakowe.** (Stenogram z przemówienia na Naradzie Przedkampanijnej w Gdańsku 23.IX.50 r.). Gazeta Cukrownicza. 1950, nr 10, str. 3-9.

624. SOSNO L.: **Kontrola techniczna w tuczarni i rzeźni drobiu.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10, 1950, nr 11, str. 18-21.

Zadania i ogólne zasady organizacji kontroli techn. System organizacji techn.-produkcyjnej kontroli w tuczarniach - rzeźniach drobiu. Ewidencja, analiza i zapobieganie — „braków“.

625. STRZELECKI ROMAN: **Organizacja pracy w młynie, jako podstawowy czynnik wyników współzawodnictwa pracy.** Gospodarka Zbożowa. R. 1. 1950, nr 4, str. 28-32.

Analiza warunków i kształtowania się kosztów. Wnioski.

626. SZLEK STANISŁAW: **Zadania Związku w pierwszej kampanii cukrowniczej 6-letniego planu.** (Referat wygłoszony na przedkampanijnej naradzie cukrowników w Gdańsku 23.IX.1950). Gazeta Cukrownicza. R. 52. 1950, nr 9-10, str. 303-311.

Przeгляд zadań stojących przed pracownikami cukrownictwa w okresie planu 6-letniego. Za-gadnienia norm i współzaw. pracy, racjonaliza-

torstwa, zatrudnienia i awansowania kobiet, źródeł oszczędności. Rola i zadania narad produkcyjnych.

627. TOMASZEWICZ Z.: **Kontrola wykonania planów przemysłowych przez zakłady przetwórcze PMT.** Tytuł. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 34-35.

Zadania kontroli. Metoda kontroli opracowana przez PMT. Ujawnione niedomagania i usterki.

628. WIERZBICKI WŁADYSŁAW: **Uzupełnienia do artykułu inż. T. Wernera pt.: Jak obliczyć zdolność produkcyjną gorzelnii.** Biuletyn Zrzeszenia Przedsiębiorców Gorzeln Rolniczych. R. 4. 1950, nr 4, str. 24.

Omówienie zasad gosp. ciepłej w gorzelnii, podobnie potraktowanej w artykule T. Wernera — zob. 1950, poz. 6972.

629. WRÓBEL J.: **Polski Monopol Tytoniowy w planie 6-letnim.** Tytuł. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 29-30.

Wzrost produkcji. Wzrost wydajności pracy. Obniżenie zatrudnienia. Podniesienie jakości.

630. **Współzawodnictwo w wytwórniach PMT w II-im kwartale 1950 r.** Tytuł. R. 6. 1950, nr. 9-10, str. 35-36.

Rozdz.: Współzawodnictwo wewnętrzne: indywidualne i zespołowe. Współzaw. pracy między wytwórniami. Współzaw. między wytwórniami jako jednostkami.

ZWIĄZEK RADZIECKI I KRAJE DEM. LUDOWEJ

631. ARBUZOW C.: **Kombinat mięsny stolicy ZSRR.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 63-66.

Metody pracy przystosowane w kombinacie im. Mikołajowa w Moskwie. Współzawodnictwo pracy.

632. SERODOVA: **Sovetskij kitobojnyj promysel.** Rybnoe Chozajstvo. G. 26. 1950, nr 4, str. 12-15.

Zarys historyczny przemysłu wielorybniczego w Rosji. Organizacja floty wielorybniczej „Sławia” i jej osiągnięcia w latach 1947-50.

633. **Bilance splnenych ukolu prumyslu vyživy.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 51-52, str. 4.

Analiza wykonania planu przez poszczeg. gałęzie czeskiego przemysłu spożywczego.

634. **Cely prumysl vyživy.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 42, str. 5-7.

Pięć lat gospodarki państwowych przedsiębiorstw przem. spożywczego. Początkowe trudności. Walka klasowa na tym odcinku. Doniesienie zmiany po rewolucji lutowej. Dotychczasowe osiągnięcia.

634. a. **Vzestup patravinarzske vyroby.** Hospodarz R. 5. 1950, nr 47, str.

Wzrost produkcji i spożycie art. żywnościowych w latach 1945-50. Dane liczbowe.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

635. **Die internationale Luckerkorie und der westdeutsche versorgung stand wirtschaftsdienst.** Jhg 30, 1950, H. 10, str. 47-50.

Rozwój światowej produkcji cukru w l. 1938-50. Przyczyny zahamowania produkcji cukru w Niemczech Zach. Zalecenia dla poprawy sytuacji.

Zob. poz. 49, 343.

PRZEMYSŁ DROBNY — SPÓŁDZIELNIE PRACY — RZEMIOSŁO

636. FIHELOWA JANINA: **Rzemiosło na drodze do spółdzielczości pracy.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1164-1167.

Rola drobnej wytwórczości w państwie ludowym. Proces przejścia rzemiosła do wyższych form wytwarzania. Walka z elementami kapitalistycznymi. Rzemieślnicze spółdzielnie pracy i ich rozwój wg branż w r. 1950. Zadania Centrali Rzemieślniczej i Związku Spółdzielni Pracy.

637. FUTRO A., CSALA Z.: **Ocena 3 etapu współzawodnictwa pracy.** Spółnota Pracy. R. 1. 1950, nr 12, str. 16-22.

Osiągnięcia współzaw. na terenie spółdzielczości pracy. Wnioski i wskazówki do dalszej pracy.

638. H. BR.: **Nieuspoleczniony przemysł tartaczny.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 46, str. 3-4.

Stan ilościowy i działalność tartaków przem. i usługowo-przemysłowych. Ilość, zdolność produkcyjna, obroty, zatrudnienie w tartakach usługowych.

639. H. BR.: **Prywatny przemysł drzewny w trzecim kwartale rb.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 49, str. 5.

Organizacja. Ilość tartaków i zakładów dalszej przeróbki drewna w poszczeg. województwach. Zatrudnienie. Wartość produkcji.

640. J. G.: **Nowe zadania drobnej wytwórczości.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 49, str. 4.

Omówienie zadań drobnej wytwórczości w związku z uchwałą Prez. Rządu z dnia 8.XI. 1950 r. w sprawie zwiększenia produkcji artykułów masowego spożycia.

641. KOZŁOWSKI WŁADYSŁAW: **Prywatny przemysł chemiczny w III kwartale 1950 r.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy R. 2. 1950, nr 47-48, str. 5-6.

Ilość wytwórni, ilość zatrudnionych, wartość produkcji poszczególnych grup.

642. NIEMIEC JOZEF: **Zadania spółdzielczości pracy w uspołecznieniu gospodarki drobnotowarowej w planie 6-letnim.** Spółnota Pracy. R. 1. 1950, nr 10, str. 9-12.

Gosp. uaktywnienie nieuprzemysłowionych województw. Plan zatrudnienia i wzrost liczby zatrudnionych w spółdz. pracy. Praca wychowawcza i oświatowa.

643. ORYŃSKI CZ.: **Zadania spółdzielni pracy.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 295.

Znaczenie powołania Krajowego Związku Branżowego Spółdz. Pracy Transportowo-Warsztatowych. Wytyczne pracy.

644. SEL: **Rzemieślnicza spółdzielczość pomocnicza przed nowym etapem na odcinku produkcji.** Rzemiosło. R. 12. 1950, nr 11, str. 17-19.

Rola rzem. spółdz. pomocniczych w życiu gosp. Polski. Zagadnienie usamodzielnienia rzem. spółdz. pomocniczych. Nowy statut. Główne cechy systemu nakładczego spółdz. rzemieślniczych.

645. Z. M.: **O użyteczności rzemiosła.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 47-48, str. 6-7.

Niezbędność rzemiosła. Podział klasowy. Readaptacja osób częściowo niezdolnych do pracy, aktywizacja zatrudnienia, zorganizowanie pracy w sezonach martwych na wsi, szkolenie uczniów — jako podstawowe zadanie rzemiosła.

346. ŻEBROWSKI ADAM: **Zadania drobnej wytwórczości w planie 6-letnim.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1202-1204.

647. LUCA VASILE: **Rolul si sarcinile cooperatiei mestesugaresti.** Probleme Economice. 1950, nr 7, str. 1-7.

Rzemiosło rumuńskie w okresie kapitalizmu. Rola i zadania rzemieśln. spółdz. produkcyjnej obecnie na etapie budownictwa socjalistycznego.

648. ZIMMERMANN ALICE: **Le Travail à domicile en Suisse.** Revue Internationale du Travail. V. 62, 1950, nr 3-4, str. 264-287.

Przemysł chałupniczy w Szwajcarii — rys. historyczny. Rodzaje przemysłu. Dane zatrudnienia w l. 1939, 1941, 1944, 1949. Ustawodawstwo dotyczące przemysłu chałupniczego. Stan obecny (kapit.).

XIII. EKONOMIKA ROLNICTWA, LEŚNICTWA RYBOŁÓWSTWA

OGÓLNE. — ORGANIZACJA. — PLANOWANIE.

POLSKA

649. **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19 października 1950 r. w sprawie norm wynagrodzenia za świadczenia z tytułu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie oraz uiszczania w gotówce równowartości opłat oznaczonych w zbożu.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 51, poz. 475.

650. **PALADINO JERZY: Plan sześcioletni a Państwo-wa Służba Rolna.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 10, str. 5-7.

Wytyczne planu 6-letniego w zakresie rolnictwa. Zadania PSR w tym zakresie.

651. **PRZEGALIŃSKI ALEKSANDER: Brygada polowa i jej rola w gospodarstwie.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 12, str. 334-336.

Organizacja brygad polowych w gosp. rolnym. Zadania poszczególnych brygad.

652. **SULEJ J.: Zniesienie komisji rozjemczych w rolnictwie.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24, 1950, nr 4, str. 105-107.

Podstawy i zakres działania komisji rozjemczych. Przyczyny ich zniesienia.

653. **ZAMBROWSKI ROMAN: O realizację czołowego hasła Partii na wsi.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 49-75.

Socjalistyczna przebudowa wsi. Oparcie się o biedotę wiejską, umocnienia sojuszu ze średniakiem. Walka z bogaczem wiejskim w procesie konsekwentnego ograniczania i wypierania elementów kapit. w ekonomice wsi.

ZWIĄZEK RADZIECKI

654. **W. M.: Rolnictwo Radzieckie w powojennej pięcioletce.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 608-615.

Mechanizacja rolnictwa i rozwój produkcji. Elektryfikacja rolnictwa. Przewaga soc. gospodarki rolnej nad kapitalist. Wzrost produktywności rolnictwa radz. Istota i znaczenie dniówki obrachunkowej i systemu płac w kolchozach. Właściwe ustawienie pracy stacji maszynowych. Znaczenie stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody. 3-letni plan rozwoju produkcji zwierząt gosp. Proces łączenia się kolchozów.

655. **Wrażenia z pobytu w ZSRR.** Przegląd Rolniczy R. S. 1950, nr 11, str. 299-302.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

656. **KAZANCEV N. D.: Przebudowa rolnictwa w krajach demokracji ludowej (z Ivestia Akademii Nauk SSSR, Otdelenie Ekonomiki i Prava, 1950, nr 4). Państwo i Prawo.** R. 5. 1950, nr 11, str. 59-79.
Zob. r. 1950, poz. 8227.

657. **KOZŁOWSKI BOLESŁAW: Rewolucja agrarna Chin Ludowych.** Gospodarka Zbożowa. R. 1, 1950, nr 4, str. 1-2.

Etapy przeprowadzania reformy rolnej i jej założenia.

658. **Ustawa o reformie rolnej w Chińskiej Republice Ludowej.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 628-629.

Omówienie ustawy z dn. 28.VII.1950 r. Konfiskata, rekwizycje i podział ziemi. Postanowienia w sprawie specjalnych kwestii rolnych. Zasady i metody przeprowadzenia reformy rolnej. Postanowienia końcowe.

659. **BEREZIN I., KRASKO L.: Velikij primer. Czecho-słowackie krestiane o sovetsoj derevne.** Sociali-

sticeskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 11, str. 61-64.

Wrażenia i korzyści odniesione przez chłopów czechosłowackich z wycieczki do ZSRR odbytej w 1949 r.

660. **Dalszi rust zemedelske vyrobnosti.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 51-52, str. 5.

Plan produkcji roślinnej i zwierzęcej na rok 1951.

661. **KOTIATKO I.: Zemelnaja reforma v Czechoslovakii.** Rec. Chaczaturova. Socialisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 10, str. 57-59.

Charakterystyka osiągnięć i przeobrażeń w wyniku dokonania reformy rolnej w Czechosłowacji. Omówienie ustawodawstwa, dane liczbowe z l. 1947-49.

662. **MEWIS KARL.: Aktuelle Probleme der Bündnispolitik mit den werktätigen Bauern.** Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 11, str. 1004-1011.

Wypowiedzi Lenina dotyczące rozwiązania zagadnień rolnych. Problemy agrarne i walka klas na wsi.

663. **MEWIS MARTIN: Der Produktionswert in der Landwirtschaft.** Statistische Praxis. Jhg. 5. 1950, H. 10, str. 157-160.

Metoda ustalania wartości produkcji rolnej brutto. Obliczanie nakładu kosztów na produkcję. Wskazanie różnic metody soc. i kapitalistycznej.

664. **OSLIKOVSKAJA E.: Zadaczi selsko - chozjajstvennoj propagandy.** Socialisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 11, str. 8-17.

Dotychczasowe usterki w dziedzinie propagandy na odcinku rolniczym. Obecna struktura organów propagandowych Min. Rolnictwa. Cele, zadania i realizacja zamierzeń w świetle akcji propagandowej wzorowych kolchozów. Metody i programy szkolenia kadr dla tej akcji.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

655. **JANICKI STANISŁAW: Dlaczego farmerzy amerykańscy są biedni.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 10, str. 289-290.

Spadek liczby farmerów jako następstwo obniżenia się dochodowości gosp. rolnego na skutek polityki fiskalnej. Rozpiętość między cenami wytworów rolnictwa płaconymi producentowi, a osiąganymi od spożywców. Zgubna dla rolnictwa polityka skartelizowanego przem. rolnego i spożywczego.

665. **KRBLICH J., PELIKAN J.: Ekonomicky význam spoločneho obdelavani pudy v JZD.** Nova Mysl. R. 4. 1950, nr 7, str. 638-651.

Rolnictwo w ustroju kapit. Zagadnienie drobnej własności rolnej. Wyższe formy produkcji roln. w ustroju soc. Spółdz. produkcyjna i jej osiągnięcia.

Zob. poz. 246, 1040.

PRACE NAUKOWO-BADAWCZE

667. **BARBACKI S.: Zakład doświadczalnictwa Rolniczego i Biometrii Uniwersytetu Poznańskiego.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 254-256.

Prace nad metodyką prowadzenia prac doświadczalnych w rolnictwie. Wyniki badań nad hodowlą łubinów. Powojenne publikacje naukowe Zakładu.

668. **BIRECKI M.: O systemie trawopolnym W. R. Williamsa.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 41-75.

Plodozmiany: polowy i pastewny, ich ekonomiczne uzasadnienie. Wykazanie wyższości systemu Williamsa nad systemami stosowanymi w

krajach kapit. Rola leśnych pasów ochronnych w systemie Williama. Możliwości kierowania procesami glebowymi w warunkach socjalizmu

669. CHROBOCZEK E[MIL]: **Zakład Uprawy i Hodowli Warzyw SGGW w Skierniewicach.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 256-258.

Prace nad sposobami wzbogacania gleby w próchnicę, ograniczeniem nakładu pracy przy uprawie warzyw, walka ze szkodnikami.

670. FILUTOWICZ A.: **Krzyżówki wegetatywne w obrębie rodziny psiankowatych.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 258-260.

Badania nad możliwościami poprawienia cech użytkowych ziemniaka i pomidora.

671. HERMAN W.: **Zakład Hodowli Ogólnej w Warszawie.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 261-264.

Badania nad aklimatyzacją zwierząt gosp. w Polsce i produkcją użytkową drobiu.

672. HOHENDORF E.: **Zagadnienie zmiany klimatu lokalnego przez człowieka.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, str. 201-221.

Gosp. znaczenie obiegu wody, krążenia powietrza i naświetlenia. Zaburzenia w tych procesach, ich przyczyny i sposoby zwalczania. Gigantyczne zabiegi podejmowane w ZSRR dla zwalczania ujemnych warunków klimatycznych, na niektórych terenach. Literatura.

673. KOSTIAKOV A. N.: **Znaczenie osiągnięć naukowych W. R. Williama dla melioracji.** (Wyjątki z art. w czas. Gidrotechnika i Melioracja, 1919, nr 7). Tłum. Bolesława Janka. Gospodarka Wodna, R. 10. 1950, nr 7-8, str. 259-264.

Marksizm — leninizm jako podstawa naukowych teorii Williama. Omówienie najważniejszych wytycznych i zadań wypływających z koncepcji naukowych Williama dla nauki i praktyki melioracyjnej.

674. ŁYSIENKO T. D.: **O nauce rolniczej W. R. Williama.** Pravda 1950, nr 196. Tłum. Antoniewski St. Ekonomista. R. 1950, z. 3, str. 120-138.

Rozdz.: Pewne błędne twierdzenia w nauce W. R. Williama o trawopolnym systemie rolniczym. O właściwym wprowadzeniu płodnozmianów trawopolnych. O pszenicy jarej w rejonach z przewagą ozimej i o pszenicy ozimej w rejonach, gdzie przeważa pszenica jara.

675. ŁYSENKO T.: **O teorii agronomicznej W. R. Williama.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 15-40.

Niektóre błędne twierdzenia nauki Williama i jego kontynuatorów. Przyczyny popełniania błędów. Rodzaje błędów popełnianych przy uprawie, zmianowaniu, nawożeniu. Zalecenia.

676. OLBRYSCH T.: **Wyniki doświadczeń nad własnymi odmianami kukurydzy pastewnej.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 241-249.

Dobór odmian i warunków uprawowych. Pochodzenie nasion. Maksymalne i realne plony kukurydzy w warunkach klimatycznych i uprawnych Polski. Literatura.

677. OLBRYSCH T.: **Zakład Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Wrocławskiego.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 252-253.

Wyniki badań nad rasami bydła na Śląsku, żywieniem bydła i konserwowaniem pasz.

678. TERLIKOWSKI F.: **Moment biologiczny zagadnienia żyzności gleb, a teoria Williama.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 76-96.

Rola mech. i biologicznych czynników uprawy wg systemu Williama na zwiększenie urodzajności gleby. Stwierdzenie słuszności jego założeń w doświadczeniach wykonywanych w polskich

zakładach badawczych. Podstawy klasyfikacji gleb w Polsce.

679. WILLIAMS W. R.: **Lenin o żyzności gleby.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 3-14.

Krytyka burżuazyjnej teorii o malejącej urodzajności gleby. Rzeczywiste przyczyny obniżania się plonów. Kapit. forma posiadania i użytkowania ziemi, rozdrobnienia gospodarstw chłopskich. Żyzność „efektywna” i żyzność „faktyczna”. Soc. metody zwiększania żyzności.

680. GRAĐOV A.: **Miczurinsko uczenie — dostojanie millionov.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 6, str. 3-4.

Charakterystyka praktycznych osiągnięć w stosowaniu nauki Miczurina — Łysenki i ich naśladowców w pracy w kołchozach, jak w uprawach, sadownictwie, ogrodnictwie i hodowli bydła.

MELIORACJE

681. BIAŁOBOK S.: **Zadrzewienia śródpolne a bilans wodny terenu.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 139-161.

Wpływ zadrzewień śródpolnych na warunki rozwojowe roślin uprawnych. Zmiany w klimacie Polski w ostatnim stuleciu i zagrożenie produkcji roln. Mapa terenów wymagających ulepszenia gosp. wodnej. Literatura.

682. RENINGER A.: **System Williama a walka z erozją gleb.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, str. 125-138.

Sposoby walki z erozją gleb stosowane w Zw. Radzieckim. Zagadnienie erozji gleb w Polsce i zalecenia środków dot. zwalczania jej skutków.

683. ŚWIĘTOCHOWSKI B.: **Struktura naturalna gleby i struktura nadana roli a teoria W. R. Williama.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 97-107.

Wpływ działalności człowieka na procesy glebotwórcze. Udział materii organicznej i mineralnej gleby na wielkość planu. Zasługi Williama w dążeniu do zwiększenia urodzajności gleby.

684. KARELIN T. I.: **Zaszczitnaja rol ivniakovych pribreżnych polos v borbe s peszczanymi nanosami.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 3. 1950, nr 5, str. 82-83.

Charakterystyka strat spowodowanych przez piaski nanoszone przez rzeki. Analiza metod budowy ochronnych pasów plantacji wierzbowych.

685. NAPALKOV S.: **Novaja sistema orosenija.** Socialistическое Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 9, str. 7-14.

Metody nawadniania nieurodzajnych terenów stosowane w gosp. kapit. i soc. Zasady techn. eksploatacji urządzeń irygacyjnych. Zmiana systemu stałych kanałów na tymczasowe, w świetle doświadczeń wzorowych kołchozów.

686. **Za dalniejszij moszcznyj pod'em polivnogo zemledelija.** Socialistическое Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 9, str. 1-6.

Charakterystyka systemu nawadniania terenów nieurodzajnych. Zadania. Wpływ nawadniania na podniesienie kultur rolniczych. Perspektywy nowych planów irygacyjnych i ich najbliższe cele.

Zob. poz. 71, 73, 249.

MECHANIZACJA I ELEKTRYFIKACJA ROLNICTWA

POLSKA

687. ARASZKIEWICZ ST.: **Elektryfikacja wsi.** Instruktor Budownictwa Wiejskiego. R. 2. 1950, nr 10, str. 19-20.

Organizacja elektryfikacji wsi po wojnie do 1950 r. Zasady organizacji ustalone ustawą z 28. VI. 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi. Osiągnięcia.

688. WERES STANISŁAW: **Planowanie obsługi technicznej i napraw parku maszynowego w gospodarstwach rolnych.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr. 11, str. 303—305.

Omówienie zasad ustalonych i zaleconych przez PKPG zawartych w zarządzeniu Min. Roln. i R. R. z dnia 10. X. 1950 r.

ZWIĄZEK RADZIECKI I KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

689. MIERZEJEWSKI STANISŁAW: **Mechanizacja podstawą rozwoju rolnictwa ZSRR.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 10, str. 53—56.

Dane o rozwoju mech. rolnictwa w ZSRR. Straty wojenne w okresie okupacji. Odbudowa rolnictwa, wzrost taboru maszynowego. Znaczenie MTS.

690. BORIN K.: **Vysokoproizvoditelnaja rabota na kombajnie.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 6, str. 7—10.

Osiągnięcia przy zbiorach, przy zastosowaniu kombajnów i agregatów. Warunki uzyskania najlepszych wyników, w świetle doświadczeń prowadzących kolchozów.

691. **Mechanisace naszeho zemedelstvi.** Hospodárz. R. 5. 1950, nr. 51—52, str. 6.

Przesłanki mech. rolnictwa w Czechosłowacji. Nowe maszyny rolnicze.

692. NAUMOV N. G.: **Elektrifikacija selskogo chozjajstva v SSSR.** Popularnaja lekcija (Kolchoznaja Serija). Moskva 1950, Izd. „Pravda“, s. 29, 3 nrb. Vsesojuznoe Obszczestvo po Raspostr. Polit. i Naucznych Znanij.

Zadania i osiągnięcia w zakresie elektryfikacji rolnictwa w ZSRR. Zastosowanie elektryczności w prod. rolniczej. Elektryfikacja pomocniczych przedś. kolchozów i sowchozów. Elektryczność w życiu zbiorowym i indywidualnym ludności. Elektryfikacja stacji maszynowo - traktorowych i warsztatów remontowych.

693. SVIRSZEVSZKIJ B. S.: **Eksploatacija maszynno-traktornogo parka.** Izd. 2, pererabotannoe. Moskva, 1950, Selchozgis, s. 690.

694. TURBIN B. G., JOFINOV S. A., SOMINICZ N. G., STALINOV P. B.: **Mechanizacija i elektryfikacija selskogo chozjajstva, stroitelstvo selskochozjajstvennych postroek.** Moskva, 1949, Gos. Izd. Selskochozjajstvennoj Lit. 631, 1 nrb. Rec. Vojsda A. N. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 7, str. 59—60.

Cz. 1: Mechanizacja robót polnych (maszyn rolnicze, energetyka w rolnictwie, eksploatacja maszyn). Cz. 2: Elektryfikacja rolnictwa (podstawowe wiadomości z zakresu elektrotechniki, mech. i elektryfikacji robót gosp. i przy hodowli zwierząt domowych, elektryfikacja robót przy uprawach, ogólny plan elektryfikacji kolchozu). Cz. 3: Budownictwo roln. (planowanie budynków roln. i kolchozowych, org. budownictwa w kolchozie). Rec. podaje krótki przegląd treści. Przychylna ocena pracy.

695. VENZER V. G.: **Osnovnye voprosy proizvodstvennoj dejatelnosti MTS.** Moskva 1949. Selchozgis. s. 144. Akademija Nauk SSSR: Institut Ekonomiki. Rec. Kolpakov D. S. Gospodarka Planowa R. 5, 1950, nr 7, str. 262—264. Przekład recenzji zamieszczonej w czas. „Sovetskaja Kniga“. 1950, nr 4, str. 105—107.

Zob. r. 1950, poz. 5695.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWA ROLNE

696. **Regulamin prowadzenia obór w Państwowych Gospodarstwach Rolnych.** Warszawa, 1950. Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 78, 2 nrb., 1 tabl. Centralny Zarząd Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Normy przestrzeni obsługi i zaopatrzenia mat.-technicznego obór. Podział czynności. Zasady finansowania kosztów.

697. **Tabela norm i podziału prac.** Załącznik do układu zbiorowego pracy dla robotników i pracowników rolnych na rok 1950/51. Warszawa (1950). Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 1 nrb., 48, 1 nrb. Centralny Zarząd Państwowych Gospodarstw Rolnych.

698. BERES SANDOR: **A szovhozokról.** Magyar Szovjet Közgazdasági Szemle. E. 4. 1950, nr 10, str. 341—359. Udział sowchozów w gosp. rolnej ZSRR. Podstawowe zasady org. sowchozów. Mechanizacja pracy. Sowchozy w czasie Wielkiej Wojny. Zadania sowchozów w bież. planie 5-letnim. Zasady sporządzania planów sowchozu. Współzawodnictwo pracy. Znaczenie doświadczeń radz. dla przebudowy ustroju rolnego Węgier.

699. LIBKIND A.: **Puti povyszenija rentabelnosti Sovchozov.** Socialistickoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 10, str. 30—41.

Zagadnienie obniżenia kosztów własnych produkcji sowchozów i lepszego wykorzystania śr. obrot. w świetle rozważań teoretycznych i doświadczeń wzorowych kolchozów.

700. **Socialistické soutežení.** Hospodárz. R. 5. nr 48, str. 4.

Rozwój ruchu spółzaw. w państwowych gosp. rolnych. Dotychczasowe osiągnięcia.

SPÓŁDZIELCZE GOSPODARSTWA ROLNE

POLSKA

701. CHEŁCHOWSKI HILARY: **Jak należy organizować spółdzielnię produkcyjną i pracować w niej, by stała się produkującą? — W walce o rozwój spółdzielni produkcyjnych.** 1950, str. 41—54.

Niedostateczny rozwój produkcji rolniczej. Walka z bogaczem wiejskim. Zadania spółdz. produkcyjnych. Szkolenie kadr fachowców. Dniówka obrachunkowa.

702. KUBERSKI T.: **Przykładowe normy pracy i opłata w dniówkach obrachunkowych dla warsztatów rzemieślniczych.** Spółdzielnie Produkcyjne. R. 1. 1950, nr 8—9, str. 11—12.

Tabela dla prac kowala i stelmacha. Objasnienia.

703. SZMIDT WOJCIECH: **Dniówka obrachunkowa w budownictwie wiejskim.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 1. 1950, nr 9, str. 4—6.

Trudności w przeliczaniu dni pracy przy robotach remontowych i budowlanych w spółdz. prod. — na dniówki obrachunkowe. Tabela najważniejszych prac wraz z normami i przeliczenie na dniówki obrachunkowe, — opracowana na podstawie norm stosowanych w kolchozach.

704. SZMIDT WOJCIECH: **Organizacja pracy w spółdzielni produkcyjnej.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 23, str. 1223—1225.

Zadania i znaczenie organizacji pracy w spółdzielniach produkcyjnych. Organizacja i zadania brygad roboczych. Rodzaje brygad.

705. WIŚNIEWSKI EUGENJUSZ: **Planowanie w spółdzielniach produkcyjnych.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 12, str. 3—7.

Konieczność planowania w spółdz. produkcyjnych. Omówienie zasad i metod sporządzania

planów perspektywnych, operatywnych — rocznych, oraz planów produkcyjno - finansowych i planów sezonowych. Znaczenie kontroli wykonania planu.

706. WIŚNIEWSKI EUGENIUSZ: **Zasady organizacji pracy w spółdzielniach produkcyjnych.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 11, str. 6—11.

Rola i znaczenie znajomości zasad soc. organizacji pracy w spółdz. produkcyjnych. Omówienie zasad org. pracy w brygadach i grupach hodowlanych oraz w brygadach polowych.

707. ZAMBROWSKI ROMAN, CHEŁCHOWSKI HILARY: **W walce o rozwój spółdzielni produkcyjnych.** Warszawa, 1950. Książka i Wiedza, s. 53, 2 nlb.

Zob. r. 1951, poz. 701, 708—09.

708. ZAMBROWSKI ROMAN: **Podsumowanie dyskusji na naradzie aktywów wiejskiego Województwa Warszawskiego w dniu 25 lutego 1950 r.** W walce o rozwój spółdzielni produkcyjnych. 1950, str. 27—40.

Krytyczne naświetlenie dotychczasowej działalności spółdz. produkcyjnych. Konieczność stosowania norm, dniówek obrachunkowych. Wkłady inwentarzowe. Fałszywa polityka kredytowa. Akcja siewna.

709. ZAMBROWSKI ROMAN: **Zadania organizacji partyjnych w dziedzinie rozwoju spółdzielni produkcyjnych.** — W walce o rozwój spółdzielni produkcyjnych. 1950, str. 5—26.

Wypieranie i ograniczanie bogaczy wiejskich. Umasowienie wśród chłopów ruchu spółdz. produkcyjnych. Stan ilościowy spółdzielni. Dążenia do wzorowej gospodarki. Wprowadzenie dniówek obrachunkowych. Wkłady inwentarzowe. Polityka kredytowa.

ZWIĄZEK RADZIECKI

710. **A kolchozfalvak tervszerü alapelvei a Szovjet-unióban.** Eptibés Eptítészet. E. 2. 1950, nr 9 — 10, str. 571 — 580.

Doświadczenia budownictwa kolchozowego w ZSRR. 12 mapek.

711. BELOUSOV A., ASEEV N.: **Dogovor M. T. S. s kolchozom — neruszimyj zakon.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 5, str. 3—5.

Warunki jakim powinna odpowiadać umowa kolchozu z MTS w świetle doświadczeń przodującego kolchozu „Prawda“.

712. CYNKOV M.: **Organizacija chozjajstva ukрупnennogo kolchoza.** Socialisticzskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 9, str. 15—23.

Charakterystyka ujemnych stron małych kolchozów. Nowe zasady płodozmianów rolnych i pastewnych i ich struktura w scalonych kolchozach.

713. CZURIKOV V.: **Ob uporjadoczenii finansovogo chozjajstva i uczeta v kolchozach.** Socialisticzskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 9, str. 33—42.

Podstawowe zasady i wytyczne gosp. finansowej w kolchozie. Niepodzielny fundusz. Wydatki konsumpcyjne i produkcyjne. Szczegóły rozrachunku. Rachunkowość, jako podstawa kontroli dochodu i jego podziału.

714. EREMEEV V. N.: **K istorii i teorii kolchoznogo trudodnja.** Jakutsk, 1949. Jakutgosizdat. s. 64. Rec. Kolpakov D. S. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 9, str. 82 — 85.

Rec. wykazuje, że autor nie wypełnił postawionego sobie zadania: „pomóc wyjaśnieniu istoty i znaczenia dniówki obrachunkowej“. Rec. wskazuje na nieprawidłowe ujęcie istoty tego zagadnienia, na błędne komentowanie postanowień rządu oraz na inne usterki i błędy

715. KAZANCEV N.: **Stalinowski statut artelu rolnego.** Podstawowe prawo w życiu kolchozów. Warszawa. 1950. „Książka i Wiedza“, s. 31, 1 nlb.

Teoretyczne przesłanki wyższości spółdz. produkcji rolniczej nad produkcją indywidualną w sformułowaniach Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina. Akty prawne regulujące podstawowe problemy spółdz. gosp. rolnej w ZSRR. Rozwój produkcji kolchozowej.

716. KAZANCEV N. D., AKSENEKOV G. A.: **Voprosy kolchoznogo prava.** Doklady. Sprawozd. Piatnickiej. Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo. 1950, nr 10, str. 81—84.

Zagadnienie nauki prawa kolchozowego w świetle pracy Stalina pt. „O marksizmie i językoznawstwie“.

717. KOLESNEV S.: **Nekotorye dannye o preimuszestvach krupnych kolchozov.** Socialisticzskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 10, str. 17—22.

Charakterystyka zalet i przewagi gosp. dużych kolchozów i sowchozów w świetle danych zebranych z terenu kilku obwodów. Możliwość pełnego wyzyskania zdobyczy naukowych i techn. stosowania zasady współdziałania, podziału pracy, jako warunki uzyskania lepszych wyników gospodarczych.

718. OSAD'KO M. P.: **O trudnodne v kolchozach.** Moskva. 1949. Selchozgiz, s. 80. Rec. Kolpakov D. S. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 9, str. 82—85.

Istota i znaczenie dniówki obrachunkowej. Normy pracy. Uzależnienie płac od urodzaju. Autor wykazuje, jak soc. zasada płacy za pracę wpływa na przyspieszenie tempa rozwoju produkcji kolchozowej. Doświadczenia przodujących kolchozów w zakresie normowania i płac. Recenzent zwraca uwagę na usterki i błędy zawarte w książce.

719. PAVLOV I. V.: **Organizacionno - chozjajstvennoe ukreplenie kolchozov na novom etape.** Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo 1950, nr 11, str. 43—51.

Rozwój mech. procesów wytwórczych w kolchozach. Nowy system nawodniania gruntów uprawnych. Brygady produkcyjne w kolchozie. Podniesienie wydajności pracy. Łączenie drobnych kolchozów. Zalety dużych kolchozów. Dobór ludzi na stanowiska kierownicze w kolchozie. Propagowanie wśród członków kolchozu osiągnięć i postępu naukowego w rolnictwie. Pomoc państwa dla kolchozów.

720. PROKOF'EV I. M.: **Finansovoe chozjajstvo kolchoza.** Moskva, 1949, Gosp. Izd. Selskochoz. Liter., s. 214, 2 nlb.

Zadania stojące przed rolnictwem ZSRR. Środki kolchozów i źródła ich powstawania. Środki pieniężne, ich przechowywanie, rachunkowość. Rozliczenia kolchozu z organizacjami i osobami. Wykonanie obowiązków pieniężnych w stosunku do państwa. Rozliczenia z członkami kolchozu i prac. brygad traktorowych MTS za dniówki obrachunkowe. Kredytowanie kolchozów. Preliminarz doch. i rozch. kolchozu i tryb jego sporządzania. Sprawozdawczość z wykonanie preliminarza. Określenie sytuacji finansowej kolchozu na podstawie bilansu księgowego. W załączeniu normy udzielania kolchozom kredytu na poszczególne cele produkcyjne.

721. RABINOWICZ M.: **Razvitie obszczestvennogo chozjajstva — osnova uveliczenia dochodov.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10, 1950, nr 4, str. 6-8.

Formy dochodów kolchozów. Sposoby powiększania dochodowości w świetle osiągnięć wzorowych kolchozów.

722. RUSKOL A. A., LISKOVEC B. A.: **Kolchoznoe pravo.** Izd. z dopolnennoe. Moskva, 1950. Jurizdat, s. 168, Biblioteka Narodnogo Sud'i. Kniga 7.

723. SMIRNOV V., AKISZEV S.: **Rost obszczestvennogo chozjajstva ukрупnennykh kolchozov.** Socialističeskoe Seiskoe Chozjajstvo. G. 21, 1950, nr 9, str. 24-32.
Osiągnięcia gosp. uzyskane przez połączenie drobnych kolchozów.

724. VOLKOV I.: **Istoczniki rosta obszczestvennogo chozjajstva kolchozov.** Socialističeskoe Seiskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 10, str. 23-29.

Analiza czynników wpywających na rozwój gosp. kolchozów. Charakterystyka wielostronnych osiągnięć produkcyjnych w świetle doświadczeń kilku przodujących kolchozów.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

725. CZERVENKOV VYLKO: **Zadaci trudovych kooperativnykh zemiedelčeskich chozjajstv.** Dokład na vtoroj nacionalnoj konferenciji predstavitelej trudovych kooperativnykh zemled. chozjajstv 5 aprejlja 1950 s. priloženiem primernogo ustava TrZCH. Sofija 1950, Izd. Direkcii Peczati, s. 140, Ref. Czervenkova.

Podstawowe osiągnięcia Bułgarii na drodze soc. przebudowy kraju. Zadania w zakresie rozwoju gosp. nar. w r. 1950. Drogi wiodące do przewyższenia zaofofania w rolnictwie. Rol. spółdzielnie produkcyjne jako droga prowadząca do dobrobytu. Osiągnięcia roln. spółdz. prod. Jakie trudności zostaną pokonane w rol. spółdz. prod. Zasadnicze zadania jakie stają przed działalnością roln. spółdz. prod. Podstawowe założenia projektu statutu roln. spółdz. produkcyjnej. Dyskusja, jej podsumowanie przez Czervenkova. Tekst wzorcowy Statutu bułg. rolniczej spółdz. produkcyjnej.

726. GUTTENBERGER JAN: **Rozvoj živocizisne vyroby.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 48, str. 4.
Zwiększenie hodowli bydła jako naczelne zadanie spółdz. rolniczych. Opieka i pomoc państwa przy budowie ośrodków hodowlanych.

727. PAL MARTOS: **Ismerjük meg az új földművesszövetkezeti alapszabályt.** Szovetkezet. E. 3. 1950, nr 46, str. 4.
Omówienie nowego statutu węg. spółdz. rolniczych.

728. **Prizkładne vysledky statnich statku.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 47, str. 3, 4.
Dotychczasowe osiągnięcia państw. gosp. rolnych. Wyższość gosp. uspołecznionych nad indywidualnymi. Współpraca majątków państwowych ze spółdz. rolniczymi.

729. **Zimni ukoly JZD a liova aprava.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 45, str. 4.
Rozwój spółdzielni rolniczych. Zadania spółdz. roln. w miesiącach zimowych. Planowanie, organizacja pracy, szkolenie.

Zob. poz. 457, 1107.

PRODUKCJA ROŚLINNA

POLSKA

730. **Agrotechnika.** T. 1, 2, (Red. Władysław Sawicki). Warszawa. 1950. Państw. Instytut Wyd. Roln., s. 471, s. 434, 1 nlb.

Możliwości rozwojowe rolnictwa polskiego w oparciu o reformy agrarne Polski Ludowej i postępy wiedzy rolniczej. Krytyka poglądów burżuazyjnej ekonom. rolnictwa o „prawie minimum“ i „prawie malejącej żywności gleby“. Zadania techniki roln. Teza Williama o glebie jako wytworze ludzkiej pracy. Teza Łysenki o właściwościach biolog. rośliny i wyzwaniu pełnej użytkowości roślin w warunkach nowoczesnej agrotechniki. Krytyka poglądu o trwałości

cech dziedzicznych. Zadania gosp. nasiennej. Zasady i znaczenie trawopolnego systemu Williama. Uzasadnienie wyższości produkcji w gosp. państw. i spółdz. prod. w porównaniu z gosp. kapit. Geografia rolnicza. Gleba. Melioracje rolne. Ogólne wiadomości o uprawie roli i roślin, zmianowaniu, zbiorach. Szczeg. wiadomości z zakresu produkcji i użytkowania zbóż, strączkowych, okopowych, roślin przem., łąk i pastwisk, ogrodnictwa.

731. GRZYMAŁA J.: **Łąki przemienne na tle systemu Williama w warunkach polskich.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 2. 1950, z. 3, str. 108-126.

Znaczenie uprawy traw i roślin motylkowych w pielęgnacji gleby. Sposoby zwiększania plonu łąk, pastwisk i upraw polowych. Źródło pozyskania nasion traw.

732. **Stan zasiewów łąk i pastwisk w stopniach:** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 8.

733. VIRION JAN DE: **Dlaczego Plan 6-letni przewiduje znaczny wzrost uprawy kukurydzy.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 11, str. 312-314.

Wartość paszowa. Kukurydza jako surowiec przemysłowy.

734. ŻYDŁOWICZ WŁADYSŁAW: **Rola instruktora w zaopatrzeniu wsi w środki ochrony roślin.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 11, str. 15-17.

Obecna organizacja dystrybucji środków ochrony roślin i udział w niej Służby Ochrony Roślin. Znaczenie właściwego rozdziału i terminowej dostawy środków na wieś. Uwagi o magazynowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin w magazynach spółdzielni.

ZWIĄZEK RADZIECKI

735. MATYSIEWICZ J.: **Rolnictwo w ZSRR.** Wiadomości Korespondenta Rolnego. R. 13. 1950, nr 12, str. 6-11.

Rozmiary produkcji roln. w ZSRR. Produkcja roślinna (rodzaje zbóż, udział w ogólnych zbiorach, uprawy techn., okopowe, warzywa). Produkcja zwierzęca (wielkość, udział w ogólnej prod. rolniczej, przyrost). Rybołówstwo i jedwabnictwo.

736. ZAWISTOWSKI BRONISŁAW: **Pomyślny rozwój gospodarki zbożowej w ZSRR.** Gospodarka Zbożowa. R. 1. 1950, nr 5, str. 35-36.

Zwiększenie obszaru upraw w realizacji planu 5-letniego. Zalesienie, pasy ochronne, nawodnienie. Pomoc państwa dla rolników. Wydajność stacji traktorowych.

737. CZERVENKOV VYLKO: **Poukrite ot tazgodisznata kampanija za pribirane na zad'žitelnite d'rzavni z'rnodostavki.** Novo Vreme. G. 26. 1950, nr 10, str. 1-59.

Bilans kampanii dostaw zboża dla państwa. Zadania partii, rad narodowych i organizacji społ. Urodzaje w poszczeg. okręgach. Dyrektywy na r. 1951. Krzepnięcie roln. spółdz. produkcyjnej. Likwidacja zaofofania w rolnictwie. Zwiększenie sprawności adm. państwowej.

UPRAWY TECHNICZNE

POLSKA

738. BARZYK TADEUSZ: **Wyniki kontraktacji plodów ogrodniczych w 1950 r.** Przegląd Ogrodniczy. R. 27. 1950, nr 12, str. 376-378.

Braki i trudności w kontraktacji. Błędy w pracy delegatów kontraktujących.

739. DOMAŃSKI H.: **Zbiory tytoniu krajowego w latach 1945-1949.** Tytoń. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 11-13.

Porównanie danych dot. zbiorów tytoniu krajowego w r. 1919 i 1938. Zadania i trudności po 2-jej wojnie światowej. Udział procentowy poszczeg. odmian tytoniu w ogólnej produkcji krajowego tytoniu użytkowego.

740. GUTZ KAZIMIERZ: **Burak cukrowy ongiś i dziś.** Poradnik Plantatora. R. 5. 1950, nr 11, str. 314-316.
Pochodzenie buraka cukrowego. Cukrowość dawnej a obecnie. Areal uprawy i sprzęt buraka w Polsce. Zależność wielkości zbioru z ha od odmiany buraka.
741. TRZCIŃSKI WL., KUŚMIEREK SZ.: **Dochodowość uprawy tytoniu.** Tytoń. R. 6. 1950, nr 9-10, str. 14-15.
Przykłady dochodowości uprawy tytoniu w poszczególnych okręgach uprawy w r. 1949.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

742. FRISCH ALFRED: **Strukturveränderungen in der französischen Zuckerwirtschaft.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 11, str. 41-43.
Powierzchnia uprawy plantacji i zbioru buraka cukrowego we Francji w latach 1934-42. Porównanie rozwoju produkcji cukru i cukrowości buraka cukrowego w tych latach.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

POLSKA

743. ALEXANDROWICZ STEFAN: **Koszty produkcji trzody chlewnej przy zracjonalizowanym wychowie i żywieniu.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 6-9.
Zalecenia dla podniesienia hodowli w maj. państwowych i spółdz. produkcyjnych. Analiza kosztów chowu bekonów i tuczników.
744. BOJARSKI P[AWEŁ]: **Z problematyki kontraktacji trzody bekonowej w okresie międzywojennym w Polsce.** Gospodarka Mięсна. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 9-17.
Zarys rozwoju przemysłu bekonowego w Polsce od 1910 r. Podaż, popyt i ceny surowca. Ceny bekonów. Polityka gospodarcza ówczesnego Min. Przemysłu i Handlu. Umowy kontraktacyjne. Umowy eksportowe. Gospodarka mięsna w warunkach Polski Ludowej.
745. GREULICH ST.: **Zagadnienie produkcji owiec w Polsce.** Gospodarka Mięсна. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 26-29.
Stan hodowli owiec w Polsce — kierunki hodowlane. Zagadnienie uregulowania podaży. Wartość odżywcza baraniny. Klasyfikacja tusz.
746. GURSKI CZESŁAW: **Wrażenia hodowlane ze stadnin krakowskich.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 32-38.
Materiały monograficzne i statystyczne dotyczące stadnin w Klikowej, Łososinie Dolnej i Okocimiu.
747. KŁOCZKOWSKI JULIUSZ: **O właściwą nomenklaturę.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 38-41.
Usterki opisu przynależności rasowej, umaszczenia i pomiarów koni stosowane w Polsce. Proponowane zmiany.
748. KWASIEBORSKI JERZY: **O masową kontrolę użytkowości.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 10, str. 34-37.
Cele i organizacja kontroli użytkowości zwierząt gospodarskich. Omówienie zadań poradni żywieniowych. Współpraca zespołu hodowców z instruktorami poradni.

749. KWASIEBORSKI JERZY: **Próba oceny wyników kontroli obór za rok 1949.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 9-10, str. 8-10.
Zakres kontroli. Zalecenia dla usprawnienia wyników gospodarczych chowu krów.

750. KWASIEBORSKI JERZY: **Wyniki kontroli użytkowości trzody chlewnej.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 3-6.
Sposoby osiągania lepszych wyników hodowli świń.
751. OLBRYCHT TADEUSZ: **Znaczenie suszu w żywieniu zwierząt gospodarskich.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 21-24.
Sposoby otrzymywania suszu. Wartość paszowa. Przechowywanie. Normy spasania.
752. PAJĄK JAN: **Podstawy organizacji hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 9-10, str. 2-5; nr 11-12, str. 10-14.
Zasady pracy w zakresie hodowli zwierząt gosp. Właściwe wykorzystanie pasz. Selekcja. Kierunki hodowli w gosp. towarowych.
753. SŁAWIŃSKI ADAM: **Metody wyceny wartości pastwisk.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 11-12, str. 14-20.
Metody ustalania plonu masy zielonej z jednostki powierzchni. Zapotrzebowanie paszowe dla różnych rodzajów zwierząt gospodarskich. Wzór dziennika pastwiskowego.

754. TUCHOLSKA ALINA: **Kontraktacja dostaw jaj wylęgowych.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 12, str. 25-26.
Zwiększenie się ilości zakładów wylęgowych w sezonie 1951. Omówienie zasad org. dostaw jaj wylęgowych w tym sezonie.

755. WACH W.: **Województwo olsztyńskie w gospodarce mięsnej kraju.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11-12, str. 79-80.
Warunki przyrodnicze, łąki i pastwiska. Hodowla trzody w ramach gospodarki niemieckiej. Planowany rozwój hodowli w planie 6-letnim.

ZWIĄZEK RADZIECKI

756. SCHUCH S.: **O hodowli koni w ZSRR.** Przegląd Hodowlany. R. 18. 1950, nr 9-10, str. 44-48.
Rasy i rozmieszczenie koni w ZSRR. Organizacja hodowli. Wyniki.
757. DJAKOV M.: **Za dalsze podwyższenie produktywności żywotnowodstva.** Nauka i Żiźń. G. 1. 1950, nr 9, str. 24-28.
Nowe metody podniesienia hodowli bydła i trzody chlewnej. Warunki zwiększenia pogłowia w świetle 3-letniego planu rozwoju hodowli.

758. MICHAJLOVA V.: **Za sozdanie procznoj kormovoj bazy szelkovodstva.** Socialističeskoe Selskoe Chozajstvo. G. 21. 1950, nr 11, str. 46-50.
Rozwój jedwabnictwa w okresie stalinowskich planów 5-letnich. Możliwości i zadania dalszego rozwoju. Osiągnięcia nowatorskie na polu jedwabnictwa w produjących kotchozach.

GOSPODARKA LEŚNA

POLSKA

759. GELDNER WACŁAW: **Ekonomiczne znaczenie łowiectwa w planie sześcioletnim.** Łowiec Polski. R. 52. 1950, nr 10, str. 25-27.
Przeobrażenia gosp. łowieckiej w Polsce Ludowej. Zakres działania Przedsiębiorstwa Handlowo-Przem. „Jedność Łowiecka“. Baza surowcowa i możliwości zwiększenia produkcji zwierzyzny łownej. Wykorzystanie skór. Eksport dzierzyny.

760. **Instrukcja w sprawie opracowania techniczno-finansowego planu leśnictwa na r. 1951.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Gospodarcze. s. 50. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, 47.

Układ i tryb opracowywania planu dla poszczególnych przedsiębiorstw gosp. leśnej. Wyjaśnienie do formularzy planów: produkcji, zagospodarowania, planu technicznego, zatrudnienia, plac, kosztów własnych i finansowego.

761. J. S.: **Gospodarcze znaczenie mechanizacji prac odnowieniowych.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 4. Ilościowy wzrost produkcji. Podniesienie się jakości. Obniżenie kosztów produkcji.

762. **MATUSZ STANISŁAW: Mechanizacja zalesień.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 7.

Analiza naszych możliwości zalesieniowych, w oparciu o dotychczasowe metody pracy. Dotychczasowe trudności w rozwoju mechanizacji. Korzyści mechanizacji.

763. **LISIECKI S.: Zagadnienie uprawy gleby i zalesień w świetle zadań planu 6-letniego.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 2-3.

Dotychczasowe osiągnięcia w zakresie prac zalesieniowych. Zadania i warunki wykonania planu 6-letniego. Znaczenie postępu techn., wzrostu wydajności pracy i obniżenia kosztów własnych oraz wyższego poziomu prac organizacyjnych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

764. **KRAJSKI WACŁAW: Osiągnięcia leśnictwa radzieckiego.** Las Polski. R. 24, 1950, nr 11-12, str. 3-5.

Przebudowa gosp. leśnej w ZSRR. Założenia powojennego planu 5-letniego na odcinku gosp. leśnej. Zalesienie, urządzenie lasu, mechanizacja pracy. Powiązanie w ZSRR gosp. leśnej z całą gosp. narodową.

765. **KRAJSKI WACŁAW: Problem mechanizacji zalesień w ZSRR.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 27-30.

Postęp prac zalesieniowych. Podnoszenie wydajności pracy zmechanizowanej. Przegląd maszyn i narzędzi używanych w radz. gosp. leśnej.

766. **BOROVOJ V. J.: Lesnoe Chozjajstvo Narodnoj Respubliki Albanii.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 3. 1950, nr 5, str. 46-48.

Skutki rabunkowej gosp. przed wojną. Zniszczenia wojenne. Charakterystyka lasów. Osiągnięcia po reformie rolnej 1946 r. Perspektywy rozwoju gosp. leśnej w planie 2-letnim na lata 1949-1950.

767. **GUGNINAS A.: Pod'eem lesnogo chozjajstva Litovskoj SSR.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 3. 1950, nr 4, str. 46-49.

Zniszczenia lasów w latach wojny i okupacji. Osiągnięcia gosp. leśnej w lat. 1948 — 49. Plan na 1950 — 1955 i warunki jego realizacji.

768. **NESTEROV V. G.: Obszczee lescvodstvo.** Moskva, 1949. Goslesbumizdat. s. 664. Rec. Sukaczew V N., Dylis N. V., Kabanov N. E., Molzanov A., Smagin V. N. Sovetskaja Kniga. 1950, nr 11, str. 63-68.

Treść książki obejmuje: Przedmiot, zadania i metodologię nauki o hodowli lasu. Biologia lasu. Nauka o lesie. Eksploatacja lasów. Pielęgnacja lasu. Srodki sprzyjające naturalnemu zalesieniu. Użytki uboczne. Przegląd geograficzny lasów w ZSRR. Rec. wykazuje usterki i błędy zawarte w książce.

RYBOŁÓWSTWO POLSKA

769. **DZIAK W.: Współzależność planowania inwestycji w gospodarce rybnej.** Gospodarka Rybna. R. 2. 1950, nr 11, str. 9-10.

769a. **Rybołówstwo morskie.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, nr 6, str. 7.

Dane o wielkości połowów ważniejszych gatunków ryb morskich w latach 1947-49 i pierwszych trzech mies. 1950 r.

770. **SZCZUKA ANDRZEJ: Zagadnienie zaopatrzenia w rybołówstwie morskim.** Gospodarka Rybna. R. 2. 1950, nr 11, str. 7-9.

Przegląd dotychczasowych form organizacyjnych aparatu zaopatrzenia. Trudności na tym samym odcinku: brak norm zużycia, normalizacji sprzętu połowowego i in.

771. **TYMOWSKI WACŁAW: W sprawie planowej produkcji stawowej.** Gospodarka Rybna. R. 2. 1950, nr 11, str. 4-7.

Produkcja hodowlana stawów. Planowanie sortymentów karpia handlowego. Produkcja na rynek krajowy. Typowanie gospodarstw eksportowych. Produkcja lina. Inwestycje w gospodarstwach stawowych w okresie planu 6-letniego. Planowe żywienie ryb.

ZWIĄZEK RADZIECKI

772. **BUBLIK A.: Perekowka żywej ryby na samolotach.** Rybnoe Chozjajstvo. G. 26. 1950, nr 5, str. 22-26.

Metody i warunki przewozu żywej ryby samolotem. Omówienia doświadczeń z praktyki ZSRR.

XIV. EKONOMIKA BUDOWNICTWA — INWESTYCJE

OGÓLNE — ORGANIZACJA

POLSKA

773. **Ustawa z dnia 30 grudnia 1950 r. o organizacji władz i instytucji w dziedzinie budownictwa.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 58, poz. 523.

774. **Zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 12 października 1950 r. w sprawie nadania statutu Instytutowi Techniki Budowlanej.** Załącznik: Statut Techniki Budowlanej. Monitor Polski. 1950, nr A-112, poz. 1408.

775. **BARDACH ARTUR: Robotnicy budownictwa w realizacji planu sześcioletniego.** Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 469-470.

Wypowiedzi na plenarnym posiedzeniu Zarz. Gł. Zw. Zaw. Budowlanych. Niedobór kadr. Niewłaściwy stosunek do pracy kobiet w budownictwie. Wydajność pracy. Niedomagania wykonawstwa i pracy biur projektowych.

776. **BIERUT BOLESŁAW: Sześcioletni plan odbudowy Warszawy.** (Układ i oprac. całości. Stanisław Jan-

kowski. Warszawa 1950). Książka i Wiedza, s. 368, 25 kart z fotogr., 15 map, 2 plany.

Referat Prezydenta wygłoszony na Konferencji Warszawskiej PZPR w dniu 3 lipca 1949 r. o odbudowie i rozwoju stolicy w latach 1950-1955. Liczne wykresy i plany opracowane na podstawie materiałów i projektów Biura Urbanistycznego Warszawy. Fotografie z różnych okresów rozwoju miasta i życia mieszkańców.

777. **DYŻEWSKI ALEKSANDER: Nauka organizacji i mechanizacji budowy na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej.** Warszawa 1950, s. 12. Ministerstwo Budownictwa. Instytut Techniki Budowlanej. Dział Dydaktyczno - Wydawniczy, nr 68. Prace naukowe i Badawcze. Seria 1. Organizacja i racjonalizacja robót budowlanych i drogowych, nr 5. Odb.: (Inwestycje. 1950, nr 7).

Cel i znaczenie nauki „Organizacja i mechanizacja budowy”. Program wykładów i ćwiczeń.

778. **CYBULSKI ZYGMUNT: Zmiany finansowe w rocznym planie inwestycyjnym.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18. 1950, nr 11, str. 15-16.

Trudności w dokonywaniu wremonts w szczególności z P. I. część 28 na część 26. Wytyczne dla inwestorów.

779. HERBOWSKI ANTONI: **Likwidacja inwestycji pozaplanowych.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 23, str. 10.

Omówienie zarządzenia Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 8.XI.1950 r.

780. **Instrukcja o planowaniu systemu gospodarczego w inwestycjach i kapitałowych remontach.** Na rok 1951. Warszawa 1950. Pol. Wył. Gospod. s. 22, 1 nrb., 13 wzorów. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, 217.

781. OLSZEWSKI KAROL: **Warszawa w planie 6-letnim.** Materiały Budowlane. R. 5. 1950, nr 11, str. 294—296.

Pierwszy okres odbudowy. Inwestycje w Warszawie w planie 6-letnim.

782. PUCZYŃSKI KAZIMIERZ: **O zagwarantowanie wykonania 6-letniego planu narodowego na odcinku gospodarki wodnej.** Gospodarka Wodna. R. 10. 1950, nr 9, str. 231—284.

Analiza nakładów inwestycyjnych w zakresie gosp. wodnej. Zadania gosp. wodnej w przemyśle, rolnictwie i leśnictwie, komunikacji i łączności oraz gosp. komunalnej w okresie planu 6-letniego.

783. SWORZEŃ JÓZEF: **Inwestycje w planie sześciolletnim.** Wiedza i Życie. R. 17.1950, nr 10, str. 958—970.

Omówienie planowanych inwestycji w przemyśle, rolnictwie i budownictwie mieszkaniowym. Rola, znaczenie i zadania przemysłu budowlanego.

784. TYSZKA KONSTANTY W: **Inwestycje i budownictwo w planie 6-letnim.** (Obszerny skrót referatu ogłoszonego na otwartym zebraniu POP w Min. Budownictwa). Przegląd Budowlany. R. 22.1950, nr 10, str. 441—448.

Rezerwy materiałowe i robocze w planie 6-letnim. Wyzyskanie doświadczeń okresu 5-1. planów stalinowskich. Porównanie warunków i możliwości, w jakich kształtowały się pierwsze 5-letnie plany w ZSRR z warunkami realizacji planu 6-letniego. Zadania budownictwa. Zmiany organizacyjne w budownictwie.

ZSRR — KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

785. *BRAIDE I. L.: **Pravo na stroenie i sdelki po stroenijam so sovetskomu pravu.** Moskva 1950. Jurizdat, s. 138.

786. HUHNE HERBERT: **Die theoretischen Grundlagen der Investitionsstatistik.** Statistische Praxis. Jhg. 5. 1950, H. 10, str. 165—166.

Inwestycje w kraju kapit. a w socj. gosp. planowej. Systematyka nakładów inwestycyjnych. Zasady organizacji i technika pracy na odcinku statystyki inwestycyjnej.

787. PEREJNY IMRI: **A tevező munka fogyátékossá-gai.** Epítés Epiteszet. E. 2. 1950, nr 9—10, str. 568—570.

Krytyczne omówienie sytuacji budownictwa węg. w 1950 r. — na podstawie dotychczasowych wyników. Błędy i niedociągnięcia popełnione w zakresie planowania, organizacji i gosp. materiałowej.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

788. **Finanement du developpement économique.** Déclaration adoptée par la 73 Session du Conseil de la CCS Paris 13—14 juin 1950. L'Économie Internationale. V.16.1950, nr 6—7, str. 4—5.

Deklaracja Izby Handlu Międzynarodowego na sesji w Paryżu w VI 1950 r. dotycząca finansowania międzynar. inwestycji. Treść raportu CCI do Rady Ekonom. i Soc. przy ONZ. Problem gwa-

rancji rządowych dla kapitałów eksportowanych. Wymogi techn. uzasadniania nowych inwestycji.

Zob. poz. 194, 366, 1105.

PLANOWANIE INWESTYCJI I BUDOWNICTWA POLSKA

789. BANACH ROŚCISŁAW: **Inwestycje w planie 6-letnim.** Nowe Kadry. R. 3. 1950, nr 3—4, str. 41—43. Ogólny przegląd zamierzonych inwestycji.

790. BIAŁKOWSKI J.: **Plan inwestycyjny.** Instruktor Budownictwa Wiejskiego. R. 2. 1950, nr 8, str. 1—2; nr 10, str. 21—23; nr 11, str. 1—3.

Omówienie podstawowych zasad działalności inwestycyjnej, sprecyzowanych w ostatnich instrukcjach (przedmiot planu inwest., planowanie rzeczowe, etapy działalności inwest., dokumentacja techn., zlecenie robót, planowanie terenowe). Zasięg i przedmiot planu inwestycyjnego. Rodzaje inwest. i kapitałny remont. Podział inwestycji. Szczegół inwestorów. Wniosek inwestycyjny i tytuł wykonawczy. Sposoby wykonania i etapy działalności inwestycyjnej. Środki sfinansowania planu. Oszczędność w działalności inwest.

ZWIĄZEK RADZIECKI

791. CHACZATUROV T. S.: **Metody ekonomicznego porównywania wariantów inwestycyjnych.** Izvestia Akademii Nauk, Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950. nr 4. Tłum. J. Jędruszek. Ekonomista. R. 1950, zesz. 3, str. 139—158.

Zob. 1951. poz. 792.

792. CHACZATUROV T. S.: **Metody ekonomicznego sravnenija variantov kapitalovloženi.** Izvestia Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 4, str. 235—251.

Projektowanie inwestycji w gosp. socjalistycznym i jego etapy. Wybór wariantu projektu. Podstawowe elementy wariantu. Porównywanie wariantów drogą zestawienia nakładów inwest. oraz kosztów eksploatacyjnych. Kartyka metod ekonomicznego porównywania wariantów. Poszukiwanie rozwiązań zagadnienia w praktyce budownictwa socj.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

793. **Plán investic — základní úkol v plánu 1951.** Plánované Hospodárství. R. 3. 1950, nr 6, str. 333—346. Główne referaty wygłoszone na konferencji w Pradze dn. 19 VII. 1950 r. (poświęconej opracowaniu planu inwestycji na r. 1951).

Zob. poz. 405, 840.

WYKONAWSTWO POLSKA

794. **Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 17 listopada 1950 r., w sprawie tymczasowych ulgowych przepisów budowlanych.** Dziennik Ustaw RP 1950, nr 53, poz. 487.

795. BARYLSKI ST.: **Organizacja wiejskich wytwórni elementów gliniano - cementowych.** Instruktor Budownictwa Wiejskiego. R. 2. 1950, nr 9, str. 23—30.

Omówienie zasad org. wytwórni elementów gliniano - cementowych, wytwórni ruchomej oraz na budowie. Wydajność i kalkulacja wyrobów.

796. BOGUCKI WŁADYSŁAW: **Oszczędność materiałów budowlanych elementem walki o wykonanie planu.** Technika Morza i Wybrzeża. R. 5. 1950, nr 10, str. 275—276.

Możliwości bardziej racjonalnego wykorzystania stali i cementu.

797. CHUDZYŃSKI MARIAN: **Kilka uwag o organizacji budów, mechanizacji robót i sezonowości w budownictwie wodnym.** Gospodarka Wodna. R. 10. 1950, nr 7—8, str. 227—231.

Znaczenie mechanizacji dla wykonania planu. Omówienie wskaźników z tego zakresu rozważanych przy planowaniu sprzętu. Problem szczo- nowości w budownictwie wodnym.

798. CHUDZYŃSKI MARIAN: **W sprawie organizac-
cji wykonawstwa inwestycji wodnych.** Gospodarka
Wodna. R. 10. 1950, nr 7—8, str. 226—227.

Rozważanie na temat organizacji przeds. budow-
nictwa wodnego. Potrzeba reorganizacji. Pro-
jekt organizacyjny.

799. DZIEWIECKI MARLIAN: **Amortyzacja sprzętu
budowlanego i jej wpływ na koszty wykonawstwa bu-
dowlanego.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 12,
str. 553—554.

Problem okresu amortyzacji sprzętu w gosp. pla-
nowej. Wpływ tego okresu na koszty wykonaw-
stwa. Naświetlenie istniejących warunków pra-
cy sprzętu budowlanego.

800. F. W.: **Nadzór inwestora nad wykonywaniem
robót budownictwa inwestycyjnego.** Przegląd Ustawo-
dawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 315—317.

801. GLIŃSKI TADEUSZ: **Graficzna metoda oblicza-
nia kosztów pracy sprzętu budowlanego.** Przegląd
Budowlany. R. 22. 1950, nr 12, str. 554—56.

Próba analizy kosztów pracy sprzętu budowla-
nego. Grupy kosztów. Przykładowy rachunek i
wykres kosztów pracy koparki.

802. KOLLIS WŁADYSŁAW: **Potrzeby w dziedzinie
organizacji wykonawstwa wodnego.** Gospodarka Wod-
na. R. 10. 1950, nr 9, str. 284—288.

Charakterystyka obecnej koncepcji organizacyj-
nej w dziedzinie wykonawstwa inwestycji wod-
nych. Projekt nowej org. wykonawstwa. Arty-
kuł dyskusyjny.

803. MACIEJEWICZ WACŁAW: **Podstawy organi-
zacji robót przy budowie nawierzchni betonowych.**
Warszawa, 1950, s. 16. Ministerstwo Budownictwa. In-
stytut Techniki Budowlanej. Dział Dydaktyczno-Wy-
dawniczy, nr 62. Prace Naukowe i Badawcze. Seria F.
Drogi, autostrady i lotniska, nr 4. Z prac Komisji
Nawierzchni Drogowych Instytutu Techniki Budowla-
nej.

Rozdz.: Wykaz materiałów. Organizacja trans-
portów. Organizacja jednostek roboczych i har-
monogram budowy. Obliczanie zapasów i skła-
dowanie materiałów. Sporządzenie harmonogra-
mu dostaw i zużycia materiałów. Organizacja
placu budowy. Schemat ustrojowy kierownic-
twa robót.

804. **Obliczanie potrzeb materiałowych na cele wyko-
nawstwa inwestycyjnego i kapitalnych remontów.** Go-
spodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 340—347.

Wytyczne centralnego obliczenia potrzeb mate-
riałowych produkcji budowlano - montażowej w
1951 r. Lista materiałów. Tabele.

805. OBTUŁOWICZ WOJCIECH: **Zasady kierownic-
twa i organizacji robót budowlanych na wsi.** Instruk-
tor Budownictwa Wiejskiego. R. 2. 1950, nr 2, str.
31—36; nr 11, str. 16—21.

Rozdz.: Skład personalny, jego czynności, kom-
petencje i odpowiedzialność. Tabele orientacyj-
ne uposażeń dla ustalenia obsady personalnej
budowy. Schemat organizacyjny budowy o prze-
robie miesięcznym ponad 3 milj. Harmonogramy
wykonania robót budowlanych. Urządzenie i wy-
posażenie placu budowy. Zeromadzenie maszyn,
sprzętu i materiałów budowlanych.

806. POMIANOWSKI A: **Oszczędność drewna w bu-
downictwie.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11,
str. 324—329.

Pośrednie i bezpośrednie oszczędności drewna
(w projektowaniu, poszczególnych elementach

budownictwa, stolarce budowlanej, racjonalnym
składaniu, rusztowaniach itp.).

807. **Pomocniczy spis artykułów dla planowania za-
opatrzenia na rok 1951 w przedsiębiorstwach budow-
lano - montażowych.** Załącznik do instrukcji PKPG.
nr 26. Warszawa, 1950. Pol. Wyd. Gospod. s. 30, 2 nłb.
Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego.

Nomenklatura, podział branżowy, numeracja.
Przeciętne ceny jednostkowe do planowania. Dy-
strybutorzy materiałów.

809. ROJEK K.: **Operatywny plan przewozów po-
mocniczych w przedsiębiorstwach budowlanych.** Tran-
sport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 378—381.

Omówienie mies. planów przewozów pomocni-
czych. Formularze.

810. SIEGENFELD JERZY: **Przyśpieszenie obiegu
środków obrotowych w przedsiębiorstwie budowlanym.**
Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 10, str. 467—469.

Wyjaśnienie terminów: środki obrotowe i cykl
produkcyny. Konkretne możliwości przyśpie-
szenia obiegu śr. obr. w wykonawstwie budow-
lanym. Konieczność ich wykorzystania.

811. SMALEWSKI EDMUND: **Trudności hamujące
współzawodnictwo pracy na budowach.** Przegląd Bu-
dowlany. R. 22. 1950, nr 10, str. 480.

812. SZNUK STANISŁAW: **Budowa centralnych fa-
bryk zapraw i betonów.** Materiały Budowlane. R. 5.
1950, nr 12, str. 331—338.

Cel i korzyści budowy centralnych wytwórni.
Proces produkcyny i urządzenia w fabryce za-
praw i betonów.

813. WASILEWSKI JERZY: **Metody praktyczne po-
lepszenia transportu wewnętrznego oraz załadunku
i wyładunku materiałów na budowach i bazach mate-
riałowych.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 11,
str. 515—516.

Właściwy dobór środka transportowego. Połą-
czenia transportu pionowego z poziomym. Urzą-
dzenia i przyrządy pomocnicze.

814. WITKOWSKA IRENA: **Młodzież buduje.** Pierw-
szy dzień nowych norm. Warszawa. 1950. „Książka
i Wiedza“, s. 31, 1 nłb. Biblioteka Przodowników Pra-
cy, nr 50.

Praca brygady betoniarzy. Mechanizacja pracy.
Bezp. pracy.

815. **Wskaźniki pomocnicze do planów produkcyjnych
przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1950.**
Warszawa, 1949. Pol. Wyd. Gosp. s. 266. Państwowa
Komisja Planowania Gospodarczego.

816. **Wskaźniki pomocnicze do planów produkcyjnych
przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1951.**
Robocizna: praca sprzętu. Warszawa. Cz. 2. 1950. Pol.
Wyd. Gospod. s. 96. Państwowa Komisja Planowania
Gospodarczego, 58.

Rodzaje budownictwa, charakterystyka obiekt-
tów, symbole, porównanie kosztów różnych ro-
dzajów budownictwa, elementy budowy. Wskaź-
niki ilości robocizny. Podział kosztów budowy
na rodzaje robót, podział robocizny na rodzaje
robót i specjalności. Normy przerobu dla ma-
szyn i sprzętu budowlanego.

817. ŻMIGRODZKI STEFAN: **Niektóre doświadcze-
nia budownictwa mieszkaniowego.** Życie Gospodarcze.
R. 5. 1950, nr 54, str. 1271—1274.

Postęp organizacyjny — warunkiem wykorzysta-
nia rezerw i usprawnienia budownictwa. Pro-
jekty organizacji robót i ich właściwe opraco-
wanie. Omówienie powszechnych błędów w pro-
jektach.

818. BIELICKI W., CZERNY EDWARD: **Projektowanie organizacji robót budowlanych. Szkic metod radzieckich.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 12, str. 545—552.

Rozdz.: Warunki realizacji budowy. Ogólny plan organizacji budowy na szczeblu projektu technicznego. Szczegółowy projekt organizacji robót (tok oprac. harmonogramu i projektu organizacji wykonania budowy, planowanie transportu wewn. na placu budowy, zagospodarowanie placu budowy). W tekście rys. i tabele. Bibliografia.

819. IWANOWSKI WALERY: **Postęp techniczny w wykonawstwie budowlanym w Związku Radzieckim.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 10, str. 450—454.

Organizacja budownictwa ZSRR (od ministerstwa do placu budowy). Postęp techn. w organizacji samej produkcji (konceptja org. budowy, opracowanie technologii budownictwa, normalizacja i typizacja, znaczenie prefabrykacji, mechanizacja budowy, powiązanie transportu zewn. z wewnętrznym, kontrola nad realizacją tygodniowo-dziennych planów produkcyjnych).

820. KALIŃSKI BOLESŁAW: **Stosowanie pojemników w ZSRR jako ważny czynnik mechanizacji budownictwa.** Przegląd Budowlany. R. 22. 1950, nr 10, str. 461 — 467.

Rola robót transportowych w budownictwie. Typy stosowanych pojemników. Schematy organizacji transportu materiałów przy użyciu pojemników. Korzyści jakie daje stosowanie pojemników. Literatura.

821. SZMIDT WOJCIECH: **Wieś radziecka zmienia swoje oblicze.** Instruktor Budownictwa Wiejskiego. R. 2. 1950, nr 8, str. 2—6.

Ilość izb, domów mieszkalnych i zabudowań gosp. odbudowanych w ZSRR po wojnie. Omówienie działalności i zadań instytutów i urzędów pracujących nad odbudową i urbanizacją. Projekty typowych zabudowań gosp., domów mieszk., problem zieleni, urządzeń sanit. w budownictwie wiejskim ZSRR. Organizacja robót budowlanych.

822. **Analiz chozjajstvennoj dejatelnosti podrjadnych stroitelnych organizacij.** Vypusk 10. Moskwa, 1950. Gosplanizdat, s. 78, 2 nrb. Vsesojuznoe Naucznoe Inż.-Techničeskoe Obszczestvo Stroitelej.

Treść i zadania analizy działalności gosp. budowlanych organizacji zleciobiorczych. Analiza wykonania planów budownictwa, zatrudnienia pracy maszyn i transportu samochodowego, zaopatrzenia mat. technicznego, planu kosztów własnych robót budowlano - montażowych.

823. **Öteves tervünk büszkessége a földalati gyorsvasut.** Epites Epiteszet. Ev. 2. 1950, nr 9 — 10, str. 601 — 602.

Budowa nowego pośpiesznego metro w Budapeszcie — jedną z głównych inwestycji planu 5-letniego. Omówienie planu budowy oraz trudności związane z jego realizacją.

824. SZTEMBERA JAROSLAV: **Zimni prace ve stavbenictvi urychluje vybudovani.** Hospodarz. R. 5. 1950, nr 50, str. 3.

Likwidacja sezonowości w budownictwie. Zagadnienie terminowego wykonywania planów. Znaczenie pomysłów racjonalizatorskich. Opieka socjalna nad pracownikami.

Zob. poz. 248, 397, 452.

XV. EKONOMIKA KOMUNIKACJI I ŁĄCZNOŚCI

OGÓLNE

825. A. W.: **Tymczasowe instrukcje i normy przewozów tymczasowych.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 298.

Omówienie obowiązujących w tym zakresie instrukcji Min. Komunikacji. Przykłady zastosowania.

826. BLATTON LUDWIK: **Racjonalizacja w komunikacji.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 10, str. 358 — 359.

Zadania komunikacji w planie 6-letnim i warunki ich wykonania. Rola ruchu racjonalizatorskiego w resorcie komunikacji. Przegląd osiągnięć. Zadania organizacyjne w związku z upowszechnieniem i umasowieniem ruchu racjonalizatorskiego w komunikacji.

827. DEPLAN: **O niektórych zadaniach aparatu planowania w resorcie komunikacji.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 393—397.

Analiza błędów i braków dotychczasowej pracy aparatu planowania w resorcie komunikacji. Podstawowe zadania służby planowania (zasada pełnego wykorzystania zdolności produkcyjnej, walki z zaniżeniem planów, wprowadzanie norm średnio - progresywnych, udział szerokich mas przy opracowaniu planów, bieżąca kontrola i analiza wykonania planu). Organizacja i warunki pracy służby planowania w komunikacji.

828. LORENZ ZYGMUNT: **Działalność komisji koordynacji przewozów.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 410—412.

Zaspokojenie potrzeb obszarów komunikacyjnie zaniedbanych. Koordynowanie rozkładów jazdy pomiędzy wszystkimi rodzajami komunikacji. Równomierne rozłożenie masy towarowej na wszystkie rodzaje komunikacji.

829. MAKULEC FRANCISZEK: **Zagadnienie opłat przewozowych w taryfie samochodowej.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 10, str. 359—363.

Charakterystyka obecnych opłat za przewóz towarów na kolei i samochodami. Koordynacja opłat samochodowych i kolejowych. Ustalenie kilku klas opłat samochd. w zależności od wartości towaru.

830. PODWYSOCKI STANISŁAW: **Koordynacja taryf towarowych.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 404—407.

Powiązanie zagadnienia koordynacji taryf z problemem koordynacji przewozów. Analiza budowy taryf w kom. kolejowej, samochodowej i w żegludze. Wnioski.

831. SCHREIBER HARRY: **Lekkie metale w służbie komunikacji.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 10, str. 372—374.

Zastosowanie metali lekkich w budownictwie komunikacyjnym. Rozwój pojazdów lekkich za granicą i u nas. Nowe wymagania produkcji pokojowej. Konieczność racjonalizacji w budownictwie komunikacyjnym.

832. SWIDERSKI TOMASZ: **Czy i jak należałoby zreformować prawo przewozowe?** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 407—409.

Uzasadnienie konieczności zreformowania prawa przewozowego, wynikające z potrzeb planowego systemu gospodarki nar.

833. GALICKIJ A.: **Planowanie socialistycznego transporta.** Moskwa. 1950. Gosplanizdat, s. 191, 1 nlb.

Rozdz.: Zasady planowania komunikacji i transportu socjalistycznego. Planowanie przewozów, przewozu osób, wskaźników techn. - ekonomicznych wykorzystania środków transp., remontów podstawowych środków transp., inwestycji w zakresie komunikacji i transportu, zaopatrzenia w techn. mater., kosztów własnych przewozów i planowanie finansowe w transporcie.

Zob. poz. 436.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

POLSKA

834. BIERNACKI STANISŁAW: **O właściwe wytyczne do projektowania nowych linii kolejowych.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 413—415.

Powiązanie zagadnienia nowych linii kolejowych z zadaniami planu 6-letniego. Konieczność zerwania ze starymi tradycjami.

835. CYWIŃSKI BOGDAN: **Współzawodnictwo pracy na PKP.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 397 — 403.

Osiągnięcia i wyniki pracy kolejarzy w okresie 1946—47 r. Początki zorganizowanego współzawodnictwa pracy w 1947 r. Organizacja i wyniki współzawodnictwa pracy w lat. 1948—50. Zadania współz. na kolei.

836. GEHORSAM L[EON]: **Plan 6-letni PKP.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 370—371.

Zwiększenie przewozów towarowych i ruchu pasażerskiego. Modernizacja urządzeń i mechanizacja pracy. Likwidacja zbytecznych postojów i pustych przebiegów wagonów towarowych.

837. **Instrukcja o gospodarce kolejowymi składownikami najemnymi.** Warszawa, 1950. Dyr. Gener. Kolei Państw., s. 58. Polskie Koleje Państwowe, H. 9.

838. KLECHNIOWSKI Z.: **Przeadresowanie w kolejowej komunikacji międzynarodowej.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 414—415.

Artykuł dysk. na temat art. 21 Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi.

839. KRAUZE MICHAŁ, BISSAGA TEOFIL: **Podręcznik do nauki przepisów o odprawie i przewozie osób, bagażu i przesyłek ekspresowych.** Warszawa. 1950. Wyd. Komunikacyjne, s. 127, 1 nlb., 5 wzorów. Biblioteka Komunikacyjna.

840. MIROWSKI WITOLD: **Inwestycje służby elektrotechnicznej w 1950 r.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 409—41.

Wzmoczenie warunków bezpieczeństwa ruchu. Usprawnienie łączności telekomunikacyjnych. Rozbudowa urządzeń selektorowych na sieciach dyspozytorskich. Elektryfikacja stacji. Przebieg wykonywania planu.

841. PEŹKO JAN: **Cele i zadania dyspozytury ruchu.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 411—415.

Dotychczasowe trudności w pracy dyspozytora. Korzyści zastosowania telefonów selektorowych.

Kwestia należytego zorganizowania służby dyspozytorskiej na poszczeg. szczeblach adm. PKP. a w szczególności na szczeblu oddziału ruchowo-handlowego. Podział pracy między dyspozytora taborowego i pociągowego. Doświadczenia radzieckie.

842. **Pomoc Zwiczku Radzieckiego w realizacji planu sześcioletniego.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 11, str. 392—393.

Pomoc ZSRR udzielona Polsce w ramach umów. Oparcie planu 6-letniego o techn. i inwestycyjną pomoc radziecką. Wzrost przewozów w planie 6-letnim. Kolejnictwo radz. wzorem dla kolejnictwa polskiego.

843. POSTAWKA WACŁAW: **Przewozy łatwo psujących się towarów.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 385—386; nr 12, str. 411—414.

Zadania transportu chłodniczego. Analiza poszczeg. rodzajów chłodni używanych w kolejnictwie.

844. **Przewozy handlowe towarów na liniach normalotorowych PKP.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 9.

Dane o przewozie przesyłek zwyczajnych w kraju, tranzytowych z uwzględnieniem rodzaju towarów oraz % wykonania planu przewozu za r. 1948, 1949.

845. SWIDERSKI TOMASZ: **Plan przewozowy a przyspieszenie obrotu wagonów (Dok.).** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 10, str. 363—366.

Niedomagania i błędy na odcinku sprawnego obrotu wagonów zależne od bezpośredniego działania kolei. Środki zaradcze, przy pomocy których może być osiągnięta poprawa dotychczasowych wyników. Harmonijne powiązanie pracy czynników adm. i społecznego oraz wykorzystanie inicjatywy pracujących na drodze współzaw. pracy.

846. **Tymczasowa instrukcja do skoordynowanej walki ze śniegiem i mrozem na P/olskich/ K/olejach/ P/aństwowych/.** Warszawa 1950, s. 272, 4 nlb., 4 tabl. Polskie Koleje Państwowe nr D, 25 2.

847. WOJAKIEWICZ STANISŁAW: **Wykorzystanie okresu zimowego do wykonania robót na PKP.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 405—408.

Rozdz.: Zagadnienie robót zimowych w gosp. nar. Możliwości wykonania robót w porze zimowej. Kalkulacja ekonom. i dokumentacja techniczna. Planowanie robót zimowych. Szkolenie kadr do prowadzenia robót w warunkach zimowych. Wykonywanie robót. Wnioski końcowe.

848. **Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 28.VI.50 w sprawie premii za eksploatację taboru kolei normalotorowych.** Warszawa (1950), s. 20, 2 nlb.

849. KOTYRŁO F.: **Próba walki maszynistów pięcioletników o obniżenie kosztów własnych przewozów kolejowych.** (Z czas. Gudok, nr 102. Tłum. Ateński J.). Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 402—403.

Zwiększenie wagi pociągów. Zwiększenie przebiegu parowozu pomiędzy remontami kotła. Wyniki osiągnięte w poszczególnych m-cach.

850. LEWIN B. I.: **Drogi odbudowy i rozbudowy transportu kolejowego w powojennej pięcioletce Stalinowskiej.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 387—391.

Stan transportu kolejowego w Rosji carskiej. Osiągnięcia kolejnictwa radz. po Wielkiej Rew. Paźdz. Podstawowe zadania w 5-letnim planie powojennym. Zagadnienie trakcji pociągowej i typów taboru. Plan elektryfikacji kolei w latach 1946—50.

851. NEUMANN T.: **Rozwój taboru wagonowego w ZSRR.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 391-392.

Zadania w powoj. planie 5-letnim w zakresie ilości i jakości wagonów krytych, węglarek, platform i cystern. Ulepszenia w konstrukcji wagonów osobowych.

852. AKSJENOW K.: **Parowóz-laboratorium.** (Z czas. Gudok. 1950, nr 119. Tłum. Błatton Ludwik). Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 400-402.

Osiągnięcia racjonalizatorów radzieckich w parowozowni w Omsku.

853. BABELJAN V. B.: **Oberotnye sredstva i sniżenie stoinosti żeleznogo stroitelstva.** Moskwa 1950. Transzeldorizdat, s. 204.

854. ROTHENBURG G.: **Das Eisenbahnnetz der Sowjetunion.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, H. 10, str. 32-34.

Stan i rozwój kolei. Przewozy towarowe i pasażerskie. Elektryfikacja.

Zob. poz. 56.

KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA — DROGI KOŁOWE

OGÓLNOŚWIATOWE

855. GALIENNE GEORGES: **Développement des transports routiers.** Problèmes d'actualité et solution d'avenir. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 9, str. 2-4.

Uchwała ONZ dotycząca uregulowania międzynarodowych spraw drogowych. Utworzenie Międzynarodowej Federacji Drogowej i Europejskiego Urzędu Drogowego. Metody finansowania rozbudowy sieci dróg bitych, stacji i garaży. (Kapit.).

POLSKA

856. A. W.: **Instrukcja SM 166 i 167.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 296.

Omówienie instrukcji dotyczących gosp. samochodowej.

857. A. W.: **Normy przebiegu międzynaправczego.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 296-297.

Omówienie zmian w stosunku do lat ubiegłych. Uzupełnienie tabel norm.

858. ANTOSZEWSKI MARIUSZ: **Remonty samochodów w świetle instrukcji PKPG nr 30.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 408-411.

Podział remontów. Zasady finansowania.

859. GRONOWSKI LEON: **Eksplatacja pojazdów samochodowych w okresie zimowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 290-291.

Trudności—środki zapobiegawcze zalecane przez instrukcję Min. Komunikacji. Przyczyny niedociągnięć w latach ubiegłych.

860. **Instrukcja o przygotowaniu i eksploatacji pojazdów samochodowych w okresie zimowym.** Warszawa [1950]. Wyd. Komunikacyjne, s. 114, 2 nrb. (Gospodarka Samochodowa. Instrukcje, Przepisy i Normy SM/172). — Załącznik do zarządzenia Min. Komunikacji z 20.IX.1950 w sprawie zatwierdzenia Instrukcji o przygotowaniu i eksploatacji pojazdów samochodowych w okresie zimowym.

361. **Instrukcje o prowadzeniu: książki pojazdu mechanicznego, książki wyposażenia pojazdu mechanicznego, kart drogowych pojazdów mechanicznych.** Warszawa [1950]. Wyd. Komunikacyjne, s. 96. Załączniki do Instrukcji o prowadzeniu kart drogowych pojazdów mechanicznych 16 tabl. (Gospodarka Samochodowa

Instrukcje. Przepisy i Normy SM/166 i 167). Przedruk: Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych 1948, nr 24, 1949, nr 37.

862. LUTEREK LEONARD: **Planowanie napraw taboru w przedsiębiorstwie samochodowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 365-367.

Art. dysk. Dotychczasowe błędy w planowaniu remontu i ich przyczyny. Środki zaradcze.

863. MACKIEWICZ KAROL: **Gospodarka na drogach powiatowych i gminnych.** Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 10, str. 292-296.

Ustalenie sieci dróg i wybór tras do budowy. Roboty konserwacyjne i unowocześniające. Budowa mostów. Przygotowanie sił fachowych dla realizacji programu robót. Obliczanie kosztów robocizny i materiałów. Opracowywanie preliminarza budżetowego. Zadania Prez. Rad Nar. w zakresie dokumentacji techn., dostawy materiałów i maszyn, transportu. Finansowanie i kontrola robót.

864. MADEYSKI MARIAN: **Wytyczne planu PKS na rok 1951.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 292-293.

Kola PKS w planie 6-letnim. Analiza dotychczasowych osiągnięć i braków. Zadania PKS w roku 1951.

865. MARCZAK FELIKS: **Zagadnienie taryf towarowych.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 364-365.

Art. dysk. Stan taryf przewozów limowych i obszarowych w Polsce a w ZSRR. Wnioski.

866. NOWAKOWSKI J.: **Komunikacja autobusowa.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 404-406.

Rozwój komunikacji autobusowej przewidziany w planie 6-letnim. Stan dotychczasowy. Kierunek i zasięg rozwoju komunik. autobusowej miejskiej, podmiejskiej i dalekobieżnej. Projekt podziału obsługi komunikacji między PKS i miejsk. zakładami komunik. Zagadnienie taboru.

867. NOWAKOWSKI J.: **Samochód przewozów publicznych w planie 6-letnim.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 372-375.

Uzasadnienie przewozów samochodowych. Tonaż masy towarowej. Zagadnienie zlokalizowania potoków towarowych. Planowe dysponowanie taboru. Stawki taryfowe.

868. PODHORSKI-OKOŁÓW K.: **Szkolenie kadr w transporcie samochodowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 358-360.

Rozwój motoryzacji w planie 6-letnim. Zadania kierowców samochodowych. Uzasadnienie potrzeby akcji szkolenia i doszkalania kierowców oraz specjalistów obsługujących. Wnioski.

869. **Pogłębiać przyjaźń i czerpać wzory dla gospodarki drogowej z osiągnięć ZSRR.** Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 11, str. 329-331.

Pomoc ZSRR okazywana Polsce. Układy handlowe. Zdobyte techn. radzieckiej, ruch racjonalizatorski i nowatorski.

870. ROSTOCKI ALEKSANDER: **Marnotrawstwo czasu w transporcie samochodowym.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 375-377.

Analiza marnotrawstwa produkcji transportowej, marnotrawstwa sprzętu i materiałów. Zagadnienie racjonalnego wykorzystania transp. samochodowego.

871. ROSTOCKI ALEKSANDER: **Marnotrawstwo przebiegu i ładowności w transporcie samochodowym.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 406-408.

Analiza przebiegu transportu. Konieczność wykorzystania pustych przebiegów. Czynniki wpływające na wykorzystanie ładowności pojazdów. Rabunkowa eksploatacja pojazdów. Wytyczne dla osiągnięcia największej wydajności przy minimalnej ilości pojazdów.

872. SOKOŁOWSKI TADEUSZ: **Analiza eksploatacji na podstawie karty drogowej.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 360-363.

Zagadnienie elastyczności i nieregularności transp. samochodowego. Sposoby obliczania wydajności roboczej. Osiągnięcia i błędy na odcinku analizy działalności eksploatacyjnej.

873. SOKOŁOWSKI T.: **Normy dla przewozów samochodowych towarowych.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 382-384.

874. **Tymczasowe instrukcje i normy dla przewozów samochodowych towarowych.** Warszawa (1950). Wyd. Komunikacyjne, s. 31. (Gospodarka Samochodowa. Instrukcje, Przepisy i Normy. SM/168).

875. WOLFF-ZDZIENICKI KAZIMIERZ: **Zadania PZM w planie 6-letnim.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 10, str. 293-294.

Sprawozdanie z I Ogólnopolskiej Narady Robotniczej PZM. Wyniki i wnioski.

ZWIĄZEK RADZIECKI

876. BRZOSTOWSKI MICHAŁ: **Organizacja służby drogowej ZSRR.** Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 11, str. 332-335.

Organizacja służby administr. i wykonawstwa budowy nowych dróg i nawierzchni. Omówienie zadań i org. instytucji pomocniczych. Zasady nowej org. liniowej służby drogowej. Schemat organizacyjny administracji dróg państw., porównanie schem. organiz. liniowej służby drogowej oraz schemat organiz. zespołów roboczych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

877. KOPRIVA J.: **Państwowy plan drogowy w Czechosłowacji.** (Z czas. Silnieni Obzor. 1950, nr 5, tłum. K. A.). Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 10, str. 323-325.

Organizacja i administracja drogowa w Czechosłowacji przed i po wojnie. Sieć publ. dróg kołowych w 1946 r. Wytyczne i zadania, preliminarz wydatków w państwowym planie drogowym.

Zob. poz. 35.

ZEGLUGA ŚRÓDLĄDOWA I DROGI WODNE

POLSKA

878. **Ustawa z dnia 7 marca 1950 o żegludze i splawie na śródlądowych drogach wodnych.** [Warszawa] (1950). Wyd. Min. Komunikacji, nakł. wyd. komunikacyjnych, s. 13, 1 nlb.

879. **Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 marca 1949 (o opłatach za specjalne świadczenia na śródlądowych wodach publicznych).** [Warszawa] (1950). Wyd. Min. Komunikacji. Nakł. wyd. komunikacyjnych, s. 11, 1 nlb.

880. GAJOWNIK FELIKS: **Ruch racjonalizatorski na drogach wodnych.** Gospodarka Wodna. R. 10. 1950, nr 7-8, str. 257-259.

Rozdz.: Opieka prawna. Pomoc techniczna i kluby racjonalizatorskie. Premie, nagrody i odznaczenia. Ważniejsze, dotychczas zgłoszone, pomysły racjonalizatorskie.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

881. BEREZOWSKI STANISŁAW: **Dobrudża i jej kanał.** Gospodarka Wodna. R. 10. 1950, nr 7-8, str. 222-225.

Charakterystyka Dobrudży pod względem geograficznym, geologicznym i gospodarczym. Żegluga w delcie Dunaju. Budowa kanału Dunaj — Morze Czarne i jego gosp. znaczenie.

882. **Sur les chantiers du canal Danube — Mer Noire.** La Roumanie Nouvelle. V. 3. 1950, nr 53, str. 6.

Postęp robót przy budowie gigantycznego kanału łączącego Dunaj z Morzem Czarnym.

Zob. poz. 73, 248-53, 798, 801.

ZEGLUGA MORSKA I PORTY MORSKIE

OGÓLNE

883. CIEŚLAK T.: **Konferencje żeglugowe.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 415-417.
Definicja i rodzaje konferencji żeglugowych. Organizacja.

884. **Dodatek statystyczny.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 202-210.

Tonaż handlowy świata (tonaż handlowy niektórych państw w l. 1909-49 oraz wg stanu na VII.1949 r., struktura wielkości i wieku tonażu wg stanu na VII.1949 r., budownictwo tonażu światowego w r. 1949, tonaż tankowy). Światowy przemysł budownictwa okrętowego (w I kwart. 1950 r. Obróty portów morskich Bizonii w 1949 r. w I kwart. 1950 r. Porty Beneluxu, ruch towarowy i statków morskich w I kwart. 1950 r.). Tranzyt w Trieście w r. 1949. Światowa flota rybacka. Import ryb do Niemiec Zach. w r. 1949. Światowy eksport węgla w r. 1937 i 1947. Finanse żeglugi duńskiej w r. 1948. Finanse żeglugi brytyjskiej (trampowej i liniowej w l. 1945-49).

885. FALENCIAK JERZY: **Pojęcie posiadacza statku w socjalistycznym prawie morskim.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 122-127.

Określenie posiadacza statku w morskim prawie radzieckim i kapit.

886. H. W.: **Światowy tonaż handlowy.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 145-148.

Sytuacja bandery: brytyjskiej, amerykańskiej, niemieckiej i krajów skandynawskich w rozwoju tonażu światowego w ostatnich czterdziestu latach. Struktura jakościowa tonażu handlowego. Budownictwo światowego tonażu handlowego.

887. SÓJKA ZYGMUNT: **Zagadnienie szybkości w nowoczesnym trampingu.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 135-138.

Wpływ czynnika szybkości na obniżenie kosztów transportu. Tendencje rozwojowe szybkości nowoczesnego trampingu w W. Brytanii, USA i krajach skandynawskich.

POLSKA

888. **Rozporządzenie Ministra Żeglugi z dnia 19 października 1950 r. w sprawie ustalenia granicy terytorialnej morskiego portu handlowego w Gdańsku.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 50, poz. 464.

889. BORATYŃSKI CZESŁAW: **Planowanie kosztów własnych w gospodarce morskiej.** Technika Morza i Wyrbrzeża. R. 5. 1950, nr 11, str. 340-341.

Kolejne fazy opracowania planu obniżenia kosztów własnych. Czynniki wpływające na obniżenie kosztów własnych.

890. GROSS HILARY: **Frachtowanie tonażu pod przewozy polskiego węgla do krajów pozacuropejskich.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 388-389.

Analiza stawki frachtowej dla transportu węgla z portów bałtyckich do krajów pozacuropejskich: wielkości potrzebnej tonażu, terminu wysyłki, możliwości otrzymania ładunków powrotnych, popytu na tonaż, wyjść w tym samym kierunku, czasu i kosztów załadowania i wyładowania, rabatów dodat., premii ubezpieczeniowych dla polsk. węgla.

891. MARIANSKI KAROL: **Znaczenie przeladunków szybkościowych dla eksploatacji floty handlowej.** (Przedruk z Serwisu Publicyst. MAP. 1950, nr 9). Technika Morza i Wybrzeża. R. 5. 1950, nr 11, str. 340.

Przyczyny przestoju statków w portach. Wpływ przestoju na zwiększenie się kosztów eksploatacyjnych.

892. NOVY OLDRIČ: **Porty polskie a czechosłowacki tranzyt.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 11, str. 387-388.

Drogi czechosłowackiego handlu zagr. po wojnie. Załadunek czeski w portach polskich w latach 1949-50. Przyczyny korzystania z portów polskich przez tranzyt czeski.

893. PASZKOWICZ J. K.: **Problemy morskie w planie 6-letnim.** Transport i Spedycja. R. 2. 1950, nr 12, str. 402-404.

Przebudowa organizacyjna gosp. morskiej w 1-szym roku planu 6-letniego. Kierunek rozwoju portów. Rozbudowa i usprawnienie aparatu technicznego. Wzrost tonażu. Powołanie do życia państw. przedsiębiorstw żeglugowych.

894. **Przewozy polskiej pełnomorskiej floty handlowej.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 9-10.

Statystyka przewozu pasażerów i towarów w 1949 r. i pierwszych 3-m-cach 1950 r. % wykonania planu w r. 1949-50.

895. **Ruch pasażerski i obrót towarowy w portach morskich.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 10-11.

Statystyka ruchu pasażerskiego za r. 1949 i 1-e półrocze 1950, w portach Gdańsk — Gdynia, Szczecin — Swinoujście oraz przywóz i wywóz towarów w tymże okresie.

896. **Ruch statków w portach morskich.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 10.

Statystyka za r. 1949 i 1-e półrocze 1950 r. Uwzględniono liczbę i pojemność statków, zespoły portowe, ruch statków różnych bander.

897. TARSKI I GNACY J.: **Obliczanie wykorzystania zdolności przewozowej.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 128-134.

Zdolność przewozowa statku. Współczynniki wykorzystania nośności użytkowej i pojemności statku. Obliczanie wykorzystania zdolności przewozowej w oparciu o nośność użytkową oraz o planowany współczynnik wykorzystania nośności. Wytyczne dla opracowania nowej metody.

898. TARSKI I GNACY J.: **Plan 6-letni gospodarki morskiej.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 93-103.

Wyniki planu 3-letniego podstawą planu 6-letniego. Linia rozwojowa portu, floty handlowej i stoczni. Rozwój rybołówstwa. Kadry gospodarki morskiej. Zagadnienie kosztów własnych. Przebudowa struktury gosp. i organizacyjnej przedsiębiorstw morskich. Pogłębienie współpracy gosp. z ZSRR i krajami dem. ludowej. Podniesienie poziomu materialnego i kulturalnego mas pracujących.

899. WIERZCHUCKA H.: **Ceny niezmiennie usług morskich.** (Uwagi metodologiczne). Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 104-108.

Krytyczne omówienie prac Biura Studiów GUS oraz Katalogu Cen Niezmiennych PKPG w od-

niesieniu do transportu morskiego. Pojęcie transportu morskiego. Zagadnienie stosunku stawki ki frachtowej do cen innych usług morskich.

900. ZIĘCIK MARIAN: **Organizacja techniczna nowoczesnego portu rybackiego.** Technika Morza i Wybrzeża. R. 5. 1950, nr 10, str. 286-288.

Rozdz.: Wyładowanie surowca. Zabezpieczenie surowca. Obsługa statku. Przemysł rybny. Funkcje handlowe, komunikacja, administracja, osiedla rybackie.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

901. KOZŁOWSKI BOLESŁAW: **Odbudowa floty handlowej Niemiec Zachodnich.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 109-121.

Pierwsze powojenne ograniczenia tonażu handlowego. Polityka anglo-amerykańskiej agencji JEA (Joint Export Import Agency). Zalecenie komisji Hertera. „Longterm Programme“. Porozumienie waszyngtońskie z 1949 r. Układ w Petersburgu. Taktyka niemiecka. Problem finansowania odbudowy. Właściwy cel polityki gospodarczej USA i W. Brytanii w stosunku do Niemiec Zachodnich.

902. OTTERSON J. E.: **Foreign trade and shipping.** New York 1945. Mc Grew Hill Book Co., s. 28. X. Rec. Ocioszyński Tadeusz. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 191-193.

Cele i metody polityki USA w dziedzinie gosp. morskiej. Rozwój floty handlowej USA na tle międzynarodowych stosunków produkcji i wymiany. Walka z Anglią o władztwo morsk. Potwierdzenie leninowskich tez o imperializmie.

903. M. B.: **Żegluga w budżecie państwowym Norwegii.** Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 149-150. Wpływ z żeglugi norweskiej w okresie przed i powojennym. Przyczyny spadku zarobków netto po wojnie. Koszty eksploatacyjne. Zakup tonażu w stocznjach zagranicznych w r. 1950.

Zob. poz. 43 — 45, 56, 59, 551.

KOMUNIKACJA LOTNICZA

904. **Żegluga powietrzna.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 11.

Statystyka lotów, długości przebytej drogi, przewóz pasażerów i bagażu na liniach krajowych i zagr. w r. 1948 i 49.

905. SERRAZ FRANCOIS: **L'avion-cargo.** Paris 1948. Les Editions Internationales, s. 358. Rec. Wierzchucka cka H. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2-3, str. 196-198.

Zagadnienie lotnictwa handlowego i kosztów własnych przewozów. Tematyka prawna. Rec. podkreśla wartość książki.

ŁĄCZNOŚĆ. — POCZTA I TELEKOMUNIKACJA

906. **Poczta, telegraf, telefon.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 11.

Statystyka ruchu krajowego i zagr. oraz ruchu zagranicznego w r. 1949 i 1-yh trzech m-cach 1950 z uwzględnieniem rodzajów przesyłek.

907. **Taryfa pocztowa, telegraficzna i telefoniczna.** (Obowiązuje od 1 stycznia 1950 r.). Warszawa 1950. Ministerstwo Poczty i Telegrafów, s. 3 nln., 61, "

XVI. EKONOMIKA OBROTU TOWAROWEGO

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE. POLSKA

908. DYAKOWSKI LUDWIK: **O ubytku naturalnym wagi względnie objętości materiałów podczas przechowywania na składach.** Gospodarka Materialowa. R. 2. 1950, nr 10, str. 313.

Pojęcie ubytku naturalnego. Normy ubytku. Wykaz norm ubytku przyjętych na składach transportu kolejowego ZSRR dla niektórych podstawowych materiałów podczas magazynowania.

909. OCHOCKI STANISŁAW: **Niektóre węzłowe zagadnienia gospodarki finansowej przedsiębiorstw handlu wewnętrznego.** *Finanse*. 1950, nr 1, str. 100-114.

Konieczność stworzenia mocnych podstaw organizacyjnych gosp. finansowej w aparacie handlu wewn. Badania analityczne jako podstawowa metoda pracy w planowaniu finansowym. Przyspieszenie obiegu śr. obrot. w aparacie handlu wewn. Normowanie śr. obrot. w powiązaniu z systemem kredytowania.

910. SPÓZ KAZIMIERZ: **Analiza rynku prowadzona przez detal.** *Spółem. R.* 3. 1950, nr 2, str. 7-9.

Cel analizy rynku. Czynności analityczne sklepów detalicznych i w-łów handlowych spółdz.

911. SZETELA TADEUSZ: **Towary niechodliwe w obrocie towarowym.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 1. 1950, nr 11-12, str. 461-463.

Towary niechodliwe w gosp. planowej. Przyczyny powstawania towarów zbędnych. Środki zaradcze w planowaniu produkcji i w dystrybucji.

912. ZAWADZKI W.: **O funkcjach i zadaniach handlu uspołecznionego.** Warszawa 1950. Kurs Sekretarzy Komit. Powiat. i Instruktorów Komit. Wojew. przy KC PZPR, s. 11, 1 nlb. Stenogram wykładu wygłoszonego na kursie w lipcu 1950 r. Na prawach rękopisu Różnice m. handlem soc. i kapit. Etapy rozwoju handlu uspoł. w Polsce Ludowej do 1950 r. Formy organizacyjne handlu uspoł. i ich podstawy prawne. Zadania handlu na tle planów gospodarczych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

I KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

913. KRAJCZIR FRANTISZEK: **Za obchod lepsi pocitejszi.** *Hospodarz.* R. 5. 1950, nr 45, str. 3-7.

Odezwa ministra handlu wewn. do pracowników handlu uspołecznionego. Znaczenie należytego funkcjonowania aparatu handlu wewn. w gosp. socjalistycznej. Nowe zadania i wytyczne pracy.

914. **Lidova sprava a nitrzni obchod.** *Hospodarz.* R. 5. 1950, nr 47, str. 4.

Nowe zadania handlu wewn. Udoskonalać system zaopatrywania miast i wsi. Rozszerzać sieć placówek handlu uspołecznionego.

915. OBLOVACKIJ F. JA.: **Ekonomika i planirovanie sovetsoj torgovli.** Moskva 1949. Gostorgizdat, s. 245, 1 nlb.

Powstanie i rozwój handlu w poszczeg. formacjach społ.-gosp. Istota handlu radzieckiego. Rozwój handlu w ZSRR. System i organizacja planowania handlu radz. Masa towarowa i planowanie handlu detalicznego. Przepływ potoków towarowych i handel hurtowy w ZSRR. Skup produktów rolniczych i handel kołchozowy. Planowanie transp. samochodowego i konnego. Praca i płace. Koszty obrotu. Ceny, rabaty i rentowność w handlu radz. Żywnienie zbiorowe. Przedsiębiorstwa uboczne i ich planowanie. Zagadnienia finansowe.

SIEĆ HANDLOWA — PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE — MIEJSKIE — SPÓŁDZIELCZE

916. **Biuletyn informacyjny.** Wyd. specjalne z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości 10 września 1950 r. Jednodniówka. Gliwice 1950. Wyd. Spółdz. Spółzyców. Biuro Społ. Samorz. Ref. Pracy i Propag., s. 19, 1 nlb.

Zob. r. 1951 poz. 919-22.

917. FROST W.: **O usprawnieniu pracy sieci detalicznej.** *Gospodarka Mięsna.* R. 2.1950, nr 11-12, str. 37-39. Zagadnienia planowego zaopatrzenia, ekspedycji towarowej, higieny transportu, higieny towaru i urządzeń w sklepie, techniki sprzedaży w sklepach mięsnych. Zob. r. 1950, poz. 5806.

918. **Gospodarka lokalami handlowymi.** *Kupiec Polski* 1950, nr 48, str. 2.

Omówienie okólnika Państwowej Komisji Lokalowej nr 7 z dn. 29.VIII.50.

919. GÓRNY HENRYK: **Nasze zadania na tle planu 6-letniego.** — *Biuletyn informacyjny.* 1950, str. 3-4.

Zadania spółdzielczości spożywców. Walka z dotychczasowymi błędami. Wzbogacenie form handlu, podniesienie ideolog. i polit. pracowników handlu uspoł.

920. GÓRKA TADEUSZ: **Rola i zadania samorządu spółdzielczego.** — *Biuletyn Informacyjny.* 1950, str. 9-10.

Rola i zadania komitetów członkowskich w Spółdzielni Spożywców w Gliwicach.

921. HIRSZORN JAKUB: **Analiza wykonania planu za I półrocze 1950 r. Spółdzielni Spożywców w Gliwicach.** — *Biuletyn Informacyjny.* 1950, str. 4-6.

Obrót towarowy. Żywnienie zbiorowe. Produkcja.

922. J. B.: **Gliwicka Spółdzielnia Spożywców na apel kopalni „Wieczorek“ podjęła zobowiązanie długofalowe współzawodnictwa, wzywając równocześnie cały uspołeczniony handel w kraju.** *Biuletyn informacyjny.* 1950, str. 2.

923. PARADYSZ STANISŁAW: **Nasz udział w zaopatrzeniu miasta Gliwice.** — *Biuletyn Informacyjny.* 1950, str. 10-11.

Zadania Spółdzielni Spożywców w Gliwicach w planie 6-letnim. Rozbudowa sieci sklepów, usprawnienie aparatu handlowego, uruchomienie bufetów i kiosków w kopalniach i hutach.

924. SWIETLIK W.: **Centralna Organizacja Zbytu Drobnej Wytwórczości „Spółnota Pracy“ — a produkcja.** *Spółnota Pracy.* R. 1.1950, nr 10, str. 12-14.

Znaczenie kontaktu z konsumentem. Konieczność uzgadniania przez producentów ze „Spółnotą Pracy“ profilu produkcji, asortymentu, ilości i jakości produkcji.

925. TRAMPCZYŃSKI BOHDAN: **Podstawowe założenia struktury organizacyjnej ZSS.** *Spółem. R.* 3.1950, nr 23-24, str. 16-18.

Dwustopniowy układ organizacyjny. Zasada jednoosobowego kierownictwa. Zasada rozrachunku gosp. Klasyfikacja spółdzielni. Związek Spółdz. Spożywców.

926. ŻERKOWSKI JAN: **Spółdzielczość w planie 6-letnim.** *Spółem. R.* 3.1950, nr 22, str. 5.

Zaplanowana sieć i obroty. Zakłady żywienia zbiorowego w piekarstwie i masarstwie. Kadry, szkolenie i współzawodnictwo. Obniżenie kosztów własnych.

927. ŻERKOWSKI JAN: **Zadania spółdzielczości spożywców na rok 1950.** *Spółem. R.* 3.1950, nr 23-24, str. 9-11.

Zagadnienie kosztów własnych. Przyspieszenie obiegu środków obrotu i podniesienie wydajności pracy. Zatrudnienie. Główne kierunki działalności gospod. Zagadnienie kadr i szkolenia.

Zob. poz. 214, 221, 280-90, 377, 429-31, 459, 461, 467-70, 485-87, 1075, 1080, 1127.

ZYWIENIE ZBIOROWE

928. G. J.: **Kilka uwag o żywieniu zbiorowym.** Kupiec Polski. 1950, nr 44, str. 4.

Zadania i cele nowoutworzonego Wydziału Nieuspołecznionych Zakładów Gastronomicznych w Min. Handlu Wewnętrznego.

929. ŁOŚ JANUSZ: **Problem żywienia ludzi pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 24.1950, nr 4, str. 52-63. Analiza ważniejszych zagadnień z zakresu fizjologii i higieny żywienia. Wzory norm i racji żywieniowych. Zasady zestawiania ogólnie - krajowych preliminarzy (bilansów) aprowizacyjnych.

930. MAKSIMIENKO F. A.: **Ekonomika i planowanie żywienia zbiorowego.** Przeł. z ros. Michałowicz Antoni. Warszawa 1950. Polskie Wydawn. Gosp., s. 195. Rec. Łoś Jan. Praca i Opieka Społeczna. R. 24.1950 nr 5, str. 120-122.

Zob. r. 1950., poz. 7125.

931. Z. M.: **Żywienie zbiorowe a aktywizacja zatrudnienia.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2.1950, nr 52-53, str. 4-5.

CENY — CENNIKI — KATALOGI POLSKA

932. **Ceny detaliczne niektórych artykułów konsumcyjnych w miastach wojewódzkich w handlu społecznym w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 23.1950, nr 2-6, str. 14-15.

Statystyka przeciętnych cen miesięcznych za III i IV.1950 r.

933. **Ceny detaliczne niektórych artykułów konsumcyjnych w miastach wojewódzkich w handlu prywatnym w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 23.1950, z. 6, str. 14-15.

Statystyka przeciętnych cen miesięcznych w III i IV.1950 r.

934. **Ceny miejscowe płacone rolnikom w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 23.1950, z. 6, str. 17-18.

Statystyka przeciętnych cen w poszczeg. województwach w II i III 1950 r.

935. **Ceny płacone przez rolników za niektóre artykuły przemysłowe w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 23.1950, z. 6, str. 19.

Statystyka przeciętnych cen w poszczeg. województwach w II i III 1950 r.

936. **Ceny według sprawozdań korespondentów rolnych.** Wiadomości Korespondenta Rolnego. R. 13.1950, nr 11, str. 14; nr 12, str. 12-13.

Statystyka cen płaconych i uzyskiwanych przez rolników w poszczególnych województwach w VII-IX.1950 r.

937. NAWROCKI JAN: **Sprawa jednolitych cen na wyroby konfekcyjne i skórzane zrzeszonego przemysłu prywatnego.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2.1950, nr 52-53, str. 8.

938. **Wskaźniki cen detalicznych artykułów i usług nabywanych przez rodzinę robotniczą w m. st. Warszawie.** Wiadomości Statystyczne. R. 23.1950, z. 6, str. 14.

Statystyka za poszczeg. miesiące od IV 1949 r. do IV 1950 r.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

939. **Nowa niższa cen w Niemieckiej Republice Demokratycznej.** Gospodarka Planowa. R. 5.1950, nr 10, str. 563.

940. VINCENTINI M. N.: **Kontrol za cenami na materiały i oborudowanie pri opłacie szcztov-faktur.** Prakticzeskoe posobie dlja rabotnikov bankov dolgosrocznych vloženij. Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 62, 1 nlb.

Zawiera rozdz.: Tryb zatwierdzania cen na materiały i wyposażenie. Ceny hurtowe, wg rodzajów, franco. Narzuty org. zbytu i zaopatrzenia. Rachunek — faktura i tryb ich sporządzania. Koszty przewozu (wg rodzaju). Podstawowe warunki dostaw mater. budowlanych i wyposażenia. Sprawdzanie cen przy opłacaniu rachunków-faktur. (co do poszczeg. rodzajów mat. i sprzętu). Organizacja sprawdzania cen w rachunkach-fakturach. Sanckje. Arbitraž.

941. **Svetové trhy.** Gospodarcz. R. 5. 1950, nr 51-52, str. 9.

Przegląd cen głównych towarów na rynku światowym. Wzrost światowej produkcji pszenicy.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

942. **Wzrost cen w państwach zachodnio - europejskich.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 10, str. 564. Znaczny wzrost cen art. spożywczych i przemysłowych w Belgii i Francji.

943. **Grosshandelpreise an ausländischen Märkten im August 1950.** Statistische Praxis. Jhg. 1950, nr 10, str. nlb.

Ceny produktów rolnych i surowców przem. na ważniejszych giełdach światowych w 1949 i do VIII. 1950 r.

944. **Grosshandelpreise und Grosshandelsindex im November 1950.** Statistische Nachrichten. Jhg. 5. 1950, nr 11, str. 247.

Ceny hurtowe w Austrii w XI. 1950 r.

945. **Kleinhandelspreise und Kleinhandelsindex.** Statistische Nachrichten. Jhg. 1950, nr 11, str. 256-257.

Ceny detaliczne ważniejszych art. spożywczych w Wiedniu.

946. **Preisentwicklung für Häute, Felle und Leder 1949/50.** Wirtschaftsdienst. Jhg 1950, nr 11, str. 56-58.

947. **Preisentwicklung für tierische speisefette 1949/50.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 10, str. 54-56.

Przywóz tłuszczów roślinnych i zwierzęcych do Niem. Zach. Dostawcy. Ruch cen

WYSTAWY — TARGI

948. KWIEZZEWSKI STANISŁAW: **Organizacja pokazów hodowlanych.** Instruktor Rolny. R. 2. 1950, nr 12, str. 47-51.

Przygotowanie pokazów. Wystawcy. Punktacja w wycenie poszczeg. gatunków zwierząt gospodarskich. Wzory załączników do protokołów.

949. **Poland.** International Fair. Stockholm 26. VIII 10. IX. 1950. Catalogue-guide. Warsaw [1950]. Publ by the Polish Chamber of Foreign Trade, s. 30 nlb.

Przegląd osiągnięć planu 3-letniego w Polsce. Stosunki handlowe polsko - szwedzkie. Wykaz polskich firm eksportujących i zakres ich działalności.

950. ZIENAU OSWALD: **Typ und Organisation der Schweizer Messen.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 11, str. 33-35.

Dane statystyczne dotyczące targów szwajcarskich w 1945 r.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY PALIW I SUROWCÓW MINERALNYCH I GOTOWYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH

951. GÓRECKI TADEUSZ: **G usprawnienie planowania zaopatrzenia oraz dystrybucji w zakresie łożysk**

tocznych. Art.dyskusyjny. Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 12, str. 367 (303) — 370 (306).

Konieczność zmiany systemu pracy branżowych central zbytu. Krytyka dotychczasowego sposobu planowania, zaopatrzenia i dystrybucji. Projekt reorganizacji Biura Łożysk Toczonych (Cebilozu).

952. JANICKI ZBIGNIEW: **Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego przyspiesza rotację.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1274—1276.

Rozwój aparatu hurtowego i detal. CHPM. Przebieg towarów. Osiągnięcia i trudności w skróceniu cyklu obrotowego w r. 1950.

953. KORASIEWICZ JAN: **Polski węgiel w koflowni.** Przemysł Włókienniczy. R. 4. 1950, nr 7—8, str. 368 — 374.

Podstawy klasyfikacji węgla. Sortymenty pochodzące z kopalń w poszczeg. rejonach. Zastosowanie w przemyśle.

954. STUPNICKI ADAM: **Wytyczne oszczędnościowe w gospodarce stałą.** Hutnik. R. 17. 1950, nr 9—10, str. 305 — 308.

Wytyczne Zarządzenia przewodniczącego PKPG z 19.V. 1950 r. o oszczędności w dziedzinie produkcji, zaop. i zużycia stali. Omówienie zarządzenia, postawionych zadań i sposobów realizacji.

955. **Tryb zaopatrzenia i rozdzielnictwa odlewów stalowych na rok 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 12, str. 377—378.

Treść zarządzenia nr 320 PKPG z dnia 15. XI. 1950 r.

956. **Tryb zaopatrzenia i rozdzielnictwa wytworów hutniczych na rok 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 348—350.

957. **Tryb zaopatrzenia rozdzielnictwa stali szlachetnej na rok 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 12, str. 372—377.

Treść zarządzenia PKPG z dnia 10.XI. 1950 r. nr 316. Rozdz.: Zakres przedmiotowy i podmiotowy. Kontyngentowanie. Dystrybucja. Harmonogramy dostaw. Postanowienia ogólne. Wykazy kontyngentobiorców i odbiorców wydzielonych.

958. **Zasady dystrybucji i zaopatrzenia w materiały w roku 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 352.

959. **Zasady dystrybucji narzędzi.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 350—351.

960. **Zasady dystrybucji artykułów śrubowych w r. 1951.** Gospodarka Materiałowa. R. 2. 1950, nr 11, str. 347.

BILANS I OBROT TOWAROWY ARTYKUŁÓW ROLNYCH I SPOŻYWCZYCH

961. GRADOMSKI W.: **Wykonanie planów produkcyjnych CSMJ w 3 kwartale 1950 r.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10. 1950, nr 11, str. 7—8.

Sezonowość produkcji, zatrudnienie, produkcja drobiarska, dostawy mleka.

962. GUCWA STANISŁAW: **Planowy skup zboża.** Gospodarka Zbożowa. R. 1. 1950, nr 4, str. 14—17.

Zasady i metody skupu zboża. Walka ze spekulacją bogaczy wiejskich. Powszechność skupu. Przygotowanie organizacyjne.

963. H. D.: **Zagraniczne rynki tytoniowe.** Tytoń. R. 6. 1950, nr 9—10, str. 41—42.

Krótkie informacje o zbiorach i obrotach tytoniem w Turcji, Płd. Rodezji, Nowej Zelandii, Egipcie, Finlandii i Indiach.

964. HATTOWSKI T.: **Plan skupu zboża musi być wykonany.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 21, str. 4.

965. HRYNCEWICZ L.: **Uwagi w sprawie przygotowania dziczyzny do obrotu handlowego.** Łowiec Polski. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 32.

Przygotowanie dziczyzny na łowisku do transportu dla handlu wewn. i zagr. Przykłady niedbałości.

966. jr: **Bezpośrednia akcja w gromadach wiejskich podstawą zwiększenia dostaw mleka.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10. 1950, nr 12, str. 4—6.

Omówienie akcji okręgu Gdańskiego CSMJ przeprowadzonej w X. i XI. 1950 r. dla zaktywizowania terenu i usprawnienia aparatu skupu. Wytyczne organizacji tej akcji.

967. jr: **Zadania aparatu skupu mleka w świetle planu na rok 1950.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10, 1950, nr 11, str. 5—7.

Obecna produkcja mleka w Polsce w porównaniu z przedwojenną. Analiza przyczyn niedociągnięć CSMJ w zaopatrzeniu miast w mleko i artykuły mleczne. Wytyczne usprawnienia pracy.

968. JARECKI J.: **Budowa preliminarzy zbożowych.** Gospodarka Zbożowa. R. 1. 1950, nr 5, str. 7—11.

Układ głównych elementów preliminarza. Produkcja. Spożycie wewnętrzne.

969. KOZŁOWSKI S.: **Analiza kosztów przetrzymywania żywea w bazach zbiorczych.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 34—36.

970. LIPIŃSKA EWA: **Organizacja kontroli technicznej w zakładach mleczarskich.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10. 1950, nr 11, str. 13—14.

Kontrola jakości produkcji w mleczarniach do 1951 r. Wytyczne uchwały KERM. Szkolenie pracowników. Laboratoria.

971. PIORKOWSKI EDWARD: **Jakość owoców i warzyw w obrocie towarowym.** Przegląd Ogrodniczy. R. 27. 1950, nr 11, str. 346—347.

Obowiązujące normy jakościowe owoców i warzyw. Jakość warzyw i owoców odbieranych z zakontraktowanych plantacji. Korzyści sortowania dla producenta. Zasady celowej produkcji.

972. ŚWIĘCICKI ANDRZEJ: **Planowanie poziomu spożycia art./ykułów/ spożywczych.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 4. 1950, nr 11, str. 343—344.

Badanie potrzeb konsumenta i elastyczności popytu na poszczeg. artykuły w gospodarce soc. Elastyczność popytu w lat. 1948 i 49. Spożycie poszczeg. artykułów w mieście i na wsi. Czynniki wpływające na poziom spożycia.

973. TRETIAK ANDRZEJ: **Z zagadnień analizy rynku.** Gospodarka Rybna. R. 2. 1950, nr 12, str. 3—6.

Zapotrzebowanie rynku wewn. na przetwory rybne w poszczeg. miesiącach. Zapotrzebowanie na poszczeg. rodzaje przetworów.

974. **Ubój zwierząt gospodarskich pod nadzorem weterynaryjnym.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 8.

Dane za okres I. — III. 1949 i 1950 r. (rodzaj, ilość i waga żywa).

975. JASTRZĘBSKI P.: **Gospodarka ubocznymi produktami poubojowymi w Czechosłowacji.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 61—62.

Omówienie istotnych różnic pomiędzy metodami zbiórki i użytkowania odpadków — w Polsce i Czechosłowacji.

976. OBARSKI J.: Światowa produkcja i handel tytoniem. Tytoń. R. 6. 1950, nr 9—10, str. 18—21.

Powierzchnie zajęte pod uprawę tytoniu i produkcje tytoniu w lat. 1934-47. Typy produkowanych tytoni. Eksport i import liści tytoniowych w lat. 1925—1946.

977. *Echanges et paiements multilatéraux*. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 6—7, str. 2—3.

Uchwały 73-ej sesji Izby Handlu Międzynarodowego z VI. 1950 r. dotyczące wymiany handlowej, zobowiązań płatności i współpracy ekonomicznej w handlu międzynarodowym. Postulaty i dotyczące zniesienia ograniczeń importowych, obniżenia taryf celnych oraz zniesienia ograniczeń i kontroli w wymianie monetarnej wewnątrz Europejskiej Unii Płatności. Trudności szterlingowe i dolarowe jako główne przeszkody w handlu międzynarodowym (kapit.).

978. *Les problèmes internationaux des produits de base en 1949*. Publication les Nations Unies. nr 1950. II B. 2 février 1950. Rec. L'Economie Internationale. V. 16, 1950, nr 8, str. 10.

Raport Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Porozumień Międzynarodowych dotyczący reparacji i wymiany surowców oraz zarządzeń uzgodnionych na międzypaństwowych naradach w celu usunięcia trudności powojennych. Dane o produkcji, zużyciu, wymianie i cenach surowców. Teksty protokołów umów międzynarodowych z 1949 r. kapit.

979. T. B.: *Contre les doubles impôts*. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 6—7, str. 11.

Akcja Izby Handlu Międzynarodowego (C. C. I.) w zakresie zniesienia podwójnego opodatkowania w handlu międzynarodowym. Ulgi przyznane przez W. Brytanię w stosunku do Krajów Wspólnoty Brytyjskiej. (Kapit.).

980. *Vue d'ensemble*. L'évolution récente du marché mondial des produits de base. Etudes et Conjoncture. Economie Mondiale. V. 5. 1950, nr 5, str. 3—13.

Sytuacja na światowym rynku surowców. Wahania kursów, przyczyny oraz wpływ na równowagę handlową strefy szterlingowej. Problem surowców jako jedno z głównych zagadnień światowych. Wykresy cen hurtowych poszczególnych surowców w Nowym Yorku w l. 1948—1950 oraz od VI. 1950 r. (Kapit.).

POLSKA

981. *Handel zagraniczny Polski w cenach z 1937 r.* Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 13.

Statystyka przywozu i wywozu wg rodzajów towarów w l. 1947-49 i pierwszych 3-m-cach 1950 r. Porównanie z r. 1937.

982. *Handel zagraniczny Polski*. Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 12.

Statystyka przywozu i wywozu za lata 1947-49 i pierwsze 3 m-ce 1950 r. Porównanie z r. 1937.

983. LEEMING J.: *Nowoczesne opakowanie eksportowe*. Warszawa, 1949. Nakł. P. T. H. Z. „Varimex”. s. 450. Rec. Grodecka G. Gospodarka Morska R. 3. 1950, z. 2—3, str. 200—201.

Zagadnienie właściwości opakowania z punktu widzenia rynku zbytu. Cechy nowoczesnego opakowania eksportowego. Dodatek informacyjny o warunkach i udogodnieniach magazynowych, dźwigowych i holowniczych w ważniejszych portach świata. Rec. podkreśla zalety książki.

984. MATUSZEWSKI STEFAN: *Pomoc ZSRR w odbudowie i uprzemysłowieniu Polski*. Wiedza i Życie. R. 17. 1950, nr 11, str. 1076—1082.

Rozdz.: Materialna pomoc ZSRR w okresie 1944-49 r. Pomoc ZSRR w realizacji planu 6-letniego. Znaczenie zawartych umów handlowych.

985. *Współpraca Polski z ZSRR — gwarancją podniesienia produkcji naszego rolnictwa*. Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 11, str. 297—298.

Przegląd umów handlowych polsko - radzieckich zawartych od oswobodzenia Polski do chwili obecnej. Znaczenie tych umów dla naszego rolnictwa.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

986. *Organisace exportu kovoprumsly*. Hospodarz. R. 5. 1950, nr 50, str. 7.

Reorganizacja spółki akcyjnej „KOVO“ do spraw eksportu wyrobów ciężkiego przemysłu.

987. *Nova petileta czs-sovetska hospodarzka dohoda*. Hospodarz. R. 5. 1950, nr 45, str. 1.

Zawarcie nowej umowy handlowej między Czechosłowacją a ZSRR na lata 1951 — 1955. Wzrost obrotów. Uniezależnienie się gosp. od krajów kapitalistycznych.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

988. BODUSZYŃSKA MARIA: *Kryzys węgla brytyjskiego na szlakach morskich*. Gospodarka Morska. R. 3. 1950, z. 2—3, str. 150—156.

Przegląd europejskiej odbudowy produkcji przemysłu węglowego. Warunki brytyjskiej produkcji powojennej (spadek zatrudnienia, polityka płac). Zagadnienie zwiększenia eksportu. Konkurencja na międzynarodowym rynku bunkrowym. Ceny eksportowe węgla.

989. *Abaissement des droits de douane*. Les négociations de Torquay. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 8, str. 5—6.

Trzecia sesja negocjacji 33 państw sygnatariuszy GATT (Generalne Porozumienie Taryf Celnych i Handlu) w Torquay w IX. 1950 r. w celu obniżenia stawek celnych. Metody i procedura rozwiązywania problemów handlowych. Konwencje ograniczające system ochronny. Stosowanie klauzuli napwiekszego uprzywilejowania. Zagadnienie utrzymania równowagi płatniczej.

990. BREEDVELT T.: *Der niederländische Dollar-Drive*. Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 10, str. 39 — 42.

Rozwój i struktura obr. towarowych Holandii w handlu zagr. w lat. 1938 — 1950. Struktura geograficzna tego handlu z podkreśleniem udziału USA.

991. *Der Aussenhandel im Oktober 1950*. Statistische Nachrichten. Jhg 1950, nr 11, str. 259—264.

Struktura towarowa i geograficzna handlu zagr. Austrii. Bilanse handlowe z poszczeg. krajami.

992. *Der westeuropäische Aussenhandel mit Osteuropa vor und nach dem Kriege*. Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 11, str. 53—56.

Przegląd obr. towarowych handlu zagr. w poszczeg. krajach Europy w 1949 r. Porównanie ze stanem przedwojennym.

993. *Entraves au commerce maritime*. Résolution adoptée par la 73-e session du Conseil de la C. C. I. Paris 13—14 juin 1950. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 67, str. 5.

Uchwała 73 sesji Rady Izby Handlu Międzynarodowego (C. C. I.) w Paryżu z VI. 1950 r. dotycząca ułatwień w międzynarod. handlu morskim. Działalność Międzypaństwowej Organizacji Morskiej utworzonej przez Konwencję Morską ONZ.

994. **La Chambre est à l'avant-garde du monde économique.** La 73-e session du Conseil de la C. C. I. L'Economie Internationale. V. 16. 1950, nr 6—7, str. 13 — 16.

Rezolucje 73 sesji Rady Izby Handlu Międzynarodowego w Paryżu z VI. 1950 r. dotyczące systemów budżetowania i rachunkowości, koordynacji transportu, techn. opakowań, transp. na rachunek własny, transp. międzynarodowego art.

żywnościowych ulegających zepsuciu oraz międzynarodowego arbitrażu handlowego.

995. **Rückläufige deutsche Einfuhr aus den Dollarländern.** Wirtschaftsdienst. Jhg 30. 1950, nr 10. str. 51 — 54.

Przywóz towarów z zagranicy w lat. 1936 — 1950 wg krajów pochodzenia.

XVII. EKONOMIKA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE

POLSKA

996. M. G.: **Szescioletni plan gospodarki komunalnej.** Pracownik Komunalny. R. 1. 1950, nr 5, str. 94.

Przewidziane w planie 6-letnim inwestycje i kapitalne remonty dla gosp. komunalnej.

997. WENDEL A.: **Gospodarka komunalna w Polsce Ludowej.** Pracownik Komunalny. R. 1. 1950, nr 7, str. 140; nr 8, str. 154.

Znaczenie zagadnień gosp. komunalnej w Polsce. Zadania i organizacja gosp. komunalnej.

998. KAWA Z.: **MRN Kielce mobilizuje masy pracujące do poprawy komunalnych warunków swego bytu.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 24, str. 13.

Zaopatrzenie w wodę robotniczego przedmieścia miasta Kielce.

999. LUDWIKOWSKI TADEUSZ: **Jak Komisje MRN w Bydgoszczy troszcza się o potrzeby swego miasta.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 22, str. 11—12.

Powiązanie potrzeb miasta z planem inwestycyjnym, gospodarczym i budżetem na rok 1951.

1000. NOWAKOWSKI M.: **Dbać o drogi i ulice w miastach i osiedlach robotniczych.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 21, str. 14 — 15.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1001. GAJEWSKI M.: **Gospodarka komunalna w Związku Radzieckim.** Pracownik Komunalny. R. 1. 1950, nr 7, str. 137 — 138.

Rozwój i osiągnięcia.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1002. BARTH WILLI: **Die Kommunalpolitik der SED.** Einheit. Jhg 5. 1950, H. 11, str. 1012 — 1021.

Zadania samorządu terytorialnego na tle gosp. ludowej. Mobilizacja środków publ. dla lokalnych celów gosp. i społecznych.

1003. **Bundesrechnungabschluss für das Jahr 1949.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 11, str. 248 — 250.

Porównanie w NRD preliminarzy budżetowych z wykonaniem. Analiza wykonania budżetów zw. samorządowych za 1949 r.

1004. **Zakon o komunalnych podniach.** Gospodarz. R. 5. 1950, nr 50, str. 5.

Reorganizacja przeds. komunalnych. Nowa podstawa prawna. Zadania i cele.

PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNE

1005. CZECZERDA - MACIUSZKO WANDA: **Odległość miejsca pracy od miejsca zamieszkania mieszkańców trzech nowych osiedli warszawskich.** Przyczynki do zagadnienia trudności komunikacyjnych w stolicy. Warszawa 1950. Państw. Wyd. Technicz., s

15, 1 plan. Ministerstwo Budownictwa. Prace Badawcze Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. 1950, nr 1.

1006. NAGÓRSKI JAN: **Hotelarstwo w gospodarce Rad Narodowych.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 23, str. 20 — 23.

Rola hoteli w Polsce Ludowej. Gospodarka lokalami hotelowymi.

1007. SKORASZEWSKI WŁODZIMIERZ: **Perspektywy rozwoju wodociągarstwa w Polsce.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 24. 1950, nr 11, str. 401 — 407.

Przewidywany wzrost ludności Polski do roku 2000. Zużycie wody w l. 1950 — 2000. Koszty budowy potrzebnych urządzeń wodociągowych.

1008. TAFF ALEKSANDER: **Współzawodnictwo międzyzakładowe w wodociągach i kanalizacji w r. 1950.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 24. 1950, nr 12, str. 445 — 451.

Omówienie trudności w zorganizowaniu współzawodnictwa międzyzakładowego. Zasadnicze elementy współzaw. w wodociągach i kanalizacji. Zasady punktowania (przykładowe). Współzawodniczące zakłady. Wyniki.

Zob. poz. 471, 1075, 1080, 1105.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1009. **Uchwała Prezydium Rządu z dnia 27 września 1950 r. w sprawie zasad obowiązujących przy przekazywaniu domków jedno- i dwurodzinnych na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska.** Monitor Polski. 1950, nr A-110, poz. 1379.

1010. **Uchwała Prezydium Rządu z dnia 14 października 1950 r. o przekazaniu zarządu społecznych osiedli i domów pracowniczych właściwym radom narodowym.** Monitor Polski. 1950, nr A — 112, poz. 1407.

1011. **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1950 r. w sprawie organizacji, składu i sposobu postępowania Państwowej Komisji Lokalowej i Wojewódzkich Komisji Lokalowych.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 54, poz. 492.

1012. **Obwieszczenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 30 października 1950 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali.** Załącznik: dekret z 28.VII.48 r. o najmie lokali. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 51, poz. 479.

1013. **Orzecznictwo Państwowej Komisji Lokalowej w sprawie stosowania przepisów o mieszkaniach służbowych i mieszkaniach pracowniczych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 320 — 322; nr 12, str. 352 — 353.

Przydział mieszkań prac. w budynku użytkowym przez kilku pracowników. Przydział mieszkań prac. dla pracowników podlegających Prezydium Rady Narodowej. Wezwanie do opróżnienia mieszkania służbowego lub pracowniczego.

1014. ANDRZEJEWSKI A., CEGIELSKI J.: **Stosunki mieszkaniowe w Warszawie.** Wyniki ankiet o sytu-

acji mieszkaniowej pracowników w l. 1946 — 48. Warszawa 1950. Polskie Wydawn. Gosp., s. 108. Rec. Matejko A. Praca i Opieka Społeczna. R. 24 1950. nr 5. str. 119 — 120.

Zob. r. 1950. poz. 8621.

1015. **Gospodarka mieszkaniowa.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 7 — 8, str. 192 — 193.

Zmiana dekretu o publ. gosp. lokalami i kontroli najmu. Mieszkania służbowe i pracownicze. Czynnosc za lokale użytkowe.

1016. JAROSŁAWSKI JAN: **O kwestii mieszkaniowej w Polsce międzywojennej.** Przyczynki do zagadnienia pauperyzacji klasy robotniczej w ustroju kapitalistycznym. Warszawa 1950. Polskie Wydawn. Gosp., s. 91. Rec. Matejko A. Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 5, str. 118 — 119.

Zob. r. 1950, poz. 6104.

1017. LANGE OSKAR: **O wykonanie planu 6-letniego.** Życie Osiedli Warsz. Spółdz. Mieszk. 1950, nr 7 — 9, str. 6 — 7.

Osiągnięcia spółdzielni u progu planu 6-letniego. Ogólne zadania spółdzielczości w okresie planu.

1018. **Możliwości eksmisji w drodze sądowej z mieszkań służbowych bądź z mieszkań pracowniczych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950. nr 11, str. 319.

1019. NIEŚLUCHOWSKI STANISŁAW: **Mieszkania służbowe i pracownicze.** Pracownik Spółdzielczy. R. 6. 1950, nr 12, str. 12.

Omówienie Rady Ministrów z 21.VI.1950.

1020. OSIKOWSKI EUGENIUSZ: **Gospodarka mieszkaniowa w planie 6-letnim.** Życie Gospodarcze R. 5. 1950, nr 23, str. 1216 — 1220.

Formy budownictwa mieszkaniowego. Osiedla robotnicze. Budowa nowych miast. Lokalizacja

cja budownictwa mieszkaniowego. Pracownicze budownictwo indywidualne. Akcja remontowa F. G. M. Podstawy finansowe gosp. mieszkaniowej.

1021. PALISZ R.: **O publicznej gospodarce lokalami.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 24, str. 7 — 10.

Omówienie dekretu z dn. 21.XII.1945 r., znove-lizowanego ustawą z dn. 20.VII.1950 r.

1022. **Przekazanie decyzji o przeznaczeniu lokalu mieszkalnego na mieszkanie służbowe.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 319.

1023. **Przydział mieszkania pracowniczego a umowa najmu.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 319.

1024. **Publiczna gospodarka lokalami.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9 — 10, str. 376 — 378.

Charakterystyka ustawy z dnia 20.VII.50 r. nowelizującej dekret o publ. gospodarce lokalami, kontroli najmu.

1025. ST. M.: **Zmiana dekretu o najmie lokali.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 351 — 352.

Omówienie dekretu z dn. 26.X.50 r. o zmianie dekretu o najmie lokali (Dz. U. R. P. nr 49 poz. 442). Nowelizacja przepisów, dotyczących akumulacji, przeznaczenia i rozdziału środków finansowych na renowację zasobów mieszkaniowych w miastach.

1026. WRÓŃSKI M [IECZYŚLAW]: **Mieszkania pracownicze i służbowe.** Gospodarka Zbożowa. R. 1. 1950. nr 4, str. 32 — 34.

Omówienie uchwały Rady Ministrów z 21.VI. 1950 r. (Dz. U. R. P. nr 28 poz. 257).

1027. **Zasady nowej ustawy o publicznej gospodarce lokalami.** Pracownik Komunalny. R. 1. 1950, nr 5, str. 106.

Zob. poz. 50. 164

XVIII. SZKOLENIE ZAWODOWE — OCHRONA ZDROWIA — AKCJA SOCJALNA

SZKOLENIE ZAWODOWE

POLSKA

1028. **Dekret z dnia 26 października 1950 r. o szkolnictwie rolniczym.** Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 49, poz. 441.

1029. ANDRUSZKIEWICZ E.: **Z doświadczeń szkolenia przy warsztacie pracy.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 10. 1950, nr 12, str. 25 — 26.

Omówienie doświadczenia wielofalowego szkolenia przy warsztacie pracy, przeprowadzonych w 1950 r. przez Centralę Spółdz. Mlecz. — Jajczarskich. Program, organizacja i wyniki szkolenia.

1030. BOBIŃSKI JANUSZ: **Z nowych zadań w szkoleniu zawodowego.** Las Polski. R. 24. 1950, nr 10, str. 31 — 32.

Cechy instruktora przysposobienia zawodowego. Wybór ośrodka szkoleniowego.

1031. BOJEMSKI E.: **Bilans rocznej pracy ośrodka Szkolenia Obsługi Maszyn Górniczych.** Węg. R. 4. 1950, nr 11, str. 22 — 24.

Wyposażenie i zadania ośrodka. Omówienie metod szkolenia, wyników kursów dla średniego i niższego dozoru maszyn, kursów dla wrębiarzy, kursów informacyjnych. Dalsze zadania i plany.

1032. CZAJKOWSKI TEODOR: **Rok szkolny 1950/51 na tle zadań planu 6-letniego.** Węgiel R. 4. 1950, nr 11, str. 1 — 7.

Osiągnięcia i trudności szkół przem. węglowego w okresie planu 3-letniego. Rodzaje kursów. Rozwój szkolnictwa w planie 6-letnim. Zadania szkolnictwa. Nowy ustrój szkolny i sposoby wprowadzania go w życie. Korzyści szkolenia w wąskich specjalnościach.

1033. CZARNOWSKI JAN: **Korespondencyjne szkolenie kadr technicznych.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 24, str. 1264 — 1268.

Konieczność rozszerzania sieci i metod szkolenia korespondencyjnego. Cechy i zalety tego typu szkolenia.

1034. JĘDRZEJEWSKI K.: **Program szkół przemysłu tytoniowego.** Tytoń. R. 6. 1950, nr 9 — 10, str. 39 — 40

1035. ŁAZAREWICZ JAN: **Szkolenie kadr rzemieślniczych dla wykonania planu 6-letniego rzemiosła.** Rzemiosło. R. 12. 1950, nr 11, str. 2 — 5.

Kadry potrzebne do wykonania planu 6-letniego. Zadania na odcinku kadr rzemieślniczych. Zadania Zakładów Doskonalenia Rzemiosła. Formy szkolenia: przysposobienie, przyuczanie, kursy kwalifikacyjne i kursy doskonalenia. Szkolenie kobiet i inwalidów.

1036. MARIŃSKI HENRYK: **Twórzmy szkoły przdowników.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1158 — 1160.

Szkoły stachanowskie w ZSRR. Akcja doszkala-
nia pracowników przez przodowników pracy
w Polsce w r. 1950. Potrzeba tworzenia szkół
przodowników.

1037. PAWLIKOWSKI JAN: **Metody szkolenia robot-
ników na zakładach pracy.** *Ekonomika i Organizacja
Pracy.* R. 1. 1950, nr 11 — 12, str. 414 — 417.

Szkolenie młodych robotników w radz. fabryce
samochodów małowadźowych „Moskwicz”. Sto-
sowanie metody poglądowej. Zbiorowe pogad-
danki w przerwach obiadowych i po pracy. Poka-
zacy i analiza starych i nowych metod pracy.

1038. RYMANOWSKI JAN: **Szkolenie i polityka ka-
drowa.** *Biuletyn Informacyjny.* 1950, str. 7—8.

Podniesienie poziomu fachowego i ideologicz-
nego pracowników spółdz. społ. Powiązanie
pracy ze szkoleniem. Tworzenie kursów i ośrod-
ków szkoleniowych.

1039. SADOWSKI WŁADYSŁAW: **Zagadnienie szko-
lenia kadr w planie 6-letnim.** *Hutnik.* R. 17. 1950, nr
9 — 10, str. 286 — 289.

Potrzeby hutnictwa na odcinku kadr w okresie
planu 6-letniego. Plany szkolenia kadr i drogi
ich realizacji. Źródła pokrycia zapotrzebowania.
Dokształcanie załóg, wysuwanie, kształcenie
i opieka nad robotnikami.

1040. SALSKI STANISŁAW: **Szkolenie kadr służby
rolniczej.** *Instruktor Rolny.* R. 2. 1950, nr 11, str. 3 — 5.

Wzrost produkcji rolnej w okresie planu 6-1.
Zadania na odcinku kadr i ich szkolenia. Do-
tychczasowy dorobek.

1041. SPIEWAK JÓZEF: **Normy kształcenia zawodo-
wego dorosłych.** *Praca i Opieka Społeczna.* R. 24, 1950,
nr 4, str. 38 — 41.

Zapotrzebowanie na kadry techniczne. Kursy
wyuczające i specjalizujące. Wieczorowe szkoły
zaw. Kształcenie korespondencyjne. Technicum
dla wysuniętych robotników.

1042. TORBUS WACŁAW: **Warsztaty szkolne kształ-
cą nowe kadry.** *Życie Gospodarcze.* R. 5. 1950, nr 22,
str. 1169 — 1171.

Obecne typy szkół zawodowych. Znaczenie i za-
dania CUSZ-u. Szkolenie praktyczne. Warsztaty
szkolne (braki w wyposażeniu, tabor maszyn,
produkcja w 1950 r.).

1043. TYLMAN ALFRED: **Szkolnictwo papiernicze
w 6-letnim planie gospodarczym.** *Papiernik.* R. 4.
1950, nr 9, str. 1 — 3.

Omówienie form i zakresu szkolenia. Typy szkół
technicznych. Stosunek zakładu do istniejącej
przy nim szkoły.

1044. ZARZYCKI JANUSZ: **Szkolnictwo zawodowe
w planie 6-letnim.** *Mechanik.* R. 23. 1950, z. 9 — 10,
str. 369 — 370.

Kierunek rozwoju szkolnictwa zawodowego w
planie 6-letnim. System szkół zawodowych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1045. **Szkoleni kadru v prumyslu vyzivy.** *Hospodarz*
R. 5. 1950, nr 50, str. 4.

Zagadnienie kadr w przem. spożywczym. Reor-
ganizacja szkolnictwa zaw. na tym odcinku.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1046. JASIŃSKI TADEUSZ: **Bezrobocie i słabe mo-
żliwości szkolenia zawodowego w Austrii.** *Praca
i Opieka Społeczna.* R. 24. 1950, nr 5, str. 108 — 109.
Stan w r. 1949 i 1950.

Zob. poz. 224, 353, 868.

1047. **Zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 pa-
ździernika 1950 r. w sprawie ustalenia warunków
i terminów przejęcia przez Zakład Lecznictwa Pra-
cowniczego zakładów leczniczych, prowadzonych dla
swoich pracowników przez przedsiębiorstwa uspołecz-
nione.** *Monitor Polski* 1950, nr A — 112, poz. 1410.

1048. GRYNBERG ZYGMUNT: **Nowe zadania służby
zdrowia.** *Życie Gospodarcze.* R. 5. 1950, nr 22, str.
1150 — 1153.

Znaczenie powołania do życia Zakładu Le-
cznictwa Pracowniczego i utworzenia akademii
lecarskich. Organizacja pomocy techniczno-pro-
filaktycznej w mieście i na wsi. Policja sani-
tarna. Problem szkolenia personelu. Potrzeba
dalszego wzorowania się na metodach pracy
służby zdrowia ZSRR.

1049. K. G.: **Problemy organizacyjne lecznictwa
pracowniczego.** *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych.* R.
18. 1950, nr 11, str. 4—6.

Zakres działania i wewnętrzna organizacja ZLP.

1050. PIOTROWSKI EUGENIUSZ: **Działalność profi-
laktyczna instytucji ubezpieczeń społecznych (1948 —
1949 r.).** *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych.* R. 18. 1950,
nr 12, str. 34 — 36.

Sprawozdanie z działalności.

1051. T. G.: **Lecznictwo ubezpieczeniowe w ubiegłym
pięcioleciu.** *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych.* R. 18.
1950, nr 12, str. 31 — 33.

Lecznictwo zamknięte i otwarte w l. 1945 —
1949 (dane liczbowe). Stan własnych urzędzeń
leczniczych na dzień 1.VII 1950. r.

1052. WOLAŃSKI J. T.: **Lecznictwo w służbie mas
pracujących.** *Pracownik Państwowy.* R. 5. 1950, nr 9,
str. 5.

Zasady reorganizacji lecznictwa ubezpieczenio-
wego.

1053. WOLAŃSKI J. T.: **Służba zdrowia w Polsce.**
Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 12, str. 548 —
550.

Zadania służby zdrowia w gospodarce socjali-
stycznej. Zadania Zakładu Lecznictwa Pra-
cowniczego.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1054. **L'aide aux meres salariees.** *Revue Internatio-
nale du Travail.* V. 62. 1950, nr 5, str. 418 — 438.

Opieka nad dzieckiem w poszczeg. krajach.
Osiągnięcia, potrzeby. Organizacja ośrodków
dla dzieci (kapit.).

Zob. poz. 398, 401.

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

POLSKA

1055. C. J., D. W.: **Analiza wykonania planów finan-
sowych ZUS (I-III kwartał 1950 r.).** *Przegląd Ubez-
pieczeń Społecznych.* R. 18. 1950, nr 12, str. 36 — 37

Plany opracowywane przez ZUS (roczny, kwar-
talne). Dane za 1 — 3 kwart. 1950 r.

1056. **Działalność finansowa ubezpieczeń społecznych.**
Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18. 1950, nr 12,
str. 38 — 39.

Dane statystyczne za I—VIII.1950 r.

1057. J. P.: **Pierwszy rok wielkiego planu.** *Przegląd
Ubezpieczeń Społecznych.* R. 18. 1950, nr 12, str. 1—4.

Rozwój świadczeń w r. 1950. Reorganizacja ZUS
i utworzenie Zakładu Lecznictwa Prac. Nowy
styl pracy na odcinku ubezpieczeniowym.

1058. K.: Ujednolicenie warunków usprawnień do świadczeń dla dzieci w Ubezpieczalniach Społecznych. Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 10, str. 475 — 477. Omówienie rozp. Rady Ministrów z dn. 26.VII. 1950 r.

1059. KUNICKI JANUSZ: Prawo do świadczeń z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia. (Art. 12 ustawy o ubezp. społ.). Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18.

1950, nr 11, str. 17.

Omówienie obowiązujących przepisów prawnych.

1060. Liczba kont pracodawców i ubezpieczeni. Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 20. Dane statystyczne za 1947, 1948, 1949 r. oraz I i II 1950 r.

1061. MALINOWSKA IRENA: Zakład Ubezpieczeń Społecznych po reorganizacji. Pracownik Finansowy. R. 2. 1950, nr 10, str. 9. Omówienie ważniejszych postanowień ustawy z dn. 20.VII.1950 r.

1062. W. M.: Zniesienie odrębnych samorządowych urzędów emerytalnych. Praca i Opieka Społeczna. R. 24, 1950, nr 5, str. 107—108. Stan powojenny. Postanowienia dekretu z dn. 21.IX.1950 r.

1063. W. N.: Świadczenia pieniężne w lecznictwie pracowniczym. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18. 1950, nr 11, str. 8—10. Omówienie artykułów 97, 118, 123, 123a i 125 ustawy o ubezp. społecznym.

1064. WASYLECKI JAN: Ujednolicenie uprawnień do świadczeń dla dzieci. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 18. 1950, nr 12, str. 5 — 7. Omówienie ważniejszych postanowień rozp. Rady Ministrów z dn. 26.VII.1950 r. (Dz. U.R.P. nr 33, poz. 297).

1065. WEYMAN KAROL: Ubezpieczenia społeczne na nowym etapie. Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1147 — 1150.

Charakter ubezpieczeń społecznych w warunkach gospodarki kapitalistycznej. Odbudowa ubezpieczeń społ. w Polsce Ludowej i ich rozwój w ramach planu 6-letniego. Omówienie ustawy o Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z dn. 20.VII.1950 r.

1066. (Z. S.): Świat pracy gospodarzem ubezpieczeń społecznych. Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 11, str. 10.

Reorganizacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przejęcie przez ruch związkowy kierownictwa nad instytucją ubezpieczeń społecznych.

1067. Lois, reglements, codes de securite. Chronique de la Sécurité Industrielle. V. 26.1950, nr 4. str. 150—156. Zob. 1950, poz. 5443.

AKCJA SOCJALNA

POLSKA

1068. A. S.: Finansowanie akcji socjalnej w roku 1951. Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 100 — 102.

Konstrukcja budżetu państwa w r. 1951. System finansowania akcji socjalnej scentralizowanej i niescentralizowanej. Preliminarze budżetowe w jednostkach budżetowych pozostających na budżecie centralnym i terenowym oraz w przedst. pozostających na rozrachunku gosp.

1069. AKOLIŃSKI STANISŁAW: Działalność referatu socjalnego. (Wskazówki praktyczne). Praca i Opieka Społeczna. R. 24. 1950, nr 4, str. 96 — 99.

1070. FERENC WŁADYSŁAW: Wczasy dziecięce w 1950 r. Przegląd Związkowy. R. 21, 1950, nr 12, str. 543 — 545.

Usprawnienie akcji wczasów letnich w r. 1950. Organizacja, kwalifikowanie dzieci, transport, aprowizacja, personel wychowawczy. Kontrola społeczna akcji i jej usterki.

1071. KOSTECKA J.: O akcji socjalnej w centrali. związkach i spółdzielniach. Rzemiosło. R. 12. 1950, nr 11, str. 20 — 22.

Zasady udzielania świadczeń z akcji socjalnej. Szkolenie pracowników socjalnych. Odpowiednie zorganizowanie akcji socjalnej w rzemieśln. spółdz. pracy.

1072. STROLMAN MIKOŁAJ: Wczasy budowlanych i ceramików w sezonie 1950 r. Budowlani i Ceramicy. R. 3. 1950, nr 12, str. 6.

1073. TODYS CZESŁAW: Wczasy — wielka zdobycz mas pracujących. Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 9, str. 4.

Akcja wczasów w l. 1945 — 1950. Niedociągnięcia. Plany na przyszłość.

1074. (Z. S.): Wczasy w 1951 roku. Pracownik Państwowy. R. 5. 1950, nr 12, str. 13.

Akcja wczasów w l. 1945 — 1950. Przewidywane zmiany na 1951 r.

Zob. poz. 38, 169.

XIX. FINANSE — SKARBOWOŚĆ — BANKOWOŚĆ — KREDYT

SYSTEM FINANSOWY

1075. Organizacja i system finansowy przedsiębiorstw terenowych. — Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 437 — 441.

Zadania Rad Narodowych na odcinku gosp. narodowej. Limity kontrolne jako podstawa do opracowania budżetów terenowych. System budżetowy. Plany finansowe przedsiębiorstw.

1076. WISZNIEWSKI JERZY: Funkcje finansów socjalistycznych. Finanse. 1950, nr 1, str. 18 — 38. Podstawowe funkcje pieniądza w ekonomice soc. System instytucji finansowych. Budżet państwa jako trzon systemu finansowego. Funkcja kontrolna finansów. Rola i znaczenie rozrachunku gosp.

1077. ALEKSEEV A.: Finanse krajów demokracji ludowej w służbie budownictwa socjalizmu. Z czas. Bolszewik 1950, nr 13. Tłum. J. Ziemiacki. Finanse 1950, nr 1, str. 115 — 131.

Nacjonalizacja budynków. Zastosowanie środków mających na celu wzmocnienie waluty. Reformy pieniężne. Odbicie zmian społ.-gosp. w budżetach państwowych. Polityka podatkowa w krajach dem. lud. Stały wzrost wydatków budżetowych na cele społ.-kulturalne

1078. DUNDUKOV G. F.: Finansovoe planirovanie. Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 150, 2 nlb.

Wskaźniki produkcyjne i ich powiązanie z planem finansowym. Struktura bilansu przychodów i wydatków. Koszty produkcji. Wpływy z realizacji produkcji. Wynik finansowy. Dochody i wydatki org. zaopatrzenia, zbytu i skupu. Środ-

ki obrotowe. Nakłady inwestycyjne. Planowanie operacyjnych i innych wydatków, dotacji na oświatę i administrację. Potrącenia na fundusze. Powiązania z budżetem. Tablice zbiorczo-analityczne.

1079. PLOTNIKOV K. N. i ROVINSKIJ N. N. **Systema i organizacija finansov i kredita w SSSR**. Moskwa 1950, Izd. V. P., Sz. s. 184.

1080. RUBINSZTEJN Ja. E.: **Deneznyje rasczety socialistycznych predprijatij**. Moskwa 1950, Gosfinizdat, s. 83, 1 nlb.

System rozliczeń pieniężnych w warunkach bezpośredniego kredytowania bankowego. Podstawowe elementy pieniężno-rozliczeniowego systemu. Klasyfikacja form rozliczeń pieniężnych. Akceptacja jako forma rozliczeń. Akredytywa i inne podstawowe formy rozliczeń w gosp. socjalistycznej. Rozliczenia oparte na uwzględnieniu roszczeń wzajemnych. Rozliczenia wewnątrz i międzybankowe. Dyscyplina na odcinku wypłacania należności w gosp.

1081. **La C. C. I. au Travail**. Nouvelles des Comites Nationaux. L'Economie Internationale. V.16.1950, nr 8, str. 11.

Sprawozdanie z zebrań i postanowień Komitetów Narodowych w Niemczech Zach., Australii, Egipcie, USA, Finlandii i Portugalii w związku z rezolucjami Izby Handlu Międzynarodowego C. C. I. dotyczącymi wymiany i płatności międzynarodowych, finansowania gosp. żeglugi, inwestycji, zatrudnienia. Kapit.

Zob. poz. 37, 55, 138.

PIENIĄDZ — OBIEG PIENIĘŻNY

1082. **Ustawa z dnia 28 października 1950 r. o zakazie posiadania walut obcych, monet złotych; złota i platyny oraz zaostrezenie kar za niektóre przestępstwa dewizowe**. Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 50, poz. 460.

1083. **Ustawa z dnia 28 października 1950 r. o zmianie systemu pieniężnego**. Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 50, poz. 459.

1084. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 1950 r. w sprawie określenia stosunku przeliczenia niektórych zobowiązań**. Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 50, poz. 461.

1085. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1950 r. zmieniające rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 1950 r. w sprawie określenia stosunku przeliczenia niektórych zobowiązań**. Dziennik Ustaw RP. 1950, nr 51, poz. 471.

1086. **Akt wielkiej doniosłości**. Nowe Drogi. R. 4 1950, nr 5, str. 7 — 10.

Uwagi o reformie pieniężnej z dnia 28.X. 1950 r. Reforma jako czynnik polityki ograniczania i wypierania elementów kapit. oraz czynników walki o realizację socjalizmu.

1087. DĄBROWSKI K[ONSTANTY]. **Minister Finansów ... o założeniach gospodarczych reformy walutowej**. Z przemówienia wygłoszonego w Sejmie Ustawodawczym w dn. 28.X.1950 r. Pracownik Finansowy. R. 2. 1950, nr 11, str. 3.

Sytuacja powojenna, osiąganie stabilizacji gosp. Warunki umożliwiające pomyślne przeprowadzenie reformy walutowej. Cele gospodarcze reformy.

1088. DĄBROWSKI KONSTANTY: **Reforma systemu pieniężnego**. Przemówienie wygłoszone na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dniu 28.X.1950 r. Finance. 1950, nr 1, str. 3 — 17.

Zadania i cele reformy walutowej. Charakterystyka nowego pieniądza i zasad wymiany —

przeliczenia cen i płac oraz pieniądze znajdujących się w obiegu. Zabezpieczenie interesów małych i średniorolnych chłopów. Omówienie ustawy o zakazie posiadania bez zezwolenia władz dewizowych, walut obcych, monet złotych, złota i platyny, z wyjątkiem wyrobów użytkowych. Cel ustawy zabezpieczającej.

1089. HERER WIKTOR: **Reforma walutowa**. Rola pieniądza w gospodarce Polski Ludowej. Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 6, str. 54 — 70.

Konieczność przeprowadzenia i przesłanki dokonanej reformy walutowej. Zadania reformy pieniężnej. Walka o dalsze umocnienie pieniądza.

1090. KŁOSIEWICZ WIKTOR: **Reforma waluty podstawą wzrostu dobrobytu**. Przegląd Związkowy. R. 21. 1950, nr 11, str. 486 — 489.

Rola silnej waluty w realizacji planu 6-letniego. Charakter „reform walutowych“ w krajach kapitalistycznych.

1091. **Komunikat Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług w sprawie reformy pieniężnej**. Kupiec Polski, 1950, nr 44, str. 1 — 3.

Omówienie zarządzenia Min. Finansów i Handlu Wewnętrznego z dn. 28.X.1950.

1092. **Po reformie pieniądza**. Kupiec Polski, 1950, nr 45 — 46, str. 1 — 7.

Zasady nowego systemu pieniężnego, przeliczenie zobowiązań i wkładów bankowych.

1093. **Reforma walutowa**. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 12, str. 353 — 355.

Cele reformy walutowej. Płace i ceny. Spłata zobowiązań i ich przeliczenie. Specjalne instrukcje w sprawie wykonania reformy walutowej.

1094. **Uchwała Rady Ministrów z dnia 28.X.1950 r. w sprawie zmiany systemu pieniężnego**. Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 45, str. 7 — 9.

1095. **Udział Rad Narodowych w akcji związanej ze zmianą systemu pieniężnego**. Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 21, str. 3.

Zadania Rad Narodowych w związku ze zmianą systemu pieniężnego.

1096. **W sprawie reformy systemu monetarnego**. Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, nr 45, str. 10 — 11.

Rozdz.: Obliczanie i wypłata wynagrodzeń. Obliczenie wyrównania. Spłata podatków i opłat. Przeliczenie zobowiązań.

1097. **Zmiana systemu pieniężnego**. Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 435 — 437.

Podstawy pomyślnego przeprowadzenia reformy walutowej. Istota dokonanej zmiany.

1098. ŻABIŃSKI ZBIGNIEW: **Konstrukcja prawna obrotu pieniężnego w polskiej gospodarce planowej**. Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9 — 10, str. 229 — 242.

Podstawy systemu finansowego. Reglamentacja obrotu pieniężnego. Aparat kredytowo-finansowy.

1099. KRONROD Ja. S.: **Ukrepienie deneznogo obraszczeniya w SSSR inflacija w stranach kapitalizma**. Moskwa 1950. Gospolitizdat, s. 189, 2 nlb. Akademia Nauk SSSR. Institut Ekonomiki.

Ustabilizowanie obrotu pieniężnego w ZSRR po Wielkiej Wojnie Narodowej. Rola pieniądza i obiegu pieniężnego w ekonomice soc.; obrót pieniężny w ZSRR w okresie wojny; radz. reforma pieniężna 1947; pełnowartościowy rubel radziecki i powojenny rozwój gosp. ZSRR, wzrost dobrobytu ludności; oparcie rubla o złoto i podniesienie kursu rubla w stosunku do walut zagr. Wzrost inflacji w krajach kapit. po II Wojnie

Światowej; poważne zachwianie się obrotu pieniężnego krajów kapit. w dobie ogólnego kryzysu: inflacja jako narzędzie kapitału monopol. przerzucenie ciężarów zbrojeń na barki mas pracujących; nasilenie inflacji po wojnie jako jeden z przejawów obostrzenia się powszechnego kryzysu kapitalizmu. Dewaluacja walut w 1949 r. jako nowy etap nasilenia inflacji.

1100. VINARZ O.: **Funkce penez při budovani socializmu.** Nova Mysl. R. 4. 1950, nr 11, str. 884 — 896.

Pieniądz w ustroju kapit. Funkcje pieniądza w gosp. socjalistycznej. Rachunek gosp. w Czechosłowacji. Stabilizacja waluty w krajach socjalizmu i jej następstwa.

BUDŻET

POLSKA

1101. **Ustawa z dnia 30 grudnia 1950 r. o prowizorium budżetowym na okres od stycznia do 31 marca 1951 r.** Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 58, poz. 525.

1102. ŻELAWSKI K. **Prace budżetowe bieżącego okresu przed zakończeniem 1950 r.** Rada Narodowa. R. 7. 1950, nr 21, str. 7.

Uwagi do wykonania budżetu 1950 r. i sporządzenia zamknięcia rachunkowego na 1950 r.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1103. *ROVINSKIJ N. N.: **Gosudarstvennyj bjudżet SSSR.** Cz. 2. Moskwa 1950, Gosfinizdat, s. 348.

1104. SZAVRIN V. A.: **Sostavlenie i ispolnenie rajonogo bjudżeta.** *Praktičeskoe posobie. 2-e pererabotannoe i dopolnennoe izd.* Moskwa 1950, Gosfinizdat, s. 138, 2 nlb.

Rozdz.: Organizacja miejscowych budżetów (prawa budżetowe, rozdział rozchodów i dochodów pomiędzy poszczeg. rodzajami miejscowych budżetów i kalkulacja budżetowa; organizacja pracy w zakresie sporządzania budżetu). Budżet rejonu (tryb sporządzania, preliminarze i plany budżetowe; rozpatrywanie preliminarzy i planów finansowych). Budżet miejski. Zestawienie budżetu rejonu. Plan regulowania budżetów rejonu. Wykonanie rejonowego i miejskiego budżetu (organizacja wykonania budżetu; otwarcie kredytów; finansowanie; virement; dodatkowe preliminarowanie; kontrola wydatkowania funduszu płac; sprawozdawczość; dyscyplina budżetowa).

BANKI — KREDYT

POLSKA

1105. WOJNAR JAN: **Zadania Banku Inwestycyjnego w Planie 6-letnim.** *Finanse.* 1950, nr 1, str. 88 — 99. Funkcje Banku Inw. a funkcje Prombanku. Wytoczne działalności Banku Inw. w realizacji Planu 6-l. System finansowania inwestycji. Zadania w zakresie org., rachunkowości i technice operacyjnej, w zakresie kontroli finansowo-gosp. i techn. inwestycji. Warunki wykonania stojących przed Bankiem Inw. zadań.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1106. JUNIK I. B.: **Kredit i chozraszczet v kommunalnom chozajstve.** Moskwa 1949, Gosfinizdat, s. 151, 1 nlb.

Rozdz.: Banki komunalne i ich miejsce w systemie kredytowym ZSRR. Rozrachunek gosp. i środ. obrot. przedsiębiorstw komunalnych. Krótkoterminowe kredytowanie przeds. komunalnych. Rozrachunki w gosp. komunalnej.

1107. NASYREV S. S., MISEJUK K. A., SIDELNIKOV M. V.: **Kreditovanie Selchozbankom kolchozov i selskogo naselenja.** Moskwa 1950, Gosfinizdat, s. 124, 3 nlb.

Bank Rolny i jego funkcje. Planowanie kredytu i tryb udzielania pożyczek. Udzielanie kredytu kolchozom na rozwój gosp. hodowlanej, budowy elektrowni, meliorację, nawadnianie i zalesienie, uprawę roślin; udzielanie kredytu kolchozom rybackim; udzielanie kredytu na zakup nawozów sztucznych i kredytu krótkoterminowego na inwestycje, członkom kolchozów i innym kredytobiorcom na indywidualne budownictwo mieszkaniowe. Udzielanie kredytu na osadnictwo rol. Działalność banku w zakresie pieniężnych niepodzielnych funduszy kolchozów. Organizacja zwrotu pożyczek; organizacja kontroli bankowej. Sprawozdawczość operatywna i statystyczna.

1108. **Organizacija kreditovanija i rascetov.** Avtorskij kolektiv pod rukov. N. M. Usoskina. Moskwa 1950, Gosfinizdat, s. 287, 1 nlb.

Rozdz.: Organizacja śr. obrotowych. Organizacja rozliczeń w ZSRR. Zasoby Banku Państwa ZSRR. Krótkoterminowe operacje kredytowe. Kredyty rozliczeniowe. Kredytowanie i finansowanie roln. Rozliczenia i kredytowanie org. skupu i przedsiębiorstw przem. przetwarzających surowce rolnicze. Rozliczenia i kredytowanie przemysłu. Kredytowanie handlu. Zbiórca plan kredytowy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1109. KABESZ JAROSLAV.: **Znarodnene penerznicvi — nastroj socializmu.** *Hospodarz.* R. 5. 1950, nr 43, str. 4.

Podsumowanie przez Ministra Finansów 5-letniej działalności upaństwowionych banków. Nowe zadania kredytu. Powstanie Banku Państwowego. Planowanie finansowe. Nowe kadry.

PODATKI

POLSKA

1110. **Dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku dochodowym.** Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 49, poz. 450.

1111. **Dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym.** Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 49, poz. 449.

1112. **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 października 1950 r. w sprawie obniżenia podatku gruntowego podatnikom, których grunty weszły w skład rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub zrzeszeń uprawy ziemi.** Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 48 poz. 438.

1113. **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 1950 r. w sprawie ulg w podatku gruntowym za rok 1950 dla zapewnienia rozwoju gospodarki hodowlanej w rolnictwie.** Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 56, poz. 505.

1114. **Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 30 listopada 1950 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu Dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym.** Załącznik: Dekret z dnia 16.V. 1946 r. o postępowaniu podatkowym. Dziennik Ustaw R. P. 1950, nr 56, poz. 506.

1115. JANICKI TADEUSZ: **Sekretarz sądu jako płatnik podatku od nabycia praw majątkowych.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9 — 10, str. 369 — 374.

1116. LINDBERG STANISŁAW: **Zarys systemu podatkowego Polski Ludowej na wsi.** *Finanse.* 1950, nr 1, str. 60 — 87.

Znaczenie i charakter polityki podatkowej na wsi w okresie budowy socjalizmu. Zmiany w ustawodawstwie podatkowym w okresie od 1945 do 1949 r. Klasyfikacja gruntów przeprowadzona przełomie 1949/1950 jako podstawa wymiaru podatku gruntowego. Doniosłe znaczenie ustawy

o podatku gruntowym z dn. 28.6.50 r. w walce klasowej na wsi. Zwolnienia od podatku gruntowego. System ulg podatkowych dla małych i średniorolnych chłopów. Rola i znaczenie progresji w podatku grunt. Powiązanie polityki podatkowej na wsi z masami małych i średniorolnych chłopów przez powołanie obywatelskich komisji podatkowych przy G. R. N.

1117. **Odpowiedzialność notariusza jako płatnika danin publicznych.** Przegląd Notarialny. R. 22. 1950, nr 9 — 10, str. 363 — 368.

1118. **Z dziedziny skarbowej.** Przegląd Notarialny R. 22. 1950, nr 7 — 8, str. 195 — 200.

Stosowanie noweli z 2.VII.1949 r. w sprawie podatku od nabycia praw majątkowych. Przekształcenie adm. skarbowej. Podatek gruntowy. Składki na SFO. Opodatkowanie komorników. Stosunki finansowe z zagranicą. Likwidacja Państw. Banku Rolnego.

1119. **Zmiany w przepisach podatkowych.** Kupiec Polski. 1950, nr 45 — 46, str. 9 — 10.

Omówienie dekretów o podatkach obrot. i doch., o zmianach dekretu, o opłacie skarbowej, podatku od nabycia praw majątkowych, o postępowaniu podatkowym oraz o zobowiązaniach podatkowych, ogłoszonych w Dz. Ustaw RP. nr 49 z dnia 28.X.1950 r.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1120. **VINOKUR S. J.: Mestnye nalogi i story.** Praktyczeskoe posobie dla nalogowych rabotnikov. Moskva 1950, Gosfinizdat s. 81, 3 nlb.

Podstawy prawne i zasady dotyczące podatków i opłat pobieranych przez lokalne organy adm. państwowej (miejskie i rejonowe komitety wykonawcze). Opodatkowanie budynków, ziemi, właścicieli środków transportu i bydła. Opłaty jednorazowe. Odpowiedzialność za niezapłacenie podatków i opłat lokalnych. Tryb składania i terminy rozpatrywania odwołań.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1121. **FOGSE HORST: Die Steuerstatistik in der Wirtschaftsplanung.** Statistische Praxis. Jhg. 5.1950, H. 10, str. 162 — 164.

Podział płatników podatkowych na kategorie. Metody ustalania wielkości dochodu i skali wymiaru podatku.

1122. **KIRMIS HEINZ: Zur Neugestaltung der Besteuerung der Landwirtschaft.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, H. 21, str. 386 — 388.

Analiza rozwoju wartości produkcji roln. w warunkach soc. gosp. Gospodarze i społ. uzasadnienie wymiaru podatku wg obowiązujących stawek.

UBEZPIECZENIA

POLSKA

1123. **Działalność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, z. 6, str. 24.

Statystyka ubezpieczeń na życie. Dane za XII. 1949 oraz III. 1950.

1124. **MISTEREK WITOLD: Rozwój ubezpieczeń gospodarczych w Polsce Ludowej.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 10, str. 150 — 153.

Stan ubezp. na tle okresu przedwojennego. Zestawienia liczbowe.

1125. **Zadania ubezpieczeń gospodarczych w okresie planu 6-letniego.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 10, str. 146 — 150.

Ubezpieczenie gosp. jako ochrona sił produkcyjnych od skutków wydarzeń losowych. Potrzeba i zasady stworzenia taryfy. Ubezp. osobowe i ubezpieczenie wsi.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1126. **ARNOLD WERNER: Verbesserte Feuerversicherung für die Landwirtschaft.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 22, str. 459 — 460.

Wysokość stawek w ubezp. od pożaru w rolnictwie. Formy i sposoby ich organizowania i pobierania.

1127. **PLITT KURT: Die Versicherung der volkseigenen Betriebe.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, H. 21, str. 394 — 395.

Omówienie i uzasadnienie obowiązujących przepisów odnośnie ubezp. rzeczowych w przeds. uspołecznionych.

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Opracowuje zespół redakcyjny w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym.

Adres redakcji: Warszawa, ul. Nowy Świat 49.

Redaktor ogólny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki, w godz. 18 — 20.

Adres administracji: Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 7-36-40.

Kolportaż i prenumerata PPK „Ruch“, Warszawa, ul. Srebrna nr 12.

Konto w PKO — 18119/110 P. B.

Cena pojedynczego egzemplarza: 10.— zł, prenumerata półroczna 30.— zł, roczna 60.— zł.

Na zamówienie mogą być dostarczone egzemplarze „Przeglądu“ drukowane jednostronnie:

(dla potrzeb bibliotecznych)

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY Wydawnictw **Gospodarczych**, który dotychczas był dodatkiem do **Gospodarki Planowej**, od stycznia 1951 r. stał się pismem samodzielnym.

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY jest dwumiesięcznikiem. Poza bieżącą rejestracją wszystkich wydawnictw gospodarczych polskich oraz wybranych publikacji radzieckich i krajów demokracji ludowej zamieszczać będziemy artykuły i recenzje omawiające ważniejsze wydawnictwa gospodarcze, udzielać także będziemy wszelkich porad i wskazówek bibliograficznych.

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY jest pismem, które powinno się znaleźć w rękach osób interesujących się zagadnieniami gospodarczymi, działaczy społecznych i gospodarczych, jak również w bibliotekach instytucji gospodarczych, szkół, zwłaszcza zawodowych, oraz w bibliotekach naukowych.

Daje on duże możliwości wyboru odpowiedniej literatury.

Ułatwia prowadzenie katalogów działowych.

Umożliwia dobór oraz racjonalne uzupełnienie księgozbiorów.

Prenumerata roczna zł 60.—, półroczna zł 30.—

Cena egzemplarza pojedynczego zł 10.—

Kolportaż i prenumerata PPK „Ruch“, Warszawa, ul. Srebrna Nr 12.
Konto PKO — 18119/110 P. B.

Cena egzemplarza 10 zł.